

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs	Lappuse
	I <i>Informācija</i>	
	.....	
	II <i>Sagatavošanas dokumenti</i>	
	Reģionu komiteja	
	58. plenārajā sesijā 2005. gada 23. un 24. februārī	
2005/C 164/01	Reģionu komitejas atzinums par tēmu Komisijas Paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Plūdu riska pārvaldība — plūdu profilakse, aizsardzība un riska mazināšana"	1
2005/C 164/02	Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam: Veidojot mūsu kopīgo nākotni — Paplašinātās Savienības politiskie izaicinājumi un budžeta līdzekļi (2007.–2013.)	4
2005/C 164/03	Reģionu komitejas atzinums par tēmu Ierosinājums Padomes regulai par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalstu lauku rajonu attīstībai	18
2005/C 164/04	Reģionu komitejas atzinums par Padomes regulas ierosinājumu — Eiropas Zivsaimniecības fondu	31
2005/C 164/05	Reģionu komitejas atzinums par — tēmu Priekšlikums attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par Eiropas Sociālo fondu un par tēmu — Priekšlikums par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido Kopienas nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmu — PROGRESS	48
2005/C 164/06	Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai attiecībā uz Balto grāmatu par vispārējas nozīmes pakalpojumiem	53

2005/C 164/07	Reģionu komitejas atzinums par tēmu Priekšlikums par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido integrētu rīcības programmu mūžizglītības jomā	59
2005/C 164/08	Reģionu komitejas atzinums par tēmu Priekšlikums par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido programmu "Kultūra 2007" (2007.-2013.g.)	65
2005/C 164/09	Reģionu komitejas atzinums par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par <i>Eiropas audiovizuālā sektora atbalsta programmas īstenošanu (MEDIA 2007)</i>	76
2005/C 164/10	Reģionu komitejas atzinums par tēmu ES ķīmikāliju politikas ietekme uz Eiropas pilsētām un reģioniem	78
2005/C 164/11	Reģionu komitejas atzinums par tēmu Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par globalizācijas sociālo dimensiju — ES politikas ieguldījums vienmērīgā labuma sadalē	82
2005/C 164/12	Reģionu Komitejas rezolūcija par Eiropas Komisijas darba plānu un Reģionu Komitejas prioritātēm 2005. gadā	87
2005/C 164/13	Reģionu Komitejas rezolūcija par jaunas dinamikas piešķiršanu Lisabonas stratēģijai	91

II

(Sagatavošanas dokumenti)

REĢIONU KOMITEJA

58. PLENĀRAJĀ SESIJĀ 2005. GADA 23. UN 24. FEBRUĀRĪ

Reģionu komitejas atzinums par tēmu Komisijas Paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Plūdu riska pārvaldība — plūdu profilakse, aizsardzība un riska mazināšana”

(2005/C 164/01)

REĢIONU KOMITEJA,

Nemot vērā Komisijas Paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Plūdu riska pārvaldība — plūdu profilakse, aizsardzība un riska mazināšana” (COM(2004) 472 *final*);

Nemot vērā Eiropas Komisijas 2004.gada 12.jūlija lēmumu konsultēties ar Reģionu komiteju par šo jautājumu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 265.panta pirmo punktu;

Nemot vērā tās priekšsēdētāja 2004.gada 26.maija lēmumu uzdot Noturīgas attīstības komisijai izstrādāt atzinuma projektu par šo jautājumu;

Nemot vērā Padomes Secinājumus par plūdu riska pārvaldību, kas pieņemti 2004.gada 14.oktobrī;

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas ierosinājumu Padomes direktīvai, ar ko nosaka ietvarus Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, (COM(1997) 49 *final* — CdR 171/97 *fin* ⁽¹⁾);

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas Paziņojumu par Eiropas Kopienas sesto vides rīcības programmu “Vide 2010: mūsu nākotne, mūsu izvēle — Sestā vides rīcības programma”, un ierosinājumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Kopienas Vides rīcības programmu 2001. — 2010.gadam (COM(2001) 31 *final* — CdR 36/2001 *fin* ⁽²⁾);

Nemot vērā tās lēmumu par nesējām plūdu katastrofām Eiropā un Eiropas Savienības Solidaritātes fonda dibināšanu (CdR 294/2002 *fin* ⁽³⁾)

Nemot vērā tās pašiniciatīvas atzinumu par dabas katastrofu pārvaldību un sekām: Eiropas struktūrpoltikas lomu (CdR 104/2003 *fin* ⁽⁴⁾);

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas priekšlikumu regulai par Eiropas pārrobežu sadarbības sagrupēšanu (COM(2004)496 *final* — CdR 62/2004 *fin*);

⁽¹⁾ OV C 180, 11.6.1998., 38. lpp

⁽²⁾ OV C 357, 14.12.2001., 44. lpp

⁽³⁾ OV C 66, 19.3.2003., 26. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 256, 24.10.2003., 74. lpp.

Nemot vērā tās atzinumu par tēmu Eiropas Komisijas paziņojums: Veidojot mūsu kopīgo nākotni — paplašinātās Savienības politikas izaicinājumi un budžeta līdzekļi 2007. — 2013.gadā (COM(2004) 101 final — CdR 162/2004 fin);

Nemot vērā tās atzinumu (CdR 299/2004 rev.1), kas pieņemts 2004.gada 9.decembrī tās Noturīgas attīstības komisijā (Ziņotājs: Aalderink kgs, Gelderlandes provinces valdes loceklis (NL/ALDE));

TĀ KĀ

- 1) Plūdu riska pārvaldība ir Eiropas reģioniem un pašvaldībām svarīgs jautājums. Daudzām reģionālajām un vietējam varas iestādēm jārisina problēmas saistībā ar plūdu risku no upēm vai jūras, lai aizsargātu un saglabātu savu iedzīvotāju dzīves kvalitāti.
- 2) Pamatojoties uz atšķirīgajām reģionālajām iezīmēm, var izšķirt dažādus plūdu veidus. Nepieciešams veikt dažādus pasākumus, lai samazināt plūdu varbūtību un ietekmi. Tādēļ plūdu riska pārvaldībai ir vajadzīga reģionāla pieeja.
- 3) Upes un jūras neievēro robežas. Tādēļ jācenšas panākt pārrobežu sadarbība starp iedzīvotājiem un varas iestādēm piekrastes zonās un visā upju sateces baseinā. Ir svarīgi radīt solidaritāti starp tiem cilvēkiem, kurus plūdi tieši neapdraud, un cilvēkiem, kas dzīvo upes vai jūras krastā un kurus apdraud plūdi.

tās 58. plenārajā sesijā 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sanāskmē) pieņēma šādu atzinumu:

1. Reģionu komitejas uzskati

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **atzinīgi vērtē** Komisijas Paziņojuma būtiskās iezīmes un īpaši saskaņoto rīcības programmu par aizsardzību pret plūdiem un **uzsver**, ka jūras un upes ir dinamiskas sistēmas, kuras nevar kontrolēt ar vienkāršiem vai sektoru pasākumiem;

1.2 **izprot**, ka pretplūdu aizsardzības pasākumi vienā reģionā var iespaidot plūdus citos augšteces vai lejteces reģionos. Tādēļ ir svarīgi, lai pasākumu ietekme tiktu noteikta visā upes baseinā. Tomēr šādai pieejai nevajadzētu novest pie iepriekš noteiktiem modeļiem, standartizētiem plāniem vai tālākas birokrātijas, jo reģionālās un vietējās varas iestādes zina, ka tās ir vienotas daudzveidībā nevis vienveidībā;

1.3 **tomēr saprot**, ka pasākumu noteikšanai visā upes baseinā nepieciešams minimālais standarta rādītāju skaits. Šie rādītāji piedāvā labi saskaņotas un koordinētas rīcības iespēju starptautiskā, nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī. Lai nodrošinātu elastīgumu, jābūt iespējai mainīt standarta rādītāju skaitu atkarībā no apstākļiem;

1.4 **uzsver**, ka iedzīvotāji jāinformē par aizsargpasākumu nozīmi tad, kad draudi vēl nepastāv. Iedzīvotāju iesaistīšanās ir ļoti svarīga, jo iedzīvotāji ir solidaritātes principa faktiskie pamata īstenotāji. Īpaši svarīgi tas ir tādu upju baseinu iedzīvotājiem, kurus pašus neskar akūtas vai potenciālas plūdu briesmas, bet kuru atsevišķas daļas var izraisīt plūdus.

1.5 **augstu vērtē**, Padomes 2004.gada 14.oktobra lēmumu, ka ES Ūdens resursu direktoru regulāro sanāksmju kontekstā aizsardzības pret plūdiem rīcības programma jāsadarbībā ar citām ieinteresētajām personām un atbilstošajām pusēm un **uzsver**, ka šajā sagatavošanā būtu jāpiedalās Eiropas reģionālajām un vietējām varas iestādēm;

1.6 **atbalsta** un vēlas aktīvi piedalīties reģionālo un vietējo varas iestāžu stimulēšanā izstrādāt plānus pirms 2007.gada, kuri jau iepriekš ir pielāgoti jaunajām ES finansēšanas iespējām, ņemot vērā, ka ES finansiālā atbalsta izmantošanai nepieciešama valsts, reģionālā un vietējā finansiālā līdzdalība;

2. Reģionu komitejas ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **uzskata**, ka plūdu draudi ir kopīga problēma un tā jārisina visa upes sateces baseina līmenī. Vispārīgajam mērķim vajadzētu būt kopīgas atbildības un solidaritātes radīšanai upes baseina teritorijā, lai, izvēloties efektīvus pasākumus cīņai ar plūdiem nelielā baseina daļā, tiktu ņemts vērā viss sateces baseins;

2.2 **uzskata**, ka ir svarīgi celt visu ieinteresēto personu upes baseinā apziņas līmeni un, protams, augšteces rajonus, kur nav plūdu riska vai arī kas ir apdraudēti mazākā mērā, bet kuri zemes izmantošanas rezultātā veicina noteces palielināšanos un **iesaka**, ka būtu vēlams, lai visas reģionālās un vietējās varas iestādes upes baseinā obligāti aktīvi piedalītos plūdu aizsargpasākumu plānošanas procesā;

2.3 **atbalsta** upes baseina pieeju kā integrētu darbības veidu bez jebkādiem sektoru izņēmumiem. Šī metode būs jāpielieto, piemērojot solidaritātes principu, ko arī tā **atbalsta**;

2.4 **uzskata**, ka Eiropas Komisijas Civilās aizsardzības uzraudzības un informācijas centram varētu būt svarīga loma papildus informācijas izplatīšanā valsts, reģionālajām un vietējām varas iestādēm un **iesaka** Centram uzsākt darbības, kas paaugstinātu arī ieinteresēto personu informētības līmeni gan sabiedrībā vispārīgi, gan rūpnieciskajā jomā; lai veicinātu plašu upes baseina solidaritāti **iesaka** Centram izveidot plūdu partnerības iniciatīvas;

2.5 **uzskata**, ka tikai plaši integrēta pieeja, kas ietver vairākus politikas sektorus, varētu dot vēlamu efektu ilgākā termiņā, tādēļ **ierosina**, lai aizsardzības pret plūdiem rīcības programma aktīvi pievērstos visam augsnes politikas daudznozaru diapazonam;

2.6 **uzsver** solidaritātes principa īstenošanas nozīmi trīspakāpju stratēģijā, tas ir, ūdens aizturēšana, uzkrāšana un aizvaidīšana. Atbilstoša zemes izmantošana un ūdens resursu pārvaldības sistēma var samazināt plūdus lielās upēs un jo īpaši mazākās upēs. Viens no piemēriem ir izmantot augsnes ūdens uzkrāšanas spēju, mazas ūdenssistēmas un mazus baseinus, jo lietus ūdens uzkrāšana šajos elementos var pazemināt maksimālo plūdu līmeni upēs;

2.7 **iesaka** Komisijai ietvert pasākumus, kas nepieciešami, lai samazinātu plūdu ietekmi vai to varbūtību visus sadarbības attiecīgos administratīvos līmeņus iesaistošā rīcības programmā.

Plūdu riska pārvaldības plānu izstrādāšanu nedrīkstētu kavēt kādas dalībvalsts izvairīga attieksme;

2.8 nosakot un precīzi saskaņojot pasākumus aizsardzībai pret plūdiem, **iesaka** izmantot Ūdens pamatdirektīvas darbības metodes un principus, necenšoties grozīt direktīvu;

2.9 **uzskata**, ka ilgtermiņā aizsardzības pret plūdiem rīcības programmu vajadzētu saskaņot ar visiem pasākumiem, kas tiek veikti Ūdens pamatdirektīvas darbības rezultātā;

2.10 **pozitīvi uzlūko** aizsardzības pret plūdiem rīcības programmu ar īstermiņa un ilgtermiņa mērķiem. Īstermiņā ir absolūti kategoriski jānosaka, lai esošās iniciatīvas, īpaši tās, kas vērstas uz strukturālu pasākumu īstenošanu, tiktu turpinātas. Reģionālajām un vietējām varas iestādēm jāpieliek visas pūles, lai īstenotu konkrētas darbības plūdu novēršanas jomā, gaidot rīcības programmu;

2.11 **uzskata**, ka aizsardzības pret plūdiem rīcības programmas sekmes ir cieši saistītas ar pietiekamu finansējumu. Šis viedoklis ir atspoguļots ierosinātajās Finanšu perspektīvās 2007.-2013.gadam un ierosinājumos par Reģionālās attīstības fondu, ES Sociālo fondu un ES Kohēzijas fondu.

2.12 uzsvērti **atbalsta** Komisijas ierosināto parauga cienīgas prakses izpēti, izplatīšanu un veicināšanu metodi. Šeit papildus dalībvalstīm jāiesaistās vietējām un reģionālajām varas iestādēm, kā arī visām iespējami ieinteresētajām aprindām dažādos apgabalos, kuras varētu dot noderīgu ieguldījumu.

Briselē, 2005. gada 23. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam: Veidojot mūsu kopīgo nākotni — Paplašinātās Savienības politiskie izaicinājumi un budžeta līdzekļi (2007.–2013.)

(2005/C 164/02)

REĢIONU KOMITEJA,

ŅEMOT VĒRĀ Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam “Veidojot mūsu kopīgo nākotni: Paplašinātās Savienības politiskie izaicinājumi un budžeta līdzekļi 2007. — 2013. gadam”, COM (2004) 101 final;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Komisijas 2004. gada 18. marta lūgumu izteikt atzinumu par šo tematu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta 1. punktu un saskaņā ar 2001. gada septembra sadarbības protokolu starp Eiropas Komisiju un Reģionu Komiteju, kas aicina Reģionu Komiteju “sagatavot stratēģiskus dokumentus tādu jautājumu pārskatīšanai, kurus Komisija atzīst par svarīgiem”;

ŅEMOT VĒRĀ tās priekšsēdētāja 2004. gada 26. maija lēmumu uzdot Teritoriālās kohēzijas politikas komisijai sastādīt atzinumu un tās Biroja 2004. gada 15. jūnija lēmumu izveidot darba grupu, kuras uzdevums ir palīdzēt ziņotājam viņa uzdevuma izpildē;

ŅEMOT VĒRĀ darba grupas pirmās (2004. gada 7. jūlijā) un otrās (2004. gada 16. novembrī) sēdes, kas notika Briselē, secinājumus un tās iekšējo komisiju pārstāvju ieguldījumus;

ŅEMOT VĒRĀ Komisijas papildu paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam “Finanšu plāns 2007. — 2013. gadam”, COM(2004) 487 final, kura nolūks ir izstrādāt detalizētu politikas priekšlikumu pirmo komplektu;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Parlamenta budžeta komitejas ziņojumu par Eiropas Komisijas paziņojumu COM(2004) 110, A5– 0268/2004, ziņotājs: Terence Wynn kgs; un Reģionālās politikas komitejas papildu atzinumu, kas pieņemts 2004. gada 18. martā, ziņotājs: Samuli Pohjamo kgs;

ŅEMOT VĒRĀ tās atzinumu par “Strukturālo fondu pārvaldi un vienkāršošanu pēc 2006. gada” (CdR 389/2002 fin); (1)

ŅEMOT VĒRĀ tās 2004. gada 12. jūnija atzinumu (CdR 120/2004) par Trešo kohēzijas ziņojumu (2);

ŅEMOT VĒRĀ tās atzinuma projektu (CdR 162/2004 rev. 3), ko Teritoriālās kohēzijas politikas komisija pieņēmusi 2004. gada 26. novembrī (ziņojuma sniedzējs: Cllr **Sir Albert Bore**, Birmingemas Pilsētas dome (UK, ESP),

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Parlamenta 2004.gada 2. decembrī pieņemto rezolūciju par finanšu plānu,

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Komisijas 2005. gada 2. februāra paziņojumu Eiropadomes pavasara sanāksmē “Kopīgi strādājot izaugsmei un darbavietu radīšanai: jauns starts Lisabonas stratēģijai” COM (2005) 24,

(1) OV C 256, 24.10.2003., 1. lpp

(2) OV C 318, 22.12.2004., 1. lpp

TĀ KĀ Komitejas novērtējumu pamata mēraukla joprojām ir EK Līguma 2. un 158. pantā noteiktie uzdevumi ⁽¹⁾, ekonomiskās un sociālās kohēzijas un solidaritātes stiprināšana, lai veicinātu harmonisku Kopienas vispārējo attīstību un samazinātu atšķirības starp reģioniem, it sevišķi attiecībā uz attīstības nepietiekamību vismaznodrošinātākajos reģionos, dos nozīmīgu ieguldījumu reģionālo un vietējo varas iestāžu lomas stiprināšanā Eiropā un veicinās Lisabonas un Gēteborgas darba kārtības uzdevumu sasniegšanu,

TĀ KĀ Eiropas konstitucionālā līguma projekta III–116. pants stiprina kohēzijas mērķi, ieviešot teritoriālo dimensiju, "Lai veicinātu tās harmonisku vispārējo attīstību, Savienībai jāizstrādā un jārealizē rīcības plāns, kas ved pie tās ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanas",

savā 58. plenārajā sesijā 2005. gada 23./24. februārī (23. februāra sanāksmē) pieņēma šādu atzi-
numu.

1. Ar vietējām un reģionālām varas iestādēm saistīti mūsu kopējās nākotnes veidošanas jautājumi

REĢIONU KOMITEJA

apsveic Eiropas Komisijas pieņemto paziņojumu par finanšu plānu 2007. — 2013. gadam "Mūsu kopējās nākotnes veidošana: Eiropas Savienības politikas uzdevumi un budžeta līdzekļi". ⁽²⁾

1.1. Paplašinātās Savienības prioritātes un uzdevumi

1.1.1 **atbalsta** Komisijas priekšlikumus, kas ņem vērā 27 dalībvalstu (ieskaitot Bulgāriju un Rumāniju) paplašinātās Eiropas Savienības vajadzības atbilstoši valstu valdību vadītāju apstiprinātajiem Lisabonas un Gēteborgas komplementārajiem mērķiem attiecībā uz noturīgu ekonomisko izaugsmi un noturīgu vides attīstību, lai apmierinātu vienotā tirgus pašreizējās un turpmākās prasības.

1.1.2 **uzsver**, ka Eiropas Savienība kopš 1995. gada atpali-
ek no saviem svarīgākajiem konkurentiem. ⁽³⁾

1.1.3 **konstatē**, ka ES kopš 2004. gada 1. maija paplaši-
nāšanās ir lielākā pasaules ekonomiskā un tirdzniecības telpa,
kurā šobrīd ir daudzas produktīvākās un radošākās pilsētas un
reģioni, taču vienlaicīgi arī par pasaules vidējo līmeni ievēro-
jami zemāks attīstības ātrums.

1.1.4 **uzsver**, ka, ja vien visi Eiropas ekonomikas kompo-
nenti nepielāgosies globalizācijas pastiprinātajām strukturālajām
pārmaiņām, Eiropas ekonomikas lejupslīde 2007. — 2013.
gada laika posmā turpināsies, apdraudot mūsu pilsētu un
reģionu labklājību, stabilitāti un drošību.

⁽¹⁾ "Lai veicinātu harmonisku vispārējo attīstību, Kopienai jāizstrādā un jāsteno darbības, kas ved pie tās ekonomiskās un sociālās kohēzijas stiprināšanas. Kopienai jo īpaši jāpievēršas atšķirību samazināšanai starp dažādu reģionu attīstības līmeņiem un visnelabvēlīgāko rajonu vai salu, tai skaitā lauku apvidu, atpalcības samazināšanai."

⁽²⁾ COM (2004) 101 final

⁽³⁾ "kopš 1995. gada ES-15 dalībvalstīs vidējais pieaugums ir bijis 2,2 % apmērā salīdzinājumā ar vidējo pieaugumu pasaulē 3,6 % apmērā un 3,2 % apmērā ASV" COM(2004)101 final 3. lpp.

1.1.5 **konstatē**, ka uz attīstību, konkurētspēju un solidaritāti balstīta Eiropas sociālā modeļa aizstāvēbai, ņemot vērā augošās sabiedrības šaubas par tā efektivitāti un ņemot vērā nestabilitātes situāciju visā pasaulē, vajadzīgi saskaņoti pasākumi, kas atspoguļo visu valdības līmeņu kompetenci un iespējas.

1.1.6 **uzsver**, ka Eiropas atkalapvienošana paplašināšanas ietvaros ir pozitīvi stiprinājusi solidaritātes izjūtu un daudzveidību un tādējādi paaugstinājusi Eiropas Savienības potenciālu. Vienlaicīgi paplašināšana tomēr ir arī izraisījusi jaunas un lielākas ekonomiskās un sociālās atšķirības pilsētās un reģionos. Netiekot apkarotas, tās apdraud kohēziju, vienotā tirgus panākumus un līgumos noteiktos kopīgos mērķus. Tādēļ Eiropas solidaritātes gara nodrošināšana un nostiprināšana ir veiksmīgas kohēzijas politikas un Eiropas sociālā modeļa attīstības nepieciešams priekšnoteikums.

1.1.7 **atzīst** Komisijas viedokli, ka ir nepieciešams intensificēt finansiālos centienus, lai kompensētu paplašināšanas asimetrisko ietekmi uz Kopienas budžetu, aizpildot plaisu starp politiskām ambīcijām un risinot pašreizējo nespēju sasniegt mērķus.

1.1.8 **atbalsta** Komisijas priekšlikumus par finanšu plānu, kurā ņemta vērā mūsdienu valsts pārvaldes sistēma un kurā iesaistītas vietējās un reģionālās varas iestādes;

1.1.9 **uzskata**, ka nepieciešams atzīt daudzlīmeņu īpašumtiesības, saskaņotu kopīgu rīcību un atskaitīšanos visās dalībvalstīs, lai paaugstinātu efektivitāti, ES sniegtās pievienotās vērtības pārlikojamību pilsoņiem un pavairotu peļņu no katra euro, kas iztērēts no valsts naudas.

1.2 Budžeta līdzekļi

1.2.1 **atbalsta** Komisijas ierosinājumus ņemt vērā esošās politiskās saistības un pielāgot ierobežotos finanšu resursus reālistiskam vērtējumam par to, kas ir nepieciešams un ko var atļauties, lai sasniegtu ES mērķus.

1.2.2 **uzsver**, ka līdz ar paplašināšanos ir bijis Kopiesas IKP 5 % pieaugums, salīdzinot ar iedzīvotāju skaita palielināšanos par 20 %.

1.2.3 **konstatē**, ka 25 valstu ES vidējais iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju samazinājies par 12,5 %, ilustrējot faktu, ka līdz ar paplašināšanos ienākumu atšķirība ir dubultojusies un vispārējā nabadzība ir ievērojami palielinājusies.

1.2.4 **atzīmē**, ka, lai gan Komisija ierosina palielināt maksājumu asignējumus caurmērā līdz 1,14 % no NKI, saistību asignējumi šajā laikā vidēji būtu 1,22 %. Pašu resursu griesti 1,24 % apmērā no NKI 2007. — 2013. gada finanšu plānam tiek saglabāti tādā pašā līmenī kā 2000. — 2006. gada periodā ⁽¹⁾.

1.2.5 **norāda arī**, ka tas ir pretrunā ES pašu resursu griestu palielinājumam pirmajos divos finanšu plānos, bet ne kārtējā plānā.

1988.– 1992. 1,15% līdz 1,20% IKP

1993.– 1999. 1,24% līdz 1,27% IKP

2000.– 2006. 1,27% IKP (vai) 1,24% NKI

1.2.6 **uzsver**, ka paplašināšanās rezultātā Komisijai jāpārveido politika, un šāda pārveidošana (kā arī cita veida ārējā ietekme) atspoguļojas saistību pilnvaru apjomā. Vairāk līdzekļu ir paredzēts piesaistīt kohēzijai un konkurētspējai (ilgtspējīgai izaugsmei), mazāk līdzekļu paredzēts lauksaimnieciskām darbībām (ilgtspējīga lauksaimniecība), un vairāk līdzekļu — nelauksaimnieciskām darbībām (lauku attīstība).

1.2.7 **norāda**, ka šādā veidā paplašināšanas neizbēgamās izmaksas tomēr āsedz, samazinot robežu starp maksājumu asignējumiem un pašu resursu griestiem, kas bija pieejami iepriekšējos finanšu plānos neparedzētiem izdevumiem.

⁽¹⁾ Saistību summa ir lielāka nekā maksājumu summa, jo tas attiecas uz resursiem, kas veltīti par vienu gadu garākām programmām un kuri tādēļ var netikt izmantoti budžeta piešķiršanas gadā. Maksājumi tiek paredzēti izmaksai budžeta gadā, kuram tie piešķirti. Dalībvalstu maksājumus aprēķina ik gadu, pamatojoties uz budžetā iekļautajiem apropriāciju maksājumiem. Pašu resursu griestus nosaka Padomes lēmums, un tie ir maksimālā dalībvalsts līdzfinansējuma summa.

1.2.8 **atzīmē**, ka 1,14 % NKI maksājumu asignējumus 2007. — 2013. gada finanšu plānam ietilpst Eiropas Attīstības Fonds un Solidaritātes Fonds. Tādējādi 1,14 % NKI līdzinās apmēram 1,10 % NKI maksājumu asignējumiem laika periodā no 2000. līdz 2006. gadam.

1.2.9 **atzīst**, ka Komisijas priekšlikumiem var zināmā mērā nepieņemt un ka tīro ieguldījumu valstis ir pieprasījušas stingrāku tēriņu līmeni, kas nepārsniedz saistību asignējumus 1 % apmērā no NKI (tai skaitā tādas iepriekš noteikta apjoma saistības kā lauksaimniecības tēriņi) ⁽²⁾.

1.2.10 **pauž bažas**, ka tas radīs maksājumus 0,9 % apmērā no NKI un ka gada vidējais rādītājs laika periodā 2007.– 2013. tādēļ būs ievērojami zemāks nekā saskaņotais maksājumu rādītājs 2006. gadam, kas ir 1,09 % no NKI.

1.2.11 **uzsver**, ka tas nozīmētu budžeta apjoma ierobežošanu, kas varētu negatīvi ietekmēt politiku, kurai ir īpašs, Līgumā noteikts statuss, un politiku ar ievērojamu viedokļa izplatīšanas iedarbību, un neatbilstu jauno dalībvalstu cerībām;

1.2.12 **uzskata**, ka Komisijas priekšlikumi ir loģiska reakcija uz tādu dalībvalstu budžeta diktētajiem apsvērumiem, kuru pašu resursus pašlaik iežogo zemais ekonomiskās izaugsmes koeficients visā Eiropā, un attiecīgi Komisijas nostāja ir līdzīga Eiropas Investīciju Bankas nostājai, atbalstot resursu pārslēgšanu uz rītdienas uzdevumiem.

1.2.13 **atzīmē**, ka ar NKI 1,24 % apmērā ES budžeta apjoms sasniedz tikai ap 2,5 % kopējo valsts tēriņu Savienībā.

1.2.14 **piekrīt** Komisijai, ka ir nereāli gribēt vairāk Eiropas par mazāku naudu — jaunas politikas jomas ES līmenī nozīmē jaunas finansiālās prasības.

1.2.15 **atzīmē**, ka, tā kā nav iespējams finanšu plāns bez vienošanās starp Eiropas Parlamentu un Padomi, jo esošais Līgums neuzliek pienākumu noteikt finanšu plānu, bet nosaka tikai gada budžetus, un domstarpības starp dalībvalstīm par finanšu plānu jārisina ātri. Nebūtu gudri atkārtot to kavēšanos, kāda radās 2000. gada darba kārtības pieņemšanā. Ieilgušas sarunas varētu novest pie turpmāko Strukturālo fondu programmu sagraušanas.

⁽²⁾ ATSAUCE UZ SEŠU VALSTU VADĪTĀJU VĒSTULI "Pēc mūsu ieskatiem vidējie izdevumi nākamajā finanšu plānā būtu jānostabilizē ap pašreizējo izdevumu līmeni, un tiem nevajadzētu pārsniegt 1,0 % NKI, ieskaitot lauksaimniecības izdevumus Eiropas Padomes 2002. gada oktobrī noteiktajās robežās."

1.2.16 **uzskata**, ka 2007. — 2013. gada finanšu plāna termiņu ietvaros septiņu gadu posms ir loģisks, ņemot mērā iesaistītos svarīgos strukturālos uzdevumus. Turklāt tas piedāvā iespēju izveidot darbojošos mehānismus un instrumentus turpmākajiem posmiem. Garantēts Eiropas finansējums uz septiņiem gadiem, salīdzinot ar īsāka termiņa finansējumu, kam bieži raksturīgi 4 — 5 gadu nacionālie mandāti, piedāvā pilsētām un reģioniem nepieciešamo laiku ilgtermiņa stratēģisko metožu noteikšanai virzībā uz ilgtspējīgu ekonomisko un sociālo attīstību.

1.2.17 **atzīst**, ka piecu gadu posms būtu sakritis ar Parlamenta un Komisijas pilnvaru laiku, un tādēļ finanšu plāna priekšlikumam kopumā būtu nodrošinājies lielāku demokrātisku legitimitāti.

1.3 Tēriņu politika

1.3.1 **uzskata**, ka trīs galvenās prioritātes, ko Komisija izvirzījusi savā paziņojumā par finanšu plānu 2007. — 2013. gadam, ir atbilstošas. Proti:

— noturīga attīstība;

— pilna satura piešķiršana Eiropas pilsonībai; un

— ES kā globāls partneris.

1.3.2 **uzskata**, ka 2007.– 2013. gada finanšu plānā vajadzētu ņemt vērā nepieciešamību pastiprināt visu Eiropu aptverošo piekrišanu tajā minētajiem kopīgajiem politiskajiem mērķiem, skaidri uzsverot šo mērķu Eiropas dimensiju un ES pasākumu papildu labumu, kā arī saskaņā ar subsidiaritātes principu atsevišķu valdības līmeņu (vietējā, reģionālā un valsts) sevišķo ieguldījumu.

1.3.3 **apsveic** Komisijas atzīto ES līmenī īstenotās rīcības pievienoto vērtību un labākas pārvaldes problēmu ES politikas īstenošanā katrā no tās 2007. — 2013. gada finanšu plāna budžeta pozīcijām, kas izstrādātas tās vēlākajā paziņojumā.

1.3.4 **piekrīt** Komisijas šajā sakarā izvirzītajam uzdevumam, ka finanšu plāna 2007. — 2013. gadam pašmērķis nedrīkst būt līdzekļu pārvešana ES līmenī.

1.3.5 **piekrīt** Komisijas viedoklim, ka izdevumiem nākamo finanšu plānu ietvaros būtu jānodrošina šādas ES pasākumu īpašības:

— Efektivitāte (mērķus var sasniegt tikai ar ES pasākumiem);

— Ekonomiskums (ES pasākumi piedāvā izdevīgāku ieguldījuma — ieguvuma attiecību; un

— Komplementaritāte (uzsākot ES pasākumus valsts, reģionālajā vai vietējā līmenī, jāpanāk sviras efekts);

1.3.6 **uzskata**, ka ES modelis ir līdzsvars starp indivīdu un sabiedrību, valsti un decentralizētu varu, tirgus ieņēmumiem, noteikumiem un nolikumiem. Tādējādi Komisijas noteiktās finanšu plāna politikas sadaļu prioritātes rada nākotnes izaugsmes iespēju šim modelim, kas ir nodrošinājis stabilitāti un izaugsmi Eiropā pēdējo 50 gadu laikā.

1.3.7 **uzskata**, ka Komisija ir izvēlējusies līdzsvarotu kohēzijas politikas stratēģiju, kas raksturīga visām rubrikām. Līdz ar to tā sevišķi respektē jauno dalībvalstu un reģionu vajadzības, radot atbilstošu līdzsvaru starp ekonomiskajām, sociālajām un teritoriālajām atšķirībām.

1.3.8 **uzskata**, ka šīs politikas sniedz izcilus ES modeļa radītās pievienotās vērtības piemērus. ES ieguldījums pētniecībā un attīstībā, pārrobežu apmaiņā un infrastruktūrā tuvina Lisabonas un Ģēteborgas mērķos iekļautajai partnerattiecību pieejai, kas var ietekmēt izaugsmi, konvergenci, konkurētspēju un ilgtspējīgu attīstību. Vēl viens elements Eiropas partnerattiecību pieejā izpētei un attīstībai ir plaša izglītības un pētniecības infrastruktūra, kas ļauj pilnībā izmantot Eiropas iedzīvotāju augsto izglītības līmeni un izaugsmes potenciālu. Tikai uz tirgus attiecībām pamatoti risinājumi nesniedz Eiropai nepieciešamo ilgtspējīgo attīstību.

1.3.9 **atzīst**, ka īstenošanas spēja un budžeta disciplīna ir motivējošie faktori, kas stāv aiz sarunu procesa, kurā ir divas pieejas finanšu plāna izstrādes metodikai:

— apzināt, kas ir vajadzīgs, un atbilstoši sadalīt resursus; un

— apzināt, kas ir īstenojams, un atbilstoši sadalīt prioritātes.

1.3.10 **atzīst**, ka Komisija ir atbalstījusi pirmo metodi no augšupvērstas perspektīvas, kas pamatota uz augšupvērsto vajadzību izvērtējumu.

1.3.11 **noraida** loģiku, ka otra metode varētu radīt ilgtspējīgu atbildi uz ES ekonomiskajiem sociālajiem un demokrātijas uzdevumiem.

1.4 Finanšu shēma

Apsveic Komisijas priekšlikumus rekonstruēt jauno finanšu shēmu ap ierobežotu skaitu politikas mērķu:

- (1a) Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai;
- (1b) Kohēzija izaugsmei un nodarbinātībai;
- (2) Dabas resursu noturīga apsaimniekošana un aizsardzība;
- (3) Pilsonība, brīvība, drošība un taisnīgums; un
- (4) Eiropas Savienība kā globāls partneris.

Komitejas galvenie novērojami attiecas uz ilgtspējīgas attīstības nodaļu, 1(a), 1(b) un (2).

1.4.1 Ilgtspējīga izaugsme

- **atzīst** noturīgas attīstības kā budžeta līdzekļa izmantošanas ekonomisko saskaņotību un politisko loģiku triju savstarpēji papildinošu pīlāru attīstībai: konverģence, konkurētspēja un nodarbinātība, un teritoriālā sadarbība;
- **atzinīgi vērtē** priekšlikumu noteikt Strukturālās un kohēzijas politikas budžetu 2007.– 2013. gadam EUR 336,2 biljonu apmērā salīdzinājumā ar Strukturālo un kohēzijas fondu 2000.– 2006. gadam EUR 213 biljonu apmērā, atzīmējot, ka 78 % (EUR 262,3 biljoni) ir piešķirti konverģences mērķiem reģioniem, kuru attīstība atpaliek, 18 % (EUR 68,5 biljoni) ir piešķirti reģionu konkurētspējai un nodarbinātībai un 4 % (EUR 13,5 biljoni) piešķirti teritoriālās sadarbības mērķim, lai veicinātu pārrobežu un starpreģionu attīstību (¹);
- **atzīmē**, ka vienīgais budžeta postenis EUR 262,3 biljonu apmērā, kas piešķirti konverģences mērķiem reģioniem, kur NKI uz vienu iedzīvotāju ir mazāk par 75 % no ES– 25 vidējā, EUR 22 biljoni ir pieejami ES– 15 kohēzijas valstīm, kas pašreiz ir uz to tiesīgas, bet kas vairs neatbildīs šim kritērijam vienīgi statistisku iemeslu dēļ (pakāpeniskas pārtraukšanas reģioni). Tas sasniedz 66 % no summas, ko tie būtu saņēmuši laika periodā 2007.– 2013. kā pilnīgas konverģences reģioni;
- **atzīmē**, ka vienīgais budžeta postenis EUR 336,2 biljonu apmērā ir vienlīdzīgs 0,41 % no NKI (vai EUR 344,9

(¹) Konverģences mērķis attiecas uz reģioniem, kuru NKI uz vienu iedzīvotāju ir mazāk par 75 % no ES25 vidējā un pārejas atbalsts EU15 "pakāpeniskas pārtraukšanas" reģioniem ar NKI uz vienu iedzīvotāju mazāk par 90 % no EU15 vidējā. 2000.-2006. gada Kohēzijas fonds ir EUR 18 biljonu un četri struktūrfondi EUR 195 biljoni (ERAF, ESF, Zivsaimniecības virzības finansēšanas instruments un Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda virzības daļa);

biljoni, 0,46 % no NKI, ieskaitot Solidaritātes fonda administratīvos izdevumus un citas darbības);

- **uzsver**, ka uz ilgtspēju balstītas, veselīgas makroekonomikas ieviešanas nolūkā ar tām saistītās programmas izteikti jāvērs uz Lisabonas un Gēteborgas mērķu īstenošanu;
- **atzīmē**, ka Lisabonas stratēģiju izstrādāja, lai veicinātu noturīgu ekonomisko izaugsmi un stiprinātu sociālo kohēziju šādu mērķu ietvaros:
  - paaugstināt nodarbinātības līmeni līdz vismaz 70 % līdz 2010. gadam;
  - paaugstināt ražīguma līmeni Eiropā tā, lai tas līdzinātos pasaules vadošo uzņēmumu sniegtam;
  - noteikt informācijas sabiedrības uzdevumus un izveidot Eiropas reģionālās zonas;
  - palielināt ieguldījumus pētniecībā līdz 3 % no IKP
- **norāda**, ka Komisijas papildinošajā paziņojumā konstatēts, ka Lisabonas — Gēteborgas stratēģijas mērķi izaugsmes un nevienādības likvidācijas jomā lielā mērā nav izpildīti. Daļēji tas ir saistīts ar globālo konkurenci, ražošanas vājumu, iedzīvotāju novecošanos un augošajām vajadzībām veselības aizsardzības jomā, atbilstoši ietekmējot valsts izdevumus.
- **uzskata**, ka ir nepieciešams noteikt un novērtēt kritiskos panākumu faktoros, lai kontrolētu un sasniegtu Lisabonas–Gēteborgas mērķus, kā arī turpmākos veidus, kā mobilizēt pilsonisko sabiedrību, reģionālās un vietējās varas iestādes un uzņēmējdarbības vadītājus — visus tos, kam ir loma Lisabonas panākumos, lai radītu Lisabonas–Gēteborgas stratēģiju visiem;
- **atzīst**, ka gadījumā, ja finanšu plānā izdevumu līmeņi maksājumu apropriācijām tiek samazināti zem 1,14 % no NKI, ko ierosina Komisija, tiktu zaudētas tās programmas, kas atrodas pozīcijas 1b) "Kohēzija izaugsmei un nodarbinātībai" apakšpozīcijā "atbalsts reģionu konkurētspējai un nodarbinātībai ārpus mazāk labvēlīgiem reģioniem". Reģionālo atšķirību problēma tiktu saasināta, un visiem reģioniem, tiecoties uzlabot konkurētspēju, izaugsmi un nodarbinātību ES kopumā, nebūtu iespējams darboties uz vienlīdzīgiem pamatiem;

- **aizvien ir izteikusies** par konkurētspēju un nodarbinātību veicinošiem pasākumiem, lai nodrošinātu, ka visi ES reģioni pilnā apmērā tiek iesaistīti Lisabonas–Gēteborgas stratēģijā; tomēr tā jautā, cik lielā mērā Lisabonas un Gēteborgas mērķus var sasniegt ar saistītajām programmām, ja reģionālās labklājības deficīts ir vienīgais rādītājs finansējuma piešķiršanai;
  - **uzsver**, ka bruto iekšzemes kopproduktam, kā konstatēts Trešajā Kohēzijas ziņojumā, kā galvenajam rādītājam ir virkne trūkumu, un ir atkārtoti izrādījis, ka nevienlīdzība reģionu iekšienē, kas visskaidrāk izpaužas lielās un vidēji lielās pilsētās ⁽¹⁾, ir daudz spēcīgāka nekā nevienlīdzība starp reģioniem.
  - **tādēļ nožēlo**, ka problēma reģionos un starp reģioniem tiek padziļināta salīdzinājumā ar agrākajiem plānošanas periodiem “Mērķim 2” paredzēto mazāko budžeta līdzekļu dēļ, jeb 18 % budžeta 2007. — 2013. gadā salīdzinājumā ar 23,8 % 2000.– 2006. gadā ⁽²⁾.
  - **atbalsta** svarīgu pilsētu teritoriju kā ekonomiskās izaugsmes dzinēj spēka potenciāla uzsvērtu atzīšanu, tomēr **uzskata**, ka ierosinātajos noteikumos katras valsts sistēmā jāiekļauj izteikta norāde uz pilsētu noturīgu attīstību, lai atspoguļotu šādu pilsētu teritoriju kā Eiropas ekonomikas dzinēj spēka nozīmi.
  - **nožēlo**, ka demogrāfiskās novecošanās sekas — mazāks pieaugums un mazāks NKP, kā arī šo seku likvidēšanai nepieciešamie pasākumi gan tiek atzīti Lisabonas stratēģijā, tomēr nav salīdzinoši atzīts jaunu cilvēku potenciāls lielāka pieauguma un konkurētspējas radīšanai.
- (a) Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai
- Uzņēmumu konkurētspējas veicināšana pilnībā integrētā vienotā tirgū
  - **atzīst** nepieciešamību atsākt rūpniecības politiku Eiropā, radot uzņēmējdarbībai draudzīgu vidi;
  - **uzsver** nepieciešamību izmantot un veicināt MVU sektora attīstības potenciālu vienotā tirgus pieaugumā. turklāt tiek atzīts, ka MVU, iespējams, ir vislielākais neizmantotais potenciāls vienotajā tirgū;
  - **konstatē**, ka vienotā tirgus noteikumu piemērošanā kohēzijas politikai, lai stimulētu mazos uzņēmumus, var konstatēt novērtējamu pievienojamo vērtību, palielinot kopienas iekšējo tirdzniecību starp mazāk attīstītiem reģioniem un pārējo ES, jo apmēram viena ceturtdaļa daļa tēriņu uz konkurences virzītas kohēzijas politikas pamata atgriežas pārējā Kopienā palielināta eksporta veidā.
  - **uzskata**, ka valsts atbalsta noteikumu reformā ir nepieciešama horizontāla izņēmumu regulēšana, kas atbalsta pētniecību un tehnoloģiju attīstību un MVU;
  - **uzskata**, ka tāda darbības novērtējuma ieviešana, kas pieļauj valsts un reģionālo un vietējo varas iestāžu lielāku elastību tādu pasākumu noteikšanā, kuriem ir ierobežota ietekme uz konkurenci un tirdzniecību ES līmenī, bet kas novērš faktiskas kļūmes tirgū, sekmē atpalikušo apgabalu attīstību un veicina uzņēmējdarbību.
- Eiropas centienu stiprināšana pētniecībā un tehnoloģiskajā attīstībā
- **uzskata**, ka, lai ES kļūtu par dinamisku, uz zinātnes atziņām pamatotu ekonomisku sistēmu, ir nepieciešami daudzi pasākumi un finanšu atbalsta sistēmas, jo īpaši tādu izcilības centru izveide uz Eiropas plašās izglītības un infrastruktūras bāzes, kas attīstīs reģionālo ekonomiku, izplatīs paraugpieredzi un paaugstinās konkurētspēju visā ES;
  - **piekrīt** Komisijai, ka ES centienu stiprināšana pētniecībā un tehnoloģijas attīstībā ir svarīgs paplašinātās ES mērķis, bet ievērojot pareizu valsts un privatā finansējuma līdzsvaru ⁽³⁾;
  - **tādēļ atbalsta** Barselonas Eiropadomes lēmumu līdz 2010. gadam palielināt pētniecības un attīstības izdevumus līdz 3 % no ES IKP.
- Eiropas savienošana ar ES tīklu palīdzību
- **piekrīt** Komisijas ierosinājumam papildināt finanšu līdzekļus TEN tīklu attīstīšanai. Galvenā prioritāte būtu jāpieskir pārrobežu projektiem, kas veicina pārvadātāju sadarbību un ilgtspējīgu vairākveidu pārvadātāju iesaistīšanu (īpaši “ātrsatiksmes jūras ceļu” koncepcijas ietvaros) ar noteikumu, ka tie iekļaujas visaptverošā noturīgā transporta sistēmā;

⁽¹⁾ Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2004. gada pilsētaudit.

⁽²⁾ 11,5 % Mērķim 2 un 12,3 % Mērķim 3.

⁽³⁾ “Pašreiz ES pētniecībai un attīstībai izdod tikai 2 % no IKP, apmēram 1/3 mazāk kā ASV. 80 % šīs starpības ir nepietiekošu privatā sektora investīciju pētniecībā un attīstībā dēļ.” Eiropas Komisijas paziņojuma pavasara Eiropadomei COM (2005) 24 3.31 punkts “Koptīgi strādājot izaugsmei un nodarbinātībai: jauns sākums Lisabonas Stratēģijai” 2005. gada 2. februārī

- **uzsver** nozīmi, kāda TEN tīkliem, īpašajā salu apgabalu gadījumā — ātrsatiksmes jūras ceļiem, varētu būt to grūtību pārvarēšanā, kādas rodas reģioniem, kuriem piemīt dabiski un demogrāfiski trūkumi, attiecībā uz piekļuvi vienotajam tirgum uz godīgiem noteikumiem;
  - **atzīst** dalībvalstu ierobežoto spēju sagādāt nepieciešamās infrastruktūras investīciju summas laikā, kad tās cenšas apcirt valsts tēriņus, lai nodrošinātu atbilstību Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem.
  - **uzsver**, ka vietējo un reģionālo varas iestāžu nodrošinātais Eiropas transporta tīkla finansējums var būt tikai perifērs, ņemot vērā smagās saistības attiecībā uz citiem ieguldījumiem infrastruktūrā, kuriem bieži ir būtiska nozīme Eiropas transporta tīklu vienmērīgā darbībā un vietējās ekonomikas un sociālo infrastruktūru darbībā;
  - **piebilst**, ka konkurētspējas veicināšana sekmē pilsētu un reģionu būtiskas savstarpējās atkarības atzīšanu, kas savukārt var radīt kritisko masu, kura spēj izraisīt plašu izaugsmi apgabalos, ko nav iespējams panākt tikai ar pilsētas vai reģiona starpniecību vien. Iepriekš minētā labs piemērs ir Eiropas pilsētu tīkli, kā, URBACT, un Eiropas līmenī jānodrošina teritoriālo zonu labākās prakses un pieredzes savstarpēja apmaiņa un nepieciešamie ieguldījumi, lai sekmētu Lisabonas un Gēteborgas mērķu sasniegšanu.
- Izglītības un apmācības kvalitātes uzlabošana
- **pasvīturo**, ka vietējā un reģionālā kadru kapitāla veidošana un apmācība ir būtiski svarīga Eiropas vienotā tirgus attīstībai un Lisabonas stratēģijas īstenošanai. Visā Eiropā veiktie pasākumi mobilitātes atbalstam radīt reālu ekonomisko ietekmi. Gan atsevišķi, gan kopumā šie pasākumi ir ļoti vērtīgi. To papildus izmaksas budžetā jāatzīst kā būtiskas integrētā darba tirgus un Eiropas vienotās mācību zonas vienmērīgai funkcionēšanai un attīstībai.
- Palīdzēt Eiropas sabiedrībai paredzēt un pārvaldīt sociālās izmaiņas
- **pieņem** Komisijas viedokli par to, ka jābūt uzņēmumiem un darba ņēmējiem paredzētiem attiecīgiem reglamentējošiem noteikumiem, lai noteiktu sociālās normas un pamattiesības.
- (b) izaugsmes un nodarbinātības kohēzija
- **atzīst**, ka Kopienas pievienotā vērtība var rasties ne tikai, pateicoties finansiālam atbalstam, bet arī Kopienas metodei, ar kuras palīdzību tiek izstrādātas programmas, kurās ņemtas vērā un attīstītas reģionālās stratēģijas. Tikai ar Eiropas institucionālo sistēmu vien var nodrošināt atsevišķu sektoru pasākumu un finanšu instrumentu komplementaritāti, ņemot vērā Kopienas ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas izvirzītos mērķus;
  - **konstatē**, ka paplašināšanās ietvaros priekšroka būtu dodama konverģences mērķim, lai izradītu solidaritāti ar jaunajām dalībvalstīm un "vecu" dalībvalstu vājākajiem reģioniem un nodrošinātu, ka fonda līdzekļi nonāk attīstības ziņā visvairāk atpalikušajos reģionos un pilsētās;
  - **norāda**, ka Komisijas ierosinājums par ES struktūrfondu finansējumu nākamajā finansēšanas periodā ir godīgs kompromiss arī attiecībā uz līdzšinējās ES-15 reģioniem, jo 109,8 miljardi *euro* tiks paredzēti jaunajam "Mērķim 1" un 56,6 miljardi *euro* — jaunajam "Mērķim 2" "vecajās" dalībvalstīs (salīdzinājumā ar 154 miljardiem *euro* un attiecīgi 46,6 miljardiem *euro* pašreizējā finansēšanas periodā);
  - **brīdina** nepieļaut partnerības un solidaritātes principu neievērošanu attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas vairs nebūs tiesīgas saņemt Kohēzijas fonda finansējumu statistiskā efekta dēļ, ko rada ES paplašināšana;
  - **atzīst** iemeslus absorbcijas robežas ieviešanai 4 % apmērā no visu dalībvalstu valsts IKP līdzekļu iedalījumā no ERAF, ESF un Kohēzijas fonda, ieskaitot līdzekļu pārvedumus lauku attīstības un zvejniecības pārstrukturēšanas ietvaros⁽¹⁾. Ekonomisko un sociālo atšķirību mazināšanai arī turpmāk jābūt Eiropas Savienības visaugstākajai prioritātei un minētie līdzekļi ir nepieciešami ekonomiski un sociāli atpaliekošo reģionu un dalībvalstu atbalstam;
  - **akceptē** to, ka Berlīnes formulas princips — jo mazāk attīstīts ir reģions, jo vairāk palīdzības tam jāsaņem — bija labi pamatots un tas jāpiemēro nākotnē. Tādēļ nepieciešama to noviržu izmeklēšana, kas rodas, piemērojot absorbcijas sliekšni 4 % apmērā no attiecīgās valsts IKP;
  - tomēr **brīdina**, ka visas vispārējo maksājumu asignējumu korekcijas notiks ārpus šo 4 % robežām, un tādējādi, lai gan kohēzijas finansēšana tiks garantēta jaunajās dalībvalstīs, šī ietekme nopietni vājinās Lisabonas — Gēteborgas programmu visās valstīs.
- ⁽¹⁾ Finanšu līdzekļu pārvedumu Eiropas Lauksaimniecības lauku attīstības fondam un Eiropas Zivsaimniecības fondam aprēķina pēc griestu piemērošanas, lai neskartu budžetu.

— **atzīst**, cik svarīgi ir uzlabot jaudu veidošanas dalībvalstu un jauno kaimiņvalstu decentralizētajās iestādēs. Atzīstamu progresu var panākt pārrobežu un starpreģionālajā sadarbībā, nodrošinot vietējo un reģionālo varas iestāžu speciālistu zināšanu un pieredzes apmaiņu.

1.4.2 Dabas resursu saglabāšana un pārvaldīšana

atbalsta finanšu plānu ietvaros atzīto nepieciešamību dažādot darbības laukos, bagātināt vidi un uzlabot dzīves kvalitāti, kas rada būtisku līdzsvaru teritoriālās kohēzijas panākšanā Lisabonas — Gēteborgas stratēģijas noturīgas attīstības uzdevumu ietvaros.

izsaka savas bažas par to, ka izaugsmes un attīstības rādītāji, tai skaitā nodarbinātība, rūpniecība un daudzveidība lauku rajonos pastāvīgi ir zemāki, iedragājot to dzīvotspēju;

pozitīvi vērtē, ka programmas, kas vērstas uz pilsētām, var veicināt arī to apkārtnes attīstību ar mērķtiecīgu iniciatīvu starpniecību izpētes un attīstības, uzņēmējdarbības un sociālo pārmaiņu jomā, kaut arī ir atzīts, ka nomaļāki reģioni droši vien negūs nekādu labumu no šādām iniciatīvām;

tomēr **uzsver** nepieciešamību pēc pārdomātiem risinājumiem visdažādākajās situācijās lauku apgabalos, ieskaitot apgabalus ar dabiskiem apgrūtinājumiem un īpašām vides problēmām;

uzsver nepieciešamību saglabāt teritoriālo daudzveidību. Šajā saistībā fundamentālā pretstata "pilsēta — lauki" koncepcija pieauguma un kohēzijas politikā nozīmē novēršanos no "rūpniecības — lauksaimniecības" modeļiem, kas, ņemot vērā globalizācijas problēmas, vairs nešķiet piemēroti;

aicina atzīt vides aizsardzību visos līmeņos: globāli, reģionāli, attiecībā uz pilsētu un lauku apgabaliem, kā arī jūrām, t.i., kā horizontālo elementu visās programmās. Šajā sakarā vietējām un reģionālajām varas iestādēm, kas atbild par NATURA– 2000 teritoriju uzturēšanu, jāsaņem pietiekams finansējums no attiecīgās politikas instrumentiem;

1.4.3 Pilsonība, brīvība, drošība, tiesiskums

ir apmierināta ar to, ka Komisija vēlas attīstīt un piešķirt jēgu Eiropas pilsonības jautājumiem un pārvaldītā veidā risināt

grūtos migrācijas un integrācijas, brīvības, drošības un tiesiskuma jautājumus, kuri skar pilsētas un lauku teritorijas visā Eiropas Savienībā, kā norādīts Hartas preambulā (*)

objektīvi konstatē, ka ar imigrāciju un patvēruma meklēšanu saistītās problēmas vairs nevar atrisināt tikai ar dalībvalstu pasākumu starpniecību un uzsver, ka daudzas vietējās un reģionālās varas iestādes pašlaik ir tās, kas pirmām kārtām nodrošina atbalsta pasākumus un materiāli tehnisko bāzi;

uzsver, ka Eiropā gan lielpilsētām, gan lauku apgabaliem ir apjomīga un aizvien augoša pieredze migrējošo darba ņēmēju un apmešanās uz dzīvi jomā. Tādēļ šīs zināšanas un pieredzes bagātība būtu jāiekļauj to regulu nosacījumos, ko Komisija iesniedz par minētajiem jautājumiem;

konstatē, ka pašreizējās patērētāju tiesību aizsardzības, pārtikas nekaitīguma un veselības aizsardzības programmas nepiepilda Eiropas pilsoņu cerības;

tādēļ **atbalsta** divu jaunu programmu ieviešanu: pārtikas nekaitīguma programmu un patērētāju aizsardzības politikas un sabiedrības veselības aizsardzības programmu;

1.4.4 Ārējā politika

apsveic 2007.–2013. gada finanšu plānā izteikto konstatējumu, ka ES, ņemot vērā paplašināšanos un aizvien pieaugošo iekšējo nepieciešamību, būtu vietējā un reģionālajā līmenī jāveido spēja jaunās kaimiņattiecību politikas ietvaros ar daudzpusēju un divpusēju pasākumu palīdzību aizsargāt cilvēktiesības, veicināt demokrātiju un cīnīties ar nabadzību;

piekrīt Komisijai, ka ārējiem pasākumiem jābūt saskaņotiem un konsekventiem, lai ar pieejamajiem līdzekļiem panāktu plašākus un labākus rezultātus;

atbalsta Komisijas uzskatu, ka nepieciešama jauna kaimiņattiecību politika, lai turpinātu pozitīvās pārrobežu norises, kas notiek kopš 1989. gada vai agrāk un kuru darbības jomai jākalpo par atbalstu pasākumiem, kuri vērsti uz pakāpenisku ekonomisko integrāciju, dziļāku politisko sadarbību un kopīgas infrastruktūras attīstību.

uzsver, cik svarīgi ir uzlabot darbaspēju jauno dalībvalstu un kaimiņvalstu decentralizētajās iestādēs;

(*) "Savienība dod ieguldījumu šo kopējo vērtību saglabāšanā un attīstīšanā, vienlaikus respektējot Eiropas iedzīvotāju kultūras un tradīciju daudzveidību, kā arī dalībvalstu nacionālo identitāti un to valsts iestāžu organizāciju nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī"

1.4.5 Koriģējošais mehānisms

konstatē, ka sarunu tēmās par finanšu plānu tiks iekļauti arī mehānismi vispārējā Savienības finansējuma un katras dalībvalsts iemaksu noteikšanai. Komisija ir izstrādājusi atsevišķu priekšlikumu, kurā paredz izbeigt pašreizējo kompensāciju Apvienotajai Karalistei un ieviest vispārēju koriģējošo mehānismu;

uzskata, ka ir jāievieš taisnīga sistēma Savienības budžeta vajadzību apmierināšanai;

atbalsta Eiropas Komisijas viedokli par to, ka šī pieeja dod iespēju likvidēt iepriekšējo finanšu periodu laikā ieviestos koriģējošos mehānismus, ar kuriem pašreiz pielāgo dažu dalībvalstu pārmērīgi negatīvo neto bilanci attiecībā uz to ieguldījumu ES budžetā. Ja izdotos realizēt iepriekš minēto, varētu izvairīties pārmērīgi lielās nodokļu nastas dažās dalībvalstīs un saglabāt ES līmeņa solidaritāti.

1.4.6 Stabilitātes un izaugsmes pakts

atzīst, ka pašreizējie Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumi un nosacījumi, kā arī tā ierobežotā īstenošana, kas nepieļauj dalībvalstīm pārsniegt 3 % IKP robežu budžeta deficītā vai 60 % attiecība uz parādiem atspoguļo rūpes par stabilitāti, pamatojoties uz 90 — o gadu beigu saimnieciskajiem nosacījumiem, bet pašreiz ir steidzīgi jāorientējas uz politiku, kas galvenokārt balstās uz izaugsmi. Bez uzsvāra uz izaugsmi būs neiespējami ņemt vērā Lisabonas–Gēteborgas stratēģijas noteiktos sociālos un vides aspektus;

atbalsta Komisijas priekšlikumus par Stabilitātes un izaugsmes pakta reformu, kas ieviesīs elastīgumu, kurš nepieciešams tādas ekonomiskās politikas īstenošanai, kas samazinātu konjunktūras ciklu sekas, tomēr saglabājot stabilitāti. Dalībvalstīm būs lielākas manevra iespējas paredzēt izdevumu palielināšanu vai nodokļu samazināšanu ekonomikas lejupslīdes periodos;

iesaka, ka, piemēram, varētu ieviest mehānismu, ar kura palīdzību investīcijas un kapitāls saskaņā ar atsevišķām Lisabonas stratēģijas atzītām Kopienas kompetenču jomām tiktu atbrīvots no parasto budžeta grāmatvedības procedūru pielietošanas. Tas ļautu uzsākt nepieciešamās publiskās investīcijas, veicinot izaugsmi un nepārkāpjot pakta finansiālos nosacījumus;

iesaka, ka cita pieeja būtu uzlabot Stabilitātes uz izaugsmes pakta izpildes mehānismu tā, lai ņemtu vērā katras dalībvalsts faktisko ekonomisko situāciju, nospraužot atšķirīgu vidējā termiņa sabalansēta budžeta mērķi katrai dalībvalstij, ņemot vērā tās investīciju līmeni, parāda dinamiku, valsts finansējuma stabilitāti un izaugsmes potenciālu.

1.5 Izpildes instrumenti un prakse

1.5.1 “Roadmap”

atzīmē, ka finanšu plāna 2007. — 2013. gadam noslēguma nodaļās izteiktas bažas par nodrošināšanas instrumentu un atbilstošu vadības izkārtojumu efektivitāti, lai gan šie jautājumi ir svarīgi vietējām un reģionālām iestādēm.

norāda, ka paziņojumā nav izpētīts atšķirīgais ieguldījums, ko katra valdības sfēra — vietējā, reģionālā, nacionālā un Eiropas varētu veikt pašreizējo nepilnību risināšanai.

uzsver, ka valstu pasākumiem, koordinācijai un valsts izdevumiem no ES budžeta līdzekļiem nepieciešama saprātīga un savlaicīga šo pasākumu iesaistīšana. Atklātās koordinācijas metodes (AKM) ietvaros, kas ir Lisabonas–Gēteborgas stratēģijas pamatā, tiek noteikti mērķi, rādītāji un kritēriji, noteikta valsts un reģionālā politika ar valsts rīcības plānu starpniecību, kā arī ierosināta regulāra kontrole, novērtējums un speciālistu veikta salīdzinoša pārskatīšana. AKM kā tāda var dot papildu labumu arī attiecībā uz mērķiem, nododot tālāk vietējā un reģionālajā līmenī iegūtās atziņas un pieredzi;

uzskata, ka minētais process tā pašreizējā formā tomēr ir izrādījies nepietiekami efektīvs Lisabonas–Gēteborgas stratēģijas mērķu sasniegšanā. Atsevišķu dalībvalstu politika gandrīz netika savstarpēji saskaņota, un dalībvalstis arī viena otru savstarpēji neietekmēja virzībā uz Lisabonas mērķiem. Turklāt AKM nav iesaistījis vietējās un reģionālās varas iestādes, kam ir nozīmīgas funkcijas pilsētu un reģionu un reģionālās konkurētspējas, kura var izraisīt nepieciešamo savstarpējo ietekmi, īstenošanā;

uzskata, ka AKM tomēr paliek supranacionālās lēmumu pieņemšanas alternatīva un to ir iespējams pārveidot par iedarbīgu nodrošināšanas procesu, ja tiek vienkāršoti neskaitāmie esošie pieprasījumi un panākta atteikšanās no dalībvalstu un Komisijas vienpusējām sarunām par atsevišķiem politikas jautājumiem;

tīc, ka tas varētu radīt nepieciešamību izpētīt jaunas, elastīgas metodes, izstrādājot trīspusēja modeļa pieeju ar vietējās un reģionālās valdības iesaistīšanu ar tādu metožu palīdzību, kas pamatojas uz līgumos noteiktu darbību, lai nodrošinātu politikas mērķu sasniegšanu. Tam nevajadzētu ne radīt sarežģījumus, ne izraisīt vairāk kā abstraktas idejas, bet gan atspoguļot reālu, sistemātisku dialogu ar vietējām un reģionālām iestādēm.

uzsvērti iesaka, ka vietējās un reģionālās varas iestādes vajadzētu iesaistīt Komisijas ierosinātā "ceļu kartē" (*Roadmap*) — kopīgā programmā, kurā ietilpst pasākumi un finansējums valsts un Kopienas līmenī. Pamatprogrammu teritoriālais komponents ir svarīgs, lai īstenotu kohēzijas mērķus dalībvalstīs un starp tām;

atkārtoti uzsver, ka ar trīspusēju paktu palīdzību vietējās un reģionālās varas iestādes varētu iesaistīt ES lēmējstruktūrās. Pamatprogrammu īstenošana ir lielā mērā atkarīga no vietējo un reģionālo iestāžu līdzdalības;

1.5.2 Politika un programmas

atzīmē, ka finanšu plāns 2007. — 2013. gadam un papildu paziņojums ierosina, lai instrumenti, kas pieejami ES savu politikas mērķu veicināšanai, iespējami tiktu konsolidēti un racionalizēti vienā instrumentā katrai politikas jomai un vienā fondā katrai programmai;

atzinīgi vērtē to, ka Kohēzijas politikas programmas tiks atbalstītas ar vienotu fondu starpniecību (Kohēzijas fonds, ERAF un ESF), turklāt lauksaimniecības un zivsaimniecības pasākumus tagad finansēs no Noturīgas vadības un Dabas resursu aizsardzības pozīcijas;

apsveic, ka pilsētu dimensija ir iesaistīta visās kohēzijas programmās, turklāt par labu visiem pilsētu apgabaliem, stiprinot pilsētu un reģionu partnerības nozīmi;

atzīst to, ka ar jaunu regulu izveidos KLP (kopējās lauksaimniecības politikas) finansēšanas struktūru, kurā paredzēts tikai viens fonds uz katru pilāru: Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (EAGF) un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (EAFRD);

atbalsta to, ka visi pasākumi lauku attīstībai jāapvieno vienā instrumentā vienas programmas ietvaros, īpaši ņemot vērā saskaņu starp pasākumiem lauku attīstībai un kohēzijas pasākumiem:

— lauksaimniecības sektora konkurētspējas paaugstināšana, veicinot pārstrukturēšanu,

— vides un ainavas aizsardzība, atbalstot zemes apsaimniekošanu,

— dzīves kvalitātes paaugstināšana lauku apgabalos,

— ekonomiskās diversifikācijas veicināšana;

atzinīgi novērtē Komisijas vienkāršošanas centienus, izveidojot finanšu instrumentu videi (LIFE+), tomēr vēlas **uzsvērt** grūtības identificēt patiesās vides projektu finansēšanas iespējas, izmantojot dažādos finanšu instrumentus, kas darbosies 2007.–2013. gadā. Ir būtiski saskaņot dažādos finansējuma veidus, lai tiktu aptvertas dažādās prioritātes un Kopienas atbalsta pasākumi;

ir satraukta par to, ka Komisija vēlas nodot ļoti nozīmīgu LIFE+ budžeta daļu (75 %– 80 %) dalībvalstu rīcībā, ierosinātajā regulā neiekļaujot šīs nodošanas kārtību un nosacījumus;

atzīmē, ka ir ierosināts jauns kaimiņvalstu instruments, kas vērsti uz pārrobežu sadarbību starp ES un kaimiņvalstīm, pasvītrojot ES pievienoto vērtību stabilitātes un labklājības veicināšanā ārpus tās ārējām robežām ar ilgtspējīgas ekonomiskās un sociālās attīstības palīdzību;

apsveic Eiropas Zivsaimniecības fonda izveidošanu kā vienīgo instrumentu zvejniecības sektora pārstrukturēšanai, kurš ir cieši saistīts ar kohēzijas instrumentiem un paver šādas iespējas:

— noturīga piekrastes reģionu attīstība,

— zvejas flotu, akvakultūru un zivju pārstrādes rūpniecības pielāgošana;

uzskata, ka minētie priekšlikumi palīdzēs nodrošināt pilsoņiem finanšu plāna pārskatāmību.

2. Reģionu Komitejas ieteikumi

2.1 Partnerattiecības

2.1.1 **pieprasa**, lai partnerības princips, kas sasaista vietējo, reģionālo, nacionālo un transnacionālo sfēru, būtu horizontāla līnija, kas caurstrāvo visus Komisijas priekšlikumus. Šis princips jāatzīst un steidzami jāievieš gan Eiropas Komisijai, gan Ministru Padomei, un tas konsekventi jāizziņo arī visās dalībvalstīs un visos mēdijos, lai demonstrētu ES pievienoto vērtību;

2.1.2 **aicina** konsekventi piemērot partnerības principu detalizētās regulās, ko Komisija iesniedz par visiem finanšu plāna 2007. — 2013. gadam apzinātajiem politikas elementiem;

2.1.3 **prasa**, lai partnerības princips tiktu pilnībā atzīts jaunajos noteikumos par programmām, īpaši attiecībā uz Transeiropas sadarbību, un lai programmās tiktu izmantota attiecīgo vietējo un reģionālo pašvaldību zināšanas un pieredze;

2.2 *Saskaņotība*

2.2.1 **uzsver**, ka ir ārkārtīgi svarīgi panākt labāku saskaņu starp kohēzijas politiku un Kopienas nozaru politiku, īpaši lauksaimniecības, pētniecības un konkurences, vides un transporta politiku un tādējādi dot iespēju uz teritoriju balstītai pieejai. Papildus partnerības principam jaunajā programmā vajadzētu ietvert arī Komisijas un Ministru Padomes iesaistīšanos koordinētas pārvaldes jomā visos pārvaldes līmeņos — vietējā, reģionālajā, valsts un ES līmenī;

2.3 *Trīspusīgi pakti un nolīgumi*

2.3.1 **ierosina** paplašināt trīspusīgu pakta un nolīgumu darbības jomu, lai ņemtu vērā 2007.–2013. gada finanšu plāna vadības aspektus un uzsvērtu vietējo un reģionālo varas iestāžu vēlētos locekļus apņemšanās attiecībā uz “ceļa karti”, īpaši saistībā ar pamatprogrammu teritoriālo sastāvdaļu, kas nepieciešama kohēzijas mērķu īstenošanai gan dalībvalstīs, gan starp tām;

2.3.2 **pieņem**, ka vietējo un reģionālo varas iestāžu iesaistīšana ceļu kartes procesā, kur reģionālās stratēģijas būtu nacionālās stratēģijas sastāvdaļas, nodrošinātu ne vien lielāku saistību ilgtspējīgas izaugsmes darba kārtības īstenošanā, bet arī Eiropas kohēzijas politikas labāku redzamību un resursu novirzīšanu pirmkārt turp, kur tie ir visvairāk nepieciešami.

2.3.3 **uzsver**, ka šos pasākumus var ieviest, neietekmējot steidzamo nepieciešamību vienkāršot un racionalizēt Konkurences un Kohēzijas programmu izstrādāšanu un ieviešanu;

2.3.4 **iesaka** starpiestāžu ietekmes pārbaudes kritisku novērtējumu, lai izvērtētu, kas ir paveikts un kas ir efektīvs dalībvalstu daudzveidīgajā sabiedriskajā kārtībā. Vienots revīzijas režīms palīdzētu noteikt, vai ir virzība uz stratēģiskajiem mērķiem — saskaņā ar Lisabonas–Gēteborgas stratēģiju — nosakot visnepieciešamāko resursu prioritātes.

2.4 *Kohēzijas politika*

2.4.1 **atkārtoti uzsver** Eiropas efektīvas reģionālās politikas un Lisabonas–Gēteborgas programmas īstenošanas sarežģīto

saikni. ES turpmākā izaugsme un konkurētspēja visās Eiropas daļās tiks veicināta ar ES kohēzijas politikas turpināšanu nevis ar tās atkārtotu nacionalizēšanu, tādējādi apstiprinot līdzšinējās Es reģionālās politikas pozitīvo ietekmi uz Kopienas sociālās, ekonomiskās un teritoriālās kohēzijas nostiprināšanu;

2.4.2 **neatlaidīgi pieprasa**, lai visā dalībvalstu un Komisijas izstrādātajās valstu rīcības programmās attīstībai un nodarbinātībai tiktu atspoguļota apspriešanās ar vietējām un reģionālajām varas iestādēm un minēto iestāžu iesaiste. Pilsētu un reģionu stratēģiskajiem plāniem ir jānosaka valsts rīcības programmā ietverto saistību un mērķu aprīses;

2.4.3 **vienlīdz iesaka** noteikt mehānismu tādu programmu izstrādāšanas atvieglošanai, kurās varētu piedalīties divi vai vairāki reģioni un kuru mērķis būtu efektīvi veicināt attiecīgās teritorijas konkurētspējas uzlabošanu;

2.4.4. **pastāv uz to**, ka finanšu plāna 2007. — 2013. gadam Izaugsmes un nodarbinātības konkurētspējas pīlārs nevar būt korekcija, kas ir maināma sarunās par maksājumu asīgnēšanu nākošajam pamata periodam, atzīstot, ka no Kohēzijas mērķiem prioritāte jāpiešķir Konverģences mērķim, RK tomēr uzskata, ka ES būtu jāatbalsta Konkurences mērķis, lai sagatavotos un veicinātu pārmaiņas, kas būs nepieciešamas “jaunās” Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšana;

2.4.5 **aicina** nodrošināt kohēzijas politikas finansēšanu vismaz 0,41 % apmērā no ES NKI, lai nodrošinātu kohēzijas politikas uzdevumu pilnīgu izpildi ES– 25;

2.4.6 **atbalsta** nepieciešamību saskaņot absorbcijas griestu 4 % apmērā no valsts IKP piemērošanu dalībvalsts līmenī ar Berlīnes formulas piemērošanu mazāk attīstītajos reģionos;

2.4.7 **prasa**, lai dzīvotspējīgas lauku attīstības programmas tiktu cieši integrētas kohēzijas politikas programmās un pašu resursu spiediena rezultātā nekljūtu par lauksaimniecības programmu surogātu;

2.4.8 **pieprasa**, lai reģionālie sadales kritēriji attiecībā uz konkurētspējas un nodarbinātības pīlāru pamatotos uz jauktiem rādītājiem, kas atspoguļo reģionālās un vietējās vajadzības un iespējas, un varētu izvērtēt reģiona iekšējās atšķirības;

2.4.9 **pieprasa**, lai valsts līmeņa stratēģiskajā plānošanā atzītu un iekļautu pilsētu piedāvātās iespējas visas ES sociālajai un ekonomiskajai attīstībai;

2.4.10. **pieprasa**, lai ar RK aktīvi apspriestos Eiropadomes pavasara ikgadējā konkurētspējas un kohēzijas programmas izskatīšanā. Tas nodrošinātu iespējas vietējām un reģionālajām varas iestādēm izvirzīt jautājumus un labu praksi, kas nepieciešama Lisabonas un Gēteborgas programmas īstenošanas atklātās koordinēšanas metodes darbības pilnveidošanai.

2.5 Lisabonas — Gēteborgas stratēģija

2.5.1 **pieprasa** pieņemt saskaņotāku pieeju makroekonomisku pasākumu ieviešanai, attiecībā uz nodarbinātību un darbību sociālajā jomā, vides un pētniecības ierosmēm, piešķirot jaunu spēku stratēģijai un dodot vadlīnijas nacionālajām rīcības programmām;

2.5.2 **aicina** būtiski uzlabot Lisabonas — Gēteborgas stratēģijas pārvaldību, lai to padarītu efektīvāku un vieglāk saprotamu;

2.5.3 **uzskata**, ka Lisabonas stratēģijas termiņa vidusposma pārskatā tādēļ jāiekļauj kritisks pārvaldības īstenošanas novērtējums un analīze par administrācijas decentralizācijas ietekmi uz Lisabonas stratēģijas īstenošanas efektivitāti;

2.5.4 **uzsver**, ka, neskatoties uz samērā skumjo un pesimistisko situāciju attiecībā uz Lisabonas stratēģijas ieviešanu, atsevišķas dalībvalstis ir sasniegušas noteiktos mērķus daudzās politikas jomās. Reģionu komiteja **uzskata**, ka vajadzētu uzmanīgāk analizēt veiksmes faktoros un ņemt tos vērā, ieviešot atvērtās koordinācijas metodes;

2.5.5 īpaši **pieprasa** sekmju kritisku faktoru noteikšanu un izvērtēšanu vietējā un reģionālā līmenī visā ES un ieguldījumu Vima Koka⁽¹⁾ ierosinātajā 14 rādītāju un mērķu sistēmā, kas izmantojama labu un sliktu darbības rezultātu noteikšanai dalībvalsts līmenī;

2.5.6 **uzsver**, ka ekonomisko konkurētspēja ir ārkārtīgi būtiska sociālās kohēzijas un noturīgas attīstības vides jomā;

2.5.7 **pieprasa** piešķirt plašākas funkcijas vietējām un reģionu pašvaldībām tādu zināšanu izplatīšanā un inovāciju un pasākumu ieviešanā, kas nepieciešami Lisabonas—Gēteborgas mērķu sekmīgai sasniegšanai, tādējādi piešķirot stratēģijai lielāku politisku svaru;

(1) Sarežģīti uzdevumi, Lisabonas stratēģija attiecībā uz izaugsmi un nodarbinātību, augsta līmeņa grupas Vima Koka vadībā 2004. gada novembra ziņojums.

2.5.8 **iesaka arī** Lisabonas—Gēteborgas mērķu termiņa vidusposma pārskata gaitā izstrādāt Eiropas Jaunatnes paktu, koncentrējoties uz bezdarba, sociālās un profesionālās integrācijas problēmām, un papildu pasākumiem saistībā ar Lisabonas—Gēteborgas programmu attiecībā uz iedzīvotāju populācijas novecošanu;

2.5.9 **aicina** izstrādāt vienotus ikgadējus ziņojumus gan valstu, gan ES līmenī par progresu Lisabonas—Gēteborgas mērķu sasniegšanā, par kuriem būtu jāapspriežas ar Reģionu komiteju, un Eiropadomes pavasara sanāksme koncentrēties uz galvenajiem politikas jautājumiem minēto mērķu sasniegšanā;

2.5.10 **pieprasa**, ka ES nākamajam lielajam projektam pēc paplašināšanās, vienotās valūtas un vienotā tirgus ieviešanas jābūt par izaugsmes un nodarbinātības maksimālu pastiprināšanu, atkārtoti koncentrējoties uz Lisabonas—Gēteborgas programmu;

2.6 Pētniecība un tehnoloģijas attīstība

2.6.1 **lūdz**, lai regulās, kas attiecas uz pētniecību un tehnoloģisko attīstību — jomām, kurās paredzams finansiālo resursu piešķiršanas ievērojams palielinājums — skaidri tiktu atzīts pētniecības pamata programmas teritoriālais komponents.

2.6.2 **pieprasa**, lai nacionālās un reģionālās pētniecības programmas tiktu koordinētas, lai radītu īstu Eiropas Pētniecības telpa, kas spēj uzturēt konkurētspējas un izaugsmes uzdevumus.

2.6.3 **aicina** attīstīt Savstarpējās mācību platformas un Inovāciju centrus, lai palīdzētu radīt un uzturēt reģionālās pētniecības stratēģijas un reģionālo zināšanu attīstības modeļus, kas veicina augstskolu iesaistīšanos vietējā ekonomikā. Šīs platformas un tīkli jāveido tā, lai atvieglotu jaunu ideju un produktu ātru pielietošanu, stimulētu pamata un lietišķās pētniecības produktivitāti un saīsinātu laiku no izgudrojuma līdz tā pielietošanai;

2.6.4 **aicina** dalībvalstis Nacionālajos rīcības plānos iestrādāt pasākumus, kas tiks veikti, lai sasniegtu 3 % no NKP mērķi attiecībā uz investīcijām pētniecībā un attīstībā;

2.7 Mobilitāte

2.7.1 **atbalsta** priekšlikumus trīskāršot “Erasmus” programmas studentu skaitu un palielināt skolēnu mobilitātes pasākumu un arodapmācību prakses vietu skaitu.

2.8 Pārvaldība

2.8.1 **atbalsta** priekšlikumus stiprināt partnerības pasākumus un ieviest vienkāršotus lēmumu pieņemšanas instrumentus vietējā, reģionālajā, valsts un ES līmenī — visās pārvaldes jomās un starp tām, tomēr uzstāj, ka minētie pasākumi jāievieš steidzami;

2.8.2. **iesaka**, ka, tiecoties uz Lisabonas–Gēteborgas mērķiem, Eiropas Komisijai katru gadu vajadzētu izvērtēt valstu Rīcības plānus un, ņemot vērā šādu vērtējumu teritoriālo aspektu, iesaistīt vērtēšanā vietējās un reģionālās varas iestādes;

2.8.3 **arī iesaka**, ka Eiropas Komisijai vajadzētu katru gadu sniegt ziņojumu par 2007.–2013. gada finanšu plānā noteikto politisko izaicinājumu jomā gūtajiem panākumiem un par katra pārvaldes līmeņa — vietējā, reģionālā un valsts — ieguldījumu, lai vajadzības gadījumā dotu stimulu ekonomisko reformu uzsākšanai un lielākai visu aģentūru, vietējo, reģionālo un valsts pārvaldes iestāžu iesaistīšanai un pārskatatbildībai;

2.9 ES pilsonība

2.9.1 **pasvīturo**, ka bez Komisijas ierosinātās resursu palielināšanas ar pilsonību, brīvību, drošību un taisnīgumu saistītiem pasākumiem nepieciešams pilnībā atzīt, ka tieslietu un iekšlietu darbs nav tikai sarunu jautājums starp Briseli un Dalībvalstīm subsidiaritātes kārtībā vadības vietējā un reģionālā sfērā. Sevišķa uzmanība šajā sakarā jāpievērš atzītām jauno dalībvalstu vietējām un reģionālām iestādēm.

2.9.2 **lūdz**, lai ES programmu pievienotās vērtības apzināšanas mehānismu pārskatāmība tiktu palielināta visā vietējā un reģionālā valdībā, lai paaugstinātu sabiedrības informētību par vietējā mēroga nodrošināmo Eiropas politiku un atbalstu tai.

2.10 Finanšu plāns 2007. — 2013. gadam

2.10.1 **atkārtoti izsaka savu piekrišanu** pašu resursu budžeta griestiem 2007.–2013. gada finanšu plānā 1.24 % apjomā no NKI, jo šie griesti atspoguļo budžeta disciplīnas un Kopienas pievienotās vērtības nepieciešamību un šo resursu apjoms ir vienīgais līdzeklis, lai izpildītu kohēzijas un

konkurētspējas, vienotā tirgus un mūsu kopīgā Līguma saistības;

2.10.2 **brīdina** par potenciālām briesmām, ko var radīt kompromisa budžets;

2.10.3 tāpat kā Eiropas Parlaments **uzskata**, ka pašreizējās finanšu perspektīvas ir vispārējas starpinstitūciju vienošanās neatņemama sastāvdaļa, ko var pagarināt tikai savstarpējas uzticēšanās starp institūcijām atmosfērā un vienojoties ar abām budžeta iestādēm;

2.10.4 **uzstāj**, ka tie, kuri cenšas samazināt saistību asignējumus, visticamāk koncentrējas uz Strukturālā fonda programmām reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības veicināšanai, kuras sagrupētas apakšsadaļā (1b) Izaugsmes un nodarbinātības kohēzijas darba kārtība. Neproporcionāli budžeta samazinājumi šajā jomā varētu faktiski no jauna nacionalizēt reģionālo politiku lielākajā daļā bijušās ES 15;

2.10.5 **uzstāj**, ka jebkāds spiediens uz Saistību asignēšanas apakšsadaļām Izaugsmes un nodarbinātības konkurētspējas pilārā attiecībā uz pētniecības un tehnoloģiskās attīstības iniciatīvām ir pretrunā dalībvalstu saistībām attiecībā uz Barselonas uzdevumiem un izdevumiem pētniecībai un attīstībai, kam 2010. gadā būs jāsasniež 3 % no IKP;

2.10.6 **brīdina**, ka plānošanas perioda sākuma kavēkļi ieilgušu sarunu rezultātā novedīs pie finansiālas sagrāves un nestabilitātes visās ES vietējās un reģionālās iestādēs;

2.10.7 **uzstāj**, lai sarunu iznākums garantētu solidaritātes principa uzturēšanu, kurš ir virzījis ES politiku kopš strukturālās politikas radīšanas 1973. — 1975. gadā, proti, lai ES atbalstītu visus reģionus, kam nepieciešams atbalsts, neatkarīgi no tā, vai tie atrodas bagātākās vai nabadzīgākās valstīs;

2.10.8 **aicina** dalībvalstis sadarboties ar pilsētām un reģioniem rast politisku risinājumu attiecībā uz tām valstīm, kuras paplašināšanas statistikas efekta dēļ vairs nebūs tiesīgas saņemt Kohēzijas fonda līdzekļus;

2.11 Vienota fonda metode

2.11.1 **apsveic** virzību uz vienotiem fondiem dažādās politikas jomās, ieskaitot kohēzijas politiku, lauku attīstību, vides programmas un zivsaimniecības sektora pārstrukturēšanu, jo šī metode harmonizēs administratīvās prasības šo pasākumu ieviešanai un vienkāršos to īstenošanu.

2.12 Valsts atbalsts

2.12.1 **aicina** Eiropas Komisiju izstrādāt pamatnoteikumus valsts atbalsta noteikumu un nosacījumu teritoriālajai diferenciacijai, lai ļautu izdarīt mērķtiecīgus valsts ieguldījumus tur, kur tie var labot reālas tirgus nepilnības, neizkropļojot konkurences nosacījumus vai dodot iespēju vairāk atbalstīt pētniecību un inovācijas, jo īpaši mazajos un vidējos uzņēmumos, lai sasniegtu teritoriālās kohēzijas mērķi;

2.12.2 **uzskata**, ka vajadzētu izstrādāt jaunu regulu par valsts atbalstu, kas attiektos uz jaunajiem kohēzijas un reģionālās politikas noteikumiem, lai atkarībā no risināmo problēmu līmeņa atļautu valsts atbalsta piešķiršanu teritorijās, kuras vairs nav tiesīgas saņemt kohēzijas finansējumu;

2.12.3 **lūdz** Komisiju izskaidrot 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteiktās reģionālās palīdzības nākotni atšķirību izpratnē starp reģioniem, kuri ir atbilstoši saskaņā ar virsrakstu "reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības atbalsts" sadaļā par "Konverģenci";

2.12.4 **uzskata**, ka arī ilgtspēja ir svarīgs apsvēruma, un ka valsts ieguldījumiem ar valsts atbalsta starpniecību pamatā jāsaņem ar ilgtspējas principiem.

2.13 Koriģējošais mehānisms

2.13.1 **atbalsta** Komisijas ierosinājumu uzsākt debates par pašreizējās ES finansēšanas sistēmas trūkumiem,

2.13.2 **atbalsta** Komisijas priekšlikumu izveidot jaunu, taisnīgāku koriģēšanas mehānismu.

2.14 Stabilitāte un izaugsme

2.14.1 **paziņo**, ka Stabilitātes uz izaugsmes pakta ieviešanai trūkst konsekvences un uzticamības. Ir svarīgi, lai Paktā tiktu ņemta vērā pašreizējā reālā ekonomiskā situācija ES, uzlabojot ekonomisko pamatojumu, uz kuru balstās stabilitātes un izaugsmes noteikumi. Jāuzlabo saskaņība starp nacionālajiem un Eiropas procesiem, valstu iestādes vairāk jāiesaista ekonomiskās politikas daudzpusējā uzraudzībā un jāuzlabo saskaņība starp fiskālo un monetāro politiku un uzlabota saistība starp saimniecisko un monetāro politiku.

2.14.2 **norāda**, ka, tā kā galvenās problēmas rodas dalībvalstu budžetos saistībā ar Eiropas ekonomiku saimniecisko atslābumu un tajos jāņem vērā paaugstinātais bezdarba līmenis, kā arī pastāvīgās sociāla rakstura grūtības daudzos reģionos un apvidos, Komisijai jārisina minētās problēmas, pārskatot Stabilitātes un izaugsmes pakta izpildi un nodrošinot ekonomikas politikas noturīgumu. Galu galā ES tikai tad sasniegs nepieciešamo izaugsmes, nodarbinātības un sociālās kohēzijas līmeni, ja arī Eiropas makroekonomiskais konteksts atbildīs Lisabonas stratēģijai un ja tiks uzlabota Kopienas instrumentu koordinācija.

Briselē, 2005. gada 23. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par tēmu Ierosinājums Padomes regulai par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalstu lauku rajonu attīstībai

(2005/C 164/03)

REĢIONU KOMITEJA,

Ņemot vērā ierosinājumu Padomes regulai par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalstu lauku rajonu attīstībai COM(2004) 490 *final*- 2004/161 (CNS);

Ņemot vērā Eiropas Komisijas 2004.gada 15. jūlija lēmumu konsultēties ar to par šo jautājumu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 265.panta pirmo punktu;

Ņemot vērā tās Biroja 2004. gada 15. jūnija lēmumu uzdot Ilgtspējīgas attīstības komisijai sagatavot lēmuma projektu par šo jautājumu;

Ņemot vērā Otrās lauku attīstībai veltītās Eiropas konferences, kas notika 2003.gada 12.-14.novembrī Zalcburgā, secinājumus;

Ņemot vērā Eiropas Komisijas dokumentu "Paplašinātās ietekmes novērtējums — lauku attīstības politika pēc 2006. gada" (*Extended Impact Assessment — Rural Development Policy post-2006*);

Ņemot vērā Ilgtspējīgas attīstības komisijas izstrādāto Reģionu Komitejas atzinumu par Trešo kohēzijas ziņojumu (*DI CdR 15/2004 rev. 1*);

Ņemot vērā tās atzinumu par Kopējās lauksaimniecības politikas reformu — *CdR 66/2003 fin* ⁽¹⁾;

Ņemot vērā tās atzinuma projektu (*CdR 255/2004 rev.1*), ko 2004.gada 9.decembrī pieņēmusi tās Ilgtspējīgas attīstības komisija (ziņotājs: *Jan Pieter Lokker* kgs, Utrehtas provinces valdes loceklis (NL, ETP);

tās 58. plenārajā sesijā, kas notika 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sēdē), pieņēma šādu atzinumu:

1. Reģionu komitejas viedoklis

jākoncentrē uz patērētāju nekā ražotāju, kā tas bijis agrāk; c) jāuzlabo pārtikas produktu kvalitāte un jānodrošina labāka dabas, ainvas, vides un ūdens aizsardzība.

1. Ievads

1.1 Plaša lauku daudzveidība ir viena no Eiropas Savienības iezīmēm. Lauku attīstības politikai ir jāatspoguļo un jāaizsargā šī daudzveidība, kas raksturīga arī lauku sociālajai struktūrai un videi. Dzīva lauku vide dod labumu ne tikai lauku iedzīvotājiem, bet arī sabiedrībai kopumā.

1.2 ES pamazām tiek veidota lauku attīstības politika, kas nozīmē vairāk nekā vienkārši agrārās politikas piedēkli. Ņemot vērā aizvien mazāko lauksaimniecības ekonomisko nozīmi daudzos lauku apgabalos, lauku ekonomikai papildus pārtikas produktu ražošanai vajadzīgi arī citi ekonomiskie balsti. Tas ir vienīgais veids, kā saglabāt Eiropas lauku ekonomisko un sociālo dzīvotspēju, ņemot vērā apkārtējās vides, ekonomisko un sociālo aspektu. Jāsasniedz trīs mērķi: a) lauku iedzīvotājiem jānodrošina ilgtermiņa perspektīvas, palielinot darbavietu skaitu, paplašinot infrastruktūru un piedāvājot lielāku nodarbinātības iespēju klāstu; b) lauksaimnieciskā ražošana vairāk

1.3 Svarīga ir arī reālistiska koncepcija. Tas nozīmē apzināties Eiropas lauksaimniecības lomu reģionu saglabāšanā, kā arī ietekmi uz reģioniem, ja šī loma izzustu, darbībai lauksaimniecībā un mežsaimniecībā piemērojot stingrus ekonomiskos kritērijus. Tādēļ lauku attīstības politika vien nevar atrisināt visas problēmas, ar kurām saskaras ES lauku apgabali. Dažos apgabalos problēmas pārsniedz Regulas darbības ietvarus, un būs nepieciešama kopīga dažādu fondu izmantošana. Būtisks faktors šeit ir koordinācija reģionālā līmenī starp lauku attīstības politiku un reģionālo politiku ⁽²⁾. Tomēr RK aicina iesniegt papildu priekšlikumus citu ES un valstu politiku izvērtēšanai, nodrošinot lai tās papildinātu ES un valstu lauku attīstības politikas. Līdzīgi jāizvērtē arī Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai politika citu politiku kontekstā, lai nodrošinātu savstarpēji papildinošu uzdevumu izstrādi.

⁽¹⁾ OV C 256, 24.10.2003, 18. lpp.

⁽²⁾ Kā ieteikts ierosinājumā par Padomes regulu, ar ko nosaka vispārīgus nosacījumus attiecībā uz Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, COM(2004) 492 *final*

1.4 2003. gada Zalcburgas konference deva lauku attīstībai jaunu, spēcīgu impulsu. Reģionu komiteja apsveic faktu, ka Zalcburgas konferences secinājumu lielākā daļa ir iekļauta Regulā. Svarīgākie pozitīvie aspekti ir politikas attiecināšana uz visiem ES reģioniem, kā arī tās īstenošanas un finansēšanas vienkāršošana. Turklāt Reģionu komiteja atbalsta partnerības pasākumus, kas noteikti Regulas 6.pantā. Ir ļoti svarīgi iesaistīt vietējās un reģionālās varas iestādes visos lauku attīstības politikas posmos. Tas ir vislabākais veids, kā nodrošināt, lai attiecīgajos reģionos tiktu veikti pasākumi, kas veicina augstāku sociālās un ekonomiskās kohēzijas līmeni gan šo reģionu iekšienē, gan starp šiem un apkārtējiem reģioniem.

1.5 Šajā situācijā Komiteja izsaka turpmākos komentārus par Regulu. Galvenā prioritāte ir izstrādāt īstu lauku attīstības politiku.

2. Ceļā uz daudznozaru lauku attīstības politiku

2.1 Reģionu komiteja atzinīgi novērtē faktu, ka Komisija saskaņā ar Līguma 159. panta nosacījumiem iezīmē ievērojamu Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) daļu reģioniem, uz kuriem attiecas jaunais "konverģences" mērķis.

2.2 Reģionu komiteja apsveic jaunus tiesiskos priekšrakstus attiecībā uz lauku attīstības politiku, tomēr nožēlo, ka šīs Regulas preambulā lauku attīstības politika pirmām kārtām tiek uzskatīta par tirgus un ienākumu politikas papildinājumu un pavadoņi, nevis atzīta par patstāvīgu politiku. Šajā saistībā rodas jautājums, vai ambiciozās lauku attīstības politikas īstenošanai ir paredzēti pietiekami budžeta līdzekļi.

2.3 Reģionu komiteja atzīst lauku attīstības stratēģiskās koncepcijas noderīgumu. Ir svarīgi nepieļaut resursu sadrumstalošanu. Tomēr rodas jautājumi par Eiropas stratēģijas pievienoto vērtību. Lisabonas un Gēteborgas stratēģijas un Zalcburgas secinājumi jau nodrošina pietiekamu pamatu ES līmenī. Dalībvalstu, reģionu un vietējo varas iestāžu uzdevums ir noteikt, ko šis pamats nozīmē lauku rajoniem un lauku attīstības politikai. Tas ir vienīgais veids, kā novērst konfliktu starp stratēģiskākas pieejas lauku attīstības politikai ES līmenī nodrošināšanu un atbilstoša elastīguma saglabāšanu valsts, reģionālajā un vietējā līmenī.

2.4 Reģionu komiteja ar gandarījumu atzīmē ierosinājumu, kas nosaka to, ka dalībvalstīm jākonsultējas ar vietējām un reģionālajām varas iestādēm. Neraugoties uz to, Reģionu komiteja izsaka bažas par termiņu, kas dalībvalstīm piešķirts valsts stratēģijas plānu un lauku attīstības programmu izstrādāšanai. Reģionu komiteja arī nožēlo, ka valsts stratēģijas plāni jāiesniedz pirms lauku attīstības programmu iesniegšanas Eiropas Komisijai, jo abi šie pasākumi ir cieši saistīti. Šajā saistībā Reģionu komiteja iesaka pieņemt tādu pašu procedūru, kāda

tiek piemērota reģionālās politikas gadījumā, kad dalībvalstis var iesniegt pamatstratēģiju kopā ar rīcības programmām (*Ieteikums 1*).

2.5 Ilgākā termiņā mērķis varētu būt vienota reģionālā fonda izveidošana, tādējādi likvidējot atšķirību starp lauku attīstības politikas finansējumu un reģionālās politikas finansējumu. Katram reģionam mērķis būtu ņemt vērā visa reģiona iespējas un problēmas, pamatojoties uz vienotu, saskaņotu stratēģiju, kas aptveru visu reģiona teritoriju.

2.6 Lauku attīstības politika tiek formulēta, pamatojoties uz vienu vai vairākām lauku attīstības programmām. Pamatojoties uz attiecīgā reģiona un/vai dalībvalsts stipro un vājo pušu analīzi, saskaņā ar lauku attīstības programmu tiek ieviesti pasākumi attiecīgā reģiona un/vai dalībvalsts vajadzību apmierināšanai. Šī rīcība var būt pretrunā ar Regulas 16.panta noteikumiem, kuros paredzēts minimālais Kopienas finansiālais ieguldījums saistībā ar katru prioritāro mērķi (15 % I un III ass gadījumā un 25 % II ass gadījumā). Reģionu komiteja uzskata, ka lauku attīstības politikai paredzētajiem izdevumiem jābūt līdzsvarotiem. No šī aspekta ieteicams sevišķi trešās prioritātes mērķa gadījumā — lauku apvidu ekonomikas diversifikācijai — paredzēt minimālo ieguldījumu. No dažādu reģionālo attīstības programmu 2002. — 2006. gadam novērtējuma izrietēja, ka tieši šī reģionālās attīstības politikas sastāvdaļa ir mazāk izstrādāta. Tomēr uz augstāk minēto programmu pamata veiktajam stipro un vājo pušu novērtējumam ir jābūt vienam no faktoriem, kas nosaka, kā sadalāmi līdzekļi starp dažādajiem prioritārajiem mērķiem. RK uzstājīgi lūdz, lai iespēja atkāpties no 16. pantā paredzētajām procentu likmēm tiktu izmantota gadījumos, kad šāda rīcība ir pietiekami pamatota, balstoties uz iepriekšminētajām analizēm. (*Ieteikums 3*).

2.7 Līdzekļu sadalījums nedrīkst arī kavēt tos projektus, kas kopumā ietilpst Regulas apjomā, bet pārsniedz viena individuālā prioritārā mērķa robežas. Tomēr 71. panta 6.punkta nosacījums, ka konkrētu rīcību var finansēt tikai vienas prioritārās ass ietvaros, šķiet, padara augstāk minēto mērķi par neiespējamu. Tādēļ Reģionu komiteja ierosina attiecīgi grozīt šo pantu (*Ieteikums 19*).

2.8 Dažviet šķiet uzkrītoša Regulas detalizētība, īpaši salīdzinājumā ar regulām par reģionālo politiku. Atsevišķu jautājumu risināšanu būtu labāk uzticēt par lauku attīstības programmu izstrādāšanu atbildīgajām personām. Tipiski piemēri ir nosacījums, kādēļ tikai sikuzņēmumi un mikrouzņēmumi ir tiesīgi saņemt atbalstu pasākumiem pārstrādes un tirdzniecības uzlabošanai, 50.panta nosacījumu, ka diversifikācijas atbalsts pienākas tikai vienam lauksaimnieka bērnam un I pielikumā minēto ES maksimālo atbalsta līmeni.

2.9 Vienā no Zalcburgas konferences secinājumiem teikts, ka “dzīvi” lauki ir vitāli nepieciešami lauksaimniecībai, tāpat kā lauksaimniecība ir vitāli svarīga “dzīvu” lauku sastāvdaļa. Ir ļoti svarīgi, lai lauku attīstības programmās tiktu pievērsta pienācīga uzmanība jauno lauksaimnieku uzņēmējdarbības uzsākšanai. Pašlaik trūkst integrētas politikas attiecībā uz jaunajiem lauksaimniekiem. Viens šādas integrētas politikas piemērs būtu starta paketes ieviešana, kurā vienā projektā būtu apkopoti visi pasākumi, kas saistīti ar uzņēmuma pārņemšanu un jauno lauksaimnieku uzņēmējdarbības uzsākšanu.

2.10 Reģionu komiteja pieņem zināšanai ierosinājumu atcelt sociāli ekonomiskos kritērijus “citu atpalikušo apvidu, izņemot kalnu apvidus” noteikšanai un pabalstu izmaksā piemērot tādu pašu aprēķinu sistēmu kā maksājumiem lauksaimniecības un vides programmu ietvaros. Eiropas Komisijas ierosinājuma iemesli ir acīmredzami, tomēr Reģionu komiteja izsaka bažas par ietekmi, kādu šī kritēriju maiņa var atstāt uz lauksaimniecisko uzņēmējdarbību attiecīgajos apgabalos. Ja ierosinātās izmaiņas radīs plašas sociāli ekonomiskas sekas, vajadzētu izstrādāt nosacījumu par citiem politikas pasākumiem šo seku mazināšanai. Kā minims vajadzētu apsvērt arī pārejas perioda noteikšanu pakāpeniskai atbalsta samazināšanai lauksaimniekiem tajos apgabalos, kuri tuvākajā nākotnē vairs nebūs tiesīgi saņemt atbalstu.

2.11 Reģionu komiteja apsveic faktu, ka tagad ne tikai lauksaimnieki, bet arī citi zemes īpašnieki var piedalīties lauksaimniecības un vides pasākumos. Šie dalībnieki var veidot trūkstošo ķēdes posmu visaptverošā (lauksaimnieciskā) zemes apsaimniekošanā. Tādēļ Reģionu komiteja ierosina izstrādāt nosacījumu par citām lauksaimniecības un vides pasākumu kompensācijas shēmām, jo pašreizējā kompensācijas shēma, kas balstīta uz papildu izmaksu un ienākumu zaudējumu, kas radušies uzņemto saistību rezultātā, kompensāciju, ne vienmēr ir piemērojama. Viena no iespējām būtu noteikt kompensāciju, pamatojoties uz faktisko produkciju un ar to saistīto peļņu (*Ieteikums 8*).

2.12 Regulā vairs nav paredzēts stimuls dalībai lauksaimniecības un vides pasākumos, t.i., iespēja paaugstināt kompensāciju par 20 %. Tas ir nevēlami, ņemot vērā šo pasākumu noderīgumu un nozīmi lauku zemes apsaimniekošanā. Reģionu komiteja iesaka atkal iekļaut regulā šo stimulu (*Ieteikums 8*).

2.13 Vēl arvien vērojamas krasas atšķirības starp valstīm ar attīstītu un mazāk attīstītu mežsaimniecības nozari. Komisijas priekšlikumi nav pietiekami elastīgi, lai veicinātu apmežošanu tajās valstīs, kurās ir zemāks attīstības līmenis. Ja netiks pieļautas atšķirības, minētajās valstīs tiks apdraudēta mežsaimniecības nozaru attīstība un zaudētas vides priekšrocības.

2.14 Katru gadu daudzi laukstrādnieki meklē darbu ārpus lauksaimniecības. Dažos reģionos tādejādi saasinās iedzīvotāju

skaita samazināšanās problēma. Papildus darbavietu radīšanai un nepilna darba laika lauksaimniecībā iespējai jāpievērš uzmanība laukstrādnieku pārkvalifikācijai. Lauku attīstības programmā, īpaši reģionos, kuri saņem mazāku atbalstu no struktūrfondiem (galvenokārt no Eiropas Sociālā fonda (ESF)), jāparedz šādas pārkvalifikācijas un/vai dažādošanas iespēja, cita starpā iekļaujot arī nelauksaimnieciskās aktivitātes. Reģionos, kuri saņem lielu ESF finansējumu, attiecīgajās ESF programmās vajadzētu īpaši uzsvērt lauksaimnieku pārkvalifikācijas un profila dažādošanas iespēju.

2.15 Eiropas Savienības lauku apvidos pieejams vērtīgs dabas un kultūras mantojums, kam var būt noteicoša loma lauku ekonomikas diversifikācijā. Taču vietējo tūrisma sektoru spēju nodrošināt noturīgu šo objektu izmantošanu un nodrošināt ceļotājiem kvalitatīvu pieredzi bieži vien kavē zems pakalpojumu līmenis un/ vai nepietiekama produktu attīstība. Tādēļ ir būtiski Regulas 52. pantā iekļaut punktu par apmācības nodrošināšanu tūrisma attīstības pasākumu ietvaros (*Ieteikums 12*).

2.16 Sievietēm ir liela loma lauku rajonu ekonomikas diversifikācijā, bet viņas bieži sastopas ar specifiskām problēmām, piemēram, daudz ierobežotāku pieeju kapitālam uzņēmējdarbības uzsākšanai. Pēc Reģionu komitejas ieskata Regulai būtu jāpalīdz nodrošināt lielāka sieviešu iesaistīšanās lauku ekonomikā (*Ieteikums 11*). Arī internets ir nenovērtējams lauku ekonomikas diversifikācijas veicināšanā. Tomēr daudzos lauku apvidos pieeja internetam ir ļoti ierobežota vai vispār nepastāv. Komiteja tādēļ atbalsta Komisijas priekšlikumu par to, ka ERAF izmantojams, lai apgādātu lauku apgabalus ar pietiekamu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūru. Tas ļoti palīdzēs pārvarēt šo “digitālo plaisu”; šīs problēmas atrisināšana padarītu attiecīgos apgabalus pievilcīgākus arī uzņēmējdarbībai un palīdzētu jau esošajiem uzņēmumiem iekļūt jaunajos tirgos. Saskaņā ar EAFRD noteikto lauku ekonomikas prioritātes paplašināšanu varētu noteikt papildu pasākumus.

3. ... ar plašām iespējām izvērst reģionāla līmeņa pasākumus ...

3.1 Reģionu komiteja piešķir lielu nozīmi vietējo un reģionālo varas iestāžu iesaistīšanai lauku attīstības programmu izstrādāšanā un ieviešanā un uzskata, ka minētās funkcijas spēcīgāk jāatspoguļo regulā (*Ieteikums 13*). Reģionu komiteja aicina valstu stratēģijās paredzēt pietiekamas iespējas pasākumiem, kas piemēroti tieši reģionālo un vietējo vajadzību apmierināšanai (skatīt arī augstāk 2.2.punktā). Reģionu komiteja uzskata, ka ir svarīgi, lai stratēģijās ņemtu vērā līdzsvarotas teritoriālās attīstības vajadzību katrā reģionā. ES vai valsts līmeņa priekšrakstu pārpilnība attiecībā uz pildāmo stratēģiju var būt šķērslis reģionālo iniciatīvu ieviešanai, kas ir vērstas uz vietējo iespēju izmantošanu un problēmu risināšanu.

3.2 Programmas plānošana, finansēšana un kontrole precīzi jāpielāgo faktiskajām vajadzībām. Tādēļ šķiet savādi, ka saskaņā ar Regulu dalībvalstis var izstrādāt lauku attīstības programmu vai nu valsts, vai reģionālajā līmenī. Šajā punktā būtu labāk atstāt vairāk vietas rīcības brīvībai, tajā skaitā paredzēt iespēju savienot reģionālās un valsts programmas. Bez tam tieši dalībvalstīs ar federālu pārvaldes struktūru pašreizējā finansēšanas periodā ir bijis lietderīgi apstiprināt valstu pamatnoteikumus, kurus pēc tam varēja piemērot reģionālajās programmās (*Ieteikums 2*).

3.3 Reģionu komiteja atbalsta priekšlikumu pirmām kārtām īstenot trešo prioritāti ar vietējās attīstības stratēģiju palīdzību. Jauni saimnieciskās darbības veidi lauku apgabalos neapšaubāmi ir vitāli nepieciešami. Šie darbības veidi papildina lauksaimniecisko darbību. Tomēr šie jaunie saimnieciskās darbības veidi jāievieš uzmanīgi, lai nepazeminātu lauku apgabalu kvalitāti. Šajā ziņā Reģionu komiteja piekrīt Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai⁽¹⁾, ka ir svarīgi nepieļaut "laukurbanizāciju", t.i., vienādu pasākumu pielietošanu gan lauku, gan pilsētu apgabalos. Tas noteikti attiecas uz pilsētu tuvāko apkaimi, kurā lauku apvidum specifisko īpašību saglabāšana ir būtiski svarīga pilsētas dzīves kvalitātes nodrošināšanai. Problēmu risināšanai šajos apgabalos, tajā skaitā arī ar pilsētu lauksaimniecību saistītajām problēmām vajadzīga pavisam cita koncepcija nekā problēmām perifērajos lauku apvidos. Regulā jāparedz atbilstošas darbības iespējas šo prasību apmierināšanai.

4. ... un skaidra LEADER programmas loma

4.1 Reģionu komiteja piešķir lielu nozīmi LEADER programmai, tādēļ tā nožēlo, ka LEADER programmai Regulā ir neskaidra nozīme. No vienas puses LEADER programmas pieeja 4.2. pantā minēta kā ceturtais prioritārais mērķis, bet no otras puses kā metodoloģija pasākumu ieviešanai, lai īstenotu pirmos trīs prioritāros mērķus. Reģionu komiteja aicina ierādīt LEADER programmai pienācīgo vietu, proti — kā atsevišķu prioritāti, kas pielīdzināma INTERREG programmas nozīmei reģionālajā politikā. LEADER pieejas sistemātiska iekļaušana visās jomās apdraud šīs pieejas unikālo raksturu un pievienoto vērtību. Reģionu komiteja lūdz Eiropas Komisiju precizēt Regulu, ņemot vērā LEADER lomu nākotnē, un skaidrāk izcelt LEADER programmu arī kā atsevišķu prioritāti.

4.2 Attiecībā uz vietējo stratēģiju ieviešanu, šķiet, ka no 63.panta pirmās daļas izriet, ka šim stratēģijām jāsasniedz visi četrās prioritāšu asīs minētie mērķi. Tas ir pretrunā ar 62.panta (a) apakšpunkta noteikumiem, kuros teikts, ka LEADER pieeja izmantojama "nolūkā sasniegt vienas vai vairākus trīs prioritāšu asu mērķus...". Reģionu komiteja ierosina novērst šo Regulā pastāvošo pretrunu (*Ieteikums 14*).

⁽¹⁾ Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2004.gada 30.jūnija atzinums, NAT/243

4.3 Reģionu komiteja atbalsta priekšlikumu rezervēt LEADER programmai ievērojamu daļu no dalībvalstu rīcībā esošā ES finansējuma saskaņā ar attiecīgo teritoriju vajadzībām. Reģionu komiteja atbalsta arī priekšlikumu izveidot Eiropas tīklu lauku attīstībai. Šajā sakarā varētu izmantot atsevišķu valstu LEADER programmu tīklu veidošanā gūto pieredzi. Reģionu komiteja tomēr brīdina, lai neatkārtotos ar ES Lauku apvidu novērošanas centra (LEADER+), LEADER Eiropas Novērošanas centra (LEADER II) un daudzu LEADER valsts mēroga tīklu izveidi saistītā nepieļaujama aizkavēšanās. Eiropas Komisijai un dalībvalstīm minēto struktūru izveide jānosaka kā prioritāte jau no paša programmas darbības sākuma. Vietējām varas iestādēm ir liela pieredze darbā ar LEADER pieeju, kas jāizmanto dalībvalstīm, izstrādājot LEADER iesaistīšanas sistēmu.

4.4 Reģionu komiteja noraida priekšlikumu rezervēt ievērojamo pieejamā budžeta daļu par labu tām dalībvalstīm, kuru LEADER programmas ir panākušas vislabākos rezultātus. Domājams, ka tas novestu pie tendences piešķirt prioritāti īstermiņa "vienkāršiem" projektiem uz vidēja termiņa un ilgtermiņa projektu rēķina. Lai plānošana būtu droša, ir jānosaka, kādi līdzekļi attiecīgajā dalībvalstī ir rezervēti. (*Ieteikumi 15 un 18*).

5. Secinājumi

5.1 Reģionu komiteja uzskata, ka ir svarīgi veikt 2000.-2006.gada pārejas perioda un 2007.-2013.gada programmas perioda darbības un pasākumus tā, lai to nepārtrauktība netiktu apdraudēta. Tādēļ ir jānodrošina, lai vēl iepriekšējā fāzē apstiprinātie daudzgadu pasākumi kā, piemēram, lauksaimniecības un vides pasākumi, tiktu finansēti līdz saistību beigām un apsolīta Kopienas līdzdalība (līdzfinansējuma likme) tiktu saglabāta. Lai nodrošinātu efektīvu ES lauku politiku jaunajā fāzē, Reģionu Komiteja atbalsta Komisijas priekšlikumu budžetā paredzēt 88,75 miljardus euro (neieskaitot grozījumus) ES lauku attīstības politikas finansēšanai. RK kategoriski noraida iespēju veikt politikas vai tās daļu renacionalizāciju.

5.2. Reģionu komiteja pieņem zināšanai, ka pēc regulas projekta papildus *ex-ante*, termiņa vidus un *ex-post* novērtējumam jāiesniedz arī gada tekošais vērtējums, tomēr tā jautā, kāda ir gada tekošā vērtējuma pievienotā vērtība.

5.3. Viens no Regulas mērķiem ir vienkāršot likumdošanu šajā jomā. Lai varētu spriest, vai šis mērķis ir sasniegts, ir svarīgi gūt ieskatu īstenošanas noteikumos. Ņemot vērā Reģionu komitejas locekļu gūto pieredzi politisko pasākumu ieviešanā šajā jomā, Reģionu komiteja ieteiktu lūgt tās atzinumu arī par šiem noteikumiem.

2. Reģionu komitejas ieteikumi

Ieteikums 1

11. a panta 2. punkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
2. Katra dalībvalsts pirms lauku attīstības programmu iesniegšanas nosūta Komisijai savu valsts stratēģijas plānu	2. Katra dalībvalsts pirms lauku attīstības programmu iesniegšanas <u>vai kopā ar to</u> nosūta Komisijai savu valsts <u>un/ vai reģionālo</u> stratēģijas plānu.

Pamatojums

Grozījuma mērķis ir salāgot valsts stratēģijas plāna iesniegšanas un lauku attīstības programmu iesniegšanas kārtību ar Reģionālās politikas regulā noteikto kārtību. Saskaņā ar subsidiaritātes principu lauku attīstības stratēģija ir tā līmeņa teritoriālās varas iestādes atbildība, kas attiecīgajā dalībvalstī ir piemērota dotajā situācijā.

Ieteikums 2

14. panta 2. punkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
Dalībvalsts drīkst vai nu iesniegt vienu programmu visai tās teritorijai, vai programmu katram tās reģionam.	Dalībvalsts drīkst ~~vai nu~~ iesniegt vienu programmu visai tās teritorijai, ~~vai~~ un/vai programmu katram tās reģionam <u>Ja programmas plānošana notiek valsts un reģionālajā līmenī, abām programmām jābūt savstarpēji saistītām. Dalībvalstis var arī iesniegt apstiprināšanai vispārējus pamatnoteikumus, kas pilnībā vai daļēji jāiestrādā programmās reģioniem.</u>

Pamatojums

Ar šo grozījumu dalībvalstis iegūst lielākas iespējas pielāgot programmas plānošanu savām vajadzībām.

Ieteikums 3

16. pants

Komisijas teksts	RK grozījumi
Kopienas finansiālais ieguldījums katrā no trim 4. pantā minētajiem mērķiem sedz vismaz 15% no Fonda kopējā ieguldījuma programmas I un III prioritātes asīs, kas minētas IV sadaļas I nodaļas I un III iedaļā, un 25% no Fonda kopējā ieguldījuma programmas II prioritātes asī, kas minēta I nodaļas II iedaļā	Kopienas finansiālais ieguldījums katrā no trim 4. pantā minētajiem mērķiem sedz vismaz 15% no Fonda kopējā ieguldījuma programmas I un III prioritātes asīs, kas minētas IV sadaļas I nodaļas I un III iedaļā, un 25% no Fonda kopējā ieguldījuma programmas II prioritātes asī, kas minēta I nodaļas II iedaļā. <u>No šim procentu likmēm iespējamas atkāpes, ja tās ir pietiekami pamatotas 15.panta (a) punktā minētajā analizē.</u>

Pamatojums

Ar šo grozījumu iestāde, kas izstrādā lauku attīstības programmu, iegūst lielāku rīcības brīvību, plānojot programmu, iedalīt līdzekļus pasākumiem atbilstoši vajadzībām.

Ieteikums 4

19. panta (c) (iii) apakšpunkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
Atbalsts, kura mērķis ir lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspēja, attiecas uz: (...)	Atbalsts, kura mērķis ir lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspēja, attiecas uz: (...)
(c) pasākumiem, kuru mērķis ir lauksaimnieciskās ražošanas un produktu kvalitātes paaugstināšana: (...)	(c) pasākumiem, kuru mērķis ir lauksaimnieciskās ražošanas un produktu kvalitātes paaugstināšana: (...)
(iii) atbalstot ražotāju grupu informācijas un reklāmas pasākumus produktiem saskaņā ar pārtikas kvalitātes shēmām;	(iii) atbalstot ražotāju grupas, tajā skaitā kvalitātes <u>zīmju un līdzekļu pārvaldes struktūras un starpnozaru asociācijas</u> , informācijas un reklāmas pasākumus produktiem saskaņā ar pārtikas kvalitātes shēmām;

Pamatojums

Tas aptver neapstrādātu un apstrādātu produktu ražotājus visplašākajā nozīmē. Pārvaldes struktūras ietver ražotājus un/ vai apstrādātājus.

Ieteikums 5

27. pants

Komisijas teksts	RK grozījumi
Vērtības pievienošana primārajai lauksaimniecības un mežsaimniecības produkcijai	Vērtības pievienošana primārajai lauksaimniecības un mežsaimniecības produkcijai
1. Atbalstu, ko paredz 19. panta b) punkta (iii) apakšpunkts, piešķir investīcijām, kas:	1. Atbalstu, ko paredz 19. panta b) punkta (iii) apakšpunkts, piešķir investīcijām, kas:
a) uzlabo uzņēmuma vispārējo darbību;	a) uzlabo uzņēmuma vispārējo darbību;
b) attiecas uz Līguma I pielikumā minēto produktu, izņemot zivsaimniecības produktu, kā arī mežsaimniecības produktu, apstrādi un realizāciju un	b) attiecas uz Līguma I pielikumā minēto produktu, izņemot zivsaimniecības produktu, kā arī mežsaimniecības produktu, apstrādi un realizāciju un
c) atbilst Kopienas standartiem, kas piemērojami attiecīgajām investīcijām. Ja investīcijas tiek izdarītas, lai panāktu atbilstību Kopienas standartiem, atbalsts drīkst tikt piešķirts tikai tām, ko izdara mikro uzņēmumi, kā minēts 2. punktā, lai panāktu atbilstību nesen ieviestam Kopienas standartam. Tādā gadījumā drīkst tikt piešķirts pagarinājuma periods šo standartu atbilstības panākšanai, nepārsniedzot 36 mēnešus no datuma, kad šis standarts uzņēmumam kļuvis saistošs.	c) atbilst Kopienas standartiem, kas piemērojami attiecīgajām investīcijām. Ja investīcijas tiek izdarītas, lai panāktu atbilstību Kopienas standartiem, atbalsts drīkst tikt piešķirts tikai tām, ko izdara mikro uzņēmumi, kā minēts 2. punktā, lai panāktu atbilstību nesen ieviestam Kopienas standartam. Tādā gadījumā drīkst tikt piešķirts pagarinājuma periods šo standartu atbilstības panākšanai, nepārsniedzot 36 mēnešus no datuma, kad šis standarts uzņēmumam kļuvis saistošs.
2. Atbalstu saskaņā ar 1. punktu ierobežo ar mikro un mazajiem uzņēmumiem Komisijas ieteikuma 2003/361/EK nozīmē. Mežsaimniecības produkcijas gadījumā atbalstu aprobežo ar mikro uzņēmumiem. Atbalstu nepiešķir uzņēmumiem, kas atrodas grūtībās tādā nozīmē, kādu paredz Kopienas vadlīnijas valsts palīdzībai grūtībās nonākušu firmu glābšanai un restrukturizācijai.	2. Atbalstu saskaņā ar 1. punktu ierobežo ar mikro, un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem Komisijas ieteikuma 2003/361/EK nozīmē un lauksaimniecības pārtikas asociācijām. Mežsaimniecības produkcijas gadījumā atbalstu aprobežo ar mikro uzņēmumiem. Atbalstu nepiešķir uzņēmumiem, kas atrodas grūtībās tādā nozīmē, kādu paredz Kopienas vadlīnijas valsts palīdzībai grūtībās nonākušu firmu glābšanai un restrukturizācijai.
3. Atbalstu ierobežo līdz I pielikumā noteiktajam maksimālajam līmenim	3. Atbalstu ierobežo līdz I pielikumā noteiktajam maksimālajam līmenim.

Pamatojums

Lai panāktu atbilstību citu struktūrfondu pasākumiem. Jāuzsver, ka lauksaimniecības pārtikas rūpniecība nodrošina vairāk darbavietu nekā daudzas citas ražošanas nozares.

Ieteikums 6

34. pants

Komisijas teksts	RK grozījumi
Pasākumi	Pasākumi
Atbalsts saskaņā ar šo iedaļu attiecas uz šādiem pasākumiem:	Atbalsts saskaņā ar šo iedaļu attiecas uz šādiem pasākumiem:
a) pasākumiem, kuru mērķis ir ilgtspējīga lauksaimniecības zemes izmantošana, paredzot:	a) pasākumiem, kuru mērķis ir ilgtspējīga lauksaimniecības zemes izmantošana, paredzot:
i) dabisku traucējumu maksājumus lauksaimniekiem kalnu teritorijās,	i) dabisku traucējumu maksājumus lauksaimniekiem kalnu teritorijās,
ii) maksājumus lauksaimniekiem teritorijās ar citiem traucējumiem nekā kalnu teritorijās,	ii) maksājumus lauksaimniekiem teritorijās ar citiem traucējumiem nekā kalnu teritorijās,
iii) NATURA 2000 maksājumus,	iii) NATURA 2000 maksājumus,
iv) lauksaimniecības vides un dzīvnieku labklājības maksājumus,	iv) lauksaimniecības vides un dzīvnieku labklājības maksājumus,
v) atbalstu neproduktīvām investīcijām;	v) atbalstu neproduktīvām investīcijām;
b) pasākumiem, kuru mērķis ir mežsaimniecības zemes ilgtspējīga attīstība, paredzot:	b) pasākumiem, kuru mērķis ir mežsaimniecības zemes ilgtspējīga attīstība, paredzot:
i) lauksaimniecības zemes pirmo apmežošanu,	i) lauksaimniecības zemes pirmo apmežošanu,
ii) agromežsaimniecības sistēmas pirmo izveidošanu uz lauksaimniecības zemes,	ii) agromežsaimniecības sistēmas pirmo izveidošanu uz lauksaimniecības zemes,
iii) lauksaimniecībā neizmantojamas zemes pirmo apmežošanu,	iii) lauksaimniecībā neizmantojamas zemes pirmo apmežošanu,
iv) NATURA 2000 maksājumus,	iv) NATURA 2000 maksājumus,
v) meža vides maksājumus,	v) meža vides maksājumus,
vi) mežsaimniecības produktivitātes atjaunošanu un profilakses pasākumu ieviešanu,	vi) mežsaimniecības produktivitātes atjaunošanu un profilakses pasākumu ieviešanu,
vii) atbalstu neproduktīvām investīcijām;	vii) atbalstu neproduktīvām investīcijām;
	c) <u>pasākumiem, kuru mērķis ir agromežsaimniecības sistēmu izplatīšana un saglabāšana, tajā skaitā:</u>
	i) <u>atbalsts agromežsaimniecību sistēmu saglabāšanai un uzturēšanai;</u>
	ii) <u>NATURA 2000 maksājumi.</u>

Pamatojums

Eiropas likumdošana sadala zemi divās kategorijās: lauksaimniecība izmantojamā zeme un meži. Agromežsaimniecības sistēmas ir sistēmas, kurās uz viena zemes gabala ir apvienotas īstermiņa lauksaimniecības darbības (kultūraugu audzēšana vai lopkopība) ar ilgtermiņa mežsaimniecības darbībām (koksnes vai korķa ieguve, vai rekreācijas nolūkā, kas saistīts ar daudziem ārējiem labumiem videi). Agromežsaimniecība ietver plašu ražošanas sistēmu klāstu, kas balstīts uz kombinētu zemes izmantošanu un sinerģijas optimizāciju starp dažādiem izmantošanas veidiem, lai koku izmantošanas, kultūraugu audzēšana un lopkopība būtu savstarpēji izdevīgas. Regulas projektā ir atzīta šī trešā zemes izmantošanas sistēma, kas atšķiras no lauksaimniecības un mežsaimniecības. Tomēr Kopienas atbalsts ir ierobežots un ietver tikai agromežsaimniecību sistēmu sākotnējo izveidi. Ar šo ieteikumu atbalsts tiek paplašināts un paredz ietvert arī agromežsaimniecību saglabāšanu.

Ieteikums 7

36. pants

Komisijas teksts	RK grozījumi
<p style="text-align: center;">NATURA 2000 maksājumi</p> <p>Atbalstu, ko paredz 34. panta a) punkta iii) apakšpunkts, lauksaimniekiem piešķir katru gadu par katru izmantotas lauksaimniecības zemes hektāru, lai kompensētu izmaksas un nesaņemtos ienākumus, kas izriet no tiem nelabvēlīgiem faktoriem attiecīgajās teritorijās, kas saistīti ar direktīvu 79/409/EEK un 92/43/EEK īstenošanu.</p>	<p style="text-align: center;">NATURA 2000 maksājumi</p> <p>Atbalstu, ko paredz 34. panta a) punkta iii) apakšpunkts, lauksaimniekiem piešķir katru gadu par katru izmantotas lauksaimniecības zemes hektāru, lai kompensētu izmaksas un nesaņemtos ienākumus, kas izriet no tiem nelabvēlīgiem faktoriem attiecīgajās teritorijās, kas saistīti ar direktīvu 79/409/EEK un 92/43/EEK īstenošanu, <u>un piešķirtu atvieglojumus par viņu lauksaimniecības sistēmas ekoloģisko vērtību.</u></p>

Pamatojums

Sabiedrībai jāatzīst lauksaimniecības ekoloģiskās funkcijas un nozīme faunas un floras, kā arī ainavas saglabāšanā. Iepriekš minēto nedrīkst uzskatīt par mazāk nozīmīgu darbību, kuras izpildi varētu ierobežot.

Ieteikums 8

37. panta 4. punkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
<p>4. Maksājumus piešķir katru gadu, un tie aptver papildu izdevumus un neiegūtos ienākumus, kas izriet no uzņemtajām saistībām; nepieciešamības gadījumā tie arī var aptvert operācijas izmaksas.</p> <p>Atbilstošos gadījumos labuma guvējus izvēlas, balstoties uz piedāvājumu konkursa rezultātiem, piemērojot tautsaimniecības, vides un dzīvnieku labturības efektivitātes kritērijus.</p> <p>Atbalstu ierobežo līdz I pielikumā noteiktajam maksimumam.</p>	<p>4. Maksājumus piešķir katru gadu, un tie aptver papildu izdevumus un neiegūtos ienākumus, kas izriet no uzņemtajām saistībām; nepieciešamības gadījumā tie arī var aptvert operācijas izmaksas.</p> <p>Dalības stimulēšanai maksājumus var palielināt par 20%.</p> <p><u>Pienācīgi pamatojot, dalībvalstis var ierosināt alternatīvas atbalsta shēmas.</u></p> <p>Atbilstošos gadījumos labuma guvējus izvēlas, balstoties uz piedāvājumu konkursa rezultātiem, piemērojot tautsaimniecības, vides un dzīvnieku labturības efektivitātes kritērijus.</p> <p>Atbalstu ierobežo līdz I pielikumā noteiktajam maksimumam.</p>

Pamatojums

Ņemot vērā lauksaimniecības un vides nolīgumu nozīmi lauku rajonu apsaimniekošanā, vajadzētu saglabāt stimulu piedalīties šādos nolīgumos. Ir svarīgi paplašināt atbalsta aprēķināšanas bāzi, jo līdzšinējā sistēma ne vienmēr ir piemērojama.

Ieteikums 9

46. panta a) apakšpunkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
	<p><u>Atbalsts tādu agromežsaimniecības sistēmu saglabāšanai un uzlabošanai, kam ir augsta ekoloģiskā vērtība</u></p> <p>1. <u>Atbalstu, kas paredzēts 34. panta c) apakšpunkta ii) daļā, piešķir lauksaimniekiem, kuri uzņemas apsaimniekošanas saistības, garantējot tādu agromežsaimniecības sistēmu saglabāšanu un uzlabošanu, kam ir augsta ekoloģiskā vērtība, ieskaitot saistības attiecība uz dzīvnieku labturību.</u></p> <p>2. <u>Dalībvalstis ierosina to platību sarakstu, ko varētu uzskatīt par tādām, kurās ir agromežsaimniecības sistēmas ar augstu ekoloģisko vērtību.</u></p> <p>3. <u>Atbalsts nepārsniedz I pielikumā noteiktās maksimālās summas.</u></p>

Pamatojums

Skatīt ieteikumu 6.

Ieteikums 10

Jauns 46. panta b) apakšpunkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
	<p><u>Natura 2000 finansēšana</u></p> <p><u>Atbalstu, kas paredzēts 34. panta c) apakšpunkta iii) daļā, katru gadu piešķir privātpersonām vai apvienībām par hektāru agromežsaimniecības zemes, lai kompensētu izmaksas, kuras radušās minētās zemes izmantošanas ierobežošanas dēļ Direktīvu 79/409/EEK un 92/43/EEK piemērošanas rezultātā..</u></p> <p><u>Minēta atbalsta summa ir I pielikumā noteiktās minimālās un maksimālās summas robežās</u></p>

Pamatojums

Skatīt ieteikumu 6.

Ieteikums 11

49. panta a) apakšpunkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
<p>Atbalsts saskaņā ar šo iedaļu ietver:</p> <p>a) pasākumus lauku ekonomikas dažādošanai, ietverot:</p> <p>i) neluksaimnieciskās darbības dažādošanu,</p> <p>ii) atbalstu mikro uzņēmumu radīšanai un attīstībai ar nolūku veicināt uzņēmējdarbību un attīstīt ekonomisko struktūru,</p> <p>iii) tūrisma aktivitāšu veicināšanu,</p>	<p>Atbalsts saskaņā ar šo iedaļu ietver:</p> <p>a) pasākumus lauku ekonomikas dažādošanai, ietverot:</p> <p>i) neluksaimnieciskās darbības dažādošanu,</p> <p>ii) atbalstu mikro uzņēmumu radīšanai un attīstībai ar nolūku veicināt uzņēmējdarbību un attīstīt ekonomisko struktūru,</p> <p>iii) tūrisma aktivitāšu veicināšanu,</p>

Komisijas teksts	RK grozījumi
iv) dabas mantojuma aizsardzību, uzlabošanu un apsaimniekošanu, tādējādi veicot ieguldījumu ilgtspējīgā tautsaimniecības attīstībā.	iv) <u>atbalstu lielākai sieviešu līdzdalībai lauku ekonomikā,</u> iv) <u>lauku vides mantojuma (dabas, vēstures un kultūras) aizsardzību, uzlabošanu un apsaimniekošanu, tādējādi veicot ieguldījumu ilgtspējīgā tautsaimniecības attīstībā.</u>

Pamatojums

Sievietēm lauku ekonomikas diversifikācijā ir svarīga loma, tomēr viņas bieži sastopas ar specifiskām problēmām, piemēram, ierobežotu pieeju kapitālam. Grozījuma nolūks ir veicināt pasākumus so šķēršļu novēršanai. Saskaņā ar EAFRD pieeju īstenotās lauku attīstības stratēģijas pirmām kārtām sekmīgi risina jautājumus saistībā ar lauku vides mantojumu tā iespējami visplašākajā nozīmē. Līdz ar dabas mantojumu atbalstā jāiekļauj arī vēstures un kultūras mantojums, kas arī ir lauku attīstības grupu interešu objekts

Ieteikums 12

52. pants

Komisijas teksts	RK grozījumi
Tūrisma aktivitāšu veicināšana	Tūrisma aktivitāšu veicināšana
Atbalsts, kas minēts 49. panta a) punkta iii) apakšpunktā, aptver:	Atbalsts, kas minēts 49. panta a) punkta iii) apakšpunktā, aptver:
a) maza apjoma infrastruktūru, tādu kā informācijas centrus un tūrisma objektu ceļa zīmes;	a) maza apjoma infrastruktūru, tādu kā informācijas centrus un tūrisma objektu ceļa zīmes;
b) rekreācijas infrastruktūru, kas piedāvā pieeju dabas teritorijām, un mazas ietilpības mītnes;	b) rekreācijas infrastruktūru, kas piedāvā pieeju dabas teritorijām, un mazas ietilpības mītnes;
c) tūrisma produktu, kas attiecas uz lauku tūrismu, attīstīšana un piedāvāšana tirgū;	c) tūrisma produktu, kas attiecas uz lauku tūrismu, attīstīšana un piedāvāšana tirgū, <u>ieskaitot realizāciju tiešsaistē;</u>
	d) <u>īpašas arod mācības tūrisma nozarē tādās jomās kā, piemēram, klientu apkalpošana un produktu izstrāde.</u>

Pamatojums

Lauku apvidos var būt pieejams fantastisks dabas mantojums un citi valdzinājumi. Vietējās tūrisma nozares spēju ilgstoši izmantot iepriekš minēto un sniegt tūristam kvalitatīvus estētiskus pārdzīvojumus tomēr bieži kavē slikta pakalpojumu piegāde un/vai nepiemērota produktu izstrāde. Tā kā 56. pantā ir norāde uz arod mācībām, ir svarīgi, lai īpaša norāde par mācībām būtu attiecībā uz pasākumiem tūrisma jomā. Cilvēki aizvien vairāk rezervē ceļojumus, apmešanās vietas, brīvdienas un brīvā laika pavadīšanas produktus un pakalpojumus, kā arī iegūst informāciju tiešsaistē. Mazāki lauku tūrisma pakalpojumu sniedzēji bez attiecīgas apmācības un nepieciešamajiem līdzekļiem rezervēšanai un realizācijai tiešsaistē ir nelabvēlīgā situācijā.

Ieteikums 13

58. pants

Komisijas teksts	Grozījumi
Vietējās attīstības stratēģijas	Vietējās attīstības stratēģijas
Īstenojot 49. pantā uzskaitītos pasākumus, priekšroku dod vietējās attīstības stratēģijām	Īstenojot 49. pantā uzskaitītos pasākumus, priekšroku dod vietējās attīstības stratēģijām, <u>aktīvi iesaistot vietējās varas iestādes.</u>

Pamatojums

Daudzi no 49. pantā noteiktajiem pasākumiem ir vietējo varas iestāžu pamatpienākumi. Iepriekšējās lauku attīstības programmās dažās dalībvalstīs vietējās varas iestādes tika atstumtas no pasākumu norises un nebija tieši iesaistītas vietējās attīstības stratēģiju īstenošanā. Vietējo varas iestāžu aktīva iesaiste ELFLA nodrošinās visaptverošu un saskaņotu pieeju daudzu lauku apvidu attīstībai. Īpašas norādes uz vietējām varas iestādēm neiekļaušanas gadījumā ELFLA mērķu sasniegšana var tikt kavēta.

Ieteikums 14

63. panta 1. punkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
1. Ja atbalsts tiek saņemts saskaņā ar 62. panta a) punktu, stratēģijas pasākumiem jāatbilst mērķiem, ko šī regula nosaka katrai no prioritātes asīm	1. Ja atbalsts tiek saņemts saskaņā ar 62. panta a) punktu, stratēģijas pasākumiem jāatbilst vienam vai vairākiem mērķiem, ko šī regula nosaka katrai no prioritātes asīm

Pamatojums

63. panta 1. daļā paredzēts, ka LEADER koncepcijas ietvaros veiktajiem pasākumiem jāatbilst visiem Regulā noteiktajiem mērķiem, kas ir pretrunā ar 62.panta a) apakšpunktu. Ar grozījumu tiek izlīdzināta pretruna abos pantos.

Ieteikums 15

70. panta 2. punkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
3% no 1. punktā minētajiem resursiem, 2,66 miljardu EUR apjomā, 2004. gada cenās, atvēl 92. pantā paredzētajai rezervei	~~3% no 1.punktā minētajiem resursiem, 2,66 miljardu EUR apjomā, 2004.gada cenās atvēl 92.pantā paredzētajai rezervei.~~

Pamatojums

Nav lietderīgi veidot LEADER koncepcijas izpildes rezervi.

Ieteikums 16

71. panta 4. punkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
Neskatoties uz 3. punktā noteiktajiem griestiem, Fonda ieguldījums drīkst tikt palielināts par pieciem procentpunktiem programmām visattālākajos reģionos un Egejas jūras mazākajās salās.	Neskatoties uz 3. punktā noteiktajiem griestiem, Fonda ieguldījums drīkst tikt palielināts par pieciem procentpunktiem līdz 85% no valsts izdevumiem, finansējot programmas visattālākajiem reģioniem un Egejas jūras mazākajām salām

Pamatojums

Visasāko Eiropas attīstības problēmu nopietnības atzīšana, kas ir iekļauta EK līguma 299(2) pantā (nākotnes III-424.pants) liek lauksaimniecības politikā pēc 2006. gada meklēt īpašu un atbilstošu risinājumu.

Tādēļ visattālāko apgabalu īpašo lauksaimniecības problēmu risināšanai nepieciešams lielāks atbalsts nekā citos rajonos. Ir nepieciešams uzturēt tādu atbalsta līmeni, lai galvenās strukturālās nepilnības, kas izriet galvenokārt no attālinātības un nošķirtības, varētu pārvarēt tik efektīvi, cik vien iespējams.

Ieteikums 17

87. pants

Komisijas teksts	RK grozījumi
1. Katru gadu, iesniedzot gada progresa ziņojumu, Komisija un Pārvaldes iestāde pārbauda iepriekšējā gada galvenos rezultātus saskaņā ar procedūrām, ko nosaka pēc vienošanās ar attiecīgo dalībvalsti un Pārvaldes iestādi.	1. ~~Katru gadu, iesniedzot gada progresa ziņojumu par programmas termiņa vidū 2010.gadā,~~ Komisija un Pārvaldes iestāde pārbauda ~~iepriekšējā gada~~ galvenos rezultātus ~~kopš programmas īstenošanas sākuma~~ saskaņā ar procedūrām, ko nosaka pēc vienošanās ar attiecīgo dalībvalsti un Pārvaldes iestādi.

Pamatojums

Regulā paredzētais programmas ilgums ir 7 gadi, un tai formulēto nosprausto mērķu ietvaros jāpiedāvā dalībvalstīm iespēja šajā laika periodā īstenot to lauku attīstības valsts stratēģijas. Lai garantētu ilgtspējīgu lauku attīstību un sasniegtu stratēģiskos mērķus, ir svarīgi, lai šīs programmas ilgū vairākus gadus. Šajā ziņā regulas ierosinājums arī attiecas uz ilgāku laika periodu, nevis tikai uz 1 gadu.

Līdz ar to rodas jautājums par ikgadējo programmu pārbaudīšanas jēgu, ja īstenotie pasākumi ir vērsti uz ilgtspējīgu mērķu sasniegšanu. Nav loģiski, ka tikai pēc viena gada var izstrādāt izmērošu programmas īstenošanas novērtējumu. Drīzāk šķiet lietderīgi un pietiekami, ja pēc programmas termiņa vidus tiek veikts novērtējums par programmas īstenošanu un programmu kvalitātes uzlabošanu. Komisijas priekšlikumā paredzētais ikgadējais vērtējums nevajadzīgi palielinātu birokrātijas izmaksas un tādējādi būtu pretrunā ar vienkāršas un skaidras programmas norises mērķi ar nelielām administratīvajām struktūrām.

Ieteikums 18

92. pants

Komisijas teksts	RK grozījumi
1. Apjomu, kas piešķirts 70. panta 2. punktā minētajai rezervei, izmanto, lai atbalstītu LEADER pieejas īstenošanu programmās.	~~1. Apjomu, kas piešķirts 70. panta 2. punktā minētajai rezervei, izmanto, lai atbalstītu LEADER pieejas īstenošanu programmās.~~
2. LEADER pieejas īstenošanu novērtē, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, tostarp:	~~2. LEADER pieejas īstenošanu novērtē, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, tostarp:~~
a) LEADER pieejai piešķirto prioritāti,	~~a) LEADER pieejai piešķirto prioritāti,~~
b) LEADER pieejas teritoriālo segumu,	~~b) LEADER pieejas teritoriālo segumu,~~
c) LEADER prioritātes ass īstenošanā sasniegto stadiju,	~~c) LEADER prioritātes ass īstenošanā sasniegto stadiju,~~
d) privātā kapitāla piesaistes līmeni,	~~d) privātā kapitāla piesaistes līmeni,~~
e) termiņa vidus novērtējumu rezultātus.	~~e) termiņa vidus novērtējumu rezultātus.~~

Pamatojums

Šis pants ir lieks, ja darbības rezerve tiek svītrotā.

Ieteikums 19

71. panta 6. punkts

Komisijas teksts	RK grozījumi
Fonda finansēts pasākums nedrīkst atbilstošajā periodā vienlaicīgi gūt labumu no Struktūrfondu, Kohēzijas fonda vai cita Kopienas finanšu instrumenta ieguldījuma. Fonda līdzfinansētie izdevumi nedrīkst tikt līdzfinansēti, izmantojot citu Kopienas finanšu instrumentu.	Fonda finansēts pasākums nedrīkst atbilstošajā periodā vienlaicīgi gūt labumu no Struktūrfondu, Kohēzijas fonda vai cita Kopienas finanšu instrumenta ieguldījuma. Fonda līdzfinansētie izdevumi nedrīkst tikt līdzfinansēti, izmantojot citu Kopienas finanšu instrumentu.
Pasākums var kvalificēties Fonda ieguldījumam vienā laikā tikai saskaņā ar vienu lauku attīstības programmu. Tas drīkst tikt finansēts tikai saskaņā ar vienu lauku attīstības programmas prioritātes asi	Pasākums var kvalificēties Fonda ieguldījumam vienā laikā tikai saskaņā ar vienu lauku attīstības programmu. ~~Tas drīkst tikt finansēts tikai saskaņā ar vienu lauku attīstības programmas prioritātes asi~~

Pamatojums

Svītrotais noteikums izslēgtu tādu projektu izstrādi, kas pārsniedz vienas prioritātes ass robežas, bet kopumā ietilpst Regulas piemērošanas jomā.

Ieteikums 20

1. pielikums, kas attiecas uz 46. panta a) un b) apakšpunktiem

Komisijas piedāvātais teksts

Nav.

RK grozījumi		
Pants	Temats	Summa euro vai % likme
<u>46a(3)</u>	<u>Maksimālais maksājums</u>	<u>200</u> Par hektāru izmantotās lauksaimniecības zemes platības (UAA)
<u>46b</u>	<u>Maksimālais Natura 2000 maksājums</u>	<u>200</u> Par hektāru izmantotās lauksaimniecības zemes platības (UAA)

Pamatojums

Saglabāt konsekveni ar jauno 46. a panta 1. punktu.

Briseļē, 2005. gada 23. februārī

Reģionu komitejas
prezidents
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par Padomes regulas ierosinājumu — Eiropas Zivsaimniecības fondu

(2005/C 164/04)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā Komisijas ierosinājumu Padomes regulai — Eiropas Zivsaimniecības fondam (COM (2004)497 *final* — 2004/0169 (CNS));

ņemot vērā Eiropas Komisijas 2004. g. 15. jūlija lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. pantu šajā jautājumā konsultēties ar RK,

ņemot vērā tās priekšsēdētāja 2004. g. 26. maija lēmumu dot rīkojumu tās Ilgtspējīgas attīstības komisijai šajā jautājumā izstrādāt atzinumu;

ņemot vērā 2002. gada 20. decembra Padomes regulu (EK) Nr. 2369/2002, kas groza regulu (EK) Nr. 2792/1999, kas nosaka sīki izstrādātus noteikumus un pasākumus attiecībā uz Kopienas strukturālo palīdzību zivsaimniecības nozarē;

ņemot vērā 2002. gada 20. decembra Padomes regulu (EK) Nr. 2371/2002 par zivsaimniecības resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu Kopīgās zivsaimniecības politikas ietvaros;

ņemot vērā savu atzinumu par Komisijas Zaļo grāmatu par kopējās zivsaimniecības politikas nākotni (COM(2001) 135 *final* — CdR 153/2001⁽¹⁾);

ņemot vērā savu atzinumu par Komisijas paziņojumu par Kopīgās zivsaimniecības politikas reformu (COM(2002) 181 *final*) un Komisijas paziņojumu, kas izvirza Kopienas darbības plānu integrēt vides aizsardzības prasības Kopējā zivsaimniecības politikā (COM(2002) 186 *final* — CdR 189/2002⁽²⁾);

ņemot vērā savu atzinumu par Komisijas paziņojumu — Eiropas akvakultūras ilgtspējīgas attīstības stratēģiju (COM(2002) 511 *final*- CdR 20/2003⁽³⁾);

ņemot vērā savu atzinuma projektu par finanšu perspektīvām: Eiropas Komisijas paziņojums par mūsu kopīgās nākotnes veidošanu —Paplašinātās Eiropas politikas izaicinājumi un budžeta iespējas 2007.-2013. (COM(2004) 101 *final* — CdR 162/2004 *fin*);

ņemot vērā savu atzinuma projektu (CdR 252/2004 *rev.1*), ko 2004. gada 9. decembrī pieņēma tās Ilgtspējīgas attīstības komisija (ziņotājs: Sir Simon Day, Devonas grāfistes Padome, (UK/ETP));

TĀ KĀ

- 1) Kopējai zivsaimniecības politikai jānodrošina dzīvo ūdensresursu un akvakultūras ilgtspējīga izmantošana ilgtspējīgas attīstības kontekstā, līdzsvarotā veidā ievērojot vides, saimnieciskos un sociālos aspektus, it īpaši ņemot vērā apstākļus Eiropas Savienības reģionos;
- 2) Ilgtspējīga attīstība kā kopējās zivsaimniecības politikas sastāvdaļa kopš 1993. gada ir integrēta noteikumos, kas reglamentē struktūrfondus. Tās īstenošana ir jāveic ar Eiropas Zivsaimniecības fonda palīdzību, vadoties pēc un piemērojoties ilgtspējīgas attīstības apstākļiem;

(¹) OV C 107, 03.05.2002., 44. lpp

(²) OV C 128, 29.05.2003., 6. lpp

(³) OV C 256, 24.10.2003, 29. lpp.

- 3) Kopējā zivsaimniecības politika aptver dzīvo ūdensresursu un akvakultūras saglabāšanu, pārvaldību un izmantošanu, kā arī zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrādi un realizāciju, ciktāl šīs aktivitātes praktizē dalībvalstu teritorijā, Kopienas ūdeņos vai ar Kopienas zvejas kuģiem, vai dalībvalstu pilsoņi.
- 4) Eiropas Zivsaimniecības fondam būs ievērojama ietekme reģionos, un tādēļ ir būtiski svarīgi, lai reģionālās un vietējās varas iestādes būtu iesaistītas Eiropas Zivsaimniecības fonda regulā ierosināto pasākumu īstenošanā;

savā 58. plenārajā sesijā 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sēdē) pieņēma sekojošu atzi-
numu:

1. Reģionu komitejas viedoklis

Vispārējās piezīmes

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **apsveic** Eiropas Komisijas priekšlikumus par Eiropas Zivsaimniecības fonda regulu (EZF), kurai jāatbalsta ilgtspējīga zivsaimniecības nozare. Šis fonds ir nepieciešams, jo ir būtiski svarīgi, lai vietējie zvejas kolektīvi varētu maksimāli izmantot atbalsta iespējas, kuru mērķis ir sniegt palīdzību zivsaimniecībai, alternatīvai saimniecības attīstībai un vides iniciatīvām visā pašreizējā radikālo pārmaiņu procesā;

1.2 **uzskata**, ka EZF €700 miljonu gada budžets vairāk vai mazāk saskaņots ar Zivsaimniecības virzības finanšu instrumenta budžetu (FIFG) pašreizējai ES finanšu perspektīvai. Reģionu komiteja **uzskata**, ka šis budžets ir minimāli nepieciešamais priekšlikumā izvirzīto mērķu sasniegšanai un sarunās ar citām ES iestādēm to nekādā gadījumā nedrīkst samazināt. Ir atzīts, ka pastāv maksimālā summa, kas tiek sadalīta lielākam dalībnieku skaitam un ka kohēzijas dēļ jaunajām dalībvalstīm Konverģences fondi ir izdevīgāki. Nākotnē finansiālais izaicinājums "vecajām" dalībvalstīm būs tērēt mazākas summas vislabākajā veidā;

1.3 **mudina** Reģionus katrā Eiropas Zivsaimniecības fonda sektorā uzņemties skaidri noteiktu lomu, kam būtu tiešs efekts reģionālajā un vietējā līmenī. Ir jāparedz tādas shēmas, kas pieļauj administrēšanu reģionālā līmenī; piemēram, pārstrukturēšana ir reģionāls jautājums un vietējām struktūrām jābūt pietiekoši elastīgām, lai būtu iespējams skaidrojums, kas piemērojams vietējiem apstākļiem. Reģionālajai struktūrai jāpieļauj ar elastīgs, vietējiem apstākļiem piemērojams diversifikācijas skaidrojums;

1.4 **apsveic** centienus ieviest selektīvākas un videi draudzīgākas zvejas metodes. Ar atlikumiem un piezveju, it īpaši vaļveidīgo piezveju, saistītās problēmas pēdējos gados lielākajā daļā Eiropas Savienības ģionu ir kļuvušas it īpaši nopietnas. Apskaņojot šīs problēmas, jāņem vērā vietējie apstākļi;

1.5 **piekrīt**, it īpaši attiecībā uz strukturālo palīdzību, ka EZF vairāk jāvērs uzmanība uz saglabāšanu un vides iniciatīvām, drošību, produktu kvalitātes paaugstināšanu un to daudzveidošanu, un mazāk uz kapitāla investīciju pasākumiem kapacitātes paaugstināšanai;

1.6 **pieprasa** paplašināt definīciju jēdzienam "maza apjoma piekrastes zveja", kas pašlaik attiecināma tikai uz kuģiem, kuru kopējais garums nepārsniedz 12 m un kuri neizmanto velkamus zvejas rīkus, tajā turpmāk iekļaujot arī neliela apjoma, selektīvu, videi draudzīgu zvejas praksi, kurai nav obligāti jābūt saistītai ar kuģu izmēriem;

1.7 **iesaka** ieviest skaidrību jautājumā par to, vai tiks atļauta projektu finansēšana no vairāk kā vienas prioritātes pozīcijas, lai dotu iespēju integrēt pasākumus projektu līmenī;

1.8 **aicina** pārskatīt kopīgo uzņēmumu mehānismu un kuģu pielietojama jomas paplašināšanu tiem kuģiem, kuru darbību paredzēts izbeigt, tādējādi padarot tos par līdzekļiem, kas veicinās ekonomikas progresu jaunattīstības valstīs;

1.9 **uzskata**, ka ieviešanas laikā EZF un struktūrfondi jābūt savienojamiem, ļaujot dalībvalstīm un partneriem noteikt vietējiem apstākļiem vispiemērotākos finansējuma instrumentus. Šī saikne ir svarīga, jo daudzās nākotnes ERAF konkurences programmās atšķirībā no iepriekšējām programmām nebūs iekļauts atsevišķs standarta nosacījums jomām, kas atkarīgas no zivsaimniecības. Tātad situācijā, kad nevar tikt izmantots ne EZF, ne struktūrfondi, atsevišķi piekrastes rajoniem paredzēti atbalsta pasākumi varētu nokļūt finansējuma spraugā;

1.10 **vēlas** noskaidrot nostāju attiecībā uz lēmumu par Reģionālo konsultatīvo padomju dibināšanu (RKP) Kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) ietvaros un RKP attiecībām ar EZF pārvaldību. 2002. g. decembrī pieņemtā KZP reforma paredzēja RKP, lai uzlabotu KZP pārvaldi, kā arī noteica, ka Padome lems par RKP dibināšanu. RKP dod iespēju interesētām pusēm tuvāk iesaistīties KZP attīstībā;

1.11 **iesaka** noskaidrot, vai RKP būs jebkādā veidā tieši iesaistītas EZF procesā. Tā kā no RKP tiek sagaidīts, ka tās tuvākajos gados palielinās interesēto pušu iesaisti ES zivsaimniecības politikas formulēšanā un ieviešanā, ir nepieciešams vairāk informācijas par šo tēmu;

1.12 **apstiprina** uzsvāru uz vīriešu un sieviešu vienlīdzības veicināšanu zivsaimniecībā, kā arī centienus piesaistīt jaunus cilvēkus un uzlabot darba praksi un apstākļus šajā sektorā; **iesaka** veikt vairāku gadījumu izpēti, izmantojot piemērus no dažādām dalībvalstīm; tas Komisijai būtu noderīgs instruments, kas palīdzētu pašreizējās pieredzes un labākās prakses izplatīšanai.

Piezīmes par Eiropas Zivsaimniecības fonda administrēšanu

1.13 **piekrīt uzskatam**, ka, pamatojoties uz jaunajiem izņēmuma nosacījumiem attiecībā uz N+2 noteikuma piemērošanu ir nepieciešams elastīgums, un reģioniem, īpaši jaunajās dalībvalstīs, tādējādi tiek palīdzēts noteiktajā termiņā un saskaņā ar noteikto kārtību saņemt atbilstoši kohēzijas politikai rezervētos līdzekļus, un **piekrīt** pirmsfinansējuma priekšlikumiem vienam gadam noteiktās summas apmērā (78. pants); **iesaka**, ka būtu derīgi, ja visi pašreizējās sistēmas procesu auditi tiktu pabeigti laikā, tā sniedzot noderīgus datus, gadījumu izpētes rezultātus un palīdzot nākošās programmas izstrādē;

1.14 **uzskata**, ka jāvienkāršo un jāminimalizē kontrole, tomēr tai jābūt pietiekošai, lai uzrādītu, vai programmas ir ieviestas, ievērojot nosacījumus, kā arī to, kuri pasākumi ir bijuši efektīvi. Pie tam, audita prasībām jābūt vienkāršākām un skaidrākām, un Reģionu komiteja **iesaka** priekšlikumos saglabāt oficiāli atzītu organizāciju definīcijas saskaņā ar regulu 3759/92;

1.15 **iesaka**, lai fondi dotu priekšrocību projektiem, kas paredzēti lielāku ienākumu radīšanai uz nozvejas vienību, piem. kvalitātes shēmas, piegāžu ķēdes posmu uzlabošana un tirgus pārzināšanas uzlabošana, kā arī izpratne par kuģiem un pārstrādes uzņēmumiem. Varētu iekļaut projektus, kas paredzēti zivju ražošanas infrastruktūras alternatīvai un papildus izmantošanai, tā lai kuģu skaita samazināšana nenozīmētu infrastruktūras beigas, jo tai būtu arī papildu klientu/lietotāju bāze;

Piezīmes par atsevišķiem pantiem

1.16 **apsveic** centienus izveidot skaidrāku EZF ietvaru, kā arī "stratēģiskāku" pieeju zivsaimniecības politikai vispār. It īpaši

Reģionu komiteja **apsveic** gaidāmo "partnerības" metodes (8. pants) iedibināšanu Komisijas, dalībvalstu un kompetentu reģionālo un vietējo varas iestāžu starpā. Tas nodrošinās pareiza līdzfinansējuma pieejamību, lai nodrošinātu, ka tiks saņemts EZF finansiālais atbalsts pārstrukturēšanai un ekonomiskajai attīstībai no nozvejas atkarīgajās jomās;

1.17 **lūdz**, lai Komisija konsultējās ar Reģionu komiteju Kopienas stratēģisko vadlīniju satura sakarā (14. pants), jo tas nodrošinātu tā pārvaldes līmeņa ieguldījumu, kas ir vistuvākais tam, uz kuru tās attiecas;

1.18 **stingri iesaka**, lai stratēģiskais ziņojums no katras dalībvalsts (17. pants) saturētu atsauci uz dalībvalsts partneriem, un to, kā dalībvalsts ar tiem ir strādājusi;

1.19 **aicina** Komisiju noskaidrot palīdzības apmēru, kas vērsta uz zvejas rajonu "saimniecisko un sociālo labklājību", 4. pozīcijas — 'Ilgtspējīga attīstība' — ietvaros (42. pants);

1.20 **iesaka** paskaidrot un tālāk izskatīt 42.3 pantā minēto rajonu apzīmējumu. Varētu būt, ka šajā kontekstā deleģētā pārvalde ir tāda paša līmeņa kā galvenais vadītājs, kas pieļautu zināmu koordinācijas pakāpi ar, un iespēju mācīties no kopienas Eiropas Lauksaimniecības attīstības fonda iniciatīvām (ELAF);

1.21 **lūdz**, lai 4. pozīcijas 44. panta ietvaros būtu pieejams lielāks praktiskās informācijas apjoms par ierosinātajām "piekrastes rīcības grupām" (PRG). Seit būtu jāievieš skaidrība, kur ir paredzēta PRG vieta reģionālo un vietējo pārvaldes struktūru līmenī, kā arī sīkāka informācija par to apmēriem un uzbūvi, administratīvo un finansiālo kapacitāti. Vajadzīga arī skaidrība par to, kā 44.2. pantā ir paredzēts definēt privātā sektora atbildību;

1.22 **aicina** paskaidrot, par kādiem partneriem tiek runāts 45(c) pantā;

1.23 **iesaka**, ka būtu derīgi, ja Komisija jau šajā sākuma stadijā definētu, kas EZF ietvaros tiktu uzskatīts par 'force majeure' (nepārvaramu varu), lai varētu labāk izprast 90. pantu; **iesaka**, lai Komisija pirmajā instancē iekļautu zaudējumus, kurus izraisījis jebkurš no sekojošajiem: politiski nemieri, naidīguma izpausmes, kara draudi, terora akti, bet neiekļaut zaudējumus streiku, industriālu nesaskaņu, ostu slēgšanas, laika apstākļu dēļ;

1.24 **uzskata**, ka 32. pantā minētās lauksaimniecības problēmas varētu iekļaut kā viens no aspektiem 90. pantā.

2 Reģionu komitejas ieteikumi

1. ieteikums

Preambulas 29. punkts

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
29 Lai Kopienas floti pielāgotu pieejamajiem un izmantotajamajiem resursiem, tā ir jāsamazina.	29 Kopienas ~~floti~~ zvejas intensitāti ir jāmaina, lai pielāgotu to pieejamajiem un izmantojamajiem resursiem. ~~tā ir jāsamazina.~~

Pamatojums

Flotes samazināšana ir tikai viens no veidiem, kā samazināt zvejas intensitāti atbilstoši pieejamajiem resursiem. Zvejas intensitātes pielāgošanas pasākumus jāveic tad, ja tas nepieciešams atbilstoši resursiem.

2 ieteikums

Preambulas 33. punkts

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
33. Ir jānosaka sīki izstrādāti noteikumi par atbalsta piešķiršanu akvakulturai, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrādei un tirdzniecībai, tai pat laikā nodrošinot, ka šie sektori saglabā saimniecisko dzīvotspēju; šim nolūkam vajag noteikt ierobežotu palīdzības prioritātes mērķu skaitu un koncentrēties uz strukturālo atbalstu mikro un mazajiem uzņēmumiem.	33 Ir jānosaka sīki izstrādāti noteikumi par atbalsta piešķiršanu akvakulturai, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrādei un tirdzniecībai, tai pat laikā nodrošinot, ka šie sektori saglabā saimniecisko dzīvotspēju; ~~šim nolūkam vajag noteikt ierobežotu palīdzības prioritātes mērķu skaitu un koncentrēties uz strukturālo atbalstu mikro un mazajiem uzņēmumiem.~~

Pamatojums

No akvakulturai, zivju produkcijas pārstrādei un tirdzniecībai piešķirtā pabalsta nedrīkst izslēgt vidējos uzņēmumus. Daudzi no tiem, it īpaši zivju konservu ražošanas nozarē, ietilpst vidējo uzņēmumu grupā to lielā darbinieku skaita dēļ, lai gan to saimnieciskās darbības apjoms ir ievērojami mazāks par vidējiem uzņēmumiem noteikto standartu. Tādējādi tas nav savietojams ar nepieciešamo virzību uz nozares koncentrēšanu.

3. ieteikums

4. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
(e) atbalstīt dzīves kvalitātes ilgtspējīgu attīstību un uzlabošanu tajās jūras, ezeru un piekrastes zonās, kuras ietekmē zvejas un akvakultūras aktivitātes;	(e) atbalstīt dzīves kvalitātes ilgtspējīgu attīstību un uzlabošanu tajās jūras, ezeru un piekrastes zonās, kuras ietekmē zvejas un akvakultūras aktivitātes, <u>it īpaši tālos piejūras rajonos</u>

Pamatojums

Skaidrāk noteiktas prioritātes.

4. ieteikums

6. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p style="text-align: center;"><i>6. pants</i></p> <p style="text-align: center;">Papildināšana, saskaņā un atbilstība</p> <p>1. Fonds nodrošina palīdzību, kura papildina valsts, reģionālos un vietējos pasākumus, integrējot tos Kopienas prioritātēs.</p> <p>2. Komisija un dalībvalstis nodrošina, ka Fonda palīdzība atbilst Kopienas aktivitātēm, politikai un prioritātēm.</p> <p>3. Dalībvalstis nodrošina, ka Fonda finansētās darbības atbilst Līguma noteikumiem, tiesību aktiem, kas pieņemti saskaņā ar Līgumu un Kopienas politikai un rīcībai, jo īpaši saistībā ar konkurences noteikumiem, valsts pasūtījumu piešķiršanu un vides aizsargāšanu un uzlabošanu.</p> <p>4. Fonda finansētās darbības tieši vai netieši neveicina zvejas intensitātes paaugstināšanos.</p> <p>5. Tiek piemēroti Regulas (EK) Nr. 2371/2002 16. panta noteikumi.</p>	<p style="text-align: center;"><i>6. pants</i></p> <p style="text-align: center;">Papildināšana, saskaņā un atbilstība</p> <p>1. Fonds nodrošina palīdzību, kura papildina valsts, reģionālos un vietējos pasākumus, integrējot tos Kopienas prioritātēs.</p> <p>2. Komisija un dalībvalstis nodrošina, ka Fonda palīdzība atbilst Kopienas aktivitātēm, politikai un prioritātēm.</p> <p>3. Dalībvalstis nodrošina, ka Fonda finansētās darbības atbilst Līguma noteikumiem, tiesību aktiem, kas pieņemti saskaņā ar Līgumu un Kopienas politikai un rīcībai, jo īpaši saistībā ar konkurences noteikumiem, valsts pasūtījumu piešķiršanu un vides aizsargāšanu un uzlabošanu.</p> <p>4. Fonda finansētās darbības <u>reģionos, kuros acīmredzami pastāv pārāk liels nozvejas risks, ne tieši, ne ~~vai~~ netieši nedrīkst ~~neveicināt~~ zvejas intensitātes paaugstināšanos. Fonda līdzekļus nedrīkst izmantot arī palielinātiem zvejas izdevumiem saistībā ar sugām, kurām noteiktas kvotas vai pieņemti citi noteikumi, vai kuru krājums ir ārpus bioloģiskā nodrošinājuma robežām, turpretī pieļaujams ir tādu zvejas pasākumu finansējums, kas attiecas uz viennozīmīgi mazapsaimniecotām sugām.</u></p> <p>5. Tiek piemēroti Regulas (EK) Nr. 2371/2002 16. panta noteikumi.</p>

Pamatojums

Bez šī precizējuma pastāv risks, ka pantu var pārprast un uztvert kā palielinātas nozvejas vispārēju aizliegumu.

5. ieteikums

9. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>1. Rīcības programmu īstenošana ir dalībvalstu atbildība. Šī atbildība tiek īstenota saskaņā ar pārvaldības un kontroles prasībām, kas noteiktas šajā regulā, attiecīgajā teritoriālajā līmenī</p>	<p>1. Rīcības programmu īstenošana ir dalībvalstu atbildība, <u>tām sadarbojoties ar nozīmētajiem partneriem.</u> Šī atbildība tiek īstenota saskaņā ar pārvaldības un kontroles prasībām, kas noteiktas šajā regulā, attiecīgajā teritoriālajā līmenī.</p>

Pamatojums

Tam jāuzlabo partnerība.

6. ieteikums

10. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
1. Kopienas budžets kas piešķirts Fondam, tiek īstenots dalītas dalībvalstu un Kopienas pārvaldības ietvaros saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1605/2002 53. pantu. Budžetu, kas paredzēts tehniskajai palīdzībai un minēts 45. panta 1. punktā, īsteno Komisija tiešās pārvaldības ietvaros. Dalībvalstis un Komisija nodrošina atbilstību ar drošas finanšu pārvaldības principiem saskaņā ar Līguma 274. pantu.	1. Kopienas budžets kas piešķirts Fondam, tiek īstenots dalītas <u>reģionu</u> , dalībvalstu un Kopienas pārvaldības ietvaros saskaņā ar Padomes Regulas (EC) Nr. 1605/2002 53. pantu. Budžetu, kas paredzēts tehniskajai palīdzībai un minēts 45. panta 1. punktā, īsteno Komisija tiešās pārvaldības ietvaros. Dalībvalstis un Komisija nodrošina atbilstību ar drošas finanšu pārvaldības principiem saskaņā ar Līguma 274. pantu.

Pamatojums

Reģioniem jābūt skaidri definētai lomai katrā Eiropas Zivsaimniecības fonda jomā, kam ir ietekme vietējā un reģionālajā līmenī. Tādēļ reģioniem jāpiemēro Komisijas veicinātā "dalītas pārvaldības" pieeja, lai nodrošinātu to dalību EZF administrēšanā un atbalstā.

7. ieteikums

18. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
2. Palīdzība ir tikai rīcības programmu veidā. Dalībvalstis, pēc konsultācijām ar zivsaimniecības sektora un citu attiecīgu institūciju, atbilstoši to institucionālajai struktūrai, reģionālajiem, vietējiem, saimnieciskajiem un sociālajiem partneriem, valsts līmenī sastāda rīcības programmu.	2. Palīdzība ir tikai rīcības programmu veidā. Dalībvalstis sastāda rīcības programmu valsts līmenī <u>sadarbībā ar vietējām un reģionālajām varas iestādēm, kā arī saimnieciskajiem un sociālajiem partneriem, pēc ciešām konsultācijām ar reģionālajiem, vietējiem, saimnieciskajiem un sociālajiem partneriem zivsaimniecības sektorā un visām citām attiecīgām institūcijām, atbilstoši to institucionālajai struktūrai.</u>

Pamatojums

Tam jāuzlabo partnerība.

8. ieteikums

19. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
(c) rīcības, kuru mērķis ir uzlabot un modernizēt administratīvās struktūras kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanai, un stiprināt administratīvās spējas pārvaldīt un pārbaudīt Fondu;	(c) rīcības, kuru mērķis ir uzlabot un modernizēt administratīvās struktūras kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanai, un stiprināt administratīvās spējas pārvaldīt un pārbaudīt Fondu, <u>arī pārvaldības iestādes funkciju nodošanu zemākiem reģioniem, lai racionalizētu izpildi;</u>

Pamatojums

Ierosinātajai pārvaldības iestādei būtu jābūt, vai tās daļējai darbībai būtu jānotiek zemāk par nacionālo līmeni. Kā PESCA finansējums (1996-00), tā arī pašreizējās 1. mērķa (2000-06) programmas apliecina, ka visefektīvākās, pilnveidotākās un vienkāršākās programmas darbības īstenošanai nepieciešama vietējā pārvaldība. Tādēļ regulai jādod iespēja dalībvalstīm nodot dažas pārvaldības iestādes funkcijas vietējiem partneriem.

9. ieteikums

23. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p style="text-align: center;">23. pants</p> <p style="text-align: center;">Darbības joma</p> <p>Fonds palīdzēs finansēt:</p> <p>a) valsts palīdzību kuģu īpašniekiem un komandām, kurus ietekmē valsts plāni pielāgot zvejas intensitāti, ja tas veido daļu no sekojošā:</p> <ul style="list-style-type: none"> — atjaunošanas plāni, kā minēts Regulas (EK) Nr. 2371/2002 5. pantā; — ārkārtas pasākumi, kā minēts Regulas (EK) Nr. 2371/2002 7. un 8. pantā; — valsts intensitātes pielāgošanas plāni, ja netiek atjaunots zivsaimniecības nolīgums starp Kopienu un trešo valsti, vai ievērojami samazinātas zvejas iespējas saskaņā ar starptautisku nolīgumu vai citu nolīgumu; — pārvaldības plāni, kā minēts Regulas (EK) Nr. 2371/2002 6. pantā; — valsts plāni par iziešanu no flotes ar maksimālo ilgumu divi gadi kā daļa no saistībām, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 2371/2002 11. un 16. pantā, par Kopienas zvejas flotes jaudas pielāgošanu. — investīcijas kuģiem ar klāju saskaņā ar 27. pantu, — sociālekonomiskā kompensācija, lai atbalstītu flotes pārvaldību, arī profesionālo apmācību. 	<p style="text-align: center;">23. pants</p> <p style="text-align: center;">Darbības joma</p> <p>Fonds palīdzēs finansēt:</p> <p>a) valsts palīdzību kuģu īpašniekiem un komandām, kurus ietekmē valsts plāni pielāgot zvejas intensitāti, ja tas veido daļu no sekojošā:</p> <ul style="list-style-type: none"> — atjaunošanas plāni, kā minēts Regulas (EK) Nr. 2371/2002 5. pantā; — ārkārtas pasākumi, kā minēts Regulas (EK) Nr. 2371/2002 7. un 8. pantā; — valsts intensitātes pielāgošanas plāni, ja netiek atjaunots zivsaimniecības nolīgums starp Kopienu un trešo valsti, vai ievērojami samazinātas zvejas iespējas saskaņā ar starptautisku nolīgumu vai citu nolīgumu; — pārvaldības plāni, kā minēts Regulas (EK) Nr. 2371/2002 6. pantā; — valsts plāni par iziešanu no flotes ar maksimālo ilgumu divi gadi kā daļa no saistībām, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 2371/2002 11. un 16. pantā, par Kopienas zvejas flotes jaudas pielāgošanu.

Pamatojums

Zvejas intensitātes pielāgošanas plānu termiņiem jābūt atbilstošiem vismaz to programmu termiņiem, kuriem tie pieder.

10. ieteikums

24. panta 6. punkts

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>6. Valsts zvejas intensitātes pielāgošanas plānu, kas minēti 23.a pantā, ilgums nepārsniedz divus gadus.</p> <p>Gadījumos, kas paredzēti 23.a panta pirmajā, otrajā un ceturtajā ievilkumā, dalībvalstis pieņem valsts plānus divos mēnešos pēc Padomes vai Komisijas lēmuma datuma.</p> <p>Gadījumos, kas paredzēti 23.a panta trešajā ievilkumā, dalībvalstis pieņem ietekmēto kuģu un zvejnieku pārstrukturizācijas plānus divos mēnešos pēc Komisijas paziņojuma.</p>	<p>6. ~~Valsts zvejas intensitātes pielāgošanas plānu, kas minēti 23.a pantā, ilgums nepārsniedz divus gadus.~~</p> <p>Gadījumos, kas paredzēti 23.a panta pirmajā, otrajā un ceturtajā ievilkumā, dalībvalstis pieņem valsts plānus divos mēnešos pēc Padomes vai Komisijas lēmuma datuma.</p> <p>Gadījumos, kas paredzēti 23.a panta trešajā ievilkumā, dalībvalstis pieņem ietekmēto kuģu un zvejnieku pārstrukturizācijas plānus ~~divos~~ <u>četros</u> mēnešos pēc Komisijas paziņojuma.</p>

Pamatojums

Atbilstoši 2007-2013 plānošanas ietvariem, flotes pielāgošanas plāna ilguma ierobežošana līdz diviem gadiem nav pamatota. Kas attiecas uz otro labojumu, divi mēneši nav pietiekams laiks, tādēļ tas jāpagarina vismaz līdz 4 mēnešiem.

11. ieteikums

25. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>25. pants</p> <p>Valsts atbalsts ilgstošas pārtraukšanas gadījumā</p> <p>1. Fonds nodrošina palīdzību kuģu zvejas aktivitāšu ilgstošas pārtraukšanas daļējai finansēšanai, ja tā ir daļa no zvejas intensitātes pielāgošanas plāna, kas minēts 23.a pantā. Kuģu zvejas aktivitāšu galīgu pārtraukšanu var sasniegt tikai, sagriežot kuģi metāllūžņos vai norīkojot to bezpeļņas darbībās.</p> <p>Valsts atbalsts, ko maksā kuģu īpašniekiem galīgas pārtraukšanas gadījumā, piemērojas kuģa zvejas jaudai un, pēc vajadzības, ar to saistītajām zvejas tiesībām.</p>	<p>25. pants</p> <p>Valsts atbalsts ilgstošas pārtraukšanas gadījumā</p> <p>1. Fonds nodrošina palīdzību kuģu zvejas aktivitāšu ilgstošas pārtraukšanas daļējai finansēšanai, ja tā ir daļa no zvejas intensitātes pielāgošanas plāna, kas minēts 23.a pantā. Kuģu zvejas aktivitāšu galīgu pārtraukšanu var sasniegt tikai, sagriežot kuģi metāllūžņos vai norīkojot to bezpeļņas darbībās.</p> <p>Valsts atbalsts, ko maksā kuģu īpašniekiem galīgas pārtraukšanas gadījumā, piemērojas kuģa zvejas jaudai un, pēc vajadzības, ar to saistītajām zvejas tiesībām.</p>

Pamatojums

Valsts palīdzība pastāvīgai flotes darbības izbeigšanai ir paredzēta, lai nodrošinātu zvejas flotes samazināšanu. Šāds samazinājums tiek panākts ar attiecīgā kuģa likvidēšanu, nevis atceļot tiesības uz piekļuvi noteiktām zivsaimniecībām. NEAFC flotes gadījumā zvejas vienības likvidēšana nozīmētu atcelt patreiz oficiāli atļauto iespēju "paturēt to piekļuves tiesības" citiem tās pašas flotes kuģiem, lai iegūtu koeficientu ziņā labāku pieeju piešķirtajām individuālajām kvotām.

12. ieteikums

26. panta 1. punkts

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>26. pants</p> <p>Valsts atbalsts darbības izbeigšanai</p> <p>1. Fonds drīkst palīdzēt finansēt atbalsta pasākumus zvejniekiem un kuģu īpašniekiem zvejas darbības pagaidu izbeigšanas gadījumā vismaz vienu gadu, un šis periods var tikt pagarināts par gadu, 23.a panta pirmā, otrā un ceturtā ievilkuma minēto zvejas intensitātes pielāgošanas plānu nozīmē.</p> <p>Šie darbības izbeigšanas pasākumi ir pavadoši zvejas intensitātes pielāgošanas plānam, divos gados nodrošinot ilgstošu jaudas samazināšanu, kas ir vienlīdzīga vismaz zvejas intensitātes samazināšanai, kura rodas no darbības pagaidu izbeigšanas.</p>	<p>26. pants</p> <p>Valsts atbalsts darbības izbeigšanai</p> <p>1. Fonds drīkst palīdzēt finansēt atbalsta pasākumus zvejniekiem un kuģu īpašniekiem zvejas darbības pagaidu izbeigšanas gadījumā vismaz vienu gadu, un šis periods var tikt pagarināts par gadu, 23.a panta pirmā, otrā un ceturtā ievilkuma minēto zvejas intensitātes pielāgošanas plānu nozīmē.</p> <p>~~Šie darbības izbeigšanas pasākumi ir pavadoši zvejas intensitātes pielāgošanas plānam, divos gados nodrošinot ilgstošu jaudas samazināšanu, kas ir vienlīdzīga vismaz zvejas intensitātes samazināšanai, kura rodas no darbības pagaidu izbeigšanas.~~</p>

Pamatojums

Pasākumiem zvejas darbības pagaidu izbeigšanai ir jānodrošina pozitīva, noturīga ietekme, tādējādi tiem jābūt ietvertiem zvejas intensitātes pielāgošanas plānā. Tomēr prasība par to, ka ir jāveic ilgstoša zvejas flotes samazināšana, kas vienlīdzīga vismaz zvejas intensitātes samazināšanai, kas rodas no darbības pagaidu izbeigšanas, ir pārmērīga. Lēmums par pielāgošanas plāniem ir jāatstāj katras dalībvalsts ziņā.

13. ieteikums

27. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p style="text-align: center;"><i>27.pants</i></p> <p style="text-align: center;">Investīcijas zvejas kuģos un selektivitāte</p> <p>1. Fonds drīkst palīdzēt finansēt iekārtas:</p> <p>(a) kas paredzētas Regulas (EK) Nr. 2371/2002 11. panta 5. punktā;</p> <p>(b) kas vajadzīgas, lai būtu iespējams paturēt uz klāja to nozveju, kuras atlaišana vairs nav sankcionēta;</p> <p>(c) kā daļu no izmēģinājuma projektiem, kas aptver jaunu tehnisku pasākumu sagatavošanu vai izmēģināšanu ierobežotā periodā, kuru nosaka Padome vai Komisija;</p> <p>(d) lai samazinātu zvejas ietekmi uz jūras dabisko vidi un jūras dibenu, kā arī uz nekomerciālām zivju sugām, nepieļaujot zvejas rīkus</p> <p>2. Fonds drīkst palīdzēt finansēt investīcijas, kas vajadzīgas, lai sasniegtu zvejas rīku selektivitāti, ja attiecīgo kuģi ietekmē atjaunošanas plāns, kas minēts 23.a panta pirmajā ievilkumā, ja kuģis maina zvejas metodes, ja kuģis pamet attiecīgo zivsaimniecību, lai dotos uz citu zivsaimniecību, kur zivju resursi pieļauj zveju, un ja investīcijas attiecas tikai uz pirmo zvejas rīka nomainīšanu.</p> <p>3. Papildus gadījumiem, kas aprakstīti 2 punktā, Fonds drīkst palīdzēt finansēt pirmo zvejas rīka nomainīšanu, ja jaunais rīks ir selektīvāks un atbilst atzītiem vides kritērijiem un praksei, kas ir ārpus esošām reglamentējošām saistībām.</p>	<p style="text-align: center;"><i>27.pants</i></p> <p style="text-align: center;">Investīcijas zvejas kuģos un selektivitāte</p> <p>1. Fonds drīkst palīdzēt finansēt iekārtas:</p> <p>(a) kas paredzētas Regulas (EK) Nr. 2371/2002 11. panta 5. punktā;</p> <p>(b) kas vajadzīgas, lai būtu iespējams paturēt uz klāja to nozveju, kuras atlaišana vairs nav sankcionēta;</p> <p>(c) kā daļu no izmēģinājuma projektiem, kas aptver jaunu tehnisku pasākumu sagatavošanu vai izmēģināšanu ierobežotā periodā, kuru nosaka Padome vai Komisija;</p> <p>(d) lai samazinātu zvejas ietekmi uz jūras dabisko vidi un jūras dibenu, kā arī uz nekomerciālām zivju sugām, nepieļaujot zvejas rīkus</p> <p>(e) kas saistītas ar zvejas metodēm, kas ir selektīvākas vai ar mazu ietekmi, lai izvairītos no nevēlamas piezvejas, nozvejoto un uz kuģa uzglabāto produktu kvalitātes un nekaitīguma uzlabošana, darba un drošības apstākļu uzlabošana.</p> <p>2. Fonds drīkst palīdzēt finansēt investīcijas, kas vajadzīgas, lai sasniegtu zvejas rīku selektivitāti, ja attiecīgo kuģi ietekmē atjaunošanas plāns, kas minēts 23.a panta pirmajā ievilkumā, ja kuģis maina zvejas metodes, ja kuģis pamet attiecīgo zivsaimniecību, lai dotos uz citu zivsaimniecību, kur zivju resursi pieļauj zveju, un ja investīcijas attiecas tikai uz pirmo zvejas rīka nomainīšanu.</p> <p>3. Papildus gadījumiem, kas aprakstīti 2 punktā, Fonds drīkst palīdzēt finansēt pirmo zvejas rīka nomainīšanu, ja jaunais rīks ir selektīvāks un atbilst atzītiem vides kritērijiem un praksei, kas ir ārpus esošām reglamentējošām saistībām.</p> <p>4. <u>Fonds drīkst nodrošināt finanšu palīdzību jaunu kuģu būvniecībai pie nosacījuma, ka:</u></p> <p>— <u>minētais pasākums detalizēti paredzēts attiecīgajā valsts stratēģiskajā plānā,</u></p> <p>— <u>tas nemazina valsts zvejas intensitātes pielāgošanas plāna efektivitāti.</u></p>

Pamatojums

Ir nepieciešams novērst Kopienas zvejas flotes novecošanu, pie nosacījuma, ka netiks samazināta valstu zvejas intensitātes pielāgošanas plānu efektivitāte.

14. ieteikums

27. a pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>1. "piekrastes sīkzveja" nozīmē zveju, ko veic zvejas kuģi, kuru vispārējais garums ir mazāks par 12 metriem, un kuri neizmanto velkamu zvejas rīku, kā minēts Komisijas 2003. gada 30. decembra Regulas (EK) Nr. 26/2004 attiecībā uz Kopienas zvejas flotes reģistru¹² I pielikuma 2. tabulā.</p> <p>2. Ja Fonds nodrošina finansējumu pasākumiem saskaņā ar šīs regulas 27. pantu par labu piekrastes sīkzvejai, privātās finansiālās līdzdalības likme, kas norādīta II pielikuma tabulas 2. grupā, jāsamazina par 20%.</p> <p>3. Ja Fonds nodrošina finansējumu pasākumiem saskaņā ar šīs regulas 28. pantu, jāpiemēro likmes, kas norādītas II pielikuma 3 grupā.</p> <p>4. Fonds drīkst palīdzēt izmaksāt prēmijas piekrastes sīkzvejā iesaistītajiem zvejniekiem un kuģu īpašniekiem, lai:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uzlabotu noteiktu zvejas zonu pārvaldību un pieejamības nosacījumu kontroli; — veicinātu zivsaimniecības produktu ražošanas, pārstrādes un tirdzniecības ķēdes organizēšanu; — veicinātu brīvprātīgos pasākumus zvejas intensitātes samazināšanā, lai saglabātu resursus; — lietotu tehnoloģiskus jauninājumus (selektīvākas zvejas metodes, ko neaptver saistītās reglamentējošās prasības), kas nepalielina zvejas intensitāti; jāpiemēro likmes, kas noteiktas šīs regulas II pielikuma 3 grupā. 	<p>1. "piekrastes sīkzveja" nozīmē zveju, ko veic zvejas kuģi, kuru vispārējais garums ir mazāks par 12 metriem, un kuri neizmanto velkamu zvejas rīku, kā minēts Komisijas 2003. gada 30. decembra Regulas (EK) Nr. 26/2004 attiecībā uz Kopienas zvejas flotes reģistru¹² I pielikuma 2. tabulā.</p> <p>2. Ja Fonds nodrošina finansējumu pasākumiem saskaņā ar šīs regulas 27. pantu par labu piekrastes sīkzvejai, privātās finansiālās līdzdalības likme, kas norādīta II pielikuma tabulas 2. grupā, jāsamazina par 20%.</p> <p>3. Ja Fonds nodrošina finansējumu pasākumiem saskaņā ar šīs regulas 28. pantu, jāpiemēro likmes, kas norādītas II pielikuma 3 grupā.</p> <p>4. Fonds drīkst palīdzēt izmaksāt prēmijas piekrastes sīkzvejā iesaistītajiem zvejniekiem un kuģu īpašniekiem, lai:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uzlabotu noteiktu zvejas zonu pārvaldību un pieejamības nosacījumu kontroli; — veicinātu zivsaimniecības produktu ražošanas, pārstrādes un tirdzniecības ķēdes organizēšanu; — veicinātu brīvprātīgos pasākumus zvejas intensitātes samazināšanā, lai saglabātu resursus; — lietotu tehnoloģiskus jauninājumus (selektīvākas zvejas metodes, ko neaptver saistītās reglamentējošās prasības), kas nepalielina zvejas intensitāti; — <u>atbalstītu atjaunošanas pasākumus, lai uzlabotu piekrastes teritoriju integrētu attīstību;</u> — <u>uzlabotu kuģu drošības aprīkojumu, kā arī higiēnas un darba apstākļus;</u> — <u>ieviestu samazinātu zvejas rīku izmantošanu īpai aizsargājamās jūras teritorijās; jāpiemēro likmes, kas noteiktas šīs regulas II pielikuma 3 grupā.</u>

Pamatojums

Zvejas uzņēmumi jāaicina zvejot mazapsaimniekotās sugas nevis koncentrēties uz pārāk intensīvi nozvejojamiem krājumiem.

15. ieteikums

28. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<i>28. pants</i>	<i>28. pants</i>
<p>Sociālekonomiskā kompensācija flotes pārvaldībai</p> <p>1. Fonds drīkst palīdzēt finansēt dalībvalstu ierosinātos sociālekonomiskos pasākumus zvejniekiem, kurus ietekmē notikumi zivsaimniecības sektorā, tai skaitā:</p> <p>a) aktivitāšu diversifikācija, lai vairotu darba vietas zvejas sektorā aktīvi iesaistītajiem cilvēkiem;</p> <p>b) shēmas, lai saglabātu profesijas, kas nav saistītas ar jūras zveju;</p> <p>c) agrīna aiziešana no zvejas sektora, arī aiziešana pensijā.</p> <p>2. Fonds drīkst arī palīdzēt finansēt apmācības pasākumus un apmācību maksājumus jauniem zvejniekiem, kuri pirmo reizi vēlas kļūt par zvejas kuģu īpašniekiem</p>	<p>Sociālekonomiskā kompensācija flotes pārvaldībai</p> <p>1. Fonds drīkst palīdzēt finansēt dalībvalstu ierosinātos sociālekonomiskos pasākumus zvejniekiem, kurus ietekmē notikumi zivsaimniecības sektorā, tai skaitā:</p> <p>a) aktivitāšu diversifikācija, lai vairotu darba vietas zvejas sektorā aktīvi iesaistītajiem cilvēkiem;</p> <p>b) shēmas, lai saglabātu profesijas, kas nav saistītas ar jūras zveju;</p> <p>c) agrīna aiziešana no zvejas sektora, arī aiziešana pensijā;</p> <p>d) <u>īslaicīgu nozvejas aizliegumu seku mazināšana.</u></p> <p>e) Darba vietu zaudēšana uz kuģiem, uz kuriem attiecas darbības izbeigšanas pasākumi.</p> <p>2. Fonds drīkst arī palīdzēt finansēt apmācības pasākumus un apmācību maksājumus jauniem zvejniekiem, kuri pirmo reizi vēlas kļūt par zvejas kuģu īpašniekiem.</p>

Pamatojums

Ir pašsaprotami, ka uzņēmumam nevajadzētu izjust iestāžu izdota aizlieguma ekonomiskās sekas. Zvejniecības intensitātes pielāgošanas pasākumu rezultātā tiks likvidēti zvejniecības kuģi un attiecīgi arī darbvietas. Sociāli-ekonomiskajiem pasākumos būtu jāietver atbalsts apkalpēm, kuras skar pastāvīgai darbības izbeigšanai paredzēto kuģu likvidēšana, kā norādīts patreiz spēkā esošajos normatīvos.

16. ieteikums

30. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<i>30. pants</i>	<i>30. pants</i>
<p>Piemēroti pasākumi</p> <p>1. Fonds atbalsta investīcijas, kas palīdz realizēt vienu vai vairākus sekojošus mērķus:</p> <p>(a) diversifikācija, kas domāta jaunām sugām un to sugu ražošanai, kurām ir labas tirgus perspektīvas;</p> <p>(b) tādu audzēšanas metožu īstenošana, kas ievērojami samazina vides ietekmi salīdzinājumā ar parasto zivsaimniecības sektora praksi;</p> <p>(c) atbalsts tradicionālajām akvakultūras aktivitātēm, kas vajadzīgas, lai saglabātu gan saimniecisko un sociālo materiālu, gan apkārtējo vidi;</p> <p>(d) kopēju interešu pasākumi saistībā ar akvakultūru, kā paredzēts šīs sadaļas III nodaļā, un profesionālā apmācība;</p>	<p>Piemēroti pasākumi</p> <p>1. Fonds atbalsta investīcijas, kas palīdz realizēt vienu vai vairākus sekojošus mērķus:</p> <p>(a) diversifikācija, kas domāta jaunām sugām un to sugu ražošanai, kurām ir labas tirgus perspektīvas;</p> <p>(b) tādu audzēšanas metožu īstenošana, kas ievērojami samazina vides ietekmi salīdzinājumā ar parasto zivsaimniecības sektora praksi;</p> <p>(c) atbalsts tradicionālajām akvakultūras aktivitātēm, kas vajadzīgas, lai saglabātu gan saimniecisko un sociālo materiālu, gan apkārtējo vidi;</p> <p>(d) kopēju interešu pasākumi saistībā ar akvakultūru, kā paredzēts šīs sadaļas III nodaļā, un profesionālā apmācība;</p>

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
(e) atbildība par tādu akvakultūras metožu lietošanu, kas palīdz aizsargāt vidi un dabu;	(e) atbildība par tādu akvakultūras metožu lietošanu, kas palīdz aizsargāt vidi un dabu;
(f) sabiedrības un dzīvnieku veselības pasākumu īstenošana.	(f) sabiedrības un dzīvnieku veselības pasākumu īstenošana.
2. Investīciju atbalsts tiek saglabāts mikro un mazajiem uzņēmumiem.	~~2. Investīciju atbalsts tiek saglabāts mikro un mazajiem uzņēmumiem.~~

Pamatojums

EZF atbalsta darbvietu izveidi un jaunu saimnieciskās darbības veidu radīšanu akvakultūras sektorā, kā arī šīs nozares produkcijas tirdzniecību un apstrādi. Šo ieguldījumu nevajadzētu ierobežot tikai ar investīcijām mikro un mazo uzņēmumu attīstībai. Dalībvalstis atbilstoši to iespējām spēs noteikt projektu atbalsta prioritātes, kas nodrošinās efektīvāku sociāli-ekonomisko attīstību zivsaimniecības sektorā un zivsaimniecības atkarīgajās teritorijās.

17. ieteikums

33. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<i>33. pants</i> Investīcijas pārstrādē un tirdzniecībā	<i>33. pants</i> Investīcijas pārstrādē un tirdzniecībā
1. Fonds drīkst atbalstīt saskaņā ar īpašu stratēģiju, kas jāiekļauj valsts stratēģiskajos plānos, investīcijas, kas paredzētas zivsaimniecības un akvakultūras produktu tirdzniecībai un pārstrādei tiešam cilvēku patēriņam. Šis atbalsts pienākas tikai mikro un mazajiem uzņēmumiem.	1. Fonds drīkst atbalstīt saskaņā ar īpašu stratēģiju, kas jāiekļauj valsts stratēģiskajos plānos, investīcijas, kas paredzētas zivsaimniecības un akvakultūras produktu tirdzniecībai un pārstrādei tiešam cilvēku patēriņam. ~~Šis atbalsts pienākas tikai mikro un mazajiem uzņēmumiem.~~

Pamatojums

EZF atbalsta darbvietu izveidi un jaunu saimnieciskās darbības veidu radīšanu akvakultūras sektorā, kā arī šīs nozares produkcijas tirdzniecību un apstrādi. Šo ieguldījumu nevajadzētu ierobežot tikai ar investīcijām mikro un mazo uzņēmumu attīstībai. Dalībvalstis atbilstoši to iespējām spēs noteikt projektu atbalsta prioritātes, kas nodrošinās efektīvāku sociāli-ekonomisko attīstību zivsaimniecības sektorā un zivsaimniecības atkarīgajās teritorijās.

18. ieteikums

34.2.pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
	(g) vērtības pievienošana pašā sākumā, piemēram, pirmapstrāde un otrreizējā apstrāde.

Pamatojums

Šis ir viens no daudzu pašreizējo stratēģiju galvenajiem mērķiem, un tas veicina ievērojamu saimniecisko attīstību jaunajos un esošajos pārstrādes uzņēmumos.

19. ieteikums

36. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
	(e) <u>papildina ar kolektīvu darbības uzsākšanu saistītos izdevumus zivsaimniecības sektorā.</u>

Pamatojums

Kolektīvas darbības projekti tiek atbalstīti. Tomēr kolektīvām darbībām bieži nepieciešams dibināt jaunas organizācijas, tādēļ jāiekļauj palīdzības sniegšana, kur ņemti vērā ar darbības uzsākšanu saistītie izdevumi.

20. ieteikums

38.2. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
	(f) <u>palīdzība piestātnes molu zivju tirgu modernizācijai.</u>

Pamatojums

Šī ir joma, kur pievienotā vērtība palīdz likt pamatu pārējiem šajā pantā minētajiem ieguldījumiem

21. ieteikums

39. panta 3. punkts

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>1. Investīcijas attiecas uz:</p> <p>(a) nacionālu un transnacionālu reklāmas kampaņu vadīšana;</p> <p>(b) papildus vai pietiekami neizmantotu sugu, kuras atļauž vai par kurām parasti nav nekādas komerciālas intereses, izmantošana;</p> <p>(c) zivsaimniecības un akvakultūras produktu kvalitātes politikas īstenošana;</p> <p>(d) produktu, kas iegūti, lietojot metodes ar zemu vides ietekmi, atbalstīšana;</p> <p>(e) produktu, kas atzīti saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 2081/92 noteikumiem, atbalstīšana;</p> <p>(f) kvalitātes sertificēšana;</p> <p>(g) marķēšana, cita starpā tādu produktu marķēšana, kas iegūti, lietojot videi draudzīgas zvejas metodes;</p> <p>(h) produktu reklamēšanas kampaņas vai kampaņas, kas domātas, lai uzlabotu zivsaimniecības sektora tēlu;</p> <p>(i) tirgus apskatu īstenošana.</p>	<p>1. Investīcijas attiecas uz:</p> <p>(a) nacionālu un transnacionālu reklāmas kampaņu vadīšana;</p> <p>(b) papildus vai pietiekami neizmantotu sugu, kuras atļauž vai par kurām parasti nav nekādas komerciālas intereses, izmantošana;</p> <p>(c) zivsaimniecības un akvakultūras produktu kvalitātes politikas īstenošana;</p> <p>(d) produktu, kas iegūti, lietojot metodes ar zemu vides ietekmi, atbalstīšana;</p> <p>(e) produktu, kas atzīti saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 2081/92 noteikumiem, atbalstīšana;</p> <p>(f) kvalitātes sertificēšana;</p> <p>(g) marķēšana, cita starpā tādu produktu marķēšana, kas iegūti, lietojot videi draudzīgas zvejas metodes;</p> <p>(h) produktu reklamēšanas kampaņas vai kampaņas, kas domātas, lai uzlabotu zivsaimniecības sektora tēlu;</p> <p>(i) tirgus apskatu īstenošana;</p> <p>(j) <u>zivsaimniecības produktu ražotāju organizāciju veidošana un darbība</u></p>

Pamatojums

Jāturpina atbalstu šīm institūcijām, ņemot vērā Zivsaimniecības virzības finansēšanas instrumenta pozitīvo ietekmi uz zivsaimniecību produktu reklamēšanu.

22. ieteikums

41. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>41. pants</p> <p>Zvejas kuģu pārveidošana vai tālāknodešana</p> <p>Fonds drīkst atbalstīt zvejas kuģu pārveidošanu tikai apmācības vai izpētes nolūkos saistībā ar zivsaimniecības nozari. To drīkst darīt valsts vai daļējas valsts iestādes un kuģim jāpeld zem dalībvalsts karoga.</p> <p>Fonds drīkst atbalstīt rīcību attiecībā uz kuģa pastāvīgu norīkošanu <u>bezpēļņas</u> darbībās ārpus profesionālās zvejas.</p>	<p>41. pants</p> <p>Zvejas kuģu pārveidošana vai tālāknodešana</p> <p>Fonds drīkst atbalstīt zvejas kuģu pārveidošanu tikai apmācības vai izpētes nolūkos saistībā ar zivsaimniecības nozari. To drīkst darīt valsts vai daļējas valsts iestādes un kuģim jāpeld zem dalībvalsts karoga.</p> <p>Fonds drīkst atbalstīt rīcību attiecībā uz kuģa pastāvīgu norīkošanu <u>bezpēļņas</u> darbībās ārpus profesionālās zvejas.</p>

Pamatojums

Ir jārosina zvejas kuģu izmantošana citām darbībām, kuras nav saistītas ar profesionālu zvejniecības darbību. Vairākkagu virzības programmas zvejniecības flotei, kuras bija spēkā līdz 2002. gadam, būtu sasniegušas labākus rezultātus, ja to ietvaros tiktu ļauts izmantot kuģus citu ar zvejniecību nesaistītu darbību veikšanai, ieskaitot komercdarbību, piemēram, tūrismu.

23. ieteikums

42. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>Palīdzības darbības sfēra</p> <p>1. Papildus citiem Kopienas instrumentiem kā daļu no vispārējās stratēģijas, kas mēģina atbalstīt kopējās zivsaimniecības politikas mērķu īstenošanu, it īpaši ņemot vērā to sociālekonomiskās sekas, Fonds nodrošina palīdzību to piekrastes zvejas rajonu dzīves kvalitātes ilgtspējīgai attīstībai un uzlabojumam, kuras ir tiesīgas pretendēt uz palīdzību.</p> <p>2. Piekrastes zvejas rajonu ilgtspējīgas attīstības pasākumi mēģina:</p> <p>(a) uzturēt šo rajonu saimniecisko un sociālo labklājību un zivsaimniecības un akvakultūras produktu vērtību;</p> <p>(b) uzturēt un veidot darba vietas piekrastes zvejas zonās, atbalstot diversifikāciju vai to rajonu, kuras zivsaimniecības sektora izmaiņu rezultātā sastapušās ar sociālekonomiskajām grūtībām, saimniecisko un sociālo pārstrukturizāciju;</p> <p>(c) veicināt piekrastes vides kvalitāti;</p> <p>(d) atbalstīt un attīstīt nacionālo un transnacionālo piekrastes zveju rajonu sadarbību.</p> <p>3. Katra dalībvalsts savā rīcības programmā iekļauj to rajonu sarakstu, kuras ir tiesīgas pretendēt uz Fonda atbalstu saskaņā ar piekrastes zonu ilgtspējīgu attīstību.</p> <p>Zivsaimniecības piekrastes zona parasti ir mazāka nekā NUTS III, ar jūras vai ezera krastu, vai ar upes estuāru, kurš saistīts ar zivsaimniecību. Zonai jābūt pieņemamai no ģeogrāfiskā, okeanogrāfiskā, saimnieciskā un sociālā viedokļa.</p> <p>Zonā jābūt zemam iedzīvotāju blīvumam, ievērojamam nodarbinātības līmenim zivsaimniecības sektorā, zvejai jābūt panikuma stāvoklī, un nevienā municipalitātē nedrīkst būt vairāk par 100 000 iedzīvotājiem.</p> <p>4. Dalībvalsts informē Komisiju par zonām, kuras ir tiesīgas pretendēt uz palīdzību saskaņā ar 3 punktu.</p>	<p>Palīdzības darbības sfēra</p> <p>1. Papildus citiem Kopienas instrumentiem kā daļu no vispārējās stratēģijas, kas mēģina atbalstīt kopējās zivsaimniecības politikas mērķu īstenošanu, it īpaši ņemot vērā to sociālekonomiskās sekas, Fonds nodrošina palīdzību to piekrastes zvejas rajonu dzīves kvalitātes ilgtspējīgai attīstībai un uzlabojumam, kuras ir tiesīgas pretendēt uz palīdzību.</p> <p>2. Piekrastes zvejas rajonu ilgtspējīgas attīstības pasākumi mēģina:</p> <p>(a) uzturēt šo rajonu saimniecisko un sociālo labklājību un zivsaimniecības un akvakultūras produktu vērtību;</p> <p>(b) uzturēt un veidot darba vietas piekrastes zvejas zonās, atbalstot diversifikāciju vai to rajonu, kuras zivsaimniecības sektora izmaiņu rezultātā sastapušās ar sociālekonomiskajām grūtībām, saimniecisko un sociālo pārstrukturizāciju;</p> <p>(c) veicināt piekrastes vides kvalitāti;</p> <p>(d) atbalstīt un attīstīt nacionālo un transnacionālo piekrastes zveju rajonu sadarbību.</p> <p>3. Katra dalībvalsts savā rīcības programmā iekļauj to rajonu sarakstu, kuras ir tiesīgas pretendēt uz Fonda atbalstu saskaņā ar piekrastes zonu ilgtspējīgu attīstību.</p>

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
	<p>Zivsaimniecības piekrastes zona parasti ir mazāka nekā NUTS III, ar jūras vai ezera krastu, vai ar upes estuāru, kurš saistīts ar zivsaimniecību. Zonai jābūt pieņemamai no ģeogrāfiskā, okeanogrāfiskā, saimnieciskā un sociālā viedokļa.</p> <p>~~Zonā jābūt zēmam iedzīvotāju blīvumam, ievērojamam nodarbinātības līmenim zivsaimniecības sektorā, zvejai jābūt panikuma stāvoklī, un nevienā municipalitātē nedrīkst būt vairāk par 100 000 iedzīvotājiem.~~</p> <p>4. Dalībvalsts informē Komisiju par zonām, kuras ir tiesīga pretendēt uz palīdzību saskaņā ar 3 punktu.</p>

Pamatojums

Pirmajās divās rindkopās izklāstītas pasākuma galvenās vadlīnijas. Noteikums par to, ka zonai jābūt pieņemamai no ģeogrāfiskā, okeanogrāfiskā, saimnieciskā un sociālā viedokļa, ir pietiekams, tādēļ nav nepieciešams ierobežojums, kas paredz, ka municipalitātes iedzīvotāju skaits nedrīkst pārsniegt 100 000.

24. ieteikums

44. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p style="text-align: center;">44. pants</p> <p>Dalība ilgtspējīgā piekrastes zvejas rajonu attīstībā</p> <p>1. Rīcības, kas atbalsta piekrastes zvejas rajonu ilgtspējīgu attīstību, dotajā teritorijā jāīsteno vietējai valsts vai privāto partneru grupai, kas izveidota šim nolūkam, turpmāk tekstā "piekrastes rīcības grupa" (PRG). Katra PRG, kas izveidota saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts likumiem, tiek izvēlēta, caurskatāmi sekojot sabiedrības ierosinājumiem.</p> <p>2. Privātais sektors ir atbildīgs vismaz par divām projekta trešdaļām par darbību, kas veikta pēc PRG iniciatīvas.</p> <p>3. PRG var pretendēt uz Fonda atbalstu, ja tā veic integrētas vietējās attīstības rīcības, kas pamatotas uz augšupejošu procesu un piemērotas dotajā teritorijā vai piemērotas konkrētai personu kategorijai vai projektu veidam. Dalībvalsts nodrošina, ka PRG ir pietiekamas administratīvās un finansiālās spējas, lai pārvaldītu palīdzības veidus un veiksmīgi pabeigtu plānotās darbības.</p> <p>4. PRG aptvertajai teritorijai jābūt atbilstoši, ar pietiekamu cilvēku, finanšu un saimniecisko resursu kritisko masu, lai atbalstītu dzīvotspējīgas attīstības stratēģiju.</p> <p>5. Dotajā dalībvalstī vai reģionā atkarībā no institucionālās struktūras īpašās rakstura, PRG veido apvienotu asociāciju ar statūtiem, kas garantē atbilstošu funkcionēšanu</p>	<p style="text-align: center;">44. pants</p> <p>Dalība ilgtspējīgā piekrastes zvejas rajonu attīstībā</p> <p>1. Rīcības, kas atbalsta piekrastes zvejas rajonu ilgtspējīgu attīstību, dotajā teritorijā jāīsteno vietējai valsts vai privāto partneru grupai, kas izveidota šim nolūkam, turpmāk tekstā "piekrastes rīcības grupa" (PRG). Katra PRG, kas izveidota saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts likumiem, tiek izvēlēta, caurskatāmi sekojot sabiedrības ierosinājumiem.</p> <p>~~2. Privātais sektors ir atbildīgs vismaz par divām projekta trešdaļām par darbību, kas veikta pēc PRG iniciatīvas.~~</p> <p>3. PRG var pretendēt uz Fonda atbalstu, ja tā veic integrētas vietējās attīstības rīcības, kas pamatotas uz augšupejošu procesu un piemērotas dotajā teritorijā vai piemērotas konkrētai personu kategorijai vai projektu veidam. Dalībvalsts nodrošina, ka PRG ir pietiekamas administratīvās un finansiālās spējas, lai pārvaldītu palīdzības veidus un veiksmīgi pabeigtu plānotās darbības.</p> <p>4. PRG aptvertajai teritorijai jābūt atbilstoši, ar pietiekamu cilvēku, finanšu un saimniecisko resursu kritisko masu, lai atbalstītu dzīvotspējīgas attīstības stratēģiju.</p> <p>5. Dotajā dalībvalstī vai reģionā atkarībā no institucionālās struktūras īpašās rakstura, PRG veido apvienotu asociāciju ar statūtiem, kas garantē atbilstošu funkcionēšanu.</p>

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
	6. <u>PRG jādod iespēja veikt labākās prakses un resursu palielināšanā iegūtās pieredzes apmaiņu ar Leader darbības grupām.</u>

Pamatojums

Grozījuma pirmā daļa uzlabo precizitāti un elastību attiecībā uz vietējiem apstākļiem. Komisijas teksta 2. punkts ir svītrots tādēļ, ka nevar ierobežot tos projektus, ko var īstenot pēc valsts sektora ierosmes šajā jomā, un tādēļ, ka prioritāri jādara viss iespējamais, lai īstenotu projektus, kuri veicina noteikto mērķu sasniegšanu, neatkarīgi no tā, vai minētos projektus pārzina valsts vai privātais sektors. Jaunu 6. punktu pamato vajadzība pārņemt labāko praksi, kāda struktūrfondu ietvaros izstrādāta lauku iedzīvotāju kopienām. Tam jāuzlabo PRG dibināšana un organizācija, uzsākot programmas darbības periodu.

25. ieteikums

54. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<p>54. pants</p> <p>Tiesības uz izdevumiem</p> <p>1. Izdevumi ir tiesīgi pretendēt uz Fonda iemaksām, ja tos patiesi ir radījuši saņēmēji, veicot darbību laika posmā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim. Kopfinansētas darbības nedrīkst tikt pabeigtas pirms dienas, kad var sākt pieteikties uz palīdzību.</p> <p>2. Izdevumi ir tiesīgi pretendēt uz Fonda iemaksām, tikai ja tie ir radušies, veicot darbības, par kurām ir lēmusi attiecīgās rīcības programmas rīkotājiestāde, vai ja darbība ir veikta tās atbildībā saskaņā ar Uzraudzības komitejas iepriekšnoteiktiem kritērijiem.</p> <p>Jauni izdevumi, kas ieviesti rīcības programmas pārskatīšanas laikā, ir tiesīgi pretendēt, sākot no dienas, kad Komisija ir saņēmusi lūgumu grozīt rīcības programmu.</p> <p>3. Izdevumu pretendēšanas noteikumi ir noteikti valsts līmenī un pakļauti izņēmumiem, kas paredzēti šajā regulā.</p> <p>4. Sekojoši izdevumi nav atbilstoši:</p> <p>a) PVN;</p> <p>b) parādu procenti;</p> <p>c) zemes pirkums par summu, kas lielāka par 10% no attiecīgās rīcības kopējo attaisnoto izdevumu summas;</p> <p>d) mājvieta.</p> <p>5. Šī panta 1 līdz 3 punkta noteikumi neierobežo 45. panta noteikumus.</p>	<p>54. pants</p> <p>Tiesības uz izdevumiem</p> <p>1. Izdevumi ir tiesīgi pretendēt uz Fonda iemaksām, ja tos patiesi ir radījuši saņēmēji, veicot darbību laika posmā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim. Kopfinansētas darbības nedrīkst tikt pabeigtas pirms dienas, kad var sākt pieteikties uz palīdzību.</p> <p>2. Izdevumi ir tiesīgi pretendēt uz Fonda iemaksām, tikai ja tie ir radušies, veicot darbības, par kurām ir lēmusi attiecīgās rīcības programmas rīkotājiestāde, vai ja darbība ir veikta tās atbildībā saskaņā ar Uzraudzības komitejas iepriekšnoteiktiem kritērijiem.</p> <p>Jauni izdevumi, kas ieviesti rīcības programmas pārskatīšanas laikā, ir tiesīgi pretendēt, sākot no dienas, kad Komisija ir saņēmusi lūgumu grozīt rīcības programmu.</p> <p>3. Izdevumu pretendēšanas noteikumi ir noteikti valsts līmenī un pakļauti izņēmumiem, kas paredzēti šajā regulā.</p> <p>4. Sekojoši izdevumi nav atbilstoši:</p> <p>a) ~~PVN~~;</p> <p>b) parādu procenti;</p> <p>c) zemes pirkums par summu, kas lielāka par 10% no attiecīgās rīcības kopējo attaisnoto izdevumu summas;</p> <p>d) ~~mājvieta~~.</p> <p>5. Šī panta 1 līdz 3 punkta noteikumi neierobežo 45. panta noteikumus.</p>

Pamatojums

Atbalstu, kuru piešķir ar PVN neapliekamiem uzņēmumiem, vajadzētu varēt piešķirt, arī ietverot PVN.

Mājvietas izdevumiem vajadzētu būt atlīdzināmiem tik lielā apjomā, kādā tie ir saistīti ar konkrētiem, uz atbalstu tiesīgiem projektiem un kāda tie sastāda faktiskās izmaksas šāda projekta ietvaros.

26. ieteikums

63. pants

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
(c) pārbauda īstenošanas rezultātus, it īpaši katras prioritātes mērķu sasniegšanā un 48. pantā minētos starpposma novērtējumus;	(c) pārbauda īstenošanas rezultātus, it īpaši katras prioritātes mērķu sasniegšanā un 48. pantā minētos starpposma novērtējumus un, <u>kur tas nepieciešams, veic jebkādas pārskaitījumus, kas nepieciešami mērķu sasniegšanai;</u>

Pamatojums

Tas veicinās procesa vienkāršošanu.

27. ieteikums

II Pielikums

Komisijas piedāvātais teksts	RK grozījumi
<u>2 grupa: (ražošanas investīcijas)</u> Pasākumi piekrastes zveju zonu ilgtspējīgai attīstībai (43. pants); investīcijas zvejas kuģu klājiem (27. pants); investīcijas akvakultūrā (30. pants); investīcijas zivsaimniecības produktu pārstrādē un tirgdarbībā (34. pants); jaunu tirgu veicināšana un attīstība (39. pants).	<u>2 grupa: (ražošanas investīcijas)</u> Pasākumi piekrastes zveju zonu ilgtspējīgai attīstībai (43. pants); investīcijas zvejas kuģu klājiem (27. pants); investīcijas akvakultūrā (30. pants); investīcijas zivsaimniecības produktu pārstrādē un tirgdarbībā (34. pants); <u>zvejas ostu aprūkojums (38. pants)</u> , jaunu tirgu veicināšana un attīstība (39. pants).

Pamatojums

No atbilstīgo pasākumu klāsta nedrīkst izslēgt privātā sektora investīcijas zvejas ostās, kas ir nozīmīgi visiem minētās ostas izmantojošiem zvejniekiem, jo veicinās zvejniekiem sniedzamo pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu.

Briselē, 2005. gada 23. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par

- tēmu Priekšlikums attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par Eiropas Sociālo fondu un par tēmu
- Priekšlikums par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido Kopienas nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmu — PROGRESS

(2005/C 164/05)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā priekšlikumu attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par Eiropas Sociālo fondu (COM(2004) 493 final — 2004/0165 (COD)).

ņemot vērā priekšlikumu par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido Kopienas nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmu -PROGRESS (COM(2004)488 final — 2004/0158 (COD)),

ņemot vērā Komisijas 2004. gada 15. jūlija lēmumu apspriesties par minēto jautājumu ar Reģionu komiteju saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta pirmo daļu un 148. pantu,

ņemot vērā komitejas priekšsēdētāja 2004. gada 5. aprīļa lēmumu dot norādījumu Ekonomikas un sociālās politikas komisijai izstrādāt atzinumu par minēto priekšlikumu,

ņemot vērā Komisijas paziņojumu — trešo ziņojumu par ekonomisko un sociālo kohēziju (COM(2004) 107 final);

ņemot vērā tās atzinumu attiecībā uz trešo ziņojumu par ekonomisko un sociālo kohēziju (CdR 120/2004 fin)

ņemot vērā Balto grāmatu par Eiropas pārvaldību (COM(2001) 428 final);

ņemot vērā tās atzinumu attiecībā uz Balto grāmatu par Eiropas pārvaldību (CdR 103/2001 fin);

ņemot vērā priekšlikumu attiecībā uz Padomes regulu par Eiropas Sociālo fondu (COM(98) 131 final)

ņemot vērā tās atzinumu par priekšlikumu attiecībā uz Padomes regulu par Eiropas Sociālo fondu (CdR 155/98 fin) ⁽¹⁾

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu par “Jaunās pārvaldības struktūrām: Eiropa — ietvars pilsoņu iesaistīšanai” (CdR 182/2000 fin);

ņemot vērā Komisijas paziņojumu par dialogu ar vietējo varas iestāžu asociācijām par Eiropas Savienības politikas veidošanu (COM(2003) 811 final);

ņemot vērā Ekonomikas un sociālās politikas komisijas 2004. gada 8. decembrī pieņemto atzinuma projektu (CdR 240/2004 rev. 2) (ziņotāja: **Paz Fernandez Felgueroso** kdze, Gižonas Municipālās padomes priekšsēdētāja (ES-ESP),

savā 58. plenārajā sesijā 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sēdē) vienbalsīgi pieņēma sekojošo atzinumu:

1. Reģionu komitejas vispārējās piezīmes

saskaņā ar konverģences un reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības mērķi. Regulā ir izklāstīti arī pārējie starpnozaru noteikumi, kas ietekmēs fonda uzsāktos pasākumus;

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **uzsver**, ka minētā regula ietilpst regulu kopumā attiecībā uz struktūrfondu, kuru Eiropas Komisija kopā ar citām likumdošanas iniciatīvām iesniegusi 2004. gada 14. jūlijā. Regulā ir izklāstīti vispārīgie noteikumi, kas reglamentē Eiropas Sociālo fondu (še turpmāk — “fondu” vai “ESF”) kopumā un kuros noteikts to darbību raksturs, ko fonds var finansēt

⁽¹⁾ OV C 51, 22.02.1999., 48. lpp.

1.2 **uzsver**, ka fondam līdz šim ir bijusi nozīmīga finansiāla loma nodarbinātības politikā, uzsākot darba vietu skaita pastāvīgas palielināšanas procesu. Bez tam fonds ir veicinājis ievērojama skaita aktīvo politiku izveidi nodarbinātības jomā valstu, reģionālā un vietējā līmenī. Fonda saistība ar Eiropas nodarbinātības stratēģiju (EES) pašreizējā plānošanas posmā ir devusi īpaši vērtīgus rezultātus minētajā jomā. Reģionu komiteja izsaka cerību, ka fonda saikne ar Lisabonas stratēģiju būs tikpat pozitīva;

1.3 **uzsver**, ka Eiropas Sociālā fonda galvenais uzdevums ir stiprināt ekonomisko un sociālo kohēziju, atbalstot dalībvalstu politikas, kuru mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību, paaugstināt kvalitāti un produktivitāti, veicināt sociālo integrāciju un nodarbinātības atšķirību samazināšanu reģionālā līmenī saskaņā ar Eiropas nodarbinātības stratēģijā noteiktajām pamatnostādņem un ieteikumiem. Minētā stratēģija ir pārskatīta 2003. gadā, lai pielāgotu to Lisabonas stratēģijai un vēl vairāk tuvinātu ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikai;

1.4 **atzīmē** sīka izklāsta un precizitātes trūkumu regulas priekšlikuma pašreizējā formulējumā. Dažreiz, lai izprastu patieso darbības jomu, regula būtu salīdzināma ar citiem juridiskajiem instrumentiem, kas nav izskatīti šajā atzinumā, kā, piemēram, finansējumu, kurš iezīmēts paredzētajiem pasākumiem, vai aspektiem saistībā ar partnerattiecību formu, kas pastiprinātu regulas ietekmi;

1.5 jo īpaši **uzsver** bažas par funkcijām, kas piešķirtas dalībvalstīm un pārvaldības iestādēm, lai nodrošinātu fonda mērķu sasniegšanu, bez jebkādas atsaucē minētajās partnerattiecībās uz reģionālajām un vietējām varas iestādēm; **vēlas uzsvērt** reģionālo un vietējo varas iestāžu plašākas un ciešākas iesaistes nepieciešamību attiecībā uz fonda pasākumu noteikšanu, plānošanu un īstenošanu saskaņā ar subsidiaritātes principu, vienlaikus respektējot katras dalībvalsts institucionālo struktūru;

1.6 **ņem vērā** trešajā ziņojumā par ekonomisko un sociālo kohēziju iekļautos apgalvojumus, kas attiecas uz iedzīvotāju novecošanas problēmu Eiropā un tās netiešo ietekmi uz darba vidi. Kā noteikts minētajā dokumentā un atbilstoši jaunākajām prognozēm paredzams, ka cilvēku skaits vecumā no 15 līdz 64 gadiem līdz 2025. gadam ES samazināsies par 10 %. Šādas situācijas rezultātā pieaugs to cilvēku skaits, kas ir vecāki par 65 gadiem. Īsi sakot, iedzīvotāju populācijas novecošana izraisīs ES strādājošo iedzīvotāju skaita samazināšanos. Minētā prognoze pierāda nepieciešamību uzturēt ES ekonomisko izaugsmi un paaugstināt nodarbinātības līmeni, vienlaikus ierobežojot priekšlaicīgu pensionēšanos. Šeit Komiteja vēlas atsaukties uz tās atzinumu (pieņemts 56. plenārās sesijas laikā 2004. gada 29. septembrī) par Komisijas paziņojumu "*Gados vecāku darbinieku nodarbinātības palielināšana un darba attiecību pārtraukšanas aizkavēšana darba tirgū*";

1.7 **uzskata**, ka ar paredzamo fonda regulu jāīsteno nodarbinātības iespēju mūža garumā nodrošināšanas un abu dzimumu darba ņēmēju, kas ir vecāki par 40 gadiem, pārkvalificēšanās politika, kā arī jauniešu iekļaušanās darba tirgū, kas nav atspoguļota priekšlikumā par minēto regulu. Aktīva novecošana un pakāpeniska pensionēšanās jāveicina atbilstīgi ilgtspējības kritērijiem;

1.8 **uzskata**, ka minētajā regulā ir ieteicams ņemt vērā konkrētās ekonomiskās un sociālās problēmas, kādas šobrīd ir attālāko reģionu pilsētu teritorijās, salīdzinājumā ar citiem, attīstītākiem Eiropas apgabaliem. Minētā situācija varētu iekļaut problēmas, ar ko saskaras visi pilsoņi saistībā ar nodarbinātības dienestu pieejamību; uzskata, ka sociālās problēmas izskatāmas visā to daudzveidībā, lai apmierinātu Eiropas pilsētu ļoti dažādās vajadzības;

1.9 **atbalsta** Kopienas nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmas PROGRESS publicēšanu, jo īpaši, ņemot vērā to, ka priekšlikumā par regulu nav nekādas atsaucē uz minēto Kopienas iniciatīvu. Reģionu komiteja **iesaka** veicināt atsaucē uz minēto programmu iekļaušanu priekšlikumā attiecībā uz regulu par Eiropas Sociālo fondu;

1.10 **ar gandarījumu atzīmē** noteikuma par konsekvenci un komplementaritāti iekļaušanu priekšlikumā attiecībā uz lēmumu par PROGRESS programmu. Visiem struktūrfondu, jo īpaši Eiropas Sociālā fonda, atbalstītajiem pasākumiem jāpiemēro konsekvences, komplementaritātes un koncentrācijas princips;

1.11 **atgādina**, ka 2001. gada jūlijā Komisija ir pieņēmusi Balto grāmatu par Eiropas pārvaldīšanu, kuras mērķis ir padarīt pieejamu atklātībai Eiropas politikas veidošanas procesu; atgādina arī to, ka minētajā procesā, veidojot un izplatot ES politiku, būtu jāiesaista vairāk cilvēku un organizāciju, kā rezultātā būtu nodrošināta lielāka atklātība, pārskatatbildība un atbildība visām attiecīgajām personām. Reģionālo un vietējo varas iestāžu pastiprināta iesaistīšana ES politiku izstrādē dažās dalībvalstīs pierāda arī minēto dalībnieku nozīmīgumu politikas veidošanā, atspoguļojot to pieaugošo pārskatatbildību un pilsoņu un pamatorganizāciju paplašināto iesaisti vietējās demokrātiskajās norisēs. **Uzskata**, ka iepriekš minētais jāņem vērā, īstenojot regulu par struktūrfondu un jo īpaši regulu par Eiropas Sociālo fondu;

1.12 **ar gandarījumu atzīmē**, ka priekšlikumā attiecībā uz regulu iekļauta skaidra norāde uz inovāciju, tādēļ, ka tas precīzi atbilst Lisabonas stratēģijas filozofijai, kas iesaka izveidot Eiropas pētniecības un inovāciju telpu;

1.13 **uzskata**, ka regulas priekšlikuma, Eiropas nodarbinātības stratēģijas un Lisabonas stratēģijas savstarpējā saistība ir uzslavas cienīga un ka tā vairo Eiropas Savienības juridisko un finanšu instrumentu efektivitāti; **vēlas izteikt** bažas par skaidrības trūkumu, ko tā atzīmējusi dažos priekšlikuma pantos, attiecībā uz jautājumiem saistībā ar saturu, kā arī saistībā ar finansējumu, un kuri ir izvirzīti visā šajā atzinumā; visbeidzot, **uzskata**, ka precīzāki noteikumi paredzamajai regulai būs tikai ieguvums.

2. Reģionu komitejas ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **izsaka cerību**, ka tad, kad būs jānosaka ESF uzdevumi, 2. panta 1. punktā iekļaus īpašu norādi uz atbalstu dalībvalstu politikai saistībā ar atbilstību dzimumu līdztiesības principam, tā kā EK Līguma 2. pantā un Konstitucionālā Līguma I-2. un I-3. pantā šim principam piešķirta liela nozīme; arī atbalstu politikai nediskriminācijas jomā, kā paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pantā, jo regulas priekšlikuma tekstā šādas norādes nav. Reģionu komiteja atgādina, ka paredzamās PROGRESS programmas viens no konkrētajiem uzdevumiem ir īstenot nediskriminēšanas principu, un tādēļ **iesaka** iekļaut to regulā;

2.2 **iesaka, ka** līdz ar atsauci uz Eiropas nodarbinātības stratēģiju regulas priekšlikuma pamattekstā jāiekļauj arī atsaucē uz Lisabonas stratēģiju, tādēļ ka, pamatojoties uz minēto dokumentu, Eiropas Savienība ir izvirzījusi sev mērķi kļūt par viskonkurētspējīgāko un dinamiskāko, uz zinātnes atziņām balstīto ekonomisko sistēmu pasaulē, kas ir spējīga nodrošināt noturīgu ekonomisko izaugsmi, radot aizvien vairāk un labākas darba vietas un lielāku sociālo kohēziju. Reģionu komiteja **uzskata**, ka fonda atbalstītajiem pasākumiem jāveicina minētā mērķa sasniegšana;

2.3 **uzskata**, ka vietējās un reģionālās varas iestādes jāiesaista ikgadējās nodarbinātības politikas pamatnostādņu izstrādē un īstenošanā. Tā kā minētās pamatnostādnes nodrošina ideālu shēmu fonda izmantošanai, nosakot šādas izmantošanas prioritātes, ar vietējām un reģionālajām varas iestādes jāapspriežas un tās pilnībā jāiesaista minēto prioritāšu noteikšanā. Minētais aspekts, kas ir apspriests Reģionu komitejas 1998. gada 18. un 19. janvāra 26. plenārsēdē pieņemtajā atzinumā par priekšlikumu attiecībā uz Padomes regulu par Eiropas Sociālo fondu, ir mērķis, no kura Reģionu komiteja nevar atteikties jaunajā plānošanas periodā no 2007. gada līdz 2013. gadam;

2.4 **iesaka**, ka mācību un izglītības pasākumi, kas galvenokārt iekļauti mērķī "Konverģence", iekļaujami arī mērķī "Reģionālā konkurētspēja un nodarbinātība" un ka minētais jautājums apspriežams, ieviešot lielāku skaidrību; bez tam **iesaka** iekļaut mācību jomā mūžizglītību kā īpašu pasākumu;

2.5 **iesaka** pievienot 3. pantam īpašu norādi, kas nosaka, ka visi šajā pantā noteiktie pasākumi jāvirza tā, lai piedāvātu vienlīdzīgas tiesības sievietēm, vīriešiem un jauniešiem, ņemot vērā, ka jauniešu bezdarba līmenis eiro zonā ir gandrīz divas reizes

augstāks nekā vispārējais bezdarba līmenis, kā arī papildus priekšlikumā minētajām grupām — gados vecāki un zemas kvalifikācijas strādnieki, darba meklētāji un ekonomiski neaktīvas personas, migranti un personas ar spēju traucējumiem — norādi uz grupu, kurā ietilpst nenodarbinātas abu dzimumu personas, kas ir vecākas par 40 gadiem, viņu raksturīgo īpatnību un izstumšanas no darba tirgus riska dēļ; **atbalsta** preventīvo pieeju darba iespēju jomā, lai nodrošinātos pret bezdarba parādīšanos;

2.6 attiecībā uz 3. pantā noteiktajām prioritātēm atbalsta saņemšanai **vēlas uzsvērt** pasākumus saistībā ar nepārtrauktu apmācību, mūžizglītību un mācībām jauno informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā; **atbalsta** to, ka ieguldījumu palielināšanu un veicināšanu attiecībā uz cilvēkresursiem uzskata par prioritāti minētā pasākuma ietekmes darba tirgū dēļ; Katra no minētajām prioritātēm atbilst Lisabonas stratēģijai; **uzsver arī** nodarbinātības dienestu modernizācijas, valodu mācības un ar sociālo ekonomiku saistītus pasākumus. Attiecībā uz nodarbinātības dienestiem Reģionu komiteja **iesaka** iekļaut minētajā pantā saskaņošanu ar vietējām varas iestādēm. Reģionu komiteja **ierosina** arī noteikt īpašus pasākumus, lai mudinātu sievietes uzņemties atbildīgus amatus;

2.7 **iesaka**, lai maksimālā ESF *sociālajai iekļaušanai (c) prioritāte* paredzētā finansējuma palielināšana līdz 10 % no prioritātes ass, kā minēts ESF regulas projekta 3. panta 4. punktā, attiektos arī uz b) prioritātes pasākumiem — *pieejas darbam veicināšanu*;

2.8 **izsaka vispārēju ierosinājumu** pilnveidot regulas priekšlikuma 3. panta terminoloģiju un formulējumu tādēļ, ka varētu rasties valodnieciskās interpretācijas problēmas, īpaši esošajā situācijā sakarā ar desmit jauno dalībvalstu pievienošanu un jauno valodu iekļaušanu Kopienas *acquis*; Minēto koncepciju varētu attiecināt uz regulas priekšlikuma visiem pantiem;

2.9 **atzīmē**, ka priekšlikumā attiecībā uz regulu par fondu ir uzsvērts, ka dalībvalstīm un vadības iestādēm ir jānodrošina, lai fonda atbalstītās darbības atbilstu Eiropas nodarbinātības stratēģijas īstenošanai, un tādēļ **uzskata**, ka būtu lietderīgi sīkāk precizēt vietējo un reģionālo varas iestāžu funkcijas, jo minētajām iestādēm arī jānodrošina fonda finansēto pasākumu konsekvence, jo īpaši, ja šādus pasākumus īsteno valdības attiecīgajā reģionālajā un vietējā sfērā; **uzskata**, ka saistībā ar regulas priekšlikuma 4. pantā atzīto konsekvences un koncentrācijas vajadzību jāņem vērā tās sekas attiecībā uz sociālo kohēziju;

2.10 **atbalsta** to jomu uzskaitīšanu, kurās fonda darbībām jākoncentrē pasākumi, un norāda visnopietnākās problēmas, ar ko saskaras reģioni un apdzīvotas vietas, ieskaitot mazāk nodrošinātas pilsētu teritorijas, panīkušus lauku rajonus un no zvejniecības atkarīgus apvidus; **ierosina** 4. pantā iekļaut īpašu norādi uz “rūpniecības rajoniem krīzes stāvoklī”, tādēļ ka minētajā jomā fonda finansētās darbības var palīdzēt panākt lielāku sociālo kohēziju iedzīvotājiem, īpaši sievietēm, sevišķi grūtos laikos;

2.11 **atbalsta** norādi uz reģionālajām un vietējām varas iestādēm saistībā ar pārvaldību un sadarbību; **uzskata**, ka tad, kad plāno fonda finansētus pasākumus, tomēr jāņem vērā reģionālās un vietējās varas iestādes atbilstīgi katras dalībvalsts institucionālajām īpatnībām tādēļ, ka saskaņā ar Reģionu komitejas 2000. gada 14. decembra 36. plenārsēdē pieņemto atzinumu par iniciatīvu “Jaunas pārvaldības formas: Eiropa, programma pilsoņiem” dažas problēmas (kā, piemēram, darba vietu radīšana vai iesaiste darba tirgū un sociālā kohēzija) nevar sekmīgi atrisināt tikai vienā līmenī — to risināšana saskaņā ar tuvuma un proporcionalitātes principu jāatbalsta no visām pusēm. **Uzskata**, ka būtu ieteicams, ja dažus fonda ietvaros noteiktos pasākumus pārvaldītu reģionālā un vietējā līmeņa dalībnieki, kas palīdzētu sasniegt šā panta mērķus;

2.12 **atbalsta** norādi uz vajadzību nodrošināt sociālo partneru iesaisti un pienācīgu apspriešanos attiecīgajā teritoriālajā līmenī ar nevalstiskajām ieinteresētajām aprindām par ESF atbalsta plānošanu, īstenošanu un pārvaldību. **Atzīmē**, ka regulas priekšlikumā tomēr nav iekļauta pietiekami sīka informācija un tādēļ prasa pilnveidot 5. panta šo punktu. **iesaka** precizēt gan šajā jomā vērā ņemamo apvienību tipu, piemēram, darbinieku un darba devēju apvienības, gan minētās apspriešanās ideālo līmeni un apjomu. Faktiski šāda informācijas trūkuma dēļ minētais pants varētu būt praktiski nerealizējams, un Reģionu komiteja tādējādi **vēlas izteikt bažas** šajā sakarā. Reģionu komiteja **vēlas atgādināt** Komisijas 2003. gada 19. decembrī publicēto paziņojumu “Dialogs ar reģionālo un vietējo varas iestāžu apvienībām par Eiropas Savienības politikas izstrādi”, kura pamatmērķis ir ar attiecīgo apvienību starpniecību informēt teritoriālos partnerus par iespēju izteikt viedokli un palīdzēt īstenot Eiropas politikas;

2.13 **atbalsta** dzimumu līdztiesības starpnozaru aspektu iekļaušanu Komisijas dokumentos, jo īpaši šajā regulas priekšlikumā. Dalībvalstīm un vadības iestādēm jānodrošina, ka darbības programmās iekļauj aprakstu par to, kā plānošanā, īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā tiks sekmēta dzimumu līdztiesība. Reģionu komiteja **uzskata**, ka reģionālās un vietējās

varas iestādes varētu darīt zināmu savu 2000.-2006. gada plānošanas periodā gūto pieredzi un tādēļ **iesaka** iekļaut 6. pantā norādi uz minētajām iestādēm;

2.14 **uzskata**, ka ar ESF finansētajiem pasākumiem aktīvi jārealizē Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 23. septembra Direktīva 2002/73 par principa, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, īstenošanu saistībā ar darbu, arodmacību un profesionālās izaugsmes veicināšanas iespējām un darba apstākļiem; **atbalsta** to, ka dzimumu līdztiesība ir viena no darbības jomām, kas iekļaujama turpmākajā PROGRESS programmā;

2.15 **iesaka** precizēt regulas priekšlikuma 6. pantā iekļauto vārdu “apraksts” tādēļ, ka komiteja uzskata, ka regulā būtu ieteicams iekļaut ne tikai aprakstu par to, kā sekmējama dzimumu vienlīdzība, bet arī pamatnostādnes minētā principa pareizai īstenošanai. Visu iepriekš minēto iemeslu dēļ Reģionu komiteja **iesaka** pārstrādāt attiecīgo noteikumu;

2.16 **izsaka bažas** par to, ka nav nekādu norāžu uz reģionālo un vietējo dimensiju, jo tas ir līmenis, kurā visvieglāk noteikt 7. pantā paredzēto inovāciju vajadzības. Īpaša minētās situācijas pārzināšana pašā sākumā palīdz pētniecības un inovācijas pasākumos. Savas tiešās klātbūtnes dēļ vietējās varas iestādes atrod jauninājumus un var veicināt tos ar visiem pieejamajiem līdzekļiem, tādējādi dodot iespēju izstrādāt efektīvākus pētniecības un inovāciju pasākumus reģionālajā un vietējā līmenī;

2.17 **ar bažām atzīmē** “inovācijas pasākumu” svītrosānu tādēļ, ka minētie pasākumi ir palīdzējuši īstenot ārkārtīgi vērtīgus eksperimentālos projektus, kuriem ir nozīmīga ietekme uz darbu un arodapmacības tirgu; **uzskata par ieteicamu** saglabāt tādu inovācijas instrumentu, kas nav ietilpināts fonda atbalstīto pasākumu vispārējā darbības jomā, kā arī ar Kapienas atbalsta starpniecību uzturēt noteiktu rīcības vienotību, kura dos iespēju turpināt eksperimentus ar jauniem darbības veidiem attiecībā uz nodarbinātību, abu dzimumu darbiniekiem, sociālo integrāciju un teritoriālajām atšķirībām;

2.18 **atbalsta** to, ka priekšlikumā par fonda regulu ir iekļauts īpašs punkts par starptautisko sadarbību — 8. pants -, kurā atzīta reģionu loma; **iesaka**, ka dažādajiem teritoriālās sadarbības līdzekļiem jāveicina pilsētu tīklu izveide un stiprināšana, un to iniciatīvu paplašināšana, ar ko ievieš vietējo varas iestāžu decentralizētu sadarbību, kā noteikts Reģionu komitejas 2004. gada 16. jūnija 55. plenārsēdē pieņemtajā atzinumā par trešo ziņojumu par ekonomisko un sociālo kohēziju;

2.19 **vēlas izteikt bažas** par to, ka 8. pantā, kas ir veltīts starptautiskajai sadarbībai, nav nekādu norāžu uz reģionālo un vietējo dimensiju, jo īpaši paturot prātā pieredzi, kura gūta, plānojot Kopienas iniciatīvu *INTERREG*, ko pašos reģionos vadīja neatkarīgas vadošās iestādes, kuras nav valsts varas iestādes; **iesaka** precizēt minēto pantu, nosakot rīcības metodi, minētās rīcības finansējumu un reģionālo un vietējo varas iestāžu konkrētās funkcijas;

2.20 **ar gandarījumu atzīmē**, ka regulas priekšlikumā ir iekļauts noteikums, ar ko nosaka, ka Komisijai jāveicina pieredzes apmaiņa, izpratnes veidošanas akcijas: semināri, vienota informācijas tīkla izveide labākās prakses noteikšanai un izplatīšanai un zināšanu savstarpējai apmaiņai, lai palielinātu fonda ieguldījumu Kopienas mērķos attiecībā uz nodarbinātību un sociālo integrāciju; **izsaka nožēlu** par to, ka regulas priekšlikums nav precīzāks attiecībā uz tehniskās palīdzības un šīs programmas un visu nākamajā plānošanas periodā īstenojamo programmu koordinēšanas finansējumu; un tādēļ **pieprasa** sniegt sīkāku informāciju minētajā pantā;

Briselē, 2005. gada 23. februārī

2.21 **atbalsta** to, ka ir iekļauts pants par gada pārskatiem un nobeiguma ziņojumu, kurā apkopots minēto pārskatu saturs; **uzskata**, ka minētajos ziņojumos jāiekļauj arī līdzdalības un apspriešanās formas attiecībā uz nozares abām pusēm, sabiedrības interešu nevalstiskajiem pārstāvjiem un nevalstiskajām organizācijām;

2.22 **izsaka bažas** par to, ka nav sīkākas informācijas panta par tiesībām uz izdevumiem dažos ievilkumos; minētajā pantā ir ieviests jēdziens darbības "netiešās izmaksas", kas noteiktas pēc vienotas likmes, nepārsniedzot 20 % no konkrētajai darbībai deklarētajām tiešajām izmaksām atbilstoši faktoriem, kuri nav izskaidroti; **iesaka** minētā noteikuma galīgajā redakcijā iekļaut sīkāku informāciju tādēļ, ka informācijas trūkums šādos jautājumos apgrūtina pārvaldību un mazina izdevumu efektivitāti, kas ir pretrunā pareizas finanšu vadības principam — prasībai, kuru pastāvīgi izvirza Eiropas Komisija.

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai attiecībā uz Balto grāmatu par vispārējās nozīmes pakalpojumiem

(2005/C 164/06)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai attiecībā uz Balto grāmatu par vispārējās nozīmes pakalpojumiem (COM(2004) 374 *final*),

ņemot vērā Eiropas Komisijas 2004. gada 13. maija lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta pirmo daļu par šo tēmu apspriesties ar Reģionu komiteju,

ņemot vērā komitejas prezidenta 2004. gada 5. aprīļa lēmumu uzticēt Ekonomikas un sociālās politikas komisijai sagatavot atzinumu par minēto tematu,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 16. pantu par vispārējās ekonomiskās nozīmes pakalpojumiem, kā arī minētā līguma 2., 5., 73., 81., 86., 87., 88. un 295. pantu,

ņemot vērā Eiropas Pamattiesību hartas 36. pantu attiecībā uz vispārējās ekonomiskās nozīmes pakalpojumu pieejamību,

ņemot vērā III-122. pantu Eiropas Konstitucionālajā līgumā, ko parakstījuši valstu un valdību vadītāji 2004. gada 29. oktobrī Romā,

ņemot vērā komitejas atzinumu attiecībā uz Zaļo grāmatu par vispārējās nozīmes pakalpojumiem (*CdR 149/2003 fin*) ⁽¹⁾,

ņemot vērā komitejas atzinumu attiecībā uz Eiropas Komisijas paziņojumu par vispārējās nozīmes pakalpojumiem Eiropā (*CdR 470/2000 fin*) ⁽²⁾,

ņemot vērā tās atzinumu par Komisijas lēmuma projektu attiecībā uz Līguma 86. panta piemērošanu valsts atbalstam sadzīves pakalpojumu kompensācijas veidā saskaņā ar projektu direktīvai, ar ko groza Komisijas Direktīvu 80/723/EEK par dalībvalstu un valsts uzņēmumu finansiālo attiecību pārredzamību un Kopienas shēmu valsts atbalstam sadzīves pakalpojumu kompensācijas veidā (*CdR 155/2004 fin*) ⁽³⁾,

ņemot vērā tās atzinumu par "Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pakalpojumiem iekšējā tirgū" (*CdR 154/2004 fin*) ⁽⁴⁾,

ņemot vērā tās atzinumu attiecībā uz "Eiropas Komisijas Zaļo grāmatu par valsts un privātā sektora partnerattiecībām un Kopienas tiesību aktiem par valsts pasūtījuma līgumiem un koncesijām" (*CdR 239/2004 fin*),

ņemot vērā tās Ekonomikas un sociālās politikas komisijas 2004. gada 8. decembrī pieņemto atzinumu (*CdR 327/2004 rev.1*) (ziņotājs: **Claudio Martini kgs**, Toskānas apgabala priekšsēdētājs (*IT — PES*),

58. plenārajā sesijā, kas notika 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sedē) ir pieņēmusi šādu atzinumu.

1. Reģionu komitejas viedoklis

REĢIONU KOMITEJA

Ievads

1.1 Baltajā grāmatā ir izklāstīti Komisijas pasākumi līdz 2006. gadam. Reģionu komiteja ciešā sadarbībā ar reģionālajām un vietējām varas iestādēm ir ievērojami veicinājusi minētās Baltās grāmatas plašu publisku apspriešanu.

1.2 **uzskata**, ka Baltā grāmata nodrošina iespēju turpināt debates par tajā izklāstītajām stratēģijām, priekšlikumiem un saistībām. Valsts varas iestādēm un jo īpaši reģionālajām un vietējām iestādēm un sociālajiem partneriem jāveicina šādu jautājumu risinājumi:

⁽¹⁾ OV C 73, 23.03.2004., 7. lpp.

⁽²⁾ OV C 19, 22.01.2002., 8. lpp.

⁽³⁾ OV C 43, 18.2.2005., 13. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 43, 18.2.2005., 18. lpp.

— vispārējās nozīmes pakalpojumiem raksturīgo sabiedrības interešu un konkurences noteikumu ievērošanas pareizā līdzsvara noteikšana, jo īpaši ņemot vērā minēto pakalpojumu atzīšanu Konstitucionālajā līgumā,

- vispārējas nozīmes pakalpojumu tiesiskā regulējuma noteikšana (jo īpaši attiecībā uz valsts varas iestāžu funkcijām, pārvaldības procedūru izvēli, ilgtermiņa finansējuma garantijām, regulējumu un novērtējumu),
- sektorālo direktīvu par liberalizāciju elektronisko komunikāciju, pasta pakalpojumu, elektroapgādes un gāzes apgādes jomā īstenošanas un ietekmes novērtēšana, ievērojot konsultācijas par Zaļo un Balto grāmatu un, vajadzības gadījumā, sagatavojot minēto direktīvu pārskatīšanu,
- vispārējas nozīmes mērķu noteikšana atbilstoši pilsoņu vajadzībām un tādējādi lielākas sociālās un teritoriālās kohēzijas un Eiropas ekonomikas konkurētspējas veicināšana (Lisabonas sanāksme). Šajā sakarā Reģionu komiteja izsaka nožēlu, ka Komisija paziņojumā "Sadarbība izaugsmei un darbavietām — jauns Lisabonas stratēģijas sākums" Baltās grāmatas par vispārējas nozīmes pakalpojumiem turpmākajiem pasākumiem Lisabonas stratēģijas īstenošanas neatliekamo mērķu sasniegšanā nepiešķir sevišķu prioritāti (1);
- debašu demokrātiska, plurālistiska un bez aizspriedumu novērtējuma nodrošināšana, iesaistot visas ieinteresētās personas,
- saistības nodrošināt, ka starptautiskie noteikumi par pakalpojumu tirdzniecību garantē ievērot mērķi par sabiedrisko pakalpojumu pieejamību visiem pilsoņiem,
- starptautiskās sadarbības programmu pielāgošana jaunattīstības valstīm, lai veicinātu ieguldījumus vispārējas nozīmes pamatpakalpojumos un to maksimālu pieejamību sabiedrībai.

Īpašas piezīmes par Balto grāmatu

REĢIONU KOMITEJA

1.3 atbalsta šādus aspektus Baltajā grāmatā:

- tā fakta atzīšana, ka Komisijai, reģionālajām un vietējām varas iestādēm un dalībvalstīm ir dalīta atbildība,
- to, ka Komisijas atzinusi Konstitucionālā līguma III-122. pantu par vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumu juridisko pamatu,
- vēlme nodrošināt lielāku juridisko noteiktību vispārējas nozīmes pakalpojumu finansēšanā, vienlaikus atzīstot vietējo un reģionālo varas iestāžu tiesības izvēlēties pārvaldības un finansēšanas metodi (šīs izmaiņas ir plānotas uz

(1) COM (2005) 24, 18. lpp.

2005. gada jūliju tāpat kā vispārējas nozīmes pakalpojumu un vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumu atšķirības precīza definīcija),

- tas, ka vispārējas nozīmes pakalpojumu mērķiem un apsvērumiem ir noteikta prioritāte pār konkurences noteikumiem to savstarpēja konflikta gadījumā (sektorālo direktīvu pārskatīšana ir iepļānota 2006. gadā),
- saistības 2005. gadā sagatavot īpašu ziņojumu par vispārējas nozīmes sociālajiem un medicīnas pakalpojumiem,
- saistības pārskatīt liberalizācijas ietekmes novērtēšanas kārtību,
- atzīmē, ka, neraugoties uz Baltās grāmatas pārsvarā pozitīvajiem aspektiem, attiecībā uz pakalpojumu uzņēmumiem un sniedzējiem tomēr vēl ir augsts nenoteiktības un nedrošības līmenis,
- kam ir juridisks raksturs saistībā ar tiesību aktu hierarhiju un to interpretāciju un piemērošanu,
- kam ir ekonomisks raksturs saistībā ar tādās stabilas sistēmas neesību, kura garantē ieguldījumu ilgtermiņa finansējumu un vispārējas nozīmes pakalpojumu saistību kompensācijas,
- kas attiecas uz subsidiaritātes principa ievērošanu un, tāpat, (vietējo, reģionālo un valsts mēroga) varas iestāžu visu līmeņu pilnvaru un pienākumu ievērošanu,
- kam ir politisks raksturs saistībā ar vispārējas nozīmes pakalpojumu lomu Eiropas integrācijas procesā.

Vispārējas nozīmes pakalpojumi Eiropas institucionālajā sistēmā

REĢIONU KOMITEJA

1.4 **uzsver**, ka vispārējas nozīmes pakalpojumi ir tās vērtību sistēmas daļa, kas ir ES un tās dalībvalstu dzīves pamatā un kuras ekonomiskās un sociālās attīstības ciešā mijiedarbība palīdz maksimāli palielināt pilsoņu līdzdalību Eiropas ekonomikā un sabiedriskajā dzīvē;

1.5 **uzsver**, ka vispārējas nozīmes pakalpojumu organizēšana veicina ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, solidaritāti, un piederības sajūtu vienai kopienai, pilsoņu vispārējo interesi un noturīgu attīstību arī nākamajām paaudzēm;

1.6 **ir apmierināta, ka** Komisija pieņem viedokli par vispārējās nozīmes pakalpojumu statusu Eiropas līmenī. Tas nodrošina saikni starp pašreizējo stāvokli, kurā, pamatojoties uz Līgumiem un Eiropas Kopienu Tiesas praksi, centrā ir izvirzīta konkurences politika, un Konstitucionālajā līgumā paredzētajiem jaunajiem apstākļiem;

1.7 **ir apmierināta, ka** ziņojumā ir apstiprināts subsidiaritātes princips, proti, ka "tieši attiecīgajam valsts, reģionālajam un vietējām varas iestādēm ir jānosaka, jāorganizē, jāfinansē un jākontrolē vispārējās nozīmes pakalpojumi". Reģionu komiteja gribētu uzsvērt arī to, ka valsts, reģionālās un vietējās varas iestādes spēj izstrādāt un ieviest sistēmas, lai paaugstinātu pilsoņu spēju pašiem izlemt, kas būs konkrēta pakalpojuma sniedzējs;

1.8 **atbalsta** to, ka Komisija ir pieņēmusi jaunā Konstitucionālā līguma esošā 16. panta (pašlaik III-122. pants) grozījumu, ar ko paredz, ka Eiropas tiesībās, piemērojot koplēmuma procedūru un "Savienības kompetences ietvaros", jānosaka vispārējās nozīmes pakalpojumu skaidrs juridiskais pamats. Pastāvīgie argumenti, kas vērsti pret vispārējo tiesisko regulējumu, neattaisno pašreizējā stāvokļa turpināšanos, kad tiesību aktu neesība liek Eiropas Kopienu Tiesai nevis piemērot likumu, bet gan noteikt to. Baltā grāmata paredz turpmāk apsvērt iespēju pēc Konstitucionālā līguma ratifikācijas izstrādāt ietvarlikumu. Ievērojot iepriekš minēto, Komisija ir apņēmusies publicēt iespējamo priekšlikumu novērtējuma ziņojumu;

1.9 **uzsver, ka** attiecībā uz vajadzību precizēt un darīt pārskatāmākas ES funkcijas, nepiešķirot tai papildu kompetenci, ir plaša uzskatu vienprātība. Baltajā grāmatā ir akceptēts minētais fakts, atzīstot dalībvalstu un vietējo varas iestāžu kompetenci attiecībā uz vispārējās nozīmes pakalpojumiem, ieskaitot tiesības izvēlēties tiesisko regulējumu vai publiskus vai privātus uzņēmumus ar vispārējās nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistībām.

Vispārējās nozīmes pakalpojumi un kohēzijas politika

REĢIONU KOMITEJA

1.10 **ir pārliecināta, ka** vispārēja pieeja augstas kvalitātes vispārējās nozīmes pakalpojumiem ar tādu pieņemamu izcenojumu, kas aprēķināts, pamatojoties uz ražošanas un piegādes izmaksām, ir ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas pamataspekts visā ES un ka vietējās iestādes ir izdevīgākā

stāvoklī, lai novērtētu savu pilsoņu vajadzības un noteiktu visatbilstošāko veidu un profilu vispārējās nozīmes pakalpojumu sniegšanai attiecīgajos apgabalos.

1.11 **uzsver, ka** teritoriālās kohēzijas mērķis rezultātā rada vajadzību attīstīt vietēja mēroga sabiedrisko pakalpojumus un Eiropas pakalpojumu tīklus. Lai veicinātu vispārējās nozīmes pakalpojumus saistībā ar kohēzijas mērķiem, jāreformē struktūrfondi, kas ir Eiropas kohēzijas politikas neaizstājams instruments, un jo īpaši attiecībā uz pārrobežu sadarbību un vispārējās nozīmes pakalpojumu veicināšanu Viduseiropas un Austrumeiropas valstīs.

Vispārējās nozīmes pakalpojumi un konkurence

REĢIONU KOMITEJA

1.12 **uzsver** vienotā tirgus principu un vispārējās nozīmes pakalpojumu jutīgo savstarpējo saistību;

1.13 **uzskata, ka** tādēļ ieguldījumu un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību izpildes ilgtermiņa finansējuma nodrošināšana joprojām ir galvenais aspekts, lai nodrošinātu kvalitatīvu vispārējās nozīmes pakalpojumu vispārēju pieejamību visā ES;

1.14 **uzskata, ka** Zaļā grāmata ir atbildīga par nozaru liberalizācijas politikas priekšrocību uzsvēršanu, bet tajā nav pievērsta pietiekama uzmanība godīgas konkurences un vispārējās nozīmes pakalpojumu pareizam līdzsvaram;

1.15 **atbalsta** Baltajā grāmatā Komisijas skaidri izteikto atzinumu, ka iekšējā tirgus un konkurences noteikumi, no vienas puses, nav saderīgi ar vispārējās nozīmes pakalpojumu darbību, no otras puses. Vispārējās nozīmes apsvērumiem un konkurences noteikumiem tomēr vēl jāpievēršas pilnībā;

1.16 vēlreiz **uzsver, ka** izvēlētos uzņēmumu, kuram uzticēt sabiedrisko pakalpojumu saistību izpildi, konkursa procedūra ir fakultatīva nevis obligāta, lai tiktu ievērota valsts atbalsta kā kompensācijas par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu likumība. Ņemot vērā nesenos tiesas lēmumus, kas ievērojami ierobežo pašvaldību veiktās sabiedrisko pakalpojumu tiešās pārvaldes definīciju, komiteja uzskata, ka Komisijai jāierosina ieviest grozījumu tiesiskajos normatīvos par publisko iepirkumu, lai noteiktu tiešās pārvaldes definīciju, kas reāli atbilst vietējās pašpārvaldes koncepcijai;

1.17 **piekrīt** Komisijai, ka atklāta iekšējā tirgus izveide ir saderīga ar vispārējas nozīmes pakalpojumu attīstību, bet uzskata, ka jāprecizē jēdziens "ietekme uz tirdzniecību", kas, pamatojoties uz EK Līguma 12. pantu un 81. līdz 89. pantu, paredz sistēmu konkurences noteikumu piemērošanai vispārējas nozīmes pakalpojumiem. Pašreizējā CJEC norādītais "potenciālās ietekmes un uz Kopienas iekšējo tirdzniecību" jēdziena vispārējais skaidrojums nozīmē, ka pat uzņēmumiem, kas sniedz sadzīves pakalpojumu stingri norobežotā vietējā līmenī, var attiecināt Līguma 87. panta 1. punktu;

Vispārējas nozīmes pakalpojumu un vispārējas ekonomiskās nozīmes pakalpojumu atšķirība

1.18 **pieprasa**, lai Komisija, pamatojoties uz Konstitucionālo līgumu, veic steidzamus pasākumus, lai izstrādātu priekšlikumu par tiesisko regulējumu, kas dotu iespēju noteikt savstarpēji piemērojamiem principiem, tādus kā:

- ar ekonomiku saistītu vispārējas nozīmes pakalpojumu un ar ekonomiku nesaistītu vispārējas nozīmes pakalpojumu atšķirības noteikšanas kritērijus;
- vispārējas nozīmes pakalpojumu principus un vispārējās saistības, kā, piemēram, universālais pakalpojums, pastāvīgums, kvalitāte, efektivitāte, pieejamība un lietotāju un patērētāju aizsardzība;
- tirdzniecības traucējumu ierobežošanas kritērijus;
- vietējo un reģionālo varas iestāžu tiesības uz vispārējas ekonomiskās nozīmes pakalpojumu ražošanu savām vajadzībām un finansēšanas pamatprincipus;
- novērtēšanas mehānismus.

Savstarpējas saprašanās pieejai būtu horizontāla vērtība nozarēm, uz kurām attiecas Kopienas tiesību akti, un tā vienlaikus būtu arī lietderīgs atskaites punkts pārējām nozarēm.

1.19 **uzsver**, ka minētais tiesiskais regulējums ir jo nozīmīgāks, ņemot vērā to, ka, ciktāl tas attiecas uz sabiedrisko pakalpojumu kompensēšanu, pirmajos divos kritērijos, kas norādīti *Altmark Trans* nolēmumā — t.i., vajadzība skaidri definēt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, kas noteiktas saņēmējam uzņēmējam, un objektīvi un pārredzami noteikt rādītājus, kuri ir kompensācijas iepriekšēja aprēķina bāze — jau ir ietverta prasība vietējām varas iestādēm precizāk noteikt savus pakalpojumu valsts līgumus. Tas, savukārt, radīs lielāku pārredzamību un demokrātisku pārskatatbildību vispārējās ekonomiskās nozīmes pakalpojumu pārvaldībā

REĢIONU KOMITEJA

1.20 **uzskata**, ka turpināsies konkurences noteikumu nevienlīdzīga automatiska piemērošana, ja vien netiks noteikta

vispārējas ekonomiskās nozīmes un neekonomiskās nozīmes pakalpojumu skaidra atšķirība un ja vien Līgumos nebūs skaidrāk definēti vispārējas nozīmes pakalpojumi;

1.21 šajā sakarā **vēlreiz atkārtu** savā atzinumā attiecībā uz priekšlikumu direktīvai par pakalpojumiem iekšējā tirgū izteikto pieprasījumu, ka "vispārējas nozīmes pakalpojumi principiāli jāzslēdz no direktīvas darbības jomas (un ne tikai no piemērošanas saistībā ar izcelsmes valsts principu), lai novērstu jebkādas diskusijas, kad būs pienācis laiks minētās direktīvas īstenošanai, un tādējādi izvairītos no nepieciešamības saskaņot minēto nozari tās laika posmā ar visas Kopienas atbalsta noteikumiem"; tā atziniņi vērtē to, ka Komisija paziņojumā "Sadarbība izaugsmei un darbavietām — jauns Lisabonas stratēģijas sākums" atzīst bažas saistībā ar izcelsmes valsts principa piemērošanu tās pakalpojumu direktīvas projektā (!)

1.22 **atbalsta** nopietno pieeju problēmu risināšanai saistībā ar vispārējas nozīmes ekonomiskajiem pakalpojumiem, no vienas puses, un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām, no otras puses; tomēr ir pārsteigta, ka Eiropas Komisijas trīs mēnešu darba programmā ir paredzēts 2004. gada decembrī publicēt pārskatītu priekšlikumu attiecībā uz Padomes un Eiropas Parlamenta regulu par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām pasažieru sauszemes pārvadājumu nozarē, kaut arī Baltās grāmatas apspriešana saistībā ar vispārējas nozīmes pakalpojumiem vēl ne tuvo nav pabeigta;

1.23 **aizrāda**, ka Baltajā grāmatā tomēr nav iekļauta vispārējas nozīmes pakalpojumu precīza definīcija, aprobežojoties ar piezīmi, ka vispārējas nozīmes preču piegāde un pakalpojumu sniegšana rada sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības. Baltajā grāmatā ir minēti vispārējas nozīmes pakalpojumu noteikšanas deviņi pamatprincipi. Tie nodrošina bāzi *a posteriori* novērtējumam, tomēr neapšaubot konkurences principu. Baltajā grāmatā tādēļ ir uzsvērtas grūtības saistībā ar vispārējas nozīmes pakalpojumu un konkurences noteikumu līdzsvarošanu;

1.24 **ir ieinteresēta**, lai iekšējā tirgus noteikumu piemērošanas tendence nepārspētu vispārējas nozīmes pakalpojumu likumīgo aizsardzību. Faktiski visiem vispārējas nozīmes pakalpojumiem, izņemot pakalpojumus, ko bez maksas sniedz valsts varas iestādes, pildot savus dienesta pienākumus, var būt ekonomisks aspekts;

1.25 **atzīmē**, ka iepriekš minētajam ir ievērojama ietekme uz reģionālo un vietējo varas iestāžu pienākumu vispārējas nozīmes pakalpojumu pārvaldīšanā ar pašadministrēšanas starpniecību;

(!) COM (2005) 24, 18. lpp.

1.26 **uzskata**, ka vispārējas nozīmes pakalpojumus un vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumus var precīzi atšķirt tikai tad, ja tos novērtē atbilstoši kritērijiem, kuri nodrošina pamattiesības, vispārēju pieejamību, solidaritāti un ilgtspējīgu attīstību;

Vispārējas nozīmes pakalpojumi sociālajā jomā un veselības aprūpes jomā

REĢIONU KOMITEJA

1.27 **atbalsta** Komisijas saistības 2005. gadā sagatavot īpašu paziņojumu par vispārējas nozīmes sociālajiem un medicīnas pakalpojumiem, lai noteiktu specifiskās pazīmes kopā ar nepieciešamajiem modernizācijas pasākumiem un likvidētu pašreizējo juridisko nenoteiktību. Bez skaidriem tiesību aktiem sociālajiem un medicīnas pakalpojumiem ir tendence pārāk pakļauties konkurences noteikumiem, kaitējot saviem konkrētajiem profesionālajiem mērķiem. Tajā pašā laikā saistībā ar mobilitāti Eiropas Savienībā ir nepieciešami pasākumi, kas virzīti uz to, lai iegūtu tiesības saņemt sociālos un medicīnas pakalpojumus visā ES. Tādēļ jāizvērtē minētās nozares specifiskums, jānosaka vienotas definīcijas, jāizskata jauktas situācijas un pienācīgi jānosaka attiecīgo tirgus dalībnieku konkrētās funkcijas;

1.28 **uzsver**, ka Komisijai, formulējot priekšlikumus, jāatbilst reāla sadarbība ar valstu, reģionālajām un vietējām varas iestādēm, kā arī ar visām ieinteresētajām personām, jo sociālie un medicīnas pakalpojumi lielākajā daļā Eiropas valstu pamatojas uz solidaritātes un kolektīvā finansējuma principu;

Sektorālās direktīvas

REĢIONU KOMITEJA

1.29 **atzīmē**, ka Baltajā grāmatā ir paredzēts novērtējuma ziņojums par sektorālo direktīvu ietekmi 2005. gadā un pasākumi, lai saistībā ar direktīvu paredzēto pārskatīšanu 2006. gadā panāktu lielāku horizontālo saskaņotību. Uz Eiropas vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumiem attiecas iekšējā tirgus sektorālās direktīvas: telekomunikāciju, pasta pakalpojumu, elektroapgādes, gāzes apgādes un gaisa transporta, jūras transporta un autotransporta jomā. Minētajās direktīvās ir iekļautas gan konkurences saistības, gan sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības. Lai atvieglotu direktīvu pārskatīšanu, tās periodiski jāizvērtē. Pārskatīšanā jāpapildina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, jāpaaugstina dažādo nozaru sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistību konsekvence un jāpilnveido reglamentējošie noteikumi. Joprojām risinās diskusijas par to, vai pārējie vispārējas nozīmes pakalpojumi,

ieskaitot ūdensapgādi un sadali, atkritumu apstrādi, pilsētas transportu un valsts televīziju, būtu iekļaujami Kopienas shēmā, un, ja tie ir iekļaujami, kāds juridiskais pamats attiecībā uz tiem nosakāms (vide, kultūras daudzveidība un informācijas brīvība...);

Vispārējas nozīmes pakalpojumi, tirdzniecība un starptautiskā sadarbība

REĢIONU KOMITEJA

1.30 **augstu novērtē** to, ka Baltajā grāmatā ir apskatīts jautājums arī par sadarbību ar jaunattīstības valstīm, lai palīdzētu tām izveidot kvalitatīvus vispārējas nozīmes pakalpojumus. Pamatpakalpojumu pieejamība ir būtisks līdzeklis attīstības atbalstam. Diemžēl nav noteikti kopīgi principi, ne arī atbilstīga finansēšanas kārtība attiecībā uz vispārējas nozīmes pakalpojumiem starptautiskā līmenī. Lai veicinātu vispārējas nozīmes pakalpojumu attīstību jaunattīstības valstīs, ES jāizstrādā tāda reģionālās sadarbības politika, kas sekmē valsts aktīvu radīšanu starptautiskā mērogā, nosakot pārdomātus organizatoriskus un reglamentējošos noteikumus, kuri veicina ieguldījumus vispārējas nozīmes pamatpakalpojumos;

1.31 tomēr **uzskata**, ka ir nepieciešamas vispusīgas publiskas debātes, lai starptautiskās sarunās par tirdzniecību ar pakalpojumiem precizētu ar vispārējas nozīmes pakalpojumiem saistīto izvēli. Piemērojot principu, ka iekšējiem reglamentējošajiem noteikumiem jābūt saskaņā ar starptautiskiem tirdzniecības nolīgumiem, ES politikā līdz šim ir izslēgta vispārējas nozīmes pamatpakalpojumu (veselības aprūpe, izglītība, kultūra) atklāta finansēšana un nozarēm, ko ES ir izraudzījusies liberalizēt, ir piemēroti daudzi ierobežojumi, neparedzot nepieciešamās garantijas,

2. Ieteikumi turpmākai attīstībai

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **uzskata**, ka attiecībā uz juridiskajiem aspektiem, neraugoties uz to, ka Baltajā grāmatā ir ierosināta intensīva darba programma nākamajiem diviem gadiem un ir ņemtas vērā daudzas vietējo varas iestāžu izvirzītās problēmas, Komisija nav sniegusi pietiekamu informāciju par paredzamajiem juridiskajiem instrumentiem un esošo iekšējā tirgus un konkurences tiesību grozījumiem;

2.2 **atzīmē**, ka Komisija ir apņēmusies līdz 2005. gada jūlijam iesniegt priekšlikumus par vispārējas nozīmes pakalpojumu finansēšanas nosacījumu nodrošināšanu, piemērojot *Altmark Trans* nolēmumu;

2.3 **lūdz** Komisiju turpināt visu ieinteresēto personu iesaisti tādos jautājumos kā, piemēram, konkurence, par ko pirmo reizi notika neformālas apspriedes, tādējādi dodot iespēju RK izvirzīt reģionālo un vietējo varas iestāžu viedokļus jautājumos, kuri spēcīgi ietekmē minētās iestādes (skat. atzinumu *CdR 155/2004 fin*, kas vienprātīgi pieņemts 29. septembra plenārsēdē);

2.4 **atkārtoti apgalvo**, ka Kopienas tiesību akti jāizstrādā, stingri ievērojot subsidiaritātes principu, lai nodrošinātu vietējo iestāžu brīvu izvēli attiecībā uz to organizatoriskajām modalitātēm un prerogatīvu izmantošanu saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem;

2.5 **uzsver**, ka no minēto principu ievērošanas izrietošās saistības izslēdz jebkādu iespēju apšaubīt lēmumus, ko vietējās varas iestādes jau pieņēmušas attiecībā uz veidu, kādā tās pilda savas saistības, nodrošinot pakalpojumu pieejamību pilsoņiem pilsētu teritorijā, lauku rajonos un mazāk apdzīvotos apgabalos;

2.6 **uzskata**, ka, ņemot vērā vispārējās nozīmes pakalpojumu finansēšanas nosacījumu nodrošināšanas steidzamību, sarežģītā divu gadu darba programma (ziņojumi, lēmumi,

tiesību aktu projekti, pētījumi, paziņojumi u.c.) jāpabeidz noteiktajā termiņā, lai īstenotu konkrētus darbības pasākumus;

2.7 **atzinīgi novērtē** Komisijas saistības 2005. gadā pārskatīt liberalizācijas kārtību, ņemot vērā visu ieinteresēto personu izteiktos viedokļus, kā arī sociālo ietekmi un ietekmi uz vidi;

2.8 **piekrīt**, ka Komisijai jācenšas nodrošināt vietējo un reģionālo varas iestāžu brīvu izvēli attiecībā uz atbilstošu kārtību pakalpojumu pārvaldībā un jāatkāpjas no ES saistošām likumdošanas iniciatīvām, kas ierobežotu minēto brīvo izvēli. Svarīgi ir izstrādāt sistēmu, kas garantē attiecīgās valsts datu kvalitāti un salīdzināmību. Vispārējās ekonomiskās nozīmes pakalpojumu, uz ko attiecas sektorālās direktīvas, kvalitātes un efektivitātes esošais novērtējums jāpilnveido, turpretī vispārējās ekonomiskās nozīmes pakalpojumu, uz kuriem neattiecas sektorālās direktīvas, novērtēšanas uzdevumi jāizstrādā atbilstoši neatkarības, plurālisma un kvalitātes nodrošināšanas principam. Nekādos apstākļos liberalizāciju nedrīkst realizēt, rūpīgi un pastāvīgi neizvērtējot tās ekonomisko, sociālo, teritoriālo ietekmi un ietekmi uz vidi.

Briselē, 2005. gada 23. februārī

REĢIONU KOMITEJAS

priekšsēdētājs

Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par tēmu Priekšlikums par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido integrētu rīcības programmu mūžizglītības jomā

(2005/C 164/07)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā priekšlikumu par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido integrētu rīcības programmu mūžizglītības jomā (COM(2004)474 final — 2004/0153 (COD)),

ņemot vērā Eiropas Komisijas 2004. gada 15. jūlija lēmumu apspriesties par minēto jautājumu ar Reģionu komiteju saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta pirmo daļu un 149. pantu,

ņemot vērā komitejas prezidenta 2004. gada 5. aprīļa lēmumu dot norādījumu Kultūras uz izglītības komisijai izstrādāt atzinumu par minēto priekšlikumu,

ņemot vērā Kultūras un izglītības komisijas 2004. gada 7. decembrī pieņemto atzinuma projektu CdR 258/2004 rev. 2 (ziņojuma sniedzēja: *Christina Tallberg kundze*, Stokholmas apgabala padomes locekle (SE-ESP),

kā arī ievērojot:

Komisijas paziņojumu par Kopienas izglītības un mācību programmu jauno paaudzi pēc 2006. gada (COM(2004) 156 final),

Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam "Mūsu kopīgās nākotnes veidošana: paplašinātās ES politiskās problēmas un budžeta līdzekļi laika posmā no 2007. gada līdz 2013. gadam" (COM(2004) 101 final).

vienbalsīgi pieņēma sekojošo atzinumu savā 58. plenārajā sesijā 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sēdē).

Vispārējs raksturojums

Komisija ir izstrādājusi priekšlikumu par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido integrētu rīcības programmu mūžizglītības jomā, ietverot tajā vairākas nozaru/īpašās programmas. Integrētā programma pamatojas uz pašreizējām Socrates un *Leonardo da Vinci* programmām, e-mācību programmu, Eiropas iniciatīvu un dažādajiem pasākumiem, ko finansē saskaņā ar Kopienas rīcības programmu.

Priekšlikums koncentrējas uz reģionālajā un vietējā politikā svarīgiem jautājumiem, t.i., uz pamatlīmeni, un tādēļ izraisa Reģionu komitejas lielu interesi. Komisijas priekšlikums tomēr attiecas gandrīz vienīgi uz ES un valstu līmeni. Dokumentā tikai garāmejojot skarts vietējais un reģionālais līmenis un tā līdzdalības nozīme programmas izstrādē un īstenošanā Eiropā.

Saskaņā ar Eiropas Kopienas Statistikas biroja datiem (2001. g.) vidēji 19,6 % Eiropas jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem nav iekļauti statistikas rādītājos par tālākizglītību un kvalifikācijas celšanu, un 20 %-30 % no skolu beigušajiem neturpina ne vispārīgo izglītību, ne arodmācības.

Dalībvalstu izglītības ministri un viņu kolēģi 14 citās Eiropas valstīs Boloņas deklarācijā (1999. gada 19. jūnijā) noteica, ka Eiropas augstākās izglītības nozarē jāpieņem vispārējs aicinājums pieskaņoties Eiropas lielākajiem kultūras un zinātnes sasniegumiem.

Saskaņā ar Eiropas Padomes Lisabonas sanāksmes (2000. gada martā) secinājumiem Eiropas Padome sanāksmē Feirā uzaicināja dalībvalstis, Padomi un Komisiju noteikt vienotas stratēģijas un praktiskos pasākumus mūžizglītības vispārējai veicināšanai.

Paturot prātā iepriekš minēto, Komisija ir pieņēmusi Memorandu par mūžizglītību, lai uzsāktu debates Eiropas mērogā par visaptverošu stratēģiju mūžizglītības realizēšanai individuālā un institucionālā līmenī visās sabiedriskās un privātās dzīves jomās. Pieejā, kas noteikta Eiropas izglītošanās jomā, ir uzsvērtas individuālās mācības.

Kad par augstāko izglītību atbildīgie Eiropas ministri tikās Prāgā 2001. gada 19. maijā, viņi cita starpā uzsvēra, cik svarīgi ir padarīt Eiropas augstāko izglītību pievilcīgāku Eiropas un citu pasaules valstu studentiem.

Eiropas Padomes sanāksmē Stokholmā (2001. gada martā) noteica Eiropas izglītības un mācību sistēmas mērķus. Darba programmas "Izglītība 2010" īstenošanai Padome noteica šādas prioritāras attīstības jomas: ieteikumu un profesionālās orientācijas pieejamība, pakalpojumu kvalitātes nodrošināšana, profesionālās orientācijas loma cilvēkresursu attīstībā un pamatnostādnes studiju un nodarbinātības mobilitātes veicināšanai Eiropā. Eiropas Padomes sanāksmē Barselonā (2002. g.) izstrādāja darba programmu minēto mērķu sasniegšanai.

Priekšlikums ir papildinājums Komisijas paziņojumam Eiropas Parlamentam un Padomei par sadarbības pastiprināšanu ar trešām valstīm augstākās izglītības jomā ((COM(2001) 385 final)).

Baltā grāmata par jaunu stimulu Eiropas jaunatnei pievēršas jauniešu vajadzībai pēc elastīgas virzības un konsultāciju sistēmas, lai atbalstītu pastāvīgu pieeju mūžizglītībai.

Komisija 2002. gadā nolēma Eiropas mūžizglītības telpu padarīt par realitāti. Viens no praktiskajiem rezultātiem, ko Komisija ir sasniegusi sadarbībā ar Reģionu komiteju, ir "Mācību reģionu" programma (reģionālie tīkli mūžizglītībai — R3L). Projektā ir apkopoti 120 reģioni 17 tīklos, un tā mērķis ir izstrādāt visaptverošas stratēģijas mūžizglītības jomā.

Paziņojumā par Eiropas Savienības izglītības programmām pēc 2006. gada Komisija izklāsta savus plānus attiecībā uz jaunu integrētu programmu transnacionālajai mobilitātei un sadarbībai mūžizglītības jomā ES dalībvalstīm, EEZ/EBTA valstīm un kandidātvalstīm. Programma attiecas gan uz vispārīgo izglītību, gan uz arodmācībām.

Padomes un Komisijas par izglītību un mācībām 2010. gadā kopīgais starpposma ziņojums pievēršas būtiskām reformām Lisabonas stratēģijas īstenošanai un uzsvēr trīs prioritārās jomas: reformu un ieguldījumu koncentrēšana uz informācijas sabiedrības galvenajām darbības jomām, mūžizglītības īstenošana un izglītības un mācību Eiropas veidošana. Par 2006. gadu ir paredzams jauns starpposma ziņojums.

2004. gada novembrī Lisabonas stratēģijas vidusposma pārskata Augstās darba grupas priekšsēdētājs Vims Koks (Wim Kok) iesniedza savu ziņojumu par stratēģijā sasniegtajiem rezultātiem. Vienā no ziņojuma secinājumiem teikts, ka izvirzīto mērķu sasniegšanas progress ir pārāk lēns. Šajā kontekstā jāaplūko arī integrētas rīcības programmas priekšlikums mūžizglītības jomā. Vietējam un reģionālajam līmenim ir plašas iespējas veikt aktīvu ieguldījumu, lai sasniegtu mērķus izglītības jomā.

Reģionu komiteja daudzos gadījumos ir uzsvērusi to, ka mūžizglītības pasākumi stingri jābalsta vietējā un reģionālajā līmenī. Ņemot vērā, kāda nozīme ir minētajam jautājumam saistībā ar to, kā sabiedrību organizē vietējā un reģionālā līmenī, Reģionu komiteja vēlētos aktīvi piedalīties mūžizglītības iniciatīvas izstrādē un īstenošanā.

Priekšlikuma būtība

Integrētā programma

Jaunie noteikumi attiecas uz jaunu integrētu izglītības un mācību programmu mobilitātes veicināšanai, sadarbības projektiem mūžizglītības jomā un informācijas tīklu izveidi. Programmā ietilpst šādi elementi.

1) Nozaru programmas:

- **Comenius** — pasākumiem vispārīgās izglītības jomā attiecībā uz skolām līdz vidusskolai ieskaitot,
- **Erasmus** — izglītības un kvalifikācijas celšanas pasākumiem augstākās izglītības līmenī,
- **Leonardo da Vinci** — visiem pārējiem arodizglītības un arodmācību aspektiem,
- **Grundtvig** — pieaugušo izglītībai.

2) Vispārējā/transversālajā programmā ir iekļauti četri šādi būtiskākie pasākumi:

- Kopienas sadarbība mūžizglītības politikas jomā,
- īpaša uzmanība valodu mācīšanai,
- ar informācijas un komunikācijas tehnoloģijām saistītu pasākumu izstrāde, ja šādi pasākumi pārsniedz konkrētu programmu ietvarus,
- izplatīšanas pilnveidošana.

3) **Žana Monē (Jean Monnet) programma** ar Eiropas integrāciju un Eiropas izglītības un mācību iestādēm un apvienībām saistītās darbības atbalstam.

Sasniedzamais līmenis

Paredzams, ka mūžizglītības un arodmācību programmas izmaksas septiņos gados būs aptuveni 13620 miljardu eiru apmērā. Budžets koncentrējas uz **četriem galvenajiem mērķiem**, kas noteikti finanšu plānā laika posmam no 2007. gada līdz 2013. gadam.

Programmas vispārējais mērķis ir palīdzēt Kopienai izveidot progresīvu zināšanu sabiedrību ar mūžizglītības starpniecību. Četras konkrētās programmas ir šādas:

- **Comenius** pasākumos laika posmā no 2007. gada līdz 2013. gadam iesaistīt 1 no katriem 20 skolēniem,
- **Erasmus** programmā līdz 2011. gadam iesaistīt 3 miljonus studentu,
- līdz 2013. gadam ik gadus nodrošināt 150 000 studentu stažēšanos **Leonardo** programmas ietvaros,
- līdz 2013. gadam ik gadus nodrošināt 25 000 personu mobilitāti **Grundtvig** ietvaros.

Reģionu komitejas viedoklis

1. Reģionu komiteja atbalsta Komisijas priekšlikumu koordinēt ES izglītības programmas integrētā mūžizglītības programmā. Komiteja uzskata to par ļoti nozīmīgu ieguldījumu, lai mudinātu visas ieinteresētās personas veicināt vispārīgās un tālākizglītības sistēmu, kā arī mācību sistēmu straujus grozījumus. Priekšlikums atbilst jaunu zināšanu ekonomikas nepieciešamībai un Kopienas mērķiem attiecībā uz individuālu līdzdalību un atbildību sabiedrībā.

2. Komiteja jau agrāk ir uzsvērusi mūžizglītības stratēģijas nozīmi un vēlas palīdzēt, lai nodrošinātu integrētās programmas spēcīgu ietekmi un nozīmīgu ieguldījumu Kopienas demokrātijā un labklājībā.
- 2.a RK desmit gadu pastāvēšanas atzīmēšanas ietvaros 2004. gada 17.-18. novembrī notika "Youth Debate". Jaunatnes organizāciju pārstāvji kā svarīgu mērķi minēja to, lai visām studentēm un studentiem būtu iespēja piedalīties apmaiņas programmā, lai vairāk uzzinātu par citām kultūrām, valodām un Eiropas Kopieniem. Komiteja uzskata, ka tagad ierosinātais programmas apjoms ir solis pareizajā virzienā un atbalsta jaunatnes organizāciju pārstāvju izvirzīto mērķi.
3. Eiropadomes Lisabonas sanāksmē tika atzīmēts, ka vispārīgajai izglītībai un arodmācībām ir izšķiroša loma, lai ES spētu atrisināt konkrēto problēmu un nodrošināt informācijas sabiedrības pieejamību visiem iedzīvotājiem. Tas dos ES iespēju sasniegt pilnu potenciālu. Izglītības pasākumos jāiekļauj dažādu zināšanu apguves un pilnveidošanas formu veicināšana tā, lai varētu sekmīgāk atbalstīt aizvien vairāk cilvēku.
- Vietējam un reģionālajam līmenim ir izšķirošā loma*
4. Visā Eiropas Savienībā galvenā atbildība par Komisijas dokumentā norādītajām jomām ir vietējam un reģionālajam līmenim.
5. Daudzās Eiropas valstīs reģionālajam un vietējam līmenim ir atbildība par vispārīgo izglītību, arodmācībām un pieaugušo izglītību. Tieši minētajā līmenī pieņem lēmumus par izglītību un mācībām, un tos praktiski īsteno. Vietējais un reģionālais līmenis ir arī sociālo partnerattiecību elements un vietējās un reģionālās attīstības un izaugsmes koordinators. Tādēļ darbaspēka kvalifikācijas paaugstināšana ir arī minētā līmeņa interesēs.
6. Vietējais un reģionālais līmenis darbojas arī kā sociālais dienests, atbildot par visu pilsoņu — bērnu, darba spējīgo pieaugušo un vecu cilvēku — labklājību. Vēl viens tā uzdevums ir palīdzēt nodrošināt to, ka visneaizsargātāko iedzīvotāju grupas, īpaši cilvēki ar fiziskiem un garīgiem traucējumiem, ir sabiedrības neatņemama sastāvdaļa. Minētais līmenis ir arī darba devējs, un kā tāds tas saņem tiešu ieguvumu no savu darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas centieniem.
7. Vietējos un reģionālajos pasākumos Eiropas izglītības jomā ir svarīgs demokrātisks elements: iespēja līdzdalībai demokrātiskajā sabiedrībā un iespēja aizstāvēt šādas sabiedrības vērtības.
8. Jāatzīst, ka vietējās un reģionālās varas iestādes ir unikālā stāvoklī, lai veidotu konstruktīvas partnerattiecības ar sociālajiem partneriem un vispārīgās un tālākās izglītības iestādēm, lai piemērotu vispārīgās izglītības un arodmācību kursus konkrētajām vietējām vajadzībām un prasībām.
9. Dažādie reģionālās un vietējās sadarbības projekti ir izaugsmes un attīstības nozīmīgs dzinējspēks.
10. Izglītības programmas dod ES iespēju tieši sasniegt savus pilsoņus. Nekādi citi ES centieni neietekmē tik daudzus cilvēkus katru gadu. Programmas palīdz arī modernizēt izglītības sistēmas un atsevišķām personām paaugstināt kvalifikāciju. Ņemot vērā vietējā un reģionālā līmeņa pienākumus, reģionālajiem dalībniekiem jābūt programmas pasākumu izglītības un mācību jomā nozīmīgai mērķgrupai.
11. Komisijas un Reģionu komitejas izveidotie reģionālie mūžizglītības tīkli (R3L programma) ir lielisks piemērs mūžizglītības izplatīšanai un attīstībai Eiropā. Komiteja vēlētos atbalstīt vairākas citas šāda veida ierosmes, kas var strauji gūt ietekmi un aktīvi veicināt Eiropas integrāciju pamatorganizāciju līmenī.
12. Eiropas vietējais un reģionālais līmenis jāiesaista izglītības un mācību programmas pasākumos agrīnā stadijā. Tā lomu nekādā gadījumā nedrīkst samazināt tikai līdz programmas rezultātu akceptēšanai, kad programmas darbības termiņš ir izbeidzies.
- Mūžizglītības stratēģijas vieta integrētajā programmā*
13. Mūžizglītība ir vairāk koncentrēta uz mācīšanos nekā uz izglītību un attiecas drīzāk uz indivīda kvalifikācijas celšanu nekā uz formālās izglītības sistēmām.
14. Stratēģija attiecināma uz izglītības iestādēm, sākot no pirmsskolas iestādēm līdz pieaugušo izglītībai, un tā pievēršas dažādām mācību un izglītības formām. Šo visaptverošo pieeju ir svarīgi faktiski iesaistīt iecerētajā integrētajā programmā un nozaru programmās.
15. Ne tikai *Comenius*, bet visu specializēto programmu uzdevumam jākalpo Eiropas kultūru daudzveidības un vērtības izpratnes pilnveidošanai.
16. Kopīgajos mērķos no mūžizglītības viedokļa jāpievēršas ilgspejīgai ekonomiskai, sociālai un vides attīstībai.

17. Tādēļ Komisijas memorandā ir skaidri norādīts, ka izglītības un praktiskās apmācības sistēmas integrējamās mūžizglītības sistēmā. Komisija jau ir noteikusi, ka jaunajai integrētajai programmai jāietver gan akadēmiskā izglītība, gan arodapmācība. Reģionu komiteja pieņem minēto pieeju. Tādām programmām kā *Socrates* un *Leonardo* jāpiemēro dažādi noteikumi un tātad arī dažādas procedūras, kas līdz šim vēl nav izdarīts.
18. Tas, ka pamata arodapmācība iekļauta programmā *Leonardo* un pēcdiploma arodapmācība iekļauta programmā *Erasmus*, vēl vairāk uzsver laba starpnozaru projekta iespēju nepieciešamību.
19. Reģionu komiteja vēlētos uzsvērt dažādu starpnozaru programmu optimālās mijiedarbības vajadzību. Tādēļ mūžizglītības programmā jāveicina un jāsekmē gan horizontālie, gan vertikālie projekti. Iecerētā struktūra būtu brīvi pieejama šādai ciešākai starpnozaru sadarbībai.
20. Reģionu komiteja tomēr uzskata, ka papildus minētajai atvērtībai jābūt arī skaidri izteiktai *virzībai uz* dažādo specializēto programmu sadarbības pastiprināšanu, ņemot vērā mūžizglītības stratēģiju.
25. Bez tam attīstība bieži ir atkarīga no *mazajiem un vidējiem uzņēmumiem*, kuru darbiniekiem nav augstākās izglītības. Šajā jomā izglītības un mācību tradīcijas ir ļoti atšķirīgas. Tādēļ ir svarīgi atbalstīt arī attīstības programmu darbiniekiem, kam vajadzīga pamatskolas vai augstskolas līmeņa izglītība. Ļoti svarīgi ir plānot izglītības un kvalifikācijas celšanas programmas tādā veidā, ka tās nonāk pie mazajos un vidējos uzņēmumos strādājošajiem.
26. Svarīgi ir arī precizēt, kā piešķirt programmām elastību, kas vajadzīga, lai sasniegtu politikā noteiktos mērķus un apmierinātu vajadzības, kuras varētu rasties programmas darbības laika posmā.
27. Reģionu komiteja uzsver arī to, ka resursu sadalei dažādajām programmām jābūt pastāvīgam procesam, kas saistīts ar budžetu un integrētās programmas mērķiem. Tas attiecas arī uz specializēto programmu resursu *savstarpēju* sadali un uz resursu pārdales iespējām, lai veicinātu to studentu attīstību un iekļaušanu apmaiņas sistēmā, kuru akadēmiskā karjera nav tik ilga.

Dalībnieku stāvoklis

Pašreizējo profesionālās kvalifikācijas vajadzību apmierināšana

21. Arodapmācības šobrīd strauji izmainās. Arodapmācībās ar mūžizglītības ievirzi svarīgu nozīmi iegūst tādi jēdzieni kā zināšanas un mācīšanās, un pašreizējā darba vidē ir nepieciešama, piemēram, labāka valodu prasme.
22. Par arodapmācību nozīmīgiem faktoriem kļūst arī tādas sociālās iemaņas kā gatavība uzņemties atbildību, kopīgs darbs grupā, laba saprašanās ar kolēģiem un pārējiem apkārtējiem, jaunrade, plaša mēroga domāšanas spēja un kvalitātes apzināšanās. Uzņēmējdarbība, aktīvs pilsoniskums, iespēju vienlīdzība un rasisma un ksenofobijas apkarošana ir arodapmācību pārējo ļoti svarīgu "vispārējo" komponentu piemēri. Vairāki no tiem ir iekļauti integrētās programmas konkrētajos mērķos, ko RK uzskata par pozitīvu rīcību.
23. Savukārt vispārīgās izglītības programmām jābūt atvērtākām attiecībā uz darba un turpmākās nodarbinātības vidi, izmantojot, piemēram, partnerattiecības ar uzņēmējdarbības, darbu pie projektiem un uzaicinot uz mācību nodarbībām darba vides pārstāvjus.
24. Reģionu komiteja uzskata, ka minētā programma spēs sniegt vērtīgu atbalstu augstākajai izglītībai. Tas ir ļoti svarīgs reģionālās attīstības priekšnoteikums.
28. Eiropas Parlaments nesen uzsvēra, ka apmaiņas studentu neadekvātā finansējuma dēļ apmaiņas programmas ir spējusi izmantot galvenokārt turīgi studenti. Svarīgi, lai dalībvalstis nodrošinātu apmaiņas programmu un finansējuma faktiski pieejamību studentiem, ņemot vērā pieteikuma iesniedzēja finanšu līdzekļus.
29. Īpaši prioritārs attīstības jautājums Reģionu komitejai, kā arī joma, kurā mūžizglītības integrētajai rīcības programmai var būt tālejoša nozīme, ir sociālā integrācija. Tā attiecas uz plašām, daudzveidīgām studentu grupām ar atšķirīgām atbalsta vajadzībām, sākot ar studentiem, kam ir grūtības ar mācīšanos vai kuri ir sociāli neaizsargāti vai atstumti, un beidzot ar studentiem, kas ierodas sev svešā valstī un kultūras vidē. Šobrīd redzams, ka liela jauniešu grupa ar nepietiekamu pamatizglītību pārtrauc mācības vai pamet obligāto izglītību vispār. Jānodrošina iespēja atbalstīt metodoloģijas izstrādi, profesionālo iemaņu tālāknodošanu un citas ierosmes jauniešu attīstībai.
30. Šī ir tik svarīga problēma, ka tā skaidri jāformulē programmas mērķos un tās atrisinājums jāveicina ar ES, valstu, reģionālo un vietējo programmu starpniecību. "Otrreizējo iespēju skolas" ir šāda veida Eiropas tīklu lielisks piemērs, un tās veicina metodoloģijas attīstību, profesionālo iemaņu tālāknodošanu un pasākumu attīstību.

31. Studentiem, kuriem ir spēju traucējumi, jānodrošina reālas iespējas piedalīties integrētajā programmā.
32. Attiecībā uz pieaugušo līdzdalību apmaiņas programmās jāpaskaidro arī iespēju vienlīdzības jautājumi, lai tajās varētu piedalīties gan vīrieši, gan sievietes. Īpaša uzmanība veltāma darbiniekiem, kam nepieciešams iegūt jaunas zināšanas.

Kaimiņos esošo trešo valstu iekļaušana

33. Reģionu komiteja atbalsta arī nodomu par kaimiņos esošo trešo valstu iekļaušanu. Šajā sakarā būtu dabiski atsaukties uz Eiropas Parlamenta paziņojumu par Eiropas kaimiņniecību paplašināšanu. Vietējā un reģionālā līmenī sakari tika uzsākti agrīnā darbības posmā un ir bijis iespējams gūt jaunus panākumus, nodibinot sakarus ar valstīm, kas nesen pievienojušās ES. Būtu dabiski šādu reģionālā un vietējā līmeņa darbu turpināt un attiecināt to arī uz jaunajām valstīm.

Atbildības sadale

34. Reģionu komiteja vēlētos uzsvērt ar programmas pasākumiem saistīto pienākumu skaidras sadales nepieciešamību Kopienas un attiecīgo valstu līmenī. Dalībvalstīm pēc iespējas jāuzņemas atbildība par pasākumu praktisko pusi. Paredzamo pasākumu sekmīgā īstenošanā izšķirošā loma ir decentralizētai struktūrai. Minētajā struktūrā aktīvāk būs jāpiedalās arī vietējam un reģionālajam līmenim.
35. Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu Kopienas līmenim jāstrādā ar jautājumiem, kas saistīti ar mērķiem, vispārēju pārskatu, vispārējo stratēģiju, novērošanu un analīzi, kā arī paveiktā darba kontroli un novērtēšanu. Kopienas līmenis risinās arī izpildes problēmas, nosakot un izplatot sekmīgas izpildes veidus. Reģionu komiteja uzskata, ka vietējam un reģionālajam līmenim jāpiespējam nozīmīga loma jauno programmu īstenošanā, atbalstīšanā un izplatīšanā.
36. Parasti jāizvairās no visām lēmumu pieņemšanas procedūrām, kas nozīmē, ka problēmu izskatīs divos līmeņos.

Viedoklis par integrētās programmas sastāvdaļām

37. Reģionu komiteja uzskata, ka iecerētā integrētā programma ar tās pašreizējiem mērķiem ir ļoti nozīmīga mobilitātes partnerības, projektu un tīklu veicināšanā Eiropā.
38. Mobilitātes projekti ārkārtīgi svarīgi ir vietējam un reģionālajam līmenim. Tieši nelielajiem mobilitātes projektiem, par ko lēmums pieņemts valsts līmenī, bieži ir nozīmīga

ietekme un tieši šādi projekti sekmē Eiropas idejas, aktīva pilsoniskuma un demokrātisku jautājumu attīstību. Ir svarīgi, lai projekti veicinātu atvērtību un pieredzes apmaiņu. Tas atvieglo zināšanu izplatību un īstenošanu. Kritērijs šajā jomā ir zināšanu savstarpēja apmaiņa.

39. Mobilitātes projektiem aizvien vairāk jābūt virzītiem uz to, lai nodrošinātu valsts, reģionālas un vietējas rezerves sistēmas mobilitātes uzturēšanai pat pēc projekta pabeigšanas, lai saglabātu izveidotās struktūras un sakarus. Projekti īstenojami tā, ka tie palīdz novērst šķēršļus un veicina pastāvīgu apmaiņu, kļūstot par regulāru pasākumu sastāvdaļu. Svarīgi ir tas, ka valsts izglītības finansēšanas sistēmām jādod studentiem iespēja realizēt daļu no viņu studiju kursa arī citā dalībvalstī.
40. Attiecībā uz attīstības programmām būtiski ir izmantot to vairotais speciālās zināšanas, piem., ar ekspertu biroju starpniecību u.c. Īpaši nozīme mūžizglītības stratēģijā būs projektiem, kas novērtēs mācīšanās dažādas formas. Attīstības projektu novatoriskajai pieejai saskaņā ar noteiktiem nosacījumiem tādēļ jāspēj izmainīt virzienu, kamēr projekts vēl ir sagatavošanā.

41. Reģionu komiteja uzskata, ka ierosinātās vispārējās/transversālās programmas būs ļoti nozīmīgas attiecībā uz vienotību kā arī analīzi un politikas izstrādi. Citi nozīmīgi uzdevumi ir jaunu projektu un tīklu izveide, kā arī jaunu procesu atbalstīšana ES izglītības vajadzību apmierināšanai. Ņemot vērā reģionālā un vietējā līmeņa nozīmi izglītības jomā, ir vajadzīga minētās darbības un Reģionu komitejas savstarpēja saikne.

42. Žana Monē programmai būs stratēģiskas funkcijas Eiropas integrācijā augstākās izglītības un pētniecības jomā.

Komiteja

43. Reģionu komiteja vēlētos uzsvērt, ka komitejai, kurai jāpalīdz Komisijai (priekšlikuma 10. pants), jābūt šādām funkcijām:

- darbs saistībā ar mērķiem un politikas izstrāde,
- pastāvīgi sekot norisēm un veicināt integrētās programmas kopīgo mērķu sasniegšanu,
- nodrošināt, ka Eiropas stratēģija mūžizglītības jomā faktiski iefiltrējas dažādajās nozaru programmās.

Minētajai komitejai jāuzņemas vispārējā atbildība par to, lai netiktu radīti savstarpēji šķēršļi nozaru programmām. Turpmākajos pasākumos būs nepieciešama arī minētās komitejas un Reģionu komitejas sadarbība.

Mērķi attiecībā uz apjomu

44. Reģionu komiteja pieņem iecerētos mērķus attiecībā uz apjomu, kuriem atbilstoši paredzams, ka mobilitātes programmas trāskāršosies. Minētie ambiciozie mērķi stiprinās Eiropas Kopienu un palielinās kohēziju. Mērķa sasniegšanā attiecībā uz apjomu nedrīkst tomēr pieļaut, ka cieš programmu kvalitāte.

Administratīvo procedūru vienkāršošana

45. Reģionu komiteja atbalsta arī vienkāršoto/vienotas likmes izmaksu aprēķina sistēmu. RK jau agrāk ir vērsusi uzmanību uz birokrātijas negatīvo ietekmi saistībā ar pieteikumu iesniegšanu. Daudzi potenciālie dalībnieki atsakās piedalīties dokumentu sarežģīto prasību dēļ. Reģionu komiteja uzskata, ka administratīvajām un uzskaites prasībām jābūt proporcionālām attiecīgā finansējuma apmēram. Nelieliem projektiem nav jāpiemēro tādas pašas visaptverošas un darbietilpīgas pārbaudes kā lielajiem projektiem.

46. Komiteja tomēr vēlētos uzsvērt, ka apstākļi un spēja piedalīties programmās atšķiras un ka tas var ietekmēt izmaksas. Jautājums var būt, piemēram, par studiju nepārzināšanu, spēju traucējumiem, iespēju atļauties ceļa un uzturēšanās izdevumus vai dažādiem reģionāliem apstākļiem.

Nosaukumi

47. Reģionu komiteja vēlētos arī uzsvērt, ka jaunajai programmai un tās dažādajām sastāvdaļām jāpiešķir nepārprotami, praktiski nosaukumi, lai tie būtu precīzi un saprotami neatkarīgi no lietotās Eiropas valodas. Tādi izteicieni kā "integrētā programma" un "vispārējā/transversālā programma" radīs sajukumu un pārpratumus.

48. Pietiekami saprotami jānorāda, ka "integrētā programma" attiecas uz visu iniciatīvu kopumā, turpretī *Comenius*, *Leonardo*, *Erasmus*, *Grundtvig* un *Žana Monē* programma ir veselā daļa. Jāprecizē arī tas, ka vispārējai/transversālajai programmai ir stratēģiska, visaptveroša funkcija. Reģionu komiteja uzskata, ka minētajam jautājumam jāpievēršas ar īpašu uzmanību.

Subsidiaritāte un proporcionalitāte

49. Minētā programma papildina valsts vai reģionālās un vietējās iniciatīvas. Iecerētais juridiskais pamats paredz iespējas to papildināt. Programma aktīvi darbojas galvenokārt tajos apgabalos, kuros attiecīgās dalībvalsts rīcība nevar būt efektīva. Mērķis nav izmainīt izglītības sistēmu struktūru un saturu; tas vairāk koncentrējas uz jomām, kurās var radīt pievienoto vērtību Eiropas līmenī. Attiecībā uz proporcionalitāti priekšlikums ir paredzēts, lai panāktu maksimāli iespējamu vienkāršošanu.

Reģionu komitejas priekšlikumi

1. Vietējais un reģionālais līmenis jāiesaista integrētās programmas agrīnos posmos.
2. Vietējie un reģionālie dalībnieki uzskatāmi par svarīgu mērķgrupu pasākumos, kas saistīti ar Eiropas vispārējo attīstību un integrāciju un jo īpaši programmas pasākumos izglītības jomā.
3. Dokumentā spēcīgāk jāuzsver neformālā un neoficiālā izglītība.
4. Viens no veidiem, kā izvairīties no demarkācijas problēmām un šķēršļiem, būtu pēc iespējas vairāk noteikumu par integrētās programmas dažādo daļu pieejamību censties apvienot vienā kopīgā pantā (kas līdzvērtīgs priekšlikuma 4. pantam) un attiecīgi ierobežot īpašos pieejamības noteikumus attiecībā uz katru *Comenius*, *Erasmus*, *Leonardo da Vinci* un *Grundtvig* nozares programmu.
5. Svarīgi ir nodrošināt atbilstošas atklātības nokļūšanu līdz konkrētajiem projektiem paredzētajām finanšu shēmām.
6. Programmas darbības periodā aktīvi jāstiprina pamatzglītības un augstākās izglītības, vispārīgās izglītības un arod-mācību, formālās, neformālās un neoficiālās izglītības savstarpējā saikne.
7. Integrētajā programmā un tās dažādajās sastāvdaļās skaidrāk jānorāda Eiropas mūžizglītības stratēģija.
8. Reģionu komiteja uzskata, ka vietējam un reģionālajam līmenim jāpiešķir nozīmīga loma integrētās programmas un tās dažādo sastāvdaļu īstenošanā, atbalstīšanā un izplatīšanā.
9. Reģionu komiteja vēlas aktīvi piedalīties informācijas publicēšanā, izplatīšanā un apspriešanā attiecībā uz sasniegtajiem panākumiem minētajos jautājumos Kopienas līmenī.
10. Ierosinātajai vispārējai/transversālajai programmai būs stratēģiskas funkcijas kā vienotam spēkam saistībā ar politikas izstrādi, jauniem projektiem, analītiskiem tīkliem un jaunu mehānismu radīšanu Kopienas izglītības vajadzību apmierināšanai. Ņemot vērā reģionālā un vietējā līmeņa nozīmi izglītības jomā, ir vajadzīga minētās darbības un Reģionu komitejas savstarpēja saikne.

Briselē, 2005. gada 23. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par tēmu Priekšlikums par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido programmu "Kultūra 2007" (2007.-2013.g.)

(2005/C 164/08)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā priekšlikumu par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido programmu "Kultūra 2007" (COM(2004)469 final — 2004/0150 (COD)),

ņemot vērā Komisijas 2004. gada 15. jūlija lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta pirmo daļu apspriesties par minēto jautājumu,

ņemot vērā komitejas prezidenta 2004. gada 27. janvāra lēmumu dot norādījumu Kultūras un izglītības komisijai par atzinuma izstrādi minētajā jautājumā,

ņemot vērā Līguma par Konstitūciju Eiropas pojekta III-280. pantu,

ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Pilsoniskuma veicināšana: atbalsts Eiropas kultūrai un kultūru daudzveidībai ar jaunatnes, kultūras, audiovizuālo un pilsoniskās līdzdalības programmu starpniecību" (COM (2004) 154 final),

ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Mūsu kopīgās nākotnes veidošana — paplašinātās Eiropas Savienības politiskās problēmas un budžeta līdzekļi laika posmā no 2007. gada līdz 2013. gadam" (COM (2004) 101 final),

ņemot vērā komitejas atzinumu par "Priekšlikumu noteikt Kopienas rīcību pasākumā" Eiropas kultūras galvaspilsēta "laika posmā no 2005. gada līdz 2019. gadam" (CdR 393/2003 fin) ⁽¹⁾,

ņemot vērā Kultūras un izglītības komisijas 2004. gada 7. decembrī pieņemto atzinumu CdR 259/2004 rev.1 (ziņojuma sniedzēja: **Rosemary Butler**, Velsas nacionālās sapulces (UK/PES) vēlēta locekle),

savā 2005. gada 23. un 24. februāra 58. plenārajā sesijā (23. februāra sēdē) ir vienprātīgi pieņēmusi šādu atzinumu.

1 Reģionu komitejas viedoklis

REĢIONU KOMITEJA

Vispārējās piezīmes

1.1 **apstiprina** Eiropas sadarbības programmas nozīmi un uzskata, ka tās politiskā relevance ir lielāka nekā jebkad sakarā ar pieaugošo vajadzību veicināt sapratni un toleranci gan Eiropas Savienībā, gan ar mūsu kaimiņiem;

1.2 **piekrīt** Komisijas priekšlikuma kopējai virzībai, jo īpaši programmas pielāgošanai trijiem visaptverošajiem mērķiem un trijiem darbības virzieniem. RK atzinīgi novērtē šo jauno struktūru, kam jāveicina saskaņotāka un mērķtiecīgāka programma, un atbalsta attālināšanos no sektorālās pieejas;

1.3 **uzskata**, ka Eiropas Komisijai jādara viss iespējamais, lai veicinātu starpnozaru projektus, un **apgalvo**, ka atlases kritērijiem jāatbalsta novatoriski, riskanti un eksperimentāli projekti ar nosacījumu, ka attiecīgais jauninājums ir relatīvs jēdziens un ir atkarīgs no vietējiem un reģionālajiem apstākļiem,

⁽¹⁾ OV C 121, 30.04.2004, 15. lpp.

1.4 **izsaka cerību**, ka iepriekš minēto trīs darbības virzienu iekļaušana vienā programmā radīs šo minēto virzienu sinerģiju un paaugstinās programmas vienotību. RK lūdz nozares pārvaldības komiteju pārraudzīt šādas sinerģijas faktisko esamību;

1.5 **atbalsta** minētos trīs visaptverošos mērķus, kas ir programmas pamatā, proti, mākslinieku mobilitāti, mākslas darbu atvērību un starpkultūru dialogu;

1.6 **atzīst** administratīvo, finansiālo/juridisko vienkāršošanu, kas ņem vērā kultūras jomas īpatnības, kā piemēram, vienkāršākas pieteikumu veidlapas, vienotas likmes nosakāmām budžeta pozīcijām, uzlabotu informāciju pieteikumu iesniedzējiem un ierobežotu finanšu pārbaudi organizācijām, kuras saņem nelielas dotācijas. RK tomēr izsaka nožēlu par to, ka minētie pilnveidojumi nav iekļauti pašā juridiskajā dokumentā, bet gan paskaidrojumā. Komiteja tāpat uzskata, ka minētais vienkāršošanas process jāturpina, piemērojot elastīgāku pieeju attiecībā uz finansēšanu natūrā un proporcionālītātes palielinājumu, sakarā ar ko birokrātiskās prasības projektu virzītājiem ir proporcionālas projekta budžeta apmēram;

1.7 **atgādina**, ka nelielām kultūras iestādēm parasti ir ierobežoti cilvēkresursi un finanšu resursi un ka tām ir daudz sarežģītāk izstrādāt pieteikumus finansējuma saņemšanai nekā to lielākajiem partneriem. Paturot prātā iepriekš minēto, komiteja pieprasa, lai par projekta sagatavošanas izmaksām būtu tiesības pretendēt uz finansējumu attiecīgās programmas ietvaros. Citiem vārdiem, dalībvalstu valsts iestādēm jāapsver iespēja nodibināt sēklas kapitāla fondu mazo uzņēmēju atbalstam priekšizpētes un piedāvājuma sagatavošanas posmā;

1.8 **apstiprina**, ka Komisijas priekšlikums varētu likt šķēršļus mazo uzņēmēju līdzdalībai un "neliela apjoma, bet augstas kvalitātes" projektiem. Nelielajiem uzņēmējiem jāsaņem atkārtots apliecinājums, ka attiecīgā programma ir tos iesaistoša, un viņi aktīvi jāmudina piedalīties;

1.9 **uzsver**, ka liels nav tas pats, kas augstas kvalitātes, radošs un novatorisks, un ka kritiskā masa ir atkarīga no ģeogrāfiskajiem nosacījumiem. Lauku apvidos ar zemu iedzīvotāju blīvumu neliela apjoma projektam var būt neapstrīdama kritiskā masa un ietekme;

1.10 **atzīmē** Komisijas nodomu nodrošināt, ka minētā jaunā programma papildina Eiropas Kopienas programmas jaunatnes, izglītības, sporta, informācijas tehnoloģijas u.c. jomās, bet **vēlas zināt**, kā programma tiks īstenota un kā šo mērķi kontrolēs. RK **uzskata**, ka jaunajās jaunatnes un mūžizglītības programmās (2007.-2013.g.) jāuzsver kultūras pasākumi;

1.11 **atbalsta** to, ka Līguma par Konstitūciju Eiropai projekta III-280. pantā ir noteikts, ka kultūras jomā Padomes koplēmuma procedūra ar kvalificēto balsu vairākumu attiecināma uz likumdošanas procedūru, lai pieņemtu eirolikumus un ietvarlikumus, ar ko ievieš veicināšanas pasākumus, neiekļaujot dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu.

1.12 **uzsver**, ka kultūras daudzveidība ir viena no Eiropas Savienības noteicošajām iezīmēm un ka līdz ar desmit jauno dalībvalstu pievienošanu tā ir ievērojami paplašinājusies. RK tādēļ prasa pastiprināt dokumentā norādes uz šo pamatprincipu un aizstāv viedokli, ka programmā "Kultūra 2007" jāiekļauj kultūru un valodu daudzveidības visas vietējās, reģionālās un nacionālās izpausmes. Bez tam, lai atspoguļotu minēto daudzveidību dalībvalstīs un imigrācijas tendences, komiteja uzskata, ka programmā īpaša uzmanība pievēršama to projektu atbalstam, kuru mērķis ir pašas mazākumtautības vai mazākumtautību un lielo tautu kultūras plaisas novēršana, cenšoties vairojot savstarpēju sapratni;

1.13 **uzskata**, ka programmai "Kultūra 2007" jānodrošina un jāveicina valodu daudzveidība, un **pieprasa**, lai dokumentā iekļautu norādi uz minēto mērķi atbilstoši Eiropas Konstitūcijas projekta 3. pantam un Eiropas Komisijas rīcības plānam attiecībā uz valodu mācīšanos un valodu daudzveidību;

1.14 **ierosina** pastiprināt norādi uz vietējo un reģionālo varas iestāžu izšķirošo lomu kultūras veicināšanā un popularizēšanā savās kopienās un prasa, lai programma "Kultūra 2007" veicinātu reģionālo un vietējo varas iestāžu līdzdalību minētajā programmā. Pasākumi jākoncentrē nevis uz svarīgiem, liela mēroga projektiem, bet gan uz vietēja un reģionāla mēroga projektiem;

1.15 **atbalsta** programmai "Kultūra 2007" iecerēto budžetu, kas ir pieaudzis salīdzinājumā ar programmas "Kultūra 2000" budžetu. Ņemot vērā plašākas debates par ES finansējumu laika posmam no 2007. gada līdz 2013. gadam, RK **izsaka cerību**, kas tiks rasts pieņemams kompromiss. Tā jo īpaši **izsaka paļāvību**, ka galīgajā lēmumā par finanšu plāniem tiks saglabāts pietiekams finansējuma apjoms Eiropas sadarbībai kultūras jomā. Tas ir svarīgi, jo līdz ar desmit jauno dalībvalstu pievienošanu ES iedzīvotāju skaits ir pieaudzis par 20 %, kā arī ievērojot pašas programmas centienus;

1.16 **gribētu, ka jaunā programma** uzsver sociālekonomisko ieguvumu, ko kultūra var nodrošināt, jo īpaši to, kā kultūra var palīdzēt ES Lisabonas mērķu sasniegšanas veicināšanā. Piemēram, komiteja uzskata, ka programmā jāuzsver kultūras pieejamības vienlīdzība tā, lai programma nekļūtu elitāra, kā arī jāuzsver reģenerācijas un teritoriālās kohēzijas ieguvums, ko var sniegt kultūra;

1.17 **apšauba** to, vai ir iespējas pastiprināt Eiropas Kopienas un dalībvalstu politikas kultūras jomā savstarpēju koordināciju, vienlaicīgi ievērojot subsidiaritātes principu, lai maksimāli palielinātu Eiropas Kopienas kultūras programmas katras dotācijas efektivitāti;

1.18 **izsaka bažas** attiecībā uz Komisijas priekšlikumiem par projektu ilgumu, koporganizatoru skaita palielināšanos un robežvērtības noteikumiem. Komiteja uzskata, ka kvalitātei un elastīgumam jābūt galvenajiem kultūras programmas elementiem pretstatā mehāniskās atlases kritērijiem un neelastīgiem noteikumiem;

Sīkas piezīmes

Sadarbības kontaktpunkti

1.19 **prasa** precizēt, kā Kopienas finansējuma samazinājums ietekmēs atbalstu sadarbības kontaktpunktiem;

1.20 **izsaka šaubas** par to, vai ir reāli sagaidāms, ka visi sadarbības kontaktpunkti kļūs pastāvīgi un finansiāli neatkarīgi pēc tam, kad Eiropas Kopienas dotācija izbeigsies;

Pētījumi un analīze

1.21 **atbalsta** priekšlikumu piešķirt 8,56 miljonus *euro* pētījumiem un analīzei, jo ir vajadzīga pamatotāka informācija par kultūras nozari Eiropā vispār un jo īpaši par Eiropas sadarbību kultūras jomā. Pamatrādītāju izstrāde arī palīdzētu vietējām un reģionālajām varas iestādēm salīdzinoši novērtēt savu darbību, lai sniegtu precīzāku informāciju par veiksmīgu politiku nozarē, kā arī lai pārņemtu šādu politiku. Pamatrādītāju izstrāde palīdzētu arī vietējām un reģionālajām varas iestādēm salīdzinoši novērtēt savu darbību, lai nodrošinātu labāku informētību par sekmīgu politiku kultūras nozarē un, iespējams, pārņemtu šādu politiku.

Informācijas iegūšana un izplatīšana

1.22 **pieprasa** pamatot 3,43 miljonu *euro* piešķiršanu nozares Interneta portāla vajadzībām, tādēļ ka Eiropas Kultūras laboratorijas četru gadu eksperimentālā projekta, kura mērķis ir izveidot šādu Interneta portālu, izmaksas provizorisks ir aprēķinātas 1,5 miljonu *euro* apmērā. Turklāt RK **atzīmē**, ka kultūras portāls Internetā jau ir izveidots

1.23 **iesaka** attiecībā uz atbalstu "ar deportācijām saistīto galveno objektu un arhīvu saglabāšanas un piemiņas saglabāšanas darbībai" (otrais darbības virziens) iekļaut minētajā darbībā bijušās Padomju Savienības totalitārā režīma pastrādāto zvēribu piemiņas vietu aizsardzību.

8. pants. Īstenošana

1.24 **atgādina** pamatīgo darbu, ko Komisija veica, lai uzlabotu programmas "Kultūra 2000" darbību, piemēram, lai novērstu kavēšanos, izsludinot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, kas ir problēma, kura vajā pašreizējo programmu no pašiem pirmsākumiem. Programmas darbības turpmākai uzlabošanai komiteja **pieprasa** arī to, ka Komisijai jāturpina darbs, lai nodrošinātu dotāciju ātru izmaksu, tādējādi samazinot kultūras darbinieku problēmas saistībā ar naudas plūsmu, kā

arī, lai tos projektu virzītājus, kuru projekti nav izraudzīti, pienācīgi informētu par noraidīšanas iemesliem;

1.25 **prasa** apsvērt jautājumu, lai nodrošinātu žūrijas locekļu kompetences un izvērtējamo projektu vislabāko atbilstību, nodrošinot šādā veidā efektīvu un pārliecinošu novērtējumu, kas ir jo sevišķi svarīgs, attālinoties no sektorālās pieejas. Attiecībā uz starpnozaru projektiem atsevišķu projektu izvērtēšanai var būt vajadzīgi vairāki eksperti;

10. pants. Kultūras kontaktpunkti

1.26 **atbalsta** kultūras kontaktpunktu darba pilnveidošanu, lai veicinātu labākās prakses un sadarbības apmaiņu;

11. pants. Finanšu noteikumi

1.27 **uzskata**, ka jaunās programmas sākuma posmā pārvaldības komitejai jādara viss iespējams, lai veicinātu jauno dalībvalstu kultūras darbinieku iesaisti, ieskaitot reģionālās un vietējās varas iestādes. Piemēram, RK uzskata, ka programmas pirmajos divos darbības gados obligāto finansiālo ieguldījumu 5 % apmērā varētu samazināt uz pusi līdz 2,5 %, jo 5 % ieguldījums jaunajās dalībvalstīs reāli nozīmēs vairāk nekā "vecajās" dalībvalstīs, ņemot vērā to, ka minētajās jaunajās dalībvalstīs vidējie ienākumi ir zemāki. Noteikums par 2,5 % ieguldījumu jāpiemēro arī tam jaunajām dalībvalstīm, kas pievienosies ES pēc programmas darbības uzsākšanas, un tā piemērošana jāpaplašina, ja jauno dalībvalstu līdzdalības līmenis būs zems;

13. pants. Pārraudzība un novērtēšana

1.28 **uzskata**, ka novērtēšanas procesā jāiekļauj projekta virzītāju un saņēmēju atsauksmes, piemēram, ar kultūras kontaktpunktu starpniecību;

1.29 **ierosina**, ka programma "Kultūra 2007" jānovērtē salīdzinājumā ar lēmumā noteiktajiem mērķiem, lai nodrošinātu minēto mērķu sasniegšanu un radītu datu bāzi turpmāko kultūras programmu izstrādei;

II pielikums. Programmas pārvaldība

1.30 **izsaka** bažas par to, ka līdzekļu apvienošana vienā kopējā "megatipa" izpildaģentūrā, ko izmanto arī citām Eiropas Kopienas finansētām programmām, kā, piemēram, jaunatnes un mūžizglītības programmām, varētu izraisīt kompetences un specializēto zināšanu, kā arī sensitivitātes zudumu saistībā ar kultūras nozari, no kura visiem spēkiem jāizvairās;

2 Reģionu komitejas ieteikumi

1. ieteikums

Preambulas 2. "tā kā"

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Kultūrai Eiropas Savienībā vajadzētu uzlabot tās ārējo saskatāmību, veicinot kultūru atšķirību un šo kultūru kopīgās dimensijas.	Kultūrai Eiropas Savienībā vajadzētu uzlabot tās ārējo saskatāmību, veicinot kultūru atšķirību jāuzlabo tās ārējā saskatāmība, veicinot kultūru daudzveidību un šo kultūru kopīgās dimensijas. Ipaša uzmanība veltāma Eiropas mazo kultūru un mazāk izplatīto valodu stāvokļa aizsardzībai.

Pamatojums

Norāde uz Eiropas mazāko kultūru un retāk lietoto valodu stāvokļa aizsardzību jāiekļauj programmas "Kultūra 2007" lēmuma dokumentā tāpat kā programmas "Kultūra 2000" lēmumā. Minētās norādes neiekļaušana ir negatīva informācija mazo kopienu projektu virzītājiem, kam, tieši otrādi, nepieciešama norāde, ka jaunā programma ir viņiem pieejama.

2. ieteikums

13. punkts

Komisijas piedāvātais teksts

Jāturpina Eiropas Savienības iesāktās darbības iepriekš minētā lēmuma Nr. 792/2004/EK izpratnē, lai nodrošinātu Eiropas un starptautiska līmeņa aizsardzība vēsturiskiem pieminekļiem no nacistu koncentrācijas nometņu atrašanās vietām.

Atzinuma projekts	RK grozījumi
	Jāturpina Eiropas Savienības ~~iesāktās~~ darbības iepriekš minētā lēmuma Nr. 792/2004/EK izpratnē izpildēi, lai nodrošinātu Eiropas un starptautiska līmeņa aizsardzību ~~vēsturiskiem pieminekļiem no~~ nacistu koncentrācijas nometņu atrašanās vietām ~~kā vēstures pieminekļiem~~ . Jānodrošina, ka programmai var brīvi pievienot projektus, kas saistīti ar deportācijām, koncentrācijas nometnēm un padomju totalitārā režīma upuru piemiņu.

Pamatojums

Ierosinātais preambulas 13. punkta formulējums pamatojas uz izpratni, ka jāatbalsta arī tie pasākumi, kas attiecas uz to galveno objektu un arhīvu saglabāšanu un piemiņas saglabāšanu, kuri saistīti ar deportācijām, bijušajām koncentrācijas nometnēm, kā arī pasākumi padomju totalitārā režīma upuru piemiņai. Ņemot vērā Eiropas vēsturi II pasaules kara laikā un tā sekas, programmā nebūtu jāuzsver tikai nacistu izveidoto koncentrācijas nometņu un ar to upuru deportācijām un piemiņu saistīto arhīvu saglabāšana un aizsardzība, bet jāatbalsta arī pasākumi, kas saistīti ar padomju totalitāro režīmu, kas spēcīgi ietekmēja Austrumeiropas valstis un tautas. Latvijas vēsturnieki ir pierādījuši, ka padomju režīms bija totalitārs, ka tas ir spēcīgi ietekmējis to Eiropas valstu daļu, ko tajā laikā sauca par "sociālistisko bloku", un ka tas nebija mazāk postošs par nacistu totalitāro režīmu.

Jāatzīmē arī tas, ka bijušās koncentrācijas nometnes padomju totalitārā režīma sistēmā jāsaprot kā piespiedu darba nometnes un ir pielīdzināmas nacistu režīma nometnēm. Tādēļ arī tās ir saglabājamas kā vēstures pieminekļi.

3. ieteikums

3. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Programmas galvenais mērķis ir izveidot Eiropas iedzīvotājiem kopīgu kultūras telpu, attīstot kultūru sadarbību autoru, kultūras darbinieku un programmas dalībvalstu kultūras institūciju starpā, lai veicinātu Eiropas pilsonības izveidi.	Programmas galvenais mērķis ir izveidot Eiropas iedzīvotājiem kopīgu kultūras telpu, attīstot ~~kultūru sadarbību autoru, kultūras darbinieku un programmas dalībvalstu kultūras institūciju starpā~~ radošo darbinieku, kultūras darbinieku, kultūras iestāžu, <u>kā arī</u> programmas dalībvalstu reģionālo un vietējo varas iestāžu sadarbību kultūras jomā, lai veicinātu Eiropas ~~pilsonības~~ pilsoniskuma izveidi un valodu un kultūru daudzveidību.

Pamatojums

Norādes uz vietējām un reģionālajām varas iestādēm iekļaujamas, kā izklāstīts iepriekš, ievērojot to lomu attiecīgo kopienu kultūras attīstības veicināšanā ar, piemēram, festivālu, kultūras mantojuma saglabāšanas, mākslas darbu aizsargpasākumu un sadarbības ar kultūras darbiniekiem starpniecību.

Bez tam lēmumā par programmu "Kultūra 2007" jāpastiprina norādes uz Eiropas Savienības dubulto mērķi attiecībā uz kultūras un valodu daudzveidību. Tas palīdzētu vēlreiz pārliecināt retāk lietotu, reģionālu vai mazākumtautību valodu kopienu projektu virzītājus par to, ka programmas "Kultūra 2007" mērķis ir integrēt minēto kopienu izvirzītos projektus galvenajās finansētajās programmās.

4. ieteikums

4. panta 1 (b) punkts

Komisijas piedāvātais teksts

4.panta 1.(b) punkts

Atbalsts aktīvajām Eiropas līmeņa iestādēm kultūras jomā, aizsardzība un piemiņas nodrošināšana deportāciju galvenajām vietām un arhīviem, ko simbolizē pieminekļi, kas atrodas seno nometņu atrašanās vietās, mocekļu un daudzu civiliedzīvotāju nogalināšanas vietās, kā arī bojā gājušo piemiņas nodrošināšana

Atzinuma projekts	RK grozījumi
	4.panta 1.(b) punkts ~~Atbalsts aktīvajām Eiropas līmeņa iestādēm kultūras jomā, aizsardzība un piemiņas nodrošināšana deportāciju galvenajām vietām un arhīviem, ko simbolizē pieminekļi, kas atrodas seno nometņu atrašanās vietās, mocekļu un daudzu civiliedzīvotāju nogalināšanas vietās, kā arī bojā gājušo piemiņas nodrošināšana. Atbalsts struktūrām, kas Eiropas līmenī aktīvi darbojas kultūras jomā, un pasākumiem to galveno objektu un arhīvu saglabāšanai un piemiņas saglabāšanai, kuri saistīti ar deportācijām, ko simbolizē memoriāli, kuri uzcelti bijušo koncentrācijas nometņu vietās un citās cilvēku mocišanas un iznīcināšanas vietās, kā arī upuru piemiņas saglabāšanai, lai iemūžinātu cilvēku masveida iznīcināšanas, nomocīšanas un deportāciju upuru piemiņu, kā arī saglabātu galvenos objektus, memoriālus, ieskaitot bijušās koncentrācijas nometnes, dokumentētu minētos notikumus, lai saglabātu upuru piemiņu.~~

Pamatojums

Mēs atzīstam, ka, ierosinot iekļaut padomju totalitārā režīma upuru piemiņas saglabāšanu Eiropas kopīgajā vēsturiskajā atmiņā, mēs paplašinām Eiropas strukturēto un vienprātīgi pieņemto vēstures izpratni un ka šāda iniciatīva ir politiski "delikāta". Šāda priekšlikuma loģiskais pamatojums izriet no mūsu pārliecības, ka politiski "delikātu" vai riskantu tematu ignorēšana ievērojami mazinātu uzticēšanos Eiropas Savienībai, jo īpaši to pilsoņu acīs, kuriem minētie temati un to piemiņa ir nesena un sāpīga realitāte.

Grūti ir ignorēt arī to, ka Otrā pasaules kara un tā seku vēsturiskā patiesība ir acīmredzams un nepārprotams stāsts par daudzu cilvēku likteņiem, ko iznīcināja padomju terors tajās valstīs, kuras tagad ir Eiropas Savienības jaunās dalībvalstis.

5. ieteikums

4. panta 3. punkts — jauns

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
	<u>Kultūras darbinieki neierobežoti var ierosināt nozares un starpnozaru projektus atbilstoši savām interesēm un centieniem, ciktāl šādi projekti ir virzīti vismaz uz diviem no iepriekš minētajiem mērķiem. Tādēļ nevienam kultūras vai mākslinieciskās darbības aspektu neizslēgs a priori.</u>

Pamatojums

Juridiskajā dokumentā jānosaka, ka visas nozares ir tiesīgas pretendēt uz projektu iesniegšanu. Svarīgi, lai lēmuma teksts būtu pēc iespējas skaidrs, vienkāršs un nepārprotams, lai nodrošinātu, ka visi iespējamie projektu virzītāji saprot dokumentu un apzinās, ka, piemēram, par literāriem tulkojumiem varēs pretendēt uz atbalstu programmas "Kultūra 2007" ietvaros.

6. ieteikums

Pielikums (I daļas 1.1 punkts) — virsraksta grozījums

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
1.1. Sadarbības poli	1.1. ~~Sadarbības poli~~ jaunrades centri

Pamatojums

Nosaukums "sadarbības poli" (kontaktpunkti) jāgroza, jo tas ir pārāk līdzīgs nosaukumam "kultūras kontaktpunkti" un var būt maldinošs. Ieteikums "jaunrades centri" koncentrēti raksturo minētās darbības virziena mērķi. Vārds "sadarbības" ir lieks, jo visiem projektiem, ko finansē saskaņā ar Eiropas Kultūras sadarbības programmu, jābūt sadarbības projektiem.

7. ieteikums

Pielikums (I daļas 1.1 punkta otrā daļa)

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Lai sasniegtu kopējo mērķi, katru polu veido vismaz 6 darbinieki 6 dažādās programmas dalībvalstīs, tos grupējot vienā vai vairākos sektoros, transsektorālos vai sektorālos vairākgadu projektos vai darbībās.	~~Lai sasniegtu kopējo mērķi, katrā kontaktpunktā ir vismaz seši pieci darbinieki no sešām piecām dažādām programmas dalībvalstīm, un tajā ir apvienoti vienas vai vairāku nozaru darbinieki, kas iesaistīti dažādos nozares vai starpnozaru vairākgadu pasākumos vai projektos, kuriem tomēr ir kopīgs mērķis tos grupējot vienā vai vairākos sektoros, transsektorālos vai sektorālos vairākgadu projektos vai darbībās.~~

Pamatojums

Pieci koporganizatori skaidri pierāda Eiropas pievienoto vērtību un projekta virzītājiem, sākot no 2007. gada, nav jāprasa seši koporganizatori. Nozīme ir projekta kopējā darba saistībām un paša projekta kvalitātei.

8. ieteikums

Pielikums (I daļas 1.1 punkta trešā daļa)

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Katrā polā tiek izstrādātas vairākas strukturētas, vairākgadu darbības kultūras jomā.	<u>Katrā polā tiek izstrādātas vairākas strukturētas, vairākgadu darbības kultūras jomā. Paredzēts, ka katrs kontaktpunkts veiks vairākus strukturētus vairākgadu pasākumus kultūras jomā un darbosies kā starpniekorganizācija dotācijas saņemšanā.</u>

Pamatojums

“Sadarbības kontaktpunktiem” jāatļauj darboties kā starpniekorganizācijām dotācijas saņemšanā. Šādā veidā sadarbības kontaktpunkti, samazinot birokrātiskas procedūras, varētu nodrošināt operatīvu finansējumu nelieliem/novatoriskiem sadarbības projektiem kultūras jomā. Minētā sistēma ir labi darbojusies saistībā ar struktūrfondi, un tā jāatkārto programmas “Kultūra 2007” ietvaros.

9. ieteikums

Pielikums (I daļas 1.1 punkta sestā daļa)

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Kopienas atbalsts nedrīkst pārsniegt 50 % no konkrētā projekta budžeta un tas tiek pakāpeniski samazināts. Tas nedrīkst būt lielāks par 500 000 euro gadā. Atbalsts tiek sniegts 5 gadus.	Kopienas atbalsts nedrīkst pārsniegt 50 % no konkrētā projekta budžeta un ~~tas tiek pakāpeniski samazināts un to pakāpeniski samazina.~~ Tas nedrīkst ~~būt lielāks par~~ pārsniegt 500 000 ~~euro~~ euro gadā. Atbalstu piešķir ne mazāk kā <u>uz trim un ne vairāk kā uz pieciem gadiem.</u>

Pamatojums

Attiecībā uz projekta ilgumu jāpieļauj lielāka elastība, tā kā ne visi projektu virzītāji gribēs vai ne visiem vajadzēs virzīt piecu gadu projektu. Turklāt paredzams, ka daudziem dalībniekiem būs grūtības atrast līdzfinansējumu visam piecu gadu laika posmam.

10. ieteikums

Pielikums (I daļas 1.2 punkts) — virsraksta grozījums

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
1.2. Sadarbības darbības	1.2. ~~Sadarbības darbības~~ <u>Radoši pasākumi</u>

Pamatojums

Nosaukums “sadarbības darbības” ir ar pārāk tehnisku ievirzi, turpretī “radoši pasākumi” uzsver to, ka projektu atlasē prioritāte būs jaunradei.

11. ieteikums

Pielikums (I daļas 1.2 punkta otrā daļa)

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Katra darbība tiek iecerēta un īstenota partnerībā ar vismaz 4 kultūras pakalpojumu sniedzējiem 3 dažādās dalībvalstīs, lai šie sniedzēji pārstāvētu vienu vai vairākus sektorus.	Katra darbība tiek iecerēta un īstenota partnerībā ar vismaz <u>4 kultūras pakalpojumu</u> —Katrš pasākums jāplāno un jāīsteno partnerībā vismaz ar <u>trijiem kultūras pakalpojumu sniedzējiem</u> trīs dažādās <u>dalībvalstīs</u> iesaistītajās valstīs, ~~lai šie sniedzēji pārstāvētu vienu vai vairākus sektorus neatkarīgi no tā vai minētie pakalpojumu sniedzēji pārstāv vienu vai vairākas nozares.~~

Pamatojums

Trīs koporganizatori uzskatāmi parāda Eiropas pievienoto vērtību. Kā minēts iepriekš saistībā ar Eiropas sadarbības kontaktpunktiem, projekti jāizvērtē atbilstoši to patiesajai kvalitātei, nevis piemērojot mehāniskus atlases kritērijus.

12. ieteikums

Pielikums (I daļas 1.2 punkta ceturtdā daļa)

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Kopienas atbalsts nedrīkst pārsniegt 50 % no konkrētā projekta budžeta, Tas nedrīkst būt mazāks par 60 000 <i>euro</i> , ne arī augstāks par 200 000 <i>euro</i> gadā. Maksimālais atbalsta sniegšanas ilgums ir divpadsmit mēneši.	Kopienas atbalsts nedrīkst pārsniegt 50 % no konkrētā projekta budžeta, Tas nedrīkst būt ~~mazāks par 60 000 eiram, ne arī lielāks par 200 000 euro gadā. Maksimālais atbalsta sniegšanas ilgums ir divpadsmit mēneši~~ Atbalstu piešķir ne mazāk kā uz 12 mēnešiem, bet ne ilgāk kā 24 mēnešus.

Pamatojums

Attiecībā uz Eiropas Kopienas atbalsta minimālo apjomu (EUR 60 000 gadā, kas nozīmē, ka projekta obligātais apjoms ir EUR 120 000 gadā) jāpiemēro lielāka elastība, tā kā dažiem projektiem varbūt nevajag, bet daži nespēj absorbēt minēto summu, tomēr tiem ir ietekme un kritiskā masa.

Bez tam projektu darbības ilgums jāpieļauj līdz diviem gadiem, padarot programmu elastīgāku un projektu virzītājiem lietotājdraudzīgāku.

13. ieteikums

Pielikums (I daļas 1.3 punkta ceturtdā daļa)

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Ievērojams atbalsts tiks piešķirts arī "Eiropas kultūras galvaspilsētu" ietvaros, lai atbalstītu darbības, kas nodrošina Eiropas pamanāmību un Eiropas kultūru sadarbību.	Šajā sakarā ~~ievērojams atbalsts~~ 90 % īpašo darbību virziena budžeta tiks piešķirts piešķirts arī pasākumam "Eiropas kultūras galvaspilsēta", lai atbalstītu darbības, kas nodrošina Eiropas pamanāmību palīdzētu īstenot pasākumus, kuros uzsvēta Eiropas pārredzamība un Eiropas kultūru sadarbību kultūras sadarbība.

Pamatojums

Īpašo darbību virzieniem jākoncentrējas uz iniciatīvu par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Eiropas Kopienas finansējums pasākumam "Eiropas kultūras galvaspilsēta" jāpalielina, tā kā no 2009. gada ir paredzami divi pasākumi "Eiropas kultūras galvaspilsēta" gadā, lai atspoguļotu neseno ES paplašināšanu. Palielinātais finansējums izmantojams, piemēram, lai palīdzētu pilsētu varas iestādēm un kultūras darbiniekiem sadarboties ar partneriem citās dalībvalstīs, tādējādi veicinot transnacionālo mobilitāti un starpkultūru dialogu. Turklāt 90 % īpašo darbību budžeta piešķiršana pasākumam "Eiropas kultūras galvaspilsēta" paaugstina minētā darbības virziena, kas agrāk ir kritizēts kā neskaidrs, pārredzamību. Atlikušie 10 % jāizmanto godalgām, kā, piemēram, *Europa Nostra* godalga un Eiropas Savienības godalga mūsdienu arhitektūrā (*Mies van der Rohe* godalga).

14. ieteikums

5. panta 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Programma ir vērsta arī uz sadarbību ar citām trešām valstīm, kas ir noslēgušas asociācijas vai sadarbības nolīgumus ar Eiropas Kopieni, kas ietver kultūras klauzulas, pamatojoties uz papildus asignējumu un specifiskajām modalitātēm, kas jāpieņem.	Programma ir vērsta arī uz sadarbību ar citām trešām valstīm, ~~kas ir noslēgušas asociācijas vai sadarbības nolīgumus ar Eiropas Kopieni, kas ietver kultūras klauzulas, pamatojoties uz papildus asignējumu un specifiskajām modalitātēm, kas jāpieņem~~ saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku prioritāti <u>piešķirot tuvākajiem kaimiņiem.</u>

Pamatojums

Prioritāte programmā jāpiešķir valstīm, kas ir iekļautas Eiropas kaimiņattiecību politikā. Civilizāciju dialoga un kultūru, reliģiju un tradīciju priekšstatu brīvas savstarpējas apmaiņas nozīmi nav iespējams novērtēt par augstu. Kopīgi projekti kultūras jomā var palīdzēt sasniegt Eiropas kaimiņattiecību politikas galvenos mērķu, kas ietver tautu saikni un kultūras, vēstures, nostāju un vērtību savstarpēju izpratni, tādējādi likvidējot izkropļotus priekšstatus.

15. ieteikums

9. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
Komisijai palīdz komiteja, ko veido dalībvalstu pārstāvji, Komisijas pārstāvja vadībā.	Komisijai palīdz komiteja, ~~ko veido dalībvalstu pārstāvji, Komisijas pārstāvja vadībā~~ kurā ir dalībvalstu pārstāvji, <u>Reģionu komitejas pārstāvis un kuru vada Komisijas pārstāvis.</u>

Pamatojums

Tā kā daudzās valstīs kultūras politika ir vietējo iestāžu kompetencē, Reģionu komitejai jābūt pilnvarotai iecelt komitejā vienu savu pārstāvi. Turklāt dalībvalstu delegācijās komitejā attiecīgā gadījumā jāiekļauj vietējie un reģionālie pārstāvji.

16. ieteikums

10. panta 1. punkts

Komisijas piedāvātais teksts

Saskaņā ar (EK, Euratom) Regulas Nr. 1605/2002 54. panta 2. punkta c) apakšpunktu un 3. punktu kultūras kontaktpunkti, tādi, kādi noteikti pielikuma 1.3.3. punktā darbojas kā valsts līmeņa programmas izpildiestādes informācijas apmaiņai.

Atzinuma projekts	RK grozījumi
	Saskaņā ar (EK, Euratom) Regulas Nr. 1605/2002 54. panta 2. punkta c) apakšpunktu un 3. punktu kultūras kontaktpunkti, ~~tādi, kādi kas noteikti pielikuma 1.3.3. punktā, darbojas kā valsts līmeņa programmas izpildiestādes informācijas apmaiņai.~~ Istenotājas struktūras, lai izplatītu informāciju par programmu <u>gan valsts, gan vietējā mērogā.</u>

Pamatojums

Šis grozījums atbilst 14. ieteikumam. Kultūras kontaktpunktiem jābūt spējīgiem darboties arī reģionālā līmenī, lai vieglāk varētu sasniegt kultūras darbiniekus un pielāgoties viņu specifiskajām īpašībām. Tādēļ jāatvieglo vietējām vai reģionālajām varas iestādēm vai to delegācijām kultūras kontaktpunktu izveide, kam vienmēr jānotiek brīvprātīgi.

17. ieteikums

10. panta 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
<p>2. Kultūras punkti atbilst šādām prasībām:</p> <p>— atbilstošs kvalificētu darbinieku skaits saskaņā ar to uzdevumiem un valodas zināšanām, kas atbilstošas darbam internacionālās sadarbības vidē,</p> <p>— atbilstošas infrastruktūras jo īpaši saistībā ar informātikas iekārtām un saziņas līdzekļiem,</p> <p>— darbība administratīvā kontekstā, lai atbilstoši izpildītu savus uzdevumus un izvairītos no jebkādiem interešu konfliktiem.</p>	<p>2. ~~Kultūras punkti atbilst šādām prasībām~~ Kultūras kontaktpunktiem jāievēro šādi kritēriji:</p> <p>— ~~jānodrošina atbilstošs kvalificētu tādu darbinieku skaits, saskaņā ar to uzdevumiem un valodas zināšanām, kas atbilstošas darbam internacionālās sadarbības vidē, kuru profesionālais statuss un valodu zināšanas atbilst darbam starptautiskās sadarbības vidē,~~</p> <p>— jānodrošina atbilstoša infrastruktūra, jo īpaši ~~saistībā ar informātikas iekārtām un saziņas līdzekļiem~~ attiecībā uz informācijas un komunikācijas tehnoloģijām,</p> <p>— ~~darbība administratīvā kontekstā, lai atbilstoši izpildītu savus uzdevumus~~ jānodrošina tāda administratīvā darbība, kas ļauj apmierinoši izpildīt paredzētos uzdevumus, piemēram, attiecīgā gadījumā kultūras kontaktpunktiem jādarbojas vietējā līmenī, kā arī ļauj izvairīties no jebkādiem interešu konfliktiem.</p>

Pamatojums

Kultūras kontaktpunkti attiecīgā gadījumā jānodrošina darboties vietējā līmenī, lai būtu tuvāk pilsoņiem un vietēja mēroga kultūras darbiniekiem. Francijas kultūras kontaktpunkta piemērotā "reģionālo polu" sistēma ir labas prakses piemērs, kas reproducējams pārējās dalībvalstīs.

18. ieteikums

12. panta d) apakšpunkts — jauns

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
	<u>d) veicinot ES valodu daudzveidību.</u>

Pamatojums

Iepriekš minēto iemeslu (1. un 2. ieteikums) dēļ šajā dokumentā jāpastiprina norādes uz valodu daudzveidības mērķi.

19. ieteikums

V pielikums. KOPĒJĀ BUDŽETA SADALE

1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	RK ierosinātais grozījums
<p>Programmas kopējā gada budžeta sadalījuma norāde</p> <p>Budžeta procenti</p> <p>1 Daļa (atbalsts projektiem) Aptuveni 77 %</p> <p>— sadarbības poli — aptuveni 36 %</p> <p>— sadarbības pasākumi — aptuveni 24 %</p> <p>— īpašās darbības — aptuveni 17 %</p>	<p>Programmas kopējā gada budžeta ~~sadalījuma norāde~~ <u>sadale</u></p> <p>Budžeta procenti</p> <p>1. daļa (atbalsts projektiem) Aptuveni 77 %</p> <p>— sadarbības ~~poli~~ <u>kontaktpunkti</u>— aptuveni ~~36 %~~ <u>30 %</u></p> <p>— sadarbības pasākumi — aptuveni ~~24 %~~ <u>30 %</u></p> <p>— īpašās darbības — aptuveni 17 %</p>

Pamatojums

Sadarbības kontaktpunktiem un sadarbības pasākumiem jāiedala pa 30 % no kopējā budžeta pretstatā paredzētajiem 36 % un 24 % attiecīgi. Komiteja uzskata, ka pašreizējā sadale varētu diskriminēt nelielos dalībniekus, kas bieži ir ar viseksperimentālāko un novatoriskāko ievirzi, tādēļ, ka viņiem ir mazākas iespējas nekā lielajiem dalībniekiem nodrošināt saskaņotu finansējumu pieciem gadiem un zemāka spēja veikt nepieciešamo plašo darbu attīstības jomā.

20. ieteikums

Pielikums 2.2

Komisijas piedāvātais teksts

Pielikums 2.2

Atbalstīti tiek arī pasākumi, lai aizsargātu un nodrošinātu piemiņu galvenajām deportāciju vietām un arhīviem, ko simbolizē pieminekļi, kas atrodas senajās koncentrācijas nometnēs un citās vietās, kur nogalināti civiliedzīvotāji, kā arī lai nodrošinātu bojā gājušo piemiņu šajās vietās.

Atzinuma projekts	RK grozījumi
	Atbalstīti tiek arī pasākumi, lai aizsargātu un nodrošinātu piemiņu galvenajām deportāciju vietām un arhīviem, ko simbolizē pieminekļi, kas atrodas senajās bijušajās koncentrācijas nometnēs un citās vietās, kur nogalināti civiliedzīvotāji, <u>lai iemūžinātu cilvēku masveida iznīcināšanas, nomocīšanas un deportāciju upuru piemiņu, kā arī saglabātu galvenos objektus, memoriālus, ieskaitot bijušās koncentrācijas nometnes, dokumentētu minētos notikumus, lai saglabātu upuru piemiņu, kā arī lai nodrošinātu bojā gājušo piemiņu šajās vietās.</u>

Pamatojums

Mēs atzīstam, ka, ierosinot iekļaut padomju totalitārā režīma upuru piemiņas saglabāšanu Eiropas kopīgajā vēsturiskajā atmiņā, mēs paplašinām Eiropas strukturēto un vienprātīgi pieņemto vēstures izpratni un ka šāda iniciatīva ir politiski "delikāta". Šāda priekšlikuma loģiskais pamatojums izriet no mūsu pārliecības, ka politiski "delikātu" vai riskantu tematu ignorēšana ievērojami mazinātu uzticēšanos Eiropas Savienībai, jo īpaši to pilsoņu acīs, kuriem minētie temati un to piemiņa ir nesena un sāpīga realitāte.

Grūti ir ignorēt arī to, ka Otrā pasaules kara un tā seku vēsturiskā patiesība ir acīmredzams un nepārprotams stāsts par daudzu cilvēku likteņiem, ko iznīcināja padomju terors tajās valstīs, kuras tagad ir Eiropas Savienības jaunās dalībvalstis.

21. ieteikums

Pielikums 3.3

Komisijas piedāvātais teksts

Lai nodrošinātu virzītu, efektīvu un saistītu programmas praktiskās informācijas izplatīšanu, tiek paredzēts atbalsts "kultūras kontaktpunktiem". Komisija, sadarbībā ar dalībvalstīm pēc brīvprātības principa, izveido šīs valsts līmeņa iestādes

Atzinuma projekts	RK grozījumi
	Lai nodrošinātu <u>mērķtiecīgu virzītu, efektīvu un saistītu masveida programmas praktiskās informācijas izplatīšanu par programmu, tiek paredzēts "kultūras kontaktpunktu" sniegts atbalsts. "kultūras kontaktpunktiem". Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm vai to reģionālajām varas iestādēm pēc brīvprātības principa, izveido šīs valsts līmeņa iestādes, brīvprātīgi izveido minētās struktūras, kas darbojas gan valsts, gan vietējā līmenī.</u>

Pamatojums

Šis grozījums atbilst 14. ieteikumam. Kultūras kontaktpunktiem jābūt spējīgiem darboties arī reģionālā līmenī, lai vieglāk varētu sasniegt kultūras darbiniekus un pielāgoties viņu specifiskajām īpašībām. Tādēļ jāatvieglo vietējām vai reģionālajām varas iestādēm vai to deleģētajām kultūras kontaktpunktu izveide, kam vienmēr jānotiek brīvprātīgi.

Briselē, 2005. gada 23. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas audiovizuālā sektora atbalsta programmas īstenošanu (MEDIA 2007)

(2005/C 164/09)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas audiovizuālā sektora atbalsta programmas īstenošanu, (COM(2004) 470 final — 2004/0151 (COD)).

ņemot vērā 2004. gada 9. septembra Padomes lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta pirmo daļu lūgt tās atzinumu par šo jautājumu,

ņemot vērā tās Biroja 2004. gada 27. janvāra lēmumu uzdot Kultūras un izglītības komisijai izstrādāt atzinuma projektu par šo jautājumu,

ņemot vērā tās Kultūras un izglītības komisijas 2004. gada 7. decembrī pieņemto atzinuma projektu CdR 303/2004 rev.1 (ziņotājs: *Theodoros Georgakis* kgs, Ilioúpoli mērs (EL-ESP)),

tās 58. plenārajā sesijā 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sanāksmē) pieņēma šādu atzinumu:

1. Reģionu komitejas viedoklis

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **atbalsta** apmācības, attīstīšanas, izplatīšanas un sekmēšanas pasākumu apvienošanu jaunajā MEDIA 2007 programmā, jo tas nodrošinās un pastiprinās organizētās darbības nepārtrauktību, kuras mērķis ir attīstīt un stiprināt Eiropas audiovizuālo telpu;

1.2 **atbalsta** ierosināto budžetu, kas paredzēts šīs programmas īstenošanai un kura kopsumma ir €1.055 miljoni, atzīmējot, ka ir nepieciešams uzturēt augstu šī budžeta līmeni, lai apmierinātu to 27 valstu pieaugošās vajadzības (25 dalībvalstis, kā arī Bulgārija un Rumānija), kuras piedalās programmā. Iesaistītie tirgi būtībā ir "trīs ātrumu" tirgi ar ievērojamām atšķirībām audiovizuālā sektora attīstībā, kas var mainīties no augsta līmeņa līdz nullei līmenim. Pieaugums minētajā budžetā ir papildu apliecinājums tam, ka audiovizuālais sektors ir nozīmīgs kultūras vērtību nesējs, veidojot kopīgu Eiropas identitāti un kopīgu apziņu Eiropas pilsoņos;

1.3 **atbalsta** principa "pozitīvā diskriminācija" ieviešanu par labu tām valstīm, kurās pastāv mazs ražīgums audiovizuālajā ražošanā un/vai ierobežots ģeogrāfiskais un lingvistiskais diapazons ar mērķi izlīdzināt nevienlīdzību un nelīdzsvarotību salīdzinājumā ar tām valstīm, kurās pastāv augsta ražotspēja. Idejai par "audiovizuāli vājo" valstu atbalstīšanu, kā, piemēram, jaunās dalībvalstis un citas valstis, kuru tirgus nav pietiekami dinamisks, kā Grieķija vai Portugāle, ir jābūt visas MEDIA 2007 programmas pamatā. Šāda veida politika sekmēs kultūru dažādības un starpkultūru dialoga uzturēšanu Eiropas līmenī.

1.4 **atzīst** vajadzību paaugstināt sadrumstlotā Eiropas audiovizuālā sektora konkurētspēju un tajā pašā laikā stiprināt

mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) ražošanas struktūras, kuras praksē veido Eiropas tirgus pamatu;

1.5 **dala** Komisijas uzskatu, ka Eiropas audiovizuālajā sektorā ir steidzami jāvienkāršo ne tikai birokrātiskās procedūras, bet arī mehānismi priekšlikumu iesniegšanai un sadarbības saikņu izveidošanas process. Īpaši svarīgs ir arī kandidātu atlases procedūru caurspīdīgums. Iesniegto kandidātu novērtējums ir vienmēr jāpamato, tā nodrošinot šādu caurredzamību;

1.6 **atbalsta** studentu un Eiropas audiovizuālajā sektorā strādājošo profesionāļu mobilitātes veicināšanu, lai tiem dotu iespēju apmainīties ar vērtīgu pieredzi un lai tie varētu gūt labumu no to valstu zināšanām un apmācības, kuras ir attīstītas komunikāciju nozarē. Šāda mobilitāte ir īpaši nozīmīga ne tikai ES jaunajām dalībvalstīm, bet arī valstīm ar ierobežotu lingvistisko un ģeogrāfisko diapazonu, kur audiovizuālais sektors nav īpaši attīstīts;

1.7 **piekrīt** atbalstīt Eiropas audiovizuālās produkcijas dublēšanu, subtitrēšanu un kopiju radīšanu vairākās valodās ar mērķi aizsargāt kultūras daudzveidību. Šīs produkcijas digitalizēšana arī ir ļoti svarīga.

2. Reģionu komitejas ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **norāda** nepieciešamību vairāk uzsvērt vietējo un reģionālo kopienu lomu Eiropas identitātes veidošanā. Konkrēti audiovizuālajā jomā Eiropas reģioni var, izmantojot atbilstošu atbalstu, kļūt par dzinējspēku oriģināldarbu radīšanā un kultūras dažādības saglabāšanā un var dot savu ieguldījumu, lai palīdzētu celt Eiropas tirgus konkurētspēju;

2.2 **aicina** programmas 6.pantā par audiovizuālās darbības sekmēšanu atsaukties uz īpašo lomu, kas jāpilda reģionu un vietējām kopienām ar to konkrētajām programmām un pasākumiem, lai palielinātu Eiropas tirgus konkurētspēju. Būtu arī noderīgi atbalstīt un modernizēt tās “mediju nodaļas”, kuras darbojas reģionālā līmenī un kuras īpaši ir nozīmīgas Eiropas pilsoņu informēšanā par attīstību audiovizuālajā sektorā;

2.3 **rekomendē** piešķirt finansiālu atbalstu un veicināt informācijas izplatīšanu par reģionāliem un vietējiem audiovizuālajiem festivāliem, kuriem ir nozīmīga loma Eiropas identitātes veidošanā un attīstīšanā, bagātinot tā būtību un raksturu ar vietējo kopienu un sabiedrības unikālajām kultūras, vēsturiskajām un lingvistiskajām iezīmēm. Vēl viens solis šajā virzienā varētu būt nodrošināt veidu, kā mudināt veidot vairāk filmas Eiropas mazajās pilsētās un reģionos;

2.4 **uzsver** vajadzību realizēt pasākumus, kuri galvenokārt domāti jauniešiem, kas būtībā ir Eiropas audiovizuālā sektora nākotne. Jauno Eiropas radošo mākslinieku darbības sekmēšana un jauniešu festivālu atbalstīšana, kas arī ir paredzētas programmā, ir solis uz priekšu šajā virzienā, bet nav pietiekams. Starp piedāvātajiem pasākumiem ir pasākumi, kas veicina jauniešu mobilitāti dalībvalstīs, lai dotu tiem iespēju iepazīt Eiropas tirgu, kā arī viņus informē un apmāca uz šī tirgus pašreizējās situācijas un objektīvo prasību pamata;

2.5 **pasvītro** nepieciešamību īstenot paredzētos pasākumus, lai uzlabotu apmācību audiovizuālā sektora profesijās, galvenokārt valstīs un reģionos ar zemu audiovizuālo produkciju un/vai ar ierobežotu ģeogrāfisko un lingvistisko diapazonu. Šajās valstīs šis sektors ir vāji attīstīts un pastāv ievērojama vajadzība pēc mūsdienīgas apmācības. Vēl bez tālmācības un apmaiņas veicināšanas būtu noderīgi atmaksāt ceļa izdevumus un dalības maksu tiem studentiem, kuri piedalās apmācības programmās un konferencēs, kas tiek organizētas valstīs, kurās pastāv audiovizuālās tradīcijas;

2.6 **iesaka** realizēt sekmējošus pasākumus, lai veicinātu biznesa sadarbību starp kompānijām, kuras darbojas ne tikai Eiropas, bet arī globālajā audiovizuālajā jomā, ne tikai ražošanas, bet īpaši izplatīšanas sektorā. Kā ir noskaidrojies no attiecīgajiem pētījumiem, kā arī no faktiskajiem apstākļiem, izplatīšanas sistēmas vājums ir galvenais šķērslis Eiropas filmu apgrozībai starptautiskajā tirgū. Saskaņā ar “MEDIA Salles” nesenu veiktā pētījuma rezultātiem, ņemot vērā visas Amerikā un Kanādā izplatītās filmas no 2001. līdz 2003. gadam, Rietumeiropā veidotajām filmām veicās arvien sliktāk un sliktāk. Turklāt Eiropas kopražojumi demonstrēja noturīgu pieaugumu gadu pēc gada — tā pati tendence kā ar Amerikas kopražojumiem — tikpat liels apmeklētāju skaits kā Amerikas kopražojumiem — kurās amerikāņi ir galvenie producenti ar Eiropas valstīm;

2.7 **novērtē**, ka Kopienas atbalstam, vēl bez veicinošo pasākumu nodrošināšanas audiovizuālā sektora attīstīšanai ražošanas iepriekšējās un sekojošās stadijās, ir jāgarantē caurspīdīgums visās procedūras stadijās un ir jāizstrādā likumus, lai garantētu saražotās produkcijas kvalitāti;

2.8 **uzskata**, ka Lisabonā noteiktā jaunā stratēģiskā mērķa kontekstā akcents ir jāliek uz sociālo kohēziju, tā sekmējot audiovizuālo mediju sniegto ieguldījumu, lai apkarotu sociālo izstumtību un diskrimināciju, sabiedrībā integrētu noteiktas iedzīvotāju grupas un ekonomiskos migrantus un risinātu dzimumu līdztiesības jautājumu;

2.9 **uzskata**, ka vēl ir jāsekmē noteikti pasākumi un tādas produkcijas ražošana, kas saistīta ar “jūtīgajām” pilsoņu grupām, kā cilvēku grupas ar īpašām vajadzībām un vecāko cilvēku grupas un jārisina jautājumi, kas saistīti ar to cilvēku atkārtotu integrāciju, kuri vēl nav atraduši savu vietu sabiedrībā dažādu iemeslu dēļ.

Brisele, 2005. gada 23. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par tēmu ES ķīmikāliju politikas ietekme uz Eiropas pilsētām un reģioniem

(2005/C 164/10)

REĢIONU KOMITEJA,

pamatojoties uz Reģionu komitejas Biroja 15.06.2004. lēmumu uzdot īpašajai Ekonomikas un sociālās politikas komisijai izstrādāt pašiniciatīvas atzinumu par šādu tēmu,

pamatojoties uz ierosinājumu par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par ķīmisko vielu reģistrāciju, novērtēšanu, sertifikāciju un ierobežošanu (REACH), Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras izveidošanu, kā arī grozījumiem Direktīvā 1999/45/EK un Regulā (EK) par persistentām kaitīgajām organiskajām vielām un Ierosinājumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvām par grozījumiem Padomes Direktīvā 67/548/EEK, pieskaņojot to Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām par ķīmisko vielu reģistrāciju, novērtēšanu, sertifikāciju un ierobežošanu (COM(2003) 644 final

pamatojoties uz Eiropas Padomes Lisabonas prezidentūras 2000. gada 23./24. marta secinājumiem,

pamatojoties uz Eiropas Komisijas gada pārskatiem par likumdošanas uzlabošanu saskaņā ar Protokola par subsidiaritātes un proporcionalitātes principa pielietošanu 9. pantu; pēdējais atskaites ziņojums "Likumdošanas uzlabojumi 2003. gadā", 12.12.2003. COM (2003)770 final

pamatojoties uz 1996. gada maijā aizsākto Eiropas Komisijas iniciatīvu sakarā ar likumdošanas vienkāršošanu Vienotajā tirgū (SLIM — *Simpler Legislation for the Single Market*),

pamatojoties uz tās atzinumu par Eiropas Komisijas paziņojumu "Produktivitāte: Eiropas tautsaimniecības un uzņēmumu konkurētspējas atslēga" (CdR 224/2002 fin) (1),

pamatojoties uz tās atzinumu par Komisijas paziņojumu "Industriālā politika paplašinātā Eiropā" (CdR 150/2003 fin) (2),

pamatojoties uz tās atzinumu par Eiropas Komisijas 2003. gada paziņojumu par uzlabojumiem likumdošanas jomā (CdR 62/2003 fin) (3),

pamatojoties uz tās atzinumu par Eiropas Komisijas 2003. gada paziņojumu par Vienotā tirgus stratēģiju (CdR 341/2002 fin) (4),

pamatojoties uz tās Ekonomikas un sociālās politikas komisijas 2004. gada 8. decembrī pieņemto atzinuma projektu (CdR 238/2004 rev. 2) (ziņotājs: **Jochen RIEBEL kgs**, Hesenes Federālo un Eiropas lietu ministrs un pavalsts pilnvarotais pārstāvis Federācijā (D-ETP)),

tā kā

- 1) Lisabonas Eiropas Padome 2000. gada martā izvirzīja stratēģisko mērķi — padarīt Savienību par konkurētspējīgāko un dinamiskāko, uz zināšanām balstīto ekonomisko telpu pasaulē;
- 2) tagad, kad ir pagājuši pirmie četri gadi, kļūst skaidrs, ka šī mērķa sasniegšanai ir nepieciešami ievērojami papildus centieni. Tādēļ visiem ES politikas ierosinājumiem nepieciešama īpaša pārbaude, ņemot vērā to ietekmi uz starptautisko konkurētspēju;
- 3) saskaņā ar Amsterdamas Līgumam pievienotā Protokola 6. punktu "Kopienas likumdošanas darbība [...] nedrīkst pārsniegt nepieciešamās robežas." Bez tam 9. punktā noteikts, ka vietējo iestāžu un ekonomikas finansiālajam un administratīvajam noslogojumam jābūt "tik mazam, cik vien iespējams, un samērojamam ar izvirzītajiem mērķiem";

(1) OV C 128, 29.05.2003, 1. lpp.

(2) OV C 23, 27.01.2004, 16. lpp.

(3) OV C 73, 23.3.2004, 38. lpp.

(4) OV C 128, 29.5.2003, 48. lpp.

- 4) saskaņā ar EK Līguma 2. pantu viens no Kopienas uzdevumiem ir ilgtspējīgas saimnieciskās dzīves attīstības, augsta nodarbinātības un konkurētspējas līmeņa, kā arī augstu vides aizsardzības standartu un vides kvalitātes uzlabošanas veicināšana;
- 5) saskaņā ar EK Līguma 3. pantu Kopiena, veicot EK Līguma 2. pantā paredzētās darbības, īpašu nozīmi piešķir arī Kopienas rūpniecības konkurētspējas stiprināšanai,

savā 2005. gada 23. un 24. februāra 58. plenārajā sesijā (24. februāra sēdē) ... pieņēma šādu atzīnumu:

1. Reģionu komitejas nostāja

REĢIONU KOMITEJA

1.1. principā **apstiprina** Eiropas Komisijas mēģinājumu, ieviešot REACH sistēmu, izveidot vienotu regulēšanas mehānismu rīcībai ar ķīmiskām vielām;

1.2. **uzskata**, ka vienlaicīgi jāņem vērā gan vides un patērētāju tiesību aizsardzības prasības, gan Eiropas rūpniecības konkurētspējas saglabāšana un stiprināšana;

1.3. **konstatē**, ka ierosinājums uzliek lielu papildus slogu ne tikai ķīmiskajai rūpniecībai, bet visai ražošanas ķēdei kopumā, un tomēr vienlaicīgi norāda, ka vides, veselības un darba ņēmēju drošības aizsardzībai no vienas puses, kā arī attiecīgās rūpniecības nozares novatorisko iespēju un konkurētspējas veicināšanai no otras puses jābūt līdzsvarā;

1.4. **uzskata**, ka tiesiskie normatīvi ir pārāk sarežģīti, un iesaistītās personas bez ārēju ekspertu palīdzības tos nevar īstenot;

1.5. **atbalsta** jebkurus Regulas grozījumus, kas vienkāršo procedūru un samazina izmaksas. Šajā nolūkā nepieciešami konkrētāki pasākumi īpaši MVU, kuriem REACH sistēmas ieviešana var radīt nesamērīgi augstas izmaksas;

1.6. **uzskata**, ka datu savākšanu nedrīkst saistīt tikai ar gadā saražotās produkcijas apjomu, bet jāņem vērā citi principi, kuri reģistrācijas vienkāršošanas nolūkā tiek apspriesti kā jēdzieni "eksponēšanas kategorijas", "viena viela — viena reģistrācija" vai "prioritāšu saraksti". Tādā veidā kopumā būtu iespējams labāk organizēt REACH sistēmas darbu;

1.7. **uzskata par nepieciešamu** iegūt tikai tos datus, kas ir nozīmīgi drošai lietošanai, lai izveidotu pielietojamu sistēmu, ko iespējams apmaksāt arī MVU. Datu ieguves rezultātā nedrīkstētu rasties vielu ražošanas, pārdošanas vai izmantošanas kavēšanās (*time to market*);

1.8. **saskata** visu pieejamo, jau ražotāju, lietotāju un iestāžu rīcībā esošo datu izmantošanā vēl vienu iespēju pielietot Regulu elastīgāk, turklāt dibinot konsorcijus (sevišķi starp tālākajiem lietotājiem un starp MVU), jāgarantē intelektuālo un

rūpniecisko autortiesību aizsardzība vai jāizmaksā kompensācija. Regulā jānosaka izmaksu sadalījuma galvenie elementi;

1.9. **konstatē**, ka dalībvalstu kompetentajām iestādēm reģistrācijas procedūras veikšanas ietvaros būs jāveic papildu uzdevumi. Sevišķi liels ieguldījums būs nepieciešams tur, kur plaši interpretējams kritēriju formulējums rada neskaidrības noteiktu saistību pielietošanā. Tādēļ reģistrācijas procedūru pēc iespējas mazāk vajadzētu balstīt uz uzraudzības darbībām. Norobežojošos un izņēmuma nosacījumus jāvienkāršo un jāformulē precīzāk. Vajadzības gadījumā ar sekundāro tiesību palīdzību jāizveido skaidri interpretācijas palīgīdzekļi. Uzraudzības iestādēm nepieciešama nebirokrātiska un vienkārša pieeja informācijai par Aģentūrā veiktajām procedūrām;

1.10. principā **atbalsta** Aģentūras iesaistīšanu, lai nodrošinātu vienotu rīcību visā ES. Tomēr tā uzsver, ka Aģentūras kompetences jomas un pilnvaras, īpaši, ņemot vērā attiecības ar citām Kopienas, valsts, reģionālajām vai vietējām institūcijām, kuru kompetencē ir reģistrēt ķīmiskās vielas, ir redzami jānodala;

1.11. **uzskata par vēlamu**, lai dalībvalstu iestādes ciešā sadarbībā ar Aģentūru varētu atbalstīt reģistrācijai pakļautos uzņēmumus uz vietas, iesniedzot pieteikumu un rezultātā administratīvi ieviest REACH programmu dalībvalstīs;

1.12. **uzskata**, ka Aģentūra ir neatkarīga iestāde, kas kā pret uzņēmumiem neitrāla pakalpojumu iestāde, saglabājot konfidencialitāti, organizē vielu reģistrāciju un novērtēšanu, turklāt jātiecas uz lielu atvērtību pret zinātni un ekonomikas speciālistiem;

1.13. **uzskata**, ka Aģentūrai jābūt jābūt, lai novērtēšanas procedūras nosacījumi un vadlīnijas nodrošinātu ātru un saskaņotu rīcību no atsevišķu dalībvalstu iestāžu puses. Tādēļ uzdevumiem Aģentūras un dalībvalstu starpā ir jābūt skaidri sadalītiem; nedrīkst rasties jautā pārvalde; ņemot vērā sagaidāmo lielo dažādo gadījumu skaitu, sarežģītā saskaņošanas tehnika ir ievērojami jāvienkāršo un jāpadara kompaktāka, jātasakās no birokrātiski detalizētās dalībvalstu un Aģentūras savstarpējās komunikācijas kārtības un vielu novērtēšana jāuztic dalībvalstīm pēc vienkāršākiem noteikumiem, nepadarot tās šķietami pakārtotas Aģentūrai;

1.14 **saskata** nopietnus trūkumus noteikumos par dzīvnieku aizsardzību. Saskaņā ar Regulas ierosinājumu ražotāju pienākums, piem., paralēli reģistrējot kādu vielu, izmantot jau esošus datus par eksperimentiem ar dzīvniekiem, lai izvairītos no nevajadzīgiem testu atkārtojumiem, tomēr Regulas ierosinājuma 23.pantā izvairīšanās no nevajadzīgiem eksperimentiem ar dzīvniekiem norādīta tikai kā abstrakts mērķis, un ar to nevar aizvietot konkrētus noteikumus;

1.15 **atbalsta** to, lai eksperimenti ar dzīvniekiem, kas nepieciešami Regulas mērķu sasniegšanai, tajā skaitā cilvēku veselības un vides augsta aizsardzības līmeņa nodrošināšanai, tiktu samazināti līdz absolūti pieļaujamajam minimumam un lai būtu pieejami visi jau esošie dati. Eksperimentus ar dzīvniekiem vajadzētu aizliegt, ja pastāv alternatīvas, iestāžu atzītas testēšanas iespējas;

1.16 **atbalsta pasākumu**, ar kuru tālākajiem lietotājiem uzliek par pienākumu reģistrēt vielu tālāku izmantošanu, lai kļūtu zināmas arī tās pielietošanas nozares, kuras ražotājs vai importētājs nav reģistrējis, lai tādā veidā varētu veikt atbilstošus pasākumus iespējamā riska novēršanai;

1.17 **tomēr redz** arī neizdevīgumu, kas rodas īpaši MVU, kad tie paziņo vielu pielietojumu un līdz ar to arī speciālo profesionālo informāciju (*know-how*) vielas piegādātājam vai, ieguldot lielas izmaksas, veic savus eksperimentus;

1.18 **uzskata**, ka ir nepieciešams precīzi noteikt datu vairāk-kārtējas izmantošanas kārtību, lai izmaksu sadalījumu — ne tikai attiecībā uz eksperimentiem ar dzīvniekiem — un “*know-how*” aizsardzību varētu regulēt, nenostādot MVU neizdevīgā situācijā.

2. Seku novērtējums

2.1 Regulas projekta īstenošana, pirmkārt, skar visus vielu un to maisījumu ražotājus un importētājus, kas ir pakļauti reģistrācijas un ar to saistītās informācijas iesniegšanas pienākumam. Lielākā nasta būs jāuzņemas ķīmiskajai rūpniecībai. Taču kā “turpmākos lietotājus” tas skar arī visas nozares, kas izmanto ķīmikālijas, respektīvi, praktiski visu pārstrādes rūpniecības un pakalpojumu ekonomiku. Jauno normatīvu ieviešana rada risku, ka no Eiropas tirgus pazudīs ķīmikālijas un paaugstināsies ķīmikāliju cenu līmenis. Tas savukārt pasliktinās Eiropas pārstrādes rūpniecības konkurētspēju, salīdzinot ar konkurentiem ārpus Eiropas. Bez tam ir jāreķinās ar pielāgošanās izdevumiem. Tādēļ pastāv risks, ka REACH sistēmas ieviešanas rezultātā samazināsies ražošana un nodarbinātība ne tikai ķīmiskajā rūpniecībā, bet arī daudzās citās nozarēs.

2.2 Īpaši lielā mērā tas skar mazos un vidējos uzņēmumus. Daudzi uzņēmumi jau, reģistrējot vielas, varētu tikt pakļauti profesionālai un finansiālai pārslodzei, ko izraisītu REACH patlaban pieprasītā padziļinātās informācijas nodrošināšana. Izmaksu novirzīšana uz produkta cenu daudzus gadījumos

nebūs iespējama, tas nozīmē, ka attiecīgo vielu ražošana tiks pārtraukta un, iespējams, apdraudēta uzņēmumu pastāvēšana visā ražošanas ķēdes garumā. Taču šie uzņēmumi ir daudzu Eiropas rūpniecības reģionu mugurkauls.

2.3 Komisijas aplēses par tiešajām un netiešajām sistēmas piemērošanas izmaksām tuvākajos gados no vairākām pusēm ir saņēmušas kritiku par to, ka šis vērtējums ir pārāk zems. Tādēļ Komiteja apsveic Komisijas jauno seku novērtējumu, kurā aplūkotas netiešās izmaksas, turpmāko lietotāju situācija un ietekme uz jaunajām dalībvalstīm. Pirms pieņemt tālākos lēmumus Parlamentā un Padomē, būtu jāsapņūda šī seku novērtējuma rezultāti.

2.4 Inovācija tiek uzlūkota kā pozitīvs jaunās sistēmas efekts, un daži pasākumi neapšaubāmi veicina jaunu substanču atklāšanu un pārdošanu vairāk nekā līdz šim. Tomēr uzņēmumu inovāciju potenciāls galvenokārt īstenošanas pirmajā fāzē tiek ietekmēts arī negatīvi. Saistībā ar REACH piemērošanu jauni produkti nonāk tirgū ar aizkavēšanos. Uzņēmumu risks palielinās, jo pētniecības budžetu noslogo papildu izmaksas. Pētnieki patērē daudz laika, pārbaudot vecas ķīmikālijas, nevis izstrādājot jaunus produktus. Tomēr inovācijas ir Eiropas turpmāko ekonomisko panākumu atslēga. Ķīmiskā rūpniecība ir vislielākais jaunu un progresīvu produktu piegādātājs. Tāpēc ķīmisko inovāciju trūkumam būs ļoti spēcīga negatīvā ietekme arī uz citu nozaru inovācijas potenciālu. Kopumā Komiteja uzskata, ka lielākoties automātiskie mehānismi, kam būtu jānodod stimulds inovācijai, vēl ir pārāk vispārīgi un nepietiekami, ņemot vērā sagaidāmā efekta apmērus.

2.5 Kamēr no vienas puses varētu rasties izmaksas ekonomikas dalībniekiem, reģioniem, kuros ir apdraudētas darbvietas, un galapatērētājiem sadārdzinātu galaproduktu dēļ, izdevīgums tiek saskatīts veselības aprūpes, vides un patērētāju tiesību aizsardzības, drošības darba vietā, tiesisko normu vienkāršošanas un spiediena uz uzņēmumu konkurences un inovācijas spēju jomā. Tomēr nav ņemts vērā tas, ka labums rada ar nobīdi ilgākā laika posmā, nekā tiek ieguldītas izmaksas, tādējādi dodot labumu citām nozarēm vai sabiedrībai kopumā.

3. Reģionu komitejas ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

3.1 **aicina** Eiropas Komisiju pārbaudīt, kā ar REACH saistītie ierosinājumi ir savienojami ar subsidiaritātes un proporcionālītātes principiem;

3.2 **aicina** Komisiju ņemt vērā pilsoņu un patērētāju intereses, nodrošinot ķīmiskajām vielām vienotu apzīmējumu nozarē, kurā pašlaik ir raksturīgas lielas atšķirības, un atzinīgi vērtēt Komisijas priekšlikumu, saskaņā ar kuru ir jāizveido vienoti noteikumi attiecībā uz ķīmiskiem izstrādājumiem, kas reģistrēti attiecīgi pirms vai pēc 1981. gada;

3.3 Īpaši **pieprasa** pārbaudīt ierosinājumus, lai noskaidrotu, vai uzņēmumiem uzliktais administratīvais slogs un ar to saistītās izmaksas patiešām ir nepieciešamas ar šo likumdošanas aktu izvirzīto mērķu sasniegšanai;

3.4 **uzskata**, ka ierosinājumos izvirzītos mērķus ir iespējams sasniegt arī ar mazāk kompleksu tiesisko matēriju palīdzību;

3.5 **aicina** Eiropas Komisiju apsvērt alternatīvos priekšlikumus par REACH sistēmas vienkāršošanu, kas pašlaik jau tiek iztīrīti;

3.6 **pieprasa** reģistrācijas procesā nodrošināt atvieglojumus un atbalstu MVU, lai saglabātu, resp., stiprinātu ekonomisko spēku un nodarbinātību no rūpniecības atkarīgajos Eiropas reģionos;

3.7 **iesaka** saražotajam un importētajam daudzumam piesaistītā principa vietā pielietot koncepciju, kas ir vairāk orientēta uz risku, ekspozīciju un prioritātēm;

3.8 **iesaka** paralēli pielietot arī citus risinājuma principus, kuru mērķis ir būtiski vienkāršot tiesiskos normatīvus, kā arī padarīt tos pārskatāmāku reģistrācijas, novērtēšanas un sertifikācijas procedūras lietotājiem;

3.9 **aicina** Eiropas Komisiju pārbaudīt, cik lielā mērā vielu novērtēšanā var izmantot dalībvalstīs jau pastāvošās informācijas sistēmas un informatīvos materiālus;

3.10 **aicina** Eiropas Komisiju veidot ķīmikāliju politikas normatīvus tā, lai tie būtu savietojami ar normatīviem citās politikas jomās;

3.11 Īpaši **modina** ieviest uz informācijas mērķi (bīstamību) orientētu informācijas sistēmu, lai izslēgtu informācijas ieguves atkārtosanos dažādu pievienotās vērtības pakāpju līmenī;

3.12 **iesaka** Eiropas uzņēmumu konkurētspējas saglabāšanas nolūkā uzsākt sarunas ar PTO par šo normatīvu vienotību starptautiskā līmenī;

3.13 Īpaši **aicina** Eiropas Komisiju kritiski izvērtēt savus ierosinājumus, ņemot vērā to atbilstību citām pašas Komisijas iniciatīvām par tiesisko normatīvu vienkāršošanu Vienotajā tirgū (SLIM) un likumdošanas uzlabošanu;

3.14 **aicina** Komisiju pievērst uzmanību tam, ka ķīmiskas vielas ražotāja vai tirgotāja atbildības pamatprincips (princips, ka maksā piesārņotājs, pierādīšanas pienākuma apgriešanas princips) saglabājas visos laišanas tirgū posmos. Tam jāveicina darba ņēmēju, patērētāju un vides aizsardzības nodrošināšana;

3.15 **aicina** Eiropas Komisiju, kopumā izvērtējot Kopienas politiskos mērķus, pārbaudīt tās ierosinājumu ietekmi uz reģionālām un ekonomiskām saimnieciskajām struktūrām, tādējādi — to savienojamību ar Kopienas izvirzīto ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķi; šajā saistībā dažādos Eiropas ķīmiskās rūpniecības reģionos varētu uzsākt uz sektoriem attiecinātus eksperimentālus pētījumus, lai varētu precīzi spriest par nākamo tiesisko normu sekām katrā atsevišķā gadījumā;

3.16 **aicina** Eiropas Komisiju no 2005. gada marta beigās gaidāmā paplašinātā seku novērtējuma izdarīt vajadzīgos secinājumus;

3.17 **aicina** Eiropas Komisiju skaidri norobežot Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras kompetenci un nodrošināt, lai, cieši iesaistot vietējās ieinteresētās personas, garantēt, lai ķīmikāliju politikas īstenošana būtu praktiska un uzņēmumiem labvēlīga.

Briselē, 2005. gada 24. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par tēmu Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par globalizācijas sociālo dimensiju — ES politikas ieguldījums vienmērīgā labuma sadalē

(2005/C 164/11)

REĢIONU KOMITEJA,

Ņemot vērā Komisijas Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par globalizācijas sociālo dimensiju — ES politikas ieguldījumu vienmērīgā labuma sadalē (COM(2004) 383 final),

Ņemot vērā Eiropas Komisijas 2004. gada 18.maija lēmumu konsultēties ar komiteju par šo tekstu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 265. panta 1.punktu,

Ņemot vērā RK Biroja 2004. gada 15. jūnijā lēmumu par norādi Ekonomikas un sociālās politikas komisijai izteikt atzinumu par šo tēmu,

Ņemot vērā Vispasaules komisijas par globalizācijas sociālo dimensiju 2004. gada 24. februārī publicēto pārskatu,

Ņemot vērā tās atzinumu par sarunu PTO par vispārējo vienošanos par pakalpojumu tirgu (GATS) ietekmi uz vietējām un reģionālajām varas iestādēm (CdR 103/2003 fin) ⁽¹⁾,

Ņemot vērā tās atzinumu par Komisijas Paziņojumu par imigrāciju, integrāciju un nodarbinātību (CdR 223/2003 fin) ⁽²⁾,

Ņemot vērā tās atzinumu par trešo valstu pilsoņu iebraukšanu un uzturēšanos studiju, arod mācību vai brīvprātīga dienesta nolūkā (CdR 2/2003 fin) ⁽³⁾,

Ņemot vērā tās atzinumu par ierosinājumu Padomes lēmumam, ar kuru izveido Eiropas Bēgļu fondu 2005.-2010. gadam (CdR 80/2004 fin) ⁽⁴⁾,

Ņemot vērā tās atzinumu par Lisabonas stratēģijas termiņa vidus pārskatu (CdR 152/2004 fin),

Ņemot vērā tās atzinuma projektu par jaunas regulas ierosinājumu par Eiropas Sociālo fondu (CdR 240/2004 fin),

Ņemot vērā tās atzinumu par Iekšējā tirgus stratēģiju 2003.-2006. gadam (CdR 341/2002 fin) ⁽⁵⁾,

Ņemot vērā tās atzinuma projektu (CdR 328/2004 rev. 1), kuru 2004. gada 8. decembrī pieņēmusi Ekonomikas un sociālās politikas komisija (ziņotājs: **Ulrike Rodust kdze**, Šlezvīgas-Holšteinas landtāga locekle (DE-ESP);

savā 58. plenārajā sesijā, kas notika 2005. gada 23. un 24. februārī (23. februāra sēdē), vienbalsīgi pieņēma šādu atzinumu.

⁽¹⁾ OV C 256, 24.10.2003, 83. lpp.

⁽²⁾ OV C 109, 30.4.2004, 46. lpp.

⁽³⁾ OV C 244, 10.10.2003, 5. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 318, 22.12.2004, 30. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 128, 29.5.2003, 48. lpp.

Reģionu komitejas viedokļi un ieteikums

dimensiju WCSDG pārskata un Komisijas Paziņojumā izteikto sākotnējo ierosinājumu aspektā;

1. Vispārīgi komentāri

REGIONU KOMITEJA

1.1 **apsveic** Eiropas Komisijas 2004. gada maijā pieņemto Paziņojumu par sociālo dimensiju, kurā norādīti tās sākotnējie uzskati par jautājumiem, kas analizēti Vispasaules komisijas par globalizācijas sociālo dimensiju (WCSDG) pārskatā, un tās secinājumiem.

1.2 **piekrīt** Komisijas uzskatam, ka WCSDG pārskatā sniegtas izsvērtas, kritiskas, tomēr pozitīvas ziņas, kas var veidot turpmākās darbības pamatu.

1.3 **šajā saistībā norāda**, ka globalizācija ir iekustinājusi tālejošu izmaiņu procesu, kas ietekmē ikvienu. Gudri vadot, tā var sniegt bezprecedenta materiālo progresu, radīt visiem produktīvākas un labākas darbavietas un dot nozīmīgu ieguldījumu, lai samazinātu nabadzību pasaulē. Tomēr pasaule vēl ir tālu no šī potenciāla realizācijas. Pašreizējais globalizācijas process rada izkropļotas attiecības gan starp atsevišķām valstīm un reģioniem, gan to iekšienē.

1.4 **ar bažām atzīmē**, ka globalizācijas ietekmes rezultātā reģionālajā un vietējā līmenī norisinās sekojošais:

- aizvien lielāku kopienu skaitu pasaulē ir tieši ietekmējusi globalizācija. Kopienas ir cietušas no darba zaudēšanas vietējās rūpniecības lejupslīdes rezultātā, ko radījuši mainīti starptautiskās darba dalīšanas modeļi un tirgus liberalizācija, kas dažos gadījumos izraisa uzņēmumu, kuri pieder pie nozarēm, kurās nepieciešams liels darbinieku skaits, pārvietošanu uz zemāka algas līmeņa valstīm. Tas varētu izraisīt problēmas ar vietējo un reģionālo pielāgošanos un sociālajā sistēmā;
- atsevišķi globalizācijas aspekti var mazināt vietējo kopienu šķietamo pretestību un vitalitāti pat tad, ja tās netiek tieši ietekmētas. Globālā plašsaziņas līdzekļu, izklaides un tūrisma industrija aizvien vairāk ietekmē un pazemina tradicionālo kultūru un vērtības, kā arī solidaritātes un identitātes izjūtu reģionālajā un vietējā līmenī. Globālai kopienai jāuzņemas plašs vietējo kultūru un iespēju klāsts nevis jāizskalo to daudzveidība ar novienādošanas vilni;

1.5 **apsver** progresa nepieciešamību godīgas globalizācijas virzienā un izsaka apņemšanos rīkoties, lai stiprinātu sociālo

1.6 **uzskata**, ka globalizācijas sociālās dimensijas iekļaušana prasa līdzsvarotāku un integrētāku ekonomisko un sociālo politiku visos līmeņos. Šajā saistībā reģionālajam un vietējam līmenim jāpievērš īpaša uzmanība, jo tās ir sfēras, kuras vistiešāk ietekmē globalizācija, un to vajadzētu vismaz iekļaut ar to saistīto problēmu risināšanā, īpaši ar Reģionu komitejas starpniecību;

1.7 **atzīmē** atšķirības termina "reģionālais līmenis" lietojumā. Jēdziens "reģionāls" WCSDG pārskatā apzīmē kontinentu, turpretī vārda "reģionāls" lietojums Paziņojumā attiecībā uz ESF attiecas uz vietējo līmeni.

2. Vietējā un reģionālā līmeņa iesaistīšana globālajā pārvaldībā

REGIONU KOMITEJA

2.1 **uzskata**, ka pašreizējās ekonomisko darbību izraisītās globālā mēroga problēmas nav globalizācijas kā tādas rezultāts, bet radušās tās pārvaldības trūkumu dēļ. Globālā pārvaldība ir virsotne savstarpēji saistītu lēmējstruktūru tīklā, sākot ar vietējo līmeni un beidzot ar daudznacionāliem uzņēmumiem. "Laba globalizācijas pārvaldība" var veidoties tikai no pozitīvas savstarpējās saiknes starp pārvalstiskām, valsts, kā arī reģionālajām un vietējam struktūrām privātajā un valsts sektorā. Globālās pārvaldības ietvarus vairs nenosaka tikai nacionālo valstu uzvedība un noteikumi. Papildus nacionālajam līmenim šajā līmenī jānotiek savstarpējai globālo struktūru kā Eiropas Savienības, korporatīvās pārvaldības, un reģionālo un vietējo varas iestāžu mijiedarbībai. To iestāšanās pakāpe par daudzpusīgumu, universālām vērtībām un kopīgiem mērķiem no vienas puses, kā arī to jutīgums pret to politikas ietekmi pāri robežām un nozīme, kādu tās piešķir to rīcības sociālajām sekām globālajā līmenī, no otras puses ir būtiski globālās pārvaldības kvalitātes faktori. Administrējot savas iekšējās lietas, visas šīs struktūras lemj un nosaka, cik lielā mērā cilvēki gūs labumu no globalizācijas un tiks pasargāti no tās negatīvajām sekām;

2.2 **uzsver**, ka tikai reģionālā un vietējā līmeņa iesaistīšana visu šo "noteicēju" darbā veidos pieņemamu globālās pārvaldības politiku Eiropā;

2.3 **uzsver**, ka gan globālā, gan nacionālā attīstība ir atkarīga no vietēja un reģionālā līmeņa. Tas vienlaicīgi ir priekšnoteikums un pieturas punkts godīgākai un dāsnākai globalizācijai. Decentralizēta politikas veidošanas un īstenošanas pieeja beigās ir efektīvāka, jo tā balstās uz labāku reālās situācijas un ierobežojumu pārzināšanu, ir ar lielāku līdzdalību, atrodas tuvāk cilvēku vajadzībām un prasībām un ir vieglāk pārraugāma. Lai stiprinātu šo saikni starp vietējo/reģionālo un globālo dimensiju, jāizstrādā visaptveroša un pozitīva darba kārtību, kas koncentrēta uz vietējām un reģionālajām varas iestādēm, vietējo un reģionālo ekonomisko bāzi, vērtībām un kultūras mantojumu;

2.4 **norāda**, ka Eiropas Savienībā īpaši Lisabonas procesa tālāka attīstība, migrācijas un dzimumu līdztiesības politikas, pārrobežu un starpreģionālās, kā arī tirdzniecības politikas veidošana dod nozīmīgu ieguldījumu Eiropas atbildē uz globalizācijas izaicinājumiem.

3. Lisabonas stratēģija globālā kontekstā

REĢIONU KOMITEJA

3.1 **piekrīt** Komisijas uzskatam, ka Lisabonas stratēģija veido pamatu ES atbildei uz globalizācijas ietekmi uz konkurenci, ekonomiku un darbaspēku Eiropā;

3.2 **atzīmē** globālās dimensijas ekonomisko lēmumu pieaugošo savstarpējo atkarību, kas ietekmē gan vietējo, gan reģionālo līmeni, un uzsver nepieciešamību, rīkojoties globāli, domāt lokāli;

3.3 **norāda**, ka globālai ekonomiskajai rīcībai jāslāgā noteikts pamatvajadzību standarts vietējā un reģionālajā līmenī visās valstīs. Cilvēki var piedalīties globalizācijā un gūt no tās labumu tikai tad, ja viņu veselības stāvoklis ir labs, ja viņiem ir iespēja iegūt izglītību un viņi to var izmantot, un ja viņiem ir reālas izredzes iegūt darbu, lai apmierinātu savas pamatvajadzības. Darbs un ienākumi, un ilgtspējīga vide ir pamata priekšnosacījumi, lai garantētu paša noteiktu, cilvēka cienīgu dzīvi un būtu pilntiesīgi savas vietējās, reģionālās, nacionālās un globālās kopienas locekļi;

3.4 **uzsver** izglītības un apmācības nozīmi globalizācijas radītās ietekmes līdzsvarošanā. Kā rāda pieredze, visas valstis, kuras guvušas labumu no globalizācijas, ir ieguldījušas ievērojamus līdzekļus to izglītības un apmācības sistēmās. Tā kā reģionālajam un vietējam līmenim ir svarīga loma izglītības un apmācības sistēmā Eiropas valstīs, šīs sistēmas ir obligāti jāpieilāgo globalizācijas izaicinājumiem. Kaut arī šis uzdevums paliek

ir dalībvalstu un vietējā kompetencē, Eiropas Savienībai tomēr vajadzētu koncentrēt tās atbalstu Eiropas izglītības un apmācības sistēmu modernizācijai;

3.5 **uzsver**, ka iespējas, kas izriet no liela cilvēkresursu potenciāla, joprojām tiek sašaurinātas. Nevienlīdzīgas izglītības ieguves iespējas, analfabētisms un zema kvalifikācija, kā arī etnisko un reliģisko minoritāšu diskriminācija pelna īpašu uzmanību gan valstīs ar augstiem, gan ar zemiem ienākumiem;

3.6 **atkārtoti apstiprina** tās pozitīvo viedokli par uzturēšanās atļaujas piešķiršanu trešo valstu pilsoņiem kvalifikācijas celšanas un izglītības nolūkā, jo tādā veidā šajā ziņā tiek uzlabota Eiropas konkurētspēja;

3.7 **stingri uzsver** savstarpējo saikni starp Eiropas Kohēzijas politikas reformas nākamajam finansu ietvaram, Lisabonas stratēģijas īstenošanu un neatbildētajiem globalizācijas izaicinājumiem Eiropā. ES kohēzijas politikai un trīs dažādiem šīs politikas mērķiem vajadzētu nodrošināt reģionālajam un vietējam līmenim iespēju Eiropas Savienībā vienlaicīgi apvienot Lisabonas stratēģijas īstenošanu ar labāku spēju pārvarēt globalizācijas sekas;

3.8 **stingri pieprasa** dalībvalstīm savlaicīgi vienoties par jaunās ES Kohēzijas politikas projektu un finansu shēmu un nezaudēt laiku nepieciešamajai programmas plānošanai reģionālajā un vietējā līmenī;

3.9 izteikti **atbalsta** Komisijas regulas projektā iekļauto priekšlikumu saistībā ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda un Kohēzijas fonda (COM(2004)492) vispārīgajiem noteikumiem, paredzot, ka uzņēmumi, kas saņem finansiālo atbalstu, turpmākos septiņus gadus nedrīkst mainīt atrašanās vietu, kas, iespējams, izraisītu darbavietu skaita samazināšanos; pretējā gadījumā saņemtās subsīdijas ir jāatmaksā (skat. projekta 56.pantu);

3.10 **lūdz** Eiropas Komisiju nodrošināt, lai ES nosacījumu par valsts atbalstu (EK Līguma 83.pants) reforma dotu iespēju reģionālajam un vietējam varas iestādēm veicināt ekonomisko attīstību ar ļoti mērķtiecīgu finansiālo stimulu palīdzību;

3.11 **atbalsta** Eiropas Komisijas **uzskatu**, ka nepieciešams intensīvāk sasaistīt daudzgadīgo iekšējā tirgus stratēģiju ar dažādiem ekonomiskajiem procesiem. Ņemot vērā specifiskos Vīma Koka (Wim Kok) ziņojuma ieteikumus, tā arī turpmāk jāvērs uz vienoto mērķi — līdz 2010. gadam izveidot Savienību par viskonkurētspējīgāko un visdinamiskāko uz zināšanām balstīto ekonomiku pasaulē;

3.12. tādēļ **atbalsta** Eiropas Komisijas Sintēzes ziņojumā paustos centienus vienkāršot iekšējās stratēģijas realizāciju kopā ar citiem procesiem ar vienotas, globālas stratēģijas palīdzību. Šī kopīgā mērķu izvirzīšana 2010. gadam būtu daļa no Eiropas atbildes uz globalizāciju;

3.13. **atbalsta** nepieciešamo iekšējā tirgus koncepcijas paplašināšanu. Pēc tās domām, iekšējā tirgus stratēģijā tuvākajos gados šajā nolūkā jāizstrādā risinājumi, kas orientēti uz globālā tirgus prasībām un vienlaicīgi atbilst dalībvalstu un reģionālo/vietējo varas iestāžu ekonomiskās politikas atbildības sfērām un iniciatīvai, kā arī Eiropas sociālā modeļa kvalitātei.

4. Migrācija

REĢIONU KOMITEJA

4.1. **atbalsta** Komisiju attiecībā uz divpusējo un daudzpusējo dialogu par migrāciju turpināšanu;

4.2. **atgādina** darbaspēka migrācijas nozīmīgumu Eiropas reģionālajā un vietējā līmenī, un uzsver nepieciešamību steidzami izstrādāt noteikumu kopumu, kas nosaka ES attieksmi pret migrāciju;

4.3. **uzsver** nepieciešamību izstrādāt specifiskas palīdzības programmas migrantu izcelsmes valstīm;

4.4. **aicina** Padomi un dalībvalstis, veidojot ES un atsevišķu valstu imigrācijas politiku, ņemt vērā nepieciešamību integrēt legālos migrantus, nodrošinot nediskrimināciju un vienādu pieeju sabiedriskajiem pakalpojumiem;

4.5. **uzskata**, ka ES varētu dot pievienoto vērtību valsts līmenī veiktajiem integrācijas pasākumiem, pārsvarā ar stimulēšanu un atbalsta pasākumiem nevis likumdošanas saskaņošanu;

4.6. **uzskata**, ka vietējās un reģionālās varas iestādes jāuzaicina piedalīties valsts rīcības plāna sagatavošanā, un tas atvieglotu labākās pieredzes salīdzināšanu un noteikšanu un dalībvalstu pieņemto stratēģiju rezultātu reālās ietekmes analīzi;

4.7. **pieprasa** atzīt, ka pastāv liels nelegāli imigrējušo strādājošo skaits un nepieciešams izveidot mehānismu, lai migranti, kas pārkāpj imigrācijas likumu, ja iespējams, bez liekas kavēšanās varētu legalizēt savu statusu, katru gadījumu izskatot atsevišķi; priekšnoteikums ir, lai tas notiek ar pienācīgu uzņemšanu savietojamā veidā, un izslēdzot migrantus, kas izdarījuši pārkāpumus, kas klasificēti kā nopietni. Reģionu komiteja

tomēr **vērš uzmanību** arī uz to, ka regularizācija saistībā ar iekšējo robežu kontroles atcelšanu ietekmēs situāciju arī citās dalībvalstīs Šengenas līguma teritorijā. Tādēļ pret regularizācijas pasākumiem ir jāizturas piesardzīgi;

4.8. **vērš uzmanību uz to**, ka lielu plaisu pašreizējā vispasaules ekonomikas institucionālajā struktūrā veido daudzpusēju ietvaru par personu kustību pāri robežām trūkums;

4.9. **uzskata**, ka no attīstības valstu perspektīvas daudzpusēju ietvaru par personu kustību pāri robežām trūkums atspoguļo vēl vienu plaisu noteikumos, kas attiecas uz vispasaules ekonomiku. Daudzas no šīm valstīm uzskata, ka brīvāka migrācija uz industrializēto pasauli būtu ātrs un efektīvs līdzeklis no globalizācijas iegūtā labuma palielināšanā.

5. Dzimumu vienlīdzība

REĢIONU KOMITEJA

5.1. **uzsver**, ka aizvien skaidrāk redzams, ka no globalizācijas īpaši cieš sievietes. Globalizācija ir aizvien negatīvāk ietekmē aizvien vairāk sieviešu gan absolūtos skaitļos, gan salīdzinājumā ar vīriešiem. Piemēram, lauksaimniecības, ienākot jaunās, globalizācijas radītās darbības sfērās, sastopas ar gandrīz nepārvaramiem šķēršļiem. Tas bieži vien ir subjektīvas attieksmes pret sievietēm dēļ, kas izpaužas politiskajā un reglamentējošajā vidē vai nu tieši, vai vismazāko un mazo uzņēmumu sektorā, kurā pārsvarā darbojas sievietes. Vienlaicīgi globalizācijas rezultātā daudzām sievietēm ir uzlabojies viņu ekonomiskais un sociālais stāvoklis. Starp viņām ir miljoniem strādājošo sieviešu, kuras iekļāvušās globālajā ražošanas sistēmā. Apmaksāta profesionālā darbība nodrošinājusi viņām augstākus ienākumus nekā iepriekšējā situācijā, t.i., strādājot ģimenes labā vai pieticīgi un nedroši eksistējot ēnu ekonomikas apstākļos. Algots darbs šīm sievietēm nodrošinājis arī lielāku ekonomisko neatkarību un bieži paaugstinājis viņu sociālo statusu pat izteikti patriarhālā sabiedrībā;

5.2. **aicina** dalībvalstis veltīt īpašu uzmanību sieviešu nodarbinātības sociālajiem un juridiskajiem ietvariem un lokālajā un reģionālajā līmenī atbalstīt visus pasākumus dzimumu līdztiesības politikas uzlabošanai;

5.3. **piekrīt** Komisijas uzskatam, ka dzimumu līdztiesība ir ES iekšējās un ārējās politikas pamatmērķis un starptautiski panāktu darba normu kodola būtisks elements.

6. Pārrobežu, starptautiskā un starpreģionālā sadarbība, t.i., kaimiņattiecību politika

REĢIONU KOMITEJA

6.1 **uzsver**, ka turpmāka ES "teritoriālā sadarbība" jāveido tā, lai palīdzētu reģionālajām un vietējām varas iestādēm pārvarēt globalizācijas negatīvās sekas;

6.2 **atbalsta** "Eiropas kaimiņattiecību politiku" kā pasākumus, kas vērsti uz attiecību uzlabošanu ar Savienības austrumu un dienvidu kaimiņvalstīm pēc paplašināšanās;

6.3 **piekrīt** Komisijas uzskatam, ka šīs iniciatīvas galīgais mērķis ir izveidot stabilitātes un labklājības telpu, kas pamatojas uz kopīgām vērtībām un interesēm;

6.4 **dos ieguldījumu**, palīdzot partnervalstīm veikt politiskās un ekonomiskās reformas, vienlaicīgi stiprinot dialogu ar tām un sadarbību sociālajā sfērā;

6.5 **atgādina** par piemērotas pielāgošanās palīdzības nepieciešamību tiem ES sektoriem un reģioniem, kurus ietekmējusi lielāka integrācija starp ES tās un austrumu un dienvidu kaimiņvalstīm.

Briselē, 2005. gada 23. februārī

7. ES tirdzniecības politika

REĢIONU KOMITEJA

7.1. **stingri aicina** Komisiju kā partneri PTO sarunās apsvērt šādus jautājumus:

— atcerēties, ka liberalizācija nav mērķis pats par sevi, bet līdzeklis lielākas labklājības sasniegšanai. Līdz ar to liberalizācija nav viendimensijas lielums, bet tā jāattīsta, ņemot pilnā vērā visas sociālās, ekonomiskās un ekoloģiskās sekas īpaši attiecībā uz tieši skarto vietējo un reģionālo līmeni;

— ņemt vērā reģionālo un vietējo pašvaldību principus PTO sarunās saskaņā ar ES Līguma un Konstitucionālā Līguma 6.panta noteikumiem.

7.2. **apsveic** Komisijas centienus uzlabot starptautisko tirdzniecības sarunu pārredzamību un iesaistīt tajās visu ar tām saistīto pakalpojumu sektoru interešu grupas. Tomēr tā uzskata, ka reģionālās un vietējās varas iestādes ir jānošķir no pilsoniskās sabiedrības, jo tās ir demokrātiski leģitimētas un regulē publisko pakalpojumu sektoru, kas ir viens no to uzdevumiem demokrātiskajā procesā.

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu Komitejas rezolūcija par Eiropas Komisijas darba plānu un Reģionu Komitejas prioritātēm 2005. gadā

(2005/C 164/12)

REĢIONU KOMITEJA,

ŅEMOT VĒRĀ Komisijas darba plānu 2005. gadam (*COM(2005) 15 final*);**ŅEMOT VĒRĀ** stratēģiskos mērķus 2005.-2009. gadam (*COM(2005) 12 final*);**ŅEMOT VĒRĀ** Luksemburgas un Lielbritānijas prezidentūras darba plānus 2005. gadam;**ŅEMOT VĒRĀ** Luksemburgas prezidentūras prioritātes;**ŅEMOT VĒRĀ** sešu prezidentūru stratēģisko daudzgadu programmu 2004.-2006. gadam;**ŅEMOT VĒRĀ** Eiropas Komisijas un Reģionu komitejas sadarbības protokolu (*DI CdR 81/2001 rev. 2*);**ŅEMOT VĒRĀ** Reģionu komitejas rezolūciju par jaunas dinamikas piešķiršanu Lisabonas stratēģijai (*CdR 518/2004*);**ŅEMOT VĒRĀ** Eiropas Parlamenta 2005. gada 23. februāra rezolūciju par Komisijas stratēģiskajām vadlīnijām/likumdošanas un darba plānu 2005. gadam;**ŅEMOT VĒRĀ** Komisijas apņemšanos veicināt jaunas pārvaldības formas;**ŅEMOT VĒRĀ** to, ka teritoriālo vienību kompetencē ir ES politikas ievērojamas daļas īstenošana;**ŅEMOT VĒRĀ**, ka ES politiku demokrātisko leģitimitāti lielā mērā nostiprina teritoriālo vienību dalība ES prioritāšu noteikšanā;**savā 58. plenārajā sesijā, kas notika 2005. gada 23. un 24. februārī (24. februāra sēdē), ir pieņēmusi šādu rezolūciju:**

REĢIONU KOMITEJA

3. **uzsver** apņemšanos kopā ar Eiropas Komisiju vērtēt kopš 2001. gada spēkā esošā Sadarbības protokola īstenošanas rezultātus un no šī brīža uzsākt darbu pie abu iestāžu sadarbības jauna protokola sagatavošanas;

Vispārēji vērojumi

1. **uzskata**, ka Reģionu komitejas prioritātes atbilst Komisijas prioritātēm, īpaši attiecībā uz ieguldījumu kampaņā par Konstitucionālā līguma ratifikāciju, ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas nostiprināšanu, ar Lisabonas stratēģiju saistīto apņemšanos veicināt nodarbinātību, solidaritāti un noturīgu attīstību, brīvības, drošības un taisnīguma telpas nostiprināšanu, apņemšanos saistībā ar ES paplašināšanos un Eiropas kaimiņu politiku, kurā aktīvi jāiesaista reģionālās un vietējās varas iestādes;

2. **Uzsver** reģionu un pilsētu lomu paplašinātā Eiropas Savienībā un aicina Eiropas politiku papildus ekonomikas, sociālās un monetārās savienības veicināšanai šobrīd vairāk nekā jebkad agrāk pievērst uzmanību patiesi politiskās Savienības izveidei, kas balstīta uz tās pilsoņu atbalstu, un 2004. gada 29. oktobrī Romā parakstīto Eiropas Konstitūciju;

4. **aicina** Komisiju jau tagad, sagatavojot Kopienas likumdošanu, ņemt vērā Konstitucionālā līguma burtu un garu, īpaši attiecībā uz subsidiaritātes un proporcionalitātes principu ievērošanu, un iekļaut formālu procedūru jaunajā sadarbības protokolā;

5. **atbalsta** Komisijas nostāju, saskaņā ar kuru ir nereāli prasīt vairāk Eiropas ar mazākiem līdzekļiem: jaunajām Kopienas politikas jomām nepieciešams papildu finansējums atbilstoši paziņotajiem mērķiem;

6. **uzsver** Eiropas Savienības kultūru daudzveidības veicināšanas nozīmi; aicina aktīvi īstenot tās prioritātes — ievērot un veicināt kultūru un lingvistisko daudzveidību kā saglabājamo labklājības avotu;

Konstitucionālā līguma ratifikācija

7. **uzskata**, ka Konstitucionālā līguma ratifikācija ir izšķirošs posms Eiropas politiskās integrācijas procesā, tāpēc **ir iesaistījusies** šajā procesā, piedaloties iniciatīvā “1000 debātes par Eiropu” un aicina vietējās un reģionālās varas iestādes vēl vairāk iesaistīties informācijas un ieinteresēšanas kampaņā par Eiropas Konstitūciju;

8. **uzskata**, ka ir nepieciešams labāk informēt pilsoņus par Eiropas veidošanu un tās konstitūciju, un tāpēc **aicina** Eiropas Komisiju dot jaunu dinamiku minētajai kampaņai;

9. **atgādina** vietējās un reģionālās preses izšķirošo lomu informācijas un saziņas tīkla veidošanā, lai popularizētu un izskaidrotu Kopienas darbību un ES vērtības, un tāpēc **aicina** Eiropas Komisiju iesaistīt Reģionu komiteju jaunajā komunikācijas stratēģijā;

Eiropas pārvaldība

10. **atzinīgi vērtē** Komisijas noteikto prioritāro stratēģisko mērķi akcijas “Uzlabot likumdošanas procesu” ietvaros un izveidoto starpiestāžu sadarbību; tomēr **izsaka nožēlu**, ka minētajā procesā pietiekami nav izcelta vietējā un reģionālā dimensija un **stingri aicina** Padomes prezidentūras, Eiropas Parlamentu un Komisiju to iesaistīt vairāk; **izsaka nožēlu** arī par to, ka Eiropas Komisija savā gada plānā nav ņēmusi vērā pievienoto vērtību, ko dod iepriekšēja apspriešanās ar vietējam un reģionālajām varas iestādēm par subsidiaritātes principa ievērošanu;

11. **prasa** iesaistīt tās pārstāvjus obligātajās konsultāciju procedūrās, kā tas notiek attiecībā uz pilsonisko sabiedrību;

12. **atzinīgi vērtē** visu būtisko Eiropas Komisijas iniciatīvu ietekmes analīzes jaunas metodes ieviešanu; tomēr **konstatē**, ka tā pietiekami neņem vērā minētās ietekmes aspektu uz vietējam un reģionālajām varas iestādēm;

13. **aicina** Eiropas Komisiju atsākt trīspusējo konvenciju un nolīgumu parakstīšanas procedūru un dažādot minētā instrumenta izmantošanu citu Kopienas politiku ietvaros;

Jaunas dinamikas piešķiršana Lisabonas stratēģijai

14. **atbalsta** koncentrēšanos uz priekšlikumu iesniegšanu Lisabonas stratēģijas pārskatīšanai, kā noteikts RK rezolūcijā par Lisabonas stratēģijas atjaunināšanu, un **piekrīt** tai. Komiteja uzskata pārskatīšanu termiņa vidū par izšķirošu laika ziņā ne tikai saistībā ar attiecīgo politiku stratēģisko virzību, bet arī saistībā ar vairākklimeņu pārvaldību, kas vajadzīga, ņemot vērā

problēmas, ar kurām saskaras Eiropas Savienība. Reģionālo un vietējo pārstāvju neiesaiste darba programmas izstrādē un īstenošanā saasinās sekas, kas izriet no minētajā stratēģijā izvirzīto mērķu nesasniegšanas;

15. **uzskata**, ka Lisabonas stratēģijas panākumi ir atkarīgi no tā, cik veiksmīgi tās izstrādē un izpildē tiks iesaistīti vietējo un reģionālo varas iestāžu pārstāvji; **izsaka nožēlu**, ka vietējās un reģionālās varas iestādes, kā arī Reģionu komiteja nav iekļautas jaunajā pieejā Lisabonas stratēģijas pārvaldībai; **pastāv uz** to, ka vietējā un reģionālā dimensija jāiestrādā ne tikai valstu rīcības plānos, bet arī izstrādājot jauno pieeju pārvaldībai; līdz ar to **aicina** Komisiju, izstrādājot un īstenojot stratēģiju, ņemt vērā reģionālo dimensiju gan ES, gan dalībvalstu līmenī;

16. **atbalsta** ideju par “Partnerattiecībām izaugsmei un darbavietu radīšanai” un galvenās koncepcijas attiecībā uz Eiropas rīcības koncentrēšanu, izmaiņu atbalsta mobilizēšanu un pārskatu sniegšanas vienkāršošanu. Tā tomēr brīdina nebalstīt Lisabonas rīcības plānu tikai uz pasākumiem dalībvalstu un Eiropas līmenī un nezaudēt līdzsvarotu pieeju saimnieciskajiem mērķiem, noturīgai attīstībai un Eiropas sociālā modeļa modernizēšanai un turpmākai attīstīšanai; bez tam uzskata, ka jaunajai sociālajai programmai jāklūst par Lisabonas stratēģijas sociālā pilāra neatņemamu sastāvdaļu;

Zināšanu sabiedrība

17. **atbalsta** Eiropas Komisijas paziņojumu par ES Pamatprogrammu pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrējumu jomā laika posmam no 2007. gada līdz 2013. gadam (FP7) un Pamatprogrammu konkurētspējas un inovāciju jomā, lai paātrinātu zināšanu sabiedrības izveidi. Reģionu komiteja **uzsver** vajadzību iekļaut FP7 reģionālo posmu, lai stimulētu reģionālos pasākumus, kas sekmē Eiropas Pētniecības telpas attīstību. Bez tam Komiteja uzsver nepieciešamību paredzēt mehānismu, kas dotu iespēju visiem reģioniem interaktīvās “mācībās” gūt labumu no palielinātā ieguldījuma pētniecībā un no jauninājumiem;

18. **atbalsta** Eiropas Komisijas uzskatu par to, ka ES mērķu sasniegšana mūžizglītības jomā ir būtiska, lai ES radītu uz zinātnes atziņām balstītu ekonomiku, un **uzsver**, ka mūžizglītība aplūkojama saistībā gan ar konkurētspēju un cilvēku spējas piedalīties saimnieciskajā dzīvē attīstīšanu, gan saistībā ar cilvēku personiskās pilnveidošanās veicināšanu ar izglītības un mācību starpniecību, kā arī viņu līdzdalību sociālajā un sabiedriskajā dzīvē;

19. **cenšas aktīvi veicināt** jaunās iniciatīvas pamatkonceptijas izveidošanu, lai turpinātu "e-Eiropas Programmu 2010", kas sekmēs tādas informatīvās telpas izveidi Eiropā, ko neietekmē valstu robežas, un ar ieguldījumu pētniecībā, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstības un izvēršanas starpniecību stimulēs inovāciju. Komiteja īpaši uzsver nepieciešamību nodrošināt to, ka no jaunajām tehnoloģijām labumu gūst visas sabiedrības grupas ne tikai ekonomiskās izaugsmes sakarā, bet arī attiecībā uz līdzdalību, pārredzamību un pieejamību;

20. **ar nepacietību gaida** noteikumu precizēšanu audiovizuālajā nozarē, konkrēti Direktīvas par televīziju bez robežām aktualizēšanu. Audiovizuālie informācijas nesēji nav tikai kultūras nozares vai primāras nozīmes elementi, bet tiem ir arī galvenās funkcijas Eiropas sociālo vērtību attīstībā, reģionālās un vietējās kultūras identitātes veicināšanā un demokrātisko sabiedrību darbībā;

Teritoriālā kohēzija

21. **atgādina** savu pārliecību, ka vienam no Eiropas Savienības 2005. gada darba plāna pamatuzdevumiem jābūt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas nostiprināšanai, lai veicinātu visas Kopienas harmonisku attīstību un atšķirību starp dažādu reģionu attīstības līmeņiem, ko vēl vairāk padziļināja pēdējā paplašināšanās, kā arī mazāk attīstīto reģionu atpalicības samazināšanai;

22. **apņemas** atbalstīt minētās prioritātes izpildi, veicot plašu analīzi par kohēzijas politikas reformu, lai nodrošinātu lielāku saskaņotību starp Kopienas sektoriālajām politikām ar lielu teritoriālu ietekmi un kohēzijas mērķi;

23. **atgādina** par nesaraucamo saiti, kas pastāv starp efektīvu reģionālo politiku Eiropas līmenī un Lisabonas stratēģijas īstenošanu. Eiropas reģionālās politikas realizācija, iesaistot visus reģionus, nākotnē veicinās izaugsmi un konkurētspēju visos Eiropas reģionos; ES konkurētspēja ir atkarīga no katra tās reģiona konkurētspējas;

24. **izsaka bažas** par valsts atbalsta reģioniem nākotni, it īpaši saistībā ar kohēzijas politiku un **uzsver**, ka pastāv risks, ka Konkurētspējas nodrošināšanas mērķis tiek vispārināts vai atstāts novārtā tikai tādēļ vien, lai rastu minimālu kompromisu sarunās par finanšu perspektīvām; **pieprasa** novērst jebkuru neatbilstību starp Konverģences mērķi un valsts atbalstu mazāk attīstītajiem reģioniem, līdz ar to **aicina** Eiropas Komisiju nodrošināt teritoriālās diferenciacijas sistēmu noteikumiem par valsts palīdzību, lai dotu iespēju piešķirt valsts investīcijas, ja tās var korigēt trūkumus tirgus funkcionēšanā, lai sasniegtu teritoriālās kohēzijas mērķi;

25. **uzsver** solidaritātes nozīmi subsidiaritātes un proporcionalitātes principu pilnīgā un veiksmīgā piemērošanā. Lai Eiropas vai valsts līmeņa uzdevumu un kompetenču nodošana reģioniem būtu taisnīga un efektīva, tai jānotiek vienlaicīgi ar resursu un kompetences nodošanu, nodrošinot "vertikālo" solidaritāti starp centru un perifēriju, kā arī "horizontālo" solidaritāti starp spēcīgākajiem (bagātākajiem, produktīvākajiem, spējīgākajiem) un vājākajiem reģioniem;

26. **atgādina** savu pārliecību, ka transporta infrastruktūras attīstība ir ļoti būtiska svira Eiropas attīstībā, kas atvieglo apmaiņu — ekonomiskās attīstības avotu —, tādējādi veicinot teritoriālo kohēziju un veidojot "tuvuma Eiropu". Jauna līdzsvara radīšana starp pārvadājumu veidiem ir neatņemams nosacījums Eiropas komunikāciju tīklu noturīgai attīstībai, liekot īpašu uzsvāru uz jūras, dzelzceļa un gaisa pārvadājumu nozares regulējumu;

Ilgspējīga attīstība

27. **aicina** Komisiju atzīt vietējo un reģionālo varas iestāžu lomu, izstrādājot no sestās vides rīcības programmas izrietošās septiņas tematiskās stratēģijas un mudina Eiropas Komisiju izskatīt pilsētattīstības nolīgumu vai trīspusējo nolīgumu plašākas izmantošanas labvēlīgo ietekmi, kā tas bija saistībā ar pilsētvides tematiskās stratēģijas izstrādi, lai papildinātu spēkā esošos tiesību aktus;

28. **atzinīgi vērtē** Kioto protokola stāšanos spēkā un aicina vietējās un reģionālās varas iestādes pilnībā atbalstīt protokolā izvirzīto mērķu sasniegšanu;

29. **apstiprina** Komisijas stratēģisko pieeju lauku attīstībai un **uzsver**, ka skaidri jānorāda Eiropas stratēģijas pievienotā vērtība un ka dalībvalstīm pašām, to reģionālajām un vietējām varas iestādēm jāparedz minētās sistēmas ietekme uz lauku apgabaliem un lauku attīstības politiku;

30. **atbalsta** to, ka priekšlikumā par Solidaritātes un ātrās reaģēšanas instrumentu ir ievērota vienota koncepcija, aptverot visus civilās aizsardzības pret dabas katastrofām aspektus, piemēram, preventīvos pasākumus, glābšanas dienestus un turpmākos pasākumus seku likvidēšanā, un ka priekšlikumā ir paredzēti līdzekļi, lai veicinātu dažādo dalībvalstu un reģionu specializēto dienestu iesaisti un koordinēšanu;

31. **atzinīgi vērtē** iniciatīvas noturīgas attīstības atbalstīšanai un jo īpaši uzsver, ka pasākumi un Kopienas finansējums apkārtējās vides kvalitātes uzlabošanai veicinātu darbību valsts, reģionālajā un vietējā līmenī;

32. **aicina** ES veicināt pārtikas produktu noturīgas ražošanas un sadales modeli, kas respektē vides resursus, saglabā bioloģisko daudzveidību, pievērš uzmanību produktu kvalitātei un ražošanas veidam;

33. **ir gandarīta**, ka Eiropas Komisija atzīst nepieciešamību ierosināt horizontālu un integrētu pieeju Eiropas Savienības jūrniecības politikai;

Brīvības, drošības un taisnīguma telpa

34. **atzinīgi vērtē** Eiropas Savienības nosprausto mērķi nostiprināt brīvības, drošības un taisnīguma telpu, pielietojot Kopienas metodi, un tāpēc **atbalsta** Komisijas noteikto stratēģisko mērķi attiecībā uz pilsoņu drošību;

35. **atbalsta** Hāgas programmas pamatmērķus — brīvības, drošības un taisnīguma stiprināšanu ES –, dziļi **nožēlo**, ka, runājot par attiecīgo politiku īstenošanu, nav minēta teritoriālo kopienu iesaiste, un stingri **aicina** Komisiju dažādajos rīcības plānos, kas tiks izstrādāti turpmākajos mēnešos, ņemt vērā minēto institucionālo, politisko un operatīvo realitāti;

36. **vēlreiz iesaka** izmantot struktūrfondus, lai atbalstītu un attīstītu instrumentus brīvības, drošības un taisnīguma telpas realizēšanai, un **aicina** Komisiju ieviest Trešajā kohēzijas ziņojumā norādītos pamatvirzienus;

37. **atbalsta** paaugstināto koncentrēšanos, lai pastiprinātu cīņu pret terorismu, vienlaikus paturot prātā, ka minētā cīņa praksē nedrīkst izvērsties par pilsonisko brīvību pārkāpšanu, un **pieprasa**, lai paredzētajā tīklu un potenciālu pastiprinājumā iekļautu vietējās un reģionālās varas iestādes;

38. **aicina** Eiropas Komisiju ņemt vērā RK priekšlikumus attiecībā uz jauno Kopienas rīcības plānu aktīvas Eiropas pilsoņa apziņas veicināšanai;

Eiropas Savienība paplašināšanas process

39. **atgādina** tās apņemšanos iesaistīties paplašināšanas procesā, cita starpā nodrošinot politisku starpkultūru dialogu starp dalībvalstu, kandidatvalstu un nākamo kandidatvalstu vietējo un reģionālo varas iestāžu pārstāvjiem;

40. **aicina** Eiropas Komisiju paplašināšanas procesa un pirmspievienšanās politikas ietvaros aktīvāk veicināt demokrātisko decentralizāciju un šajā sakarā **iesaka** paplašināt pirmspievienšanās atbalstu administratīvās rīcībspējas nostiprināšanai

reģionālajā un vietējā līmenī, kā arī atbalsta apmaiņu ar labākās prakses piemēriem un sadraudzības veidošanu starp vietējām varas iestādēm;

41. **uzskata par nepieciešamu** veicināt vietējās un reģionālās demokrātijas ieguldījumu Rietumbalkānu demokrātiskās konsolidācijas procesā, kura priekšnoteikums ir etnisko minoritāšu aizsardzība;

42. **ar nožēlu atzīmē**, ka Stabilizācijas un asociācijas līgumā starp Eiropas Kopieni, tās dalībvalstīm un Horvātijas Republiku nav paredzēts izveidot kopēju komiteju, kuras sastāvā ietilptu Horvātijas un Reģionu komitejas pārstāvji un **aicina** Eiropas Komisiju cik ātri vien iespējams iesniegt priekšlikumu par šī jautājuma operatīvu risinājumu;

Kaimiņattiecību politika

43. **atbalsta** Komisijas saistības attiecībā uz kaimiņattiecību politiku un **pilnībā pievienojas** veiktajai analīzei par tās nozīmi drošības, stabilitātes un pārticības nostiprināšanā Eiropas kontinentā;

44. **aicina** Eiropas Komisiju jaunajā kaimiņattiecību instrumentā un rīcības plānos ņemt vērā pārrobežu un starpreģionu sadarbības nozīmi un **prasa**, lai to iesaistītu šīs jaunās politikas izstrādāšanā, īstenošanā un novērtēšanā;

45. **aicina** *EUROMED* konferenci Barselonas deklarācijas desmitās gadadienas svinību ietvaros piešķirt vietējām un reģionālajām varas iestādēm aktīvāku lomu Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerībā un **atgādina** tās priekšlikumu izveidot iestādi, kas pārstāvētu dalībvalstu un Vidusjūras baseina partnervalstu kopienas, kuras nav pārstāvētas valsts līmenī;

46. **uzsver** partnerības ar Krieviju stratēģisko nozīmi, kā arī nepieciešamību analizēt pārrobežu sadarbības vietējā un reģionālajā līmenī ar Kaļiņingradas autonomo apgabalu potenciālu;

47. **uzskata**, ka Eiropas Savienībai jāatbalsta tādās kaimiņvalstīs kā Ukrainā un Gruzijā uzsāktie demokrātiskie procesi, un uzsver ekonomiskās, administratīvās un kultūras sadarbības nozīmi; Savienības teritoriālās kopienas varētu dot savu ieguldījumu minētajā sadarbībā;

48. **uzdod** priekšsēdētājam iesniegt šo rezolūciju Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam, Padomei, kā arī Luksemburgas un Lielbritānijas prezidentūrām.

Briselē, 2005. gada 24. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB

Reģionu Komitejas rezolūcija par jaunas dinamikas piešķiršanu Lisabonas stratēģijai

(2005/C 164/13)

REĢIONU KOMITEJA,

ŅEMOT VĒRĀ Wim KOK kga vadītās augsta līmeņa darba grupas ziņojumu "Saskaroties ar izaicinājumu— Lisabonas stratēģija ekonomiskai izaugsmei un nodarbinātībai", 2004. gada novembris;

ŅEMOT VĒRĀ Komisijas ziņojumu "Stratēģiskie mērķi 2005. — 2009. gadam. Eiropa 2010. gadā — partnerība Eiropas atdzimšanai — labklājība, solidaritāte un drošība" ⁽¹⁾;

ŅEMOT VĒRĀ Komisijas ziņojumu par "Komisijas 2005. gada darba programmu" ⁽²⁾;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Komisijas ziņojumu 2005. gada pavasara Eiropadomes sanāksmē — "Kopīgā sadarbība ekonomiskajai izaugsmei un darba vietu izveidei — jauns aizsākums Lisabonas stratēģijai" ⁽³⁾;

ŅEMOT VĒRĀ tās 2004. gada 29. septembra atzinumu par "Lisabonas stratēģijas novērtējumu termiņa vidū" (CdR 152/2004);

ŅEMOT VĒRĀ tās 2004. gada 18. novembra atzinumu par EK ziņojumu — "Zinātne un tehnoloģijas — Eiropas nākotnes pamats — Nostādnes pētniecības atbalsta politikā Eiropas Savienībā" (CdR 194/2004);

ŅEMOT VĒRĀ tās 2005. gada 23. februāra atzinumu par Eiropas Komisijas ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam — "Veidojot mūsu kopīgo nākotni — Paplašinātās Savienības politiskie izaicinājumi un budžeta līdzekļi (2007.g.-2013.g.)" (CdR 162/2004);

ŅEMOT VĒRĀ tās 2005. gada 23. februāra atzinumu par "Priekšlikumu par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko izveido integrētu rīcības programmu mūžizglītības jomā" (CdR 258/2004);

ŅEMOT VĒRĀ tās 2005. gada 23. februāra atzinumu par "globalizācijas sociālo dimensiju" (CdR 328/2004);

UZSKATOT, ka teritoriālās varas iestādes ir kompetentas iestādes, kuras īsteno nozīmīgu ES politikas daļu;

UZSKATOT, ka teritoriālo varas iestāžu dalība ES prioritāšu noteikšanā būtiski nostiprinās ES politikas demokrātisko tiesiskumu;

2005. gada 23. un 24. februāra 58. plenārajā sesijā (24. februāra sēdē) pieņēma šādu rezolūciju.

Lisabonas stratēģijas mērķi

1. **atkārtoti pauž** savu atbalstu Lisabonas stratēģijai, kuras īstenošana līdz 2010. gadam ir Eiropas Savienības politikas prioritāte;

2. **uzņem** ar gandarījumu faktu, ka Eiropas Komisija ir iekļāvusi Lisabonas stratēģiju starp tās prioritātēm piecu gadu plānā laika posmam no 2005. līdz 2009. gadam;

3. **atgādina**, ka Lisabonas mērķu īstenošanai ⁽⁴⁾ ir nepieciešama visaptveroša ar dalībvalstu līdzdalību izstrādāta stratēģija ar mērķi palielināt

ekonomisko izaugsmi un radīt jaunas darba vietas, it īpaši paātrinot strukturālās reformas, lai nostiprinātu konkurētspēju un inovāciju; pabeidzot uzsāktos pasākumus attiecībā uz iekšējo tirgu; modernizējot Eiropas sociālo modeli; investējot cilvēkresursos un cīnoties pret sociālo atstumtību; radot piemērotus apstākļus normālai ekonomikas izaugsmei un labām izaugsmes perspektīvām, nosakot saprātīgu makroekonomisko politiku; veicinot uz zinātnes atziņām balstītu ekonomiku ar tādu politisko līdzekļu palīdzību, kuri vislabāk atbilst informācijas sabiedrībai un pētījumiem un attīstībai; nostiprinot reģionālo kohēziju Eiropas Savienībā ⁽⁵⁾;

4. **uzsver**, ka priekšlikumi šajā jomā nevar gūt panākumus bez aktīvas un stratēģiskas darbības vīriešu un sieviešu vienlīdzības veicināšanai visās dzīves jomās.

⁽¹⁾ COM (2005) 12, 26.01.2005

⁽²⁾ COM (2005) 15, 26.01.2005

⁽³⁾ COM (2005) 24, 02.2005

⁽⁴⁾ Pamatojoties uz Eiropadomes 2000. gada 23. un 24. marta sanāksmes secinājumu 5.punktu

⁽⁵⁾ Secinājumu 6. punkts

Lisabonas stratēģijas mērķu īstenošana, stabila kohēzijas politika un šiem mērķiem piemērota finansiālā struktūra— nedalāma trīsvienība

5. **atzinīgi novērtē** Komisijas apņemšanos turpmākajai kohēzijas politikai ieteikt mērķus un instrumentus, kas nodrošinātu atbilstību Lisabonas stratēģijai, bet **ir pārliecināta**, ka šo apņemšanos nav iespējams realizēt, ja Eiropas Savienība šajā nolūkā nesniedz atbilstošu finansiālu atbalstu;

6. **atzīmē** Eiropas Komisijas uzaicinājumu reģionālajām un vietējām varas iestādēm struktūrfondu politikas ietvaros piedalīties projektu izstrādē, kas atļaus īstenot šos projektus un Lisabonas stratēģiju⁽¹⁾;

7. **uzskata**, ka Kopienas struktūrpolitikā rodami izcili Eiropas politikas pievienotās vērtības piemēri. Eiropas Savienības ieguldījumos pētniecības un attīstības jomās, pārrobežu sadarbībā un infrastruktūras projektos izmantota tā pati partnerības metode, kas iekļauta Lisabonas stratēģijā un kuras mērķis ir nostiprināt ekonomisko izaugsmi, konvergenci, konkurētspēju un noturīgu attīstību;

8. **aicina** Eiropas iestādes koncentrēties uz pašreizējo lēmumu efektīvu piemērošanu, kā arī izvairīties iesaistīties jaunos procesos un nospraust jaunus mērķus. Lisabonas stratēģiju nedrīkst izmantot katra jauna Kopienas tiesību akta priekšlikuma attaisnošanai par katru cenu un līdz ar to tā neatbīvo no nepieciešamības izmantot līgumus kā juridisko bāzi un ievērot pārvaldības noteikumus;

Lisabonas stratēģijas īstenošana, lai panāktu demokrātiskāku un konsekventāku ekonomisko un sociālo pārvaldību

9. **izsaka nožēlu**, ka Komisijas pieeja ir balstīta tikai uz attiecībām starp centrālajām varas iestādēm un dalībvalstīm un ka vietējām un reģionālajām varas iestādēm netiek dota iespēja piedalīties, izmantojot tiešu Eiropas līmeņa saziņas kanālus. Valsts rīcības plānu īstenošana un tā izstrāde ir gandrīz pilnībā nodota dalībvalstu pārziņā; uzskatot, ka viens no Lisabonas stratēģijas izpildes kavēšanās iemesliem ir saistīts ar īstas decentralizētas pieejas trūkumu, **atkārtoti pauž** prasību Lisabonas stratēģijas īstenošanu veikt intensīvākā un decentralizētākā veidā saskaņā ar Lisabonas Eiropadomes secinājumiem, izvirzot noteikumu, ka "īstenošanai izraudzītā pieeja būs pilnībā decentralizēta, pamatojoties uz subsidiaritātes principu; ES, dalībvalstis, vietējās un reģionālās pašvaldības, kā arī sociālie partneri un pilsoniskā sabiedrība tiks aktīvi iesaistīti dažādos partnerības veidos⁽²⁾";

⁽¹⁾ 1. lpp— (EN), COM 2005 (24)

⁽²⁾ Secinājumu 38. punkts.

10. **uzskata**, ka strukturālās reformas un vienotā tirgus izveides pabeigšana, kas nepieciešami Lisabonas stratēģijas mērķu īstenošanai, nevar norisināties uz sociālās kohēzijas rēķina un tiem turklāt ir jābūt saistītiem ar ievērojamām ekonomiskām, sociālām un izglītības investīcijām;

11. **uzsver**, ka Lisabonas stratēģijas mērķi ir sasniedzami tikai tad, ja veicamie pasākumi sekmē Eiropas pilsoņu maksimālu dalību Eiropas ekonomikā un **iesaka** padarīt aktīvu pilsoņu dalību ekonomikā un tai traucējošo barjeru nojaukšanu par vispārēju principu katrā ekonomiskās politikas jomā;

12. **atgādina**, ka Lisabonas stratēģijas īstenošana balstīta uz Eiropas sociālā modeļa modernizāciju, investējot cilvēkresursos un apkarojot sociālo atstumtību. Tādēļ Reģionu komiteja pauž bažas par to, ka Komisijas ziņojumā nav iekļauta atsauce uz sociālās atstumtības apkarošanas gaitu;

13. **uzskata**, ka debatēm par nākamo sociālo darbības programmu ir jānorisinās saistībā ar jaunas dinamikas piešķiršanu Lisabonas stratēģijai, koncentrējot valsts centienus uz jaunu darba vietu izveidošanu un novēršot šķēršļus nodarbinātībai, kuri lielākoties skar sievietes, vecāka gada gājuma personas, nekvalificētus strādniekus un imigrantus. Tādējādi, lai sasniegtu labākas un skaitliski vairāk darba vietas, jāizveido tāds Eiropas darba tirgus, kas veicina mobilitāti;

14. **iesaka** iekļaut vides jautājumus visa veida politikās;

15. **atkārtoti pauž** savu pārliecību, ka nepieciešams veltīt vienlīdzīgu uzmanību attiecībā uz visiem trim Lisabonas stratēģijas pilāriem — ekonomisko, sociālo un vides pilāru –, lai dzīves kvalitāte tiktu izvērsta uzmanības centrā;

16. **uzsver** uzņēmējdarbības un jauninājumu būtisko lomu; uzņēmējdarbības veicināšanas nolūkā aicina samazināt birokrātiskos pasākumus un ar informatīvo kampaņu palīdzību atbalstīt uzņēmēju tēlu, kļiedēt iespaidu par neveiksmi kā kaut ko apkaunojošu un veicināt Eiropas uzņēmējdarbības garu;

17. **uzskata**, ka Lisabonas stratēģijas galvenais vājš punkts ir rodams tās īstenošanā, it īpaši no dalībvalstu puses. Lai šo situāciju uzlabotu, Lisabonas stratēģiju ir jātiecas padarīt mērķtiecīgāku, caurskatāmāku un demokrātiskāku. Reģionu komiteja atbalsta ieteikumu⁽³⁾ uzsākt Eiropas mēroga informatīvu kampaņu, kuras nolūks ir informēt Eiropas pilsoņus par Lisabonas stratēģiju un tās iespaidu uz ikdienas norisēm;

⁽³⁾ Formulējusi "Augsta līmeņa grupa par sociālas politikas nākotni paplašinātā Eiropā".

18. ja Padome sekotu Komisijas ieteikumam nozīmēt par Lisabonas stratēģiju atbildīgās personas valstu līmenī, neveidojot jaunas pārvaldes struktūras, Reģionu komiteja **aicina** izveidot ciešu sadarbību ar reģionālajām un vietējām varas iestādēm;

19. **ar nožēlu atzīmē, ka** Komisija nav paredzējusi salīdzinošo novērtējumu un kategoriju sarakstus, tādējādi apgrūtinot reformu norises novērtējumu un salīdzināmību dažādās dalībvalstīs. Kategoriju sarakstu izveide, kā arī esošo nepilnību un priekšrocību novērtējums valsts un, ja nepieciešams, arī reģionālā līmenī uzlabotu konkurenci un veicinātu ievērojamus uzlabojumus reformu īstenošanā;

20. **atzinīgi novērtē** Komisijas ieteikumu aizstāt pašreizējos daudzos ikgadējos ziņojumus ar ikgadēju stratēģisku ziņojumu. **Aicina** dalībvalstis iesaistīt vietējās un reģionālās varas iestādes attiecīgo valstu rīcības plānu izstrādē, lai, īstenojot Lisabonas stratēģiju tiktu ņemtas vērā vietējās un reģionālās prioritātes un specifiskās īpatnības;

21. **pauž nožēlu, ka** Komisijas stratēģijai nav izdevies iesaistīt vietējās un reģionālās varas iestādes un ka izveidotā sadarbība joprojām pārsvarā norisinās starpvaldību līmenī. Tādēļ tā **pieprasa**, lai Komisija ierosina pārveidot atklāto koordinācijas metodi, tajā iesaistot vietējās un reģionālās varas iestādes. Reģionu komiteja arī aicina Komisiju saskaņā ar Baltajā grāmatā pausto labas pārvaldības principu pirms šajā pantā paredzēto atzinumu sniegšanas konsultēties ar Reģionu komiteju;

22. **atgādina** par Komisijas apņemšanos savas iniciatīvas "uzlabot likumdošanas procesu" ietvaros izveidot analīzes instrumentu tiesiska rakstura ieteikumiem vides un sociāli ekonomiskajā kontekstā, kā arī katram ieteikumam pievienot ietekmes dokumentu subsidiaritātes aspektā. Reģionu komiteja gaida šīs veicamās izmaiņas ar ļoti lielu interesi;

Lisabonas stratēģijas, Stabilitātes un izaugsmes pakta reformas ieviešana

23. **atbalsta** uzskatu, ka ES neizdosies sasniegt nepieciešamo ekonomiskās izaugsmes, nodarbinātības un sociālās kohēzijas līmeni, ja Eiropas makroekonomiskā sistēma dalībvalstīs nebūs saskaņota ar Lisabonas stratēģiju un ja netiks uzlabota Kopienas ekonomisko instrumentu atbilstība;

24. **piekrīt** mērķim, ka Stabilitātes un izaugsmes paktā, ievērojot EK līguma ⁽¹⁾ nosacījumus, ilgtermiņā labāk jāņem

⁽¹⁾ EK līguma 104.6 pants un protokols par pārmērīgiem deficītiem.

vērā ekonomiskās konjunktūras sekas un budžeta iespējas, **uzskata**, ka "visaptverošais novērtējums", uz kuru ir atsauce EKDL 104.6. pantā, būtu jāprecizē, iekļaujot valsts iestāžu ar Lisabonas stratēģijas īstenošanu saistīto investīciju ilguma vērā ņemšanu un **iesaka** pārskatīt Stabilitātes un izaugsmes paktu, padarot to elastīgāku un ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās ekonomiskās situācijas. Tas būtu jāveic, nekaitējot pakta kritēriju ievērošanai, un neizslēdzot atsevišķus izdevumu veidus no budžeta deficīta aprēķina;

25. **piekrīt** Eiropas Komisijas ieteikumam, kas paredz palielināt finanšu resursu apjomu, kas paredzēts Eiropas tīkla attīstīšanai, dodot priekšroku starpnacionālajiem projektiem, kas veicina jaukto transporta sistēmu un ilgtspējīgu transporta veidu izmantošanu, uzskatot, ka tas palīdzēs risināt problēmas, kas saistītas ar satiksmes un tirdzniecības plūsmu pieaugumu;

Pakalpojumu ar vispārēju nozīmi loma, tiecoties pēc jaunas dinamiskas Lisabonas stratēģijai

26. **atzinīgi novērtē** faktu, ka attiecībā uz izcelsmes valsts principa pielietošanu direktīvas projektā par pakalpojumiem ⁽²⁾ Komisija atzīst problēmas, uz kurām norādījis Reģionu komiteja ⁽³⁾;

27. **izsaka nožēlu, ka** Komisija nesniedz norādes par konkrētu paveikto darbu attiecībā uz Balto grāmatu par pakalpojumiem ar vispārēju nozīmi ⁽⁴⁾;

28. **uzskata par nepieciešamu** valsts atbalsta jomā uzmanības centrā izvirzīt Kopienas interešu horizontālos mērķus, tādus kā nodarbinātība, reģionālā attīstība, vide, apmācība un pētniecība, jo īpaši atbalsts inovatīviem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Eiropas Savienībai nevis jātiecas uz Valsts atbalsta kvantitatīvu samazināšanu, bet gan jādod priekšroka valsts pabalsta sistēmas uzlabošanai, cenšoties ilgtermiņā nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu;

29. **atbalsta** ietekmes analīžu ieviešanu, lai labāk noteiktu tos valsts atbalsta veidus, kuriem ir ierobežota ietekme uz ES tirdzniecību un konkurenci, bet kuri spēj novērst nozīmīgus trūkumus tirgū, dot ieguldījumu ekonomiski atpalikušo reģionu attīstībā un veicināt uzņēmējdarbības garu. Visbeidzot, Reģionu komiteja aicina Komisiju turpināt tās darbu pie vietējo un reģionālo varas iestāžu nodrošināšanas ar lielāku tiesisko drošību un lielāku pārredzamību pakalpojumu ar vispārēju nozīmi finansēšanā un pārvaldībā;

⁽²⁾ COM (2005) 24, 18. lpp

⁽³⁾ CdR 154/2004 fin

⁽⁴⁾ COM (2005) 24, 18. lpp

Tiecoties izveidot Eiropas zināšanu telpu

30. **atbalsta** Komisijas aicinājumu reģionālā un pašvaldību līmenī izveidot inovāciju centrus, kuri apvienos novatoriskos mazos un vidējos uzņēmumus, universitātes, atbilstošas finanšu un tirdzniecības struktūras;

31. **atbalsta** projekta par zināšanu pakta uzsākšanu, ar kuru atjauno Eiropas Savienības un dalībvalstu kopējo apņemšanos attīstīt pētniecības, inovācijas un izglītības jomas. Šā pakta nolūks ir apkopot dažādas zināšanu programmas un sagatavot ierobežotu un pamatotu mērķu uzskaiti, iesaistot visus Eiropas zināšanu politikas dalībniekus. Komiteja **ierosina** dalībvalstīm turpmāk tērēt pētniecībai 3 % no to IKP. Tā **mudina** visos valsts pārvaldes līmeņos iekļaut pasākumus, kuri veicinātu studentus izvēlēties karjeru zinātnē;

32. **uzsver** vietējo un reģionālo varas iestāžu nozīmīgo lomu integrētas mūžizglītības un apmācības koncepcijas ieviešanā ar mērķi panākt zināšanu sabiedrības izveidi. Šīs koncepcijas pamatelementi ir novatoriska darba ētika un valodu apmācība, kas ir mobilitātes veicināšanas pamatā;

33. **atzīmē**, ka nozīmīga Lisabonas stratēģijas sastāvdaļa ir nodokļu daudzveidība, un **aicina** dalībvalstis izveidot konkurētspējīgas nodokļu priekšrocības, lai palielinātu privātā sektora investīcijas arī izpētē;

34. **atbalsta** Eiropas Jaunatnes pakta ieviešanu, koncentrējoties uz bezdarba, sociālās un profesionālās integrācijas problēmām;

35. **aicina** ieviest Eiropas programmu attiecībā uz iedzīvotāju novecošanu, izmantojot vecāko Eiropas pilsoņu zināšanas un pieredzi;

Lisabonas stratēģijas globālais konteksts

36. **uzskata**, ka Lisabonas stratēģijas mērķus neizdosies sasniegt, ja Eiropas Savienība starptautiskajā mērogā neatbalstīs tādu globalizācijas politiku, kuras noteikumi attiecībā uz konkurenci, sociālajām tiesībām un intelektuālo īpašumu būtu efektīvāki un taisnīgāki;

37. **uzskata**, ka imigrācija no trešajām valstīm var radīt izdevību padarīt Eiropas ekonomiku dinamiskāku un idejām bagātāku un atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos ierosināt jaunu pieeju legālajai migrācijai;

38. **uzdod** tās priekšsēdētājam iesniegt šo rezolūciju Eiropas Komisijai, Parlamentam, Luksemburgas un Lielbritānijas prezidentūrām.

Briselē, 2005. gada 24. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Peter STRAUB